

VR6_Folder_0558

1-a

Miss Virginia Grace

Ma. B.

30.11.19
schubert
h.

1.1.19
h.

[1-6]

2-a

ΤΡΙΤΗ

20

140

ΜΑΪΟΥ

225

Σελ. 2 ἡμερ., Ἀνατ. ἡλίου 5.13', Δύσ. 7.30'
Θαλλελαίου μάρτυρος, Ἀσηλᾶ

2-6

Chowrain
to Chelton

get it it

know you

th. 68

Some doser to

to Sammie bit you

Take from analysis of 8. VII. 59, see
file COLLECTIONS: SYME

Syme Collection

note on Rindian

Eng. (p. 120)
(Belt Suppl 13)

Fabricants & whom many handles;

^{with trident (3-4)}
Ἀθανόκριτος, 23 handles, terms of
Ἀνταγόρος (8) IVA
Ξυνοκλής (7) IVB
Τελεκρίων (8) IVB

^{with trident (1st)}
Βότρως, 11 handles, terms of
Ἀτολλώνιος (6) IVAaφ
Ἀριστίδης (1) IVA
Φιδέριος (1) ^{corr. for Ἀριστίδης}
Τελεσίφρων (3) IVA

^{or with bowl}
Δαμοκράτης & Ἀριστοκ. (9), terms of
Ἀγνοκλής, Ἀριστίδης, Φιδέριος

^{11 handles,}
Ἑρμοκρίτης with leaf, terms of
Ἀσκληπιάδης (9) IVA? or V?
Εὐφραγόρας (1) IVB
Κερύμβροτος (1) IVB

^(2nd)
Ἰάσων with trident, 19 handles, terms of (7 with 3 dgs. of)
Ἀγέστρατος (2) IVA
Ἀρίσταρχος (13) IVA
Θεοδωρίδος (5) IVB
Πολυχάρης (1) III-IV?

Σκίρτος with boukranion, 18 handles, (arms 8)

Emp.
(P. 118)

Ἀγίστρατος (6) IVA

2? (see Agt
on P. 118)

Ἀρίτταρος (4) IVA

Θρυδάριδος (1) IVB

Κασανδρίδος (2) IVA

1

Πολύχαρος (4) III-IV?

1

Τελεσίφορος (1) IVA

1

These notes from a little investigation of the Syni Kindei, in connection with Empereur and Picot's investigation of pottery ^{"atelier"} works in and near the Datcha peninsula, see BCH Suppl. Vol. 13, especially pp. 115-126. See map, fig. 23, p. 118.

See what N. Havranek tells us about the provenance of the Havranek collection, in his letter to me of 14.XI.57, transl. by AET (see notes in Coll. SYME, of 23.XII.55):

Collection began to be formed before 1900. Local shepherds and farmers brought in what they found. He also collected, with his sons, quite a lot from island Sesteli near Syni (ancient Tentloussa). Also ^{mainly} from "Ta Pera" (the Rhodan Peraea) opposite Syni. Aphrothika (ancient Loryma), Karamaktra (ancient Kasara), Saranda (Thysanous), Pouspoussa (Bosphora), Lota (Tymnos), Finikata (Phoinix) also some from Rhodes.

Take from analysis of 3.VII.59, see
file COLLECTIONS: SYME

15.X.86

[4.01]

Syme Collection

note on Kindred

Eng. (P. 111)
1948-1949 (13)

Fabricants 8, whom many bundles;

^{with tint}
Ἀθανόκριτος, 23 bundles, (tint of)

Ἀνταναδρος (8) IVA

Ευοκλής (7) IVB

Τελεκρίων (8) IVB

^{with tint}
Βότρυς, 11 bundles, (tint of)

Ἀταλάνιος (6) IVAaφ

Ἀριστέλης (1) IVA

Οὐδίνος (1)

com. for D. 15.11.10

Τελεσίφρων (3) IVA

^{with tint}
Δαμοκράτης & Ἀριστοκ. (9), (tint of)

Ἀνθοκλής, Ἀμασίτης, Σφιδίτιος

^{11 bundles,}
Ἑρμοκρίτης with leaf, (tint of)

Ἀσκληπιόδαμος (9) IVA? or V?

Εὐφραδίας (1) IVB

Κλεομβροτος (1) IVB

Ἰάσων with tint, 19 bundles, (tint of)

Ἀλέστρατος (2) IVA

Ἀρίσταρχος (13) IVA

Θευδαιδης (5) IVB

Πολυχρύτης (1) III-IV?

Σκ. ρτος with boukranion, 18 handles, (some 1)

Emp.
(P. 112)

Ἀγίστρατος (6) IVA

2? Agl
no fls

Ἀρίστρατος (4) IVA

Θρυδαπίδας (1) IVB

Κλαυδρίδας (2) IVA

Πολύχαρος (4) III-IV?

Τελέστιον (1) IVA

These notes from a little investigation of the Syrii Knidian, in connection with Emporion and Pison's investigation of pottery works in and near the Pelagos peninsula, see BCH Suppl. Vol. 13, especially pp. 115-126. See map, fig. 23, p. 118.

See what N. Havranek tells us about the provenance of the Havranek collection, in his letter to me of 14.XI.51 transl. by δεσπ (see notes in COLL. SYME, of 23.XI.51):

Collection began to form before 1900. Local shepherds and farmers brought in what they found. He also collected, with his sons; quite a lot from island Sesteli near Syri (ancient Teutloussa). Also ^{many} from "Ta Pera" (the Rhodian Peraea) opposite Syri. Aphrothika (ancient Loryma Karamatikha (ancient Kasara), Saranda (Thysanous) Pouspionissa (Bosphorus), Lota (Tymnos), Fimbela (Phen also some from Rhodes.

Take for analysis of 3. VII. 59, see
file COLLECTIONS: SYME

15. X. 86

[5.01]

Syme Collection

note on Rindian

Emp. (P. 120)
[B.H. Suppl. 13]

Fabricants, 8, whom many bundles;

^{with trident}
Ἀθανόκριτος, 23 bundles, (Lenses of)

Ἀντανόρος (8) IVA

Ξυοκλήης (7) IVB

Τελεκρίων (8) IVB

^{with trident}
Βότρος, 11 bundles, (Lenses of)

Ἀττάδωνος (6) IVAaφ

Ἀριστρίδης (1) IVA

Φιδέωνος (1)

cons. for Dressing

Τελεστρέων (3) IVA

^{or with bowl}
Δαμοκράτης ὁ Ἀριστοκ. (9), (Lenses of)

Ἀνθοκλής, Ἀριστρίδης, Φιδέωνος

^{11 bundles,}
Ἐρμοκρίτης with leaf, (Lenses of)

Ἀσκαμιάδης (9) IVA? or V?

Εὐφραγόρας (1) IVB

Καζήμβροτος (1) IVB

Ἰάσων with trident, 19 bundles, (Lenses of)

(7 ... 3 aff)

Ἀγέστρατος (2) IVA

Ἀρίσταρχος (13) IVA

Θυδαρίδας (5) IVB

Πολυχάρης (1) III-IV?

Σκ.ρ.τος with boukranion, 18 handles, (arms 1)

Emp.
(P. 112)

Ἀγίστρατος (6) IVA

23 24
in fls

Ἀρίστρατος (4) IVA

Θεοδωρίδας (1) IVB

Κλαυδρίδας (2) IVA

Πολύχαρος (4) III-IV?

Τελεσίφρων (1) IVA

These notes from a little investigation of the Synis Knidian, in connection with Empereur and Picot's investigation of pottery "ateliers" in and near the Patchos peninsula, see BCH Suppl. Vol. 13, especially pp. 115-126. See map, fig. 23, p. 118.

See what N. Havranek tells us about the provenance of the Havranek collection, in his letter to me of 14.XI.55 transl. by AET (see notes in Coll. SYME, 8) 23.XII.55):

Collection began to be formed before 1900. Local shepherds and farmers brought in what they found. He also collected, with his sons; quite a lot from island Sestale near Syni (ancient Teullossa). Also ^{mainly} from "Ta Pera" (the Rhodian Peraea) opposite Syni. Aphrothika (ancient Loryma Karamatikha (ancient Kasara), Saranda (Thyrsanous) Pouspionissa (Bosphorus), Lesta (Tymnos), Fimbria (Phon also some from Rhodes.

Sign records needed

Today Mett said Miss Zeroudakis had told her the Hawaiian collection had been given to the Service, and was to be housed in a museum made from the Pharmakidis house (see previous notes re Mrs. Pl.'s visit here ca 1963).

She asked what records we have of the collecting, had we made a catalogue - I find we have duplicates of ^{from the Symplocos xab. coll.} 433 items, largely Kinds but also Koas, plus a couple of early Plodins, etc.; also of 69 items from the collection of Nikolas Havnias, mostly early Saurian. The carbons of these are available, for Miss Zeroudakis. I must assemble also a statement of the cases we left in place, how they were packed, retaining alphabetical arr., etc. etc. ... Well, see the report to the Phil. Soc. - find a copy for her I find one more in a different box - the last.

Mett says Miss Zeroudakis will probably come here to get our records - I have now put into large envelopes for her the 2 sets of duplicates and the offprint to the Phil. Soc.

Αθήνα 17/11/1971

η τῇ ΙΙη Δεκεμβρίου 1971

ους τοῦ συζύγου μου
οβολή τῆς ἐργασίας

ικά μέ τας ἐπιγραφάς
ὅ δέν ἔχω ἀνοίξει νά
πρό θέλω ἐν καιρῷ

νά τά τακτοποιήσω
μου κ. Μαρίας Κατσιμπρή
τηλέφωνον στό ὄνομα

καλεῖται δακτυλογραφεῖ
φωτοαντίγραφο.
ρω ἂν σᾶς ἐκανοποιήσα-
ν δεχθῆτε τὰς εὐχάς

ορετισμούς

ἑρῖς

Κατσιμπρής

50 11

ποδῖς

655

AGORA EXCAVATIONS
AMERICAN SCHOOL OF CLASSICAL STUDIES
ATHENS, 140, GREECE

ΑΓΟΡΑ Ι ΤΙ 1972

Αγαπητή Κ^η Χολογιά,

Η αγ. Γραφεία της Α.Σ.Κ.Σ.Α. με
ημερ. 11. 11. 72. και υπεύθυνος
της μερ. εργασίας μερ. έργων
της Α.Σ.Κ.Σ.Α. Κ^η Βασίλειαν
και η μερ. εργασία της Βασίλειαν
στο γράμμα της 20. 11. 72. μερ. υπεύθυνος
της Βασίλειαν της Βασίλειαν "Προβλ." Κ^η
της Βασίλειαν.

Ημερ. 20. 11. 72. μερ. υπεύθυνος της Α.Σ.Κ.Σ.Α.
Κ^η Βασίλειαν.

Με την υπεύθυνος της Α.Σ.Κ.Σ.Α.
Κ^η Βασίλειαν.

Ἐν Σύμῃ τῇ ΙΙῃ Δεκεμβρίου 1971

Ἀγαπητὴ δεσποινὶς Γκρέϊς

Θέλω πρῶτα νὰ σᾶς εὐχαριστήσω ἐκ μέρους τοῦ συζύγου μου γιὰ τὴν προσφορὰ τοῦ βιβλίου σας καὶ τὴν προβολὴ τῆς ἐργασίας τῶν ἀγαπημένων μας πατέρα καὶ παπποῦ.

Εὐχαριστοῦμεν ἀκόμη διὰ τὸν κατάλογο σχετικὰ μέ τὰς ἐπιγραφὰς λυποῦμαι διότι μέ τὰς ἐπισκευὰς τοῦ σπιτιοῦ δέν ἔχω ἀνοίξει νὰ βρῶ αὐτὰς καθὼς καὶ βιβλία καὶ χειρόγραφα ποὺ θέλω ἐν καιρῷ τακτοποιήσω.

Μετά τὰς ἐορτὰς τῶν Χριστουγέννων πιστεύω νὰ τὰ τακτοποιήσω.

Σὺς στέλλω τὴν διέθυνσι τῆς κουνιάδας μου κ. Μαρίας Κατσιμποῦ Μπιζανίου 11 Ἀργυροῦπολιν Ἀθήνας (ὑπάρχει τηλέφωνον σὺν ὀνόματι Μιχαὴλ Κατσιμποῦ) (νέα σύνδεσις).

Τὸ ἄστρο τῆς ἐφημερίδος ποὺ μου ζητήσατε ἐσωκλείω δακτυλογραφηθέν, λυποῦμαι ποὺ στὴ Σύμη δέν μποοῦ νὰ κάνω φωτοαντίγραφο.

Πάντα πρόθυμοι νὰ σᾶς ἐξυπηρετήσωμε, δέν ξέρω ἂν σᾶς ἱκανοποιήσαμε. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἐορτῶν τῶν Χριστουγέννων δεχθῆτε τὰς εὐχὰς μας γιὰ ἓνα χαρούμενο χρόνον.

Με φιλικούς χαιρετισμούς

Χαβιαρᾶ Δίρις

κκ

Χαβιαρᾶ Χάρης

Σύμη - Δωδεκάνησα

Μιχαὴλ Κατσιμποῦ

Μπιζανίου 11

Ἀργυροῦπολιν

973-3655

973-3655

ΠΡΟΟΔΟΣ

ΕΝΕΠΙΓΡΑΦΟΙ ΛΑΒΑΙ ΚΑΙ ΑΜΦΟΡΕΙΣ ΕΥΡΕΘΕΝΤΕΣ ΕΝ ΣΥΜΗ ΚΑΙ ΤΗΛΩ
Διὰ τὰς ἐπὶ Κεραμίων λαβῶναι ἄλλων ἀντικειμένων ἐπιγραφὰς κατὰ τὰ
τελευταῖα ταῦτα ἔτη ἀπετελέσθη ἰδιαίτερος κλάδος ἐπιγραφικῆς, πρὸς
τελειοποίησιν τῆς ὁποίας πολλοὶ μὲν σοφοὶ τῆς Εὐρώπης ἐργάζονται,
μάλιστα δὲ ὁ νῦν τῆς ἐν Ἀθήναις γαλλικῆς σχολῆς διευθυντῆς κ. ALBERT
DUMONT, ὅστις πολλὰς καὶ ὀγκωδεστάτας ἐπὶ τοῦ προκειμένου σοφὰς συγ-
γραφὰς ἐδημοσίευσεν.

Ἐνεπίγραφοι λαβαὶ ἀμφορέων κατὰ πολλὰς ἑκατοντάδας ἀνακαλύπτονται
ἐν ταῖς ἀρχαῖαις ἑλληνικαῖς πόλεσι καὶ ὅπου ἀλλαχοῦ ἔσχεν ἐπιροσθῆναι
τὸ ἑλληνικὸν ἐμπόριον κατὰ τὴν ἀρχαιότητα.

Πρὸς ταῖς γνωστέας δὲ μέχρι σήμερον προστιθέμεθα καὶ τὰς ἐπομένας ἑξ,
ἃς ἔσχε τὴν καλωσύνην καὶ κοινολογήσῃς ἡμῶν φιλοφρόνως πρὸς τινων μηνῶν ὅ
ἐν Σύμῃ ἀξιότιμος φίλος κ. ΔΗΜ. Χαβιαρᾶς, μετὰ ἰδιαιτέρας σημειώσεως
περὶ τῆς προελεύσεως ἐκάστης λαβῆς ἥ ἀμφορέως ἐφ' ὧν αἱ ἐπιγραφαὶ
αὗται εἰσὶ γεγραμμέναι.

Αρθ. 1. ΣΘΕΝΝΙΔΑ. Ἡ ἐπιγραφή αὕτη, ἐν δυσὶ σειραῖς γεγραμμένη, ἀναγινώσκει-
ται ἐπὶ τετραγώνου τύπου λαβῆς τινός ἀμφορέως, οὗτινος τμήμα εὐρέθη
ὑπὸ κολυμβιτῶν ἐντὶ θαλάσῃ διατηρεῖται δὲ παρά τινι ἐν Σύμῃ διαμένον-
τι. Τὸ ὄνομα Σθεννίδα δεικνύει τὸν πλάστην τοῦ ἀμφορέως.

Ἀρθ. 2. Ἐπὶ ἀμφορέως, εὐρεθέντος ἐν Τήλῳ καὶ σωζομένου ἀκεραίου παρά τινι
ἐν Σύμῃ κατοίκῳ

ΕΠΙΕΡΕΩΣ (ΣΙΟ) ΜΕΥΣ

ΠΙΡΟΝΟΥΘΕΣΜΟΣ.....

Ἡ πρώτη σειρά, γεγραμμένη ἐν στρογγυλῷ τύπῳ περιέχοντι ἐν τῷ μέσῳ τὸ
σύμβολον τῆς Ρόδου, ἐδεικνυεν ἓνα τῶν ἱερέων ἢ ἄλλως ἓνα τῶν ἐπωνύμων
ἀρχόντων τῆς Ρόδου ἐφ' οὗ ἐπλάσθη ὁ ἀμφορεύς οὗτος ἢ δὲ ἑτέρα σειρά
ἐν στρογγ. ἐπίσης τύπῳ γεγραμμένη μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ μέσῳ συμβόλου,
μᾶς δεικνύει τὸν πλάστην τοῦ ἀμφορέως Ἐπίγονον καὶ τὸν μήνα, καθ' ὃν
τόν τε ἐπλάσεν. Τὸ ὄνομα τοῦ κεραμέως τούτου ἀπαντᾷ καὶ ἐπὶ ἄλλων λαβῶν
ροδιακῶν ἀμφορέων. Προβλ. Dumont, Inscriptions ceteah. 6.92 καὶ Melanges
2e fasc. 6.20

Αρθ. 3. Ἐπὶ ἀκεραίου ἀμφορέως εὐρεθέντος ἐν Τήλῳ καὶ διαφυλαττομένου
νῦν παρά τῳ κ. Δημοσθένῃ Χαβιαρᾶ, ἡ μὲν μία λαβὴ, ἐν τετραγώνῳ τύπῳ

ΠΡΟΘΥΜΟΥ

ΑΡΤΑΜΙΤΙΟΥ

ἡ δὲ ἑτέρα, ἐν τετραγώνῳ ἐπίσης τύπῳ

ΕΠΙΑΡΜΟ

ΚΙΛΑ

Ἀρθ. 4. Ἐπὶ ἀκεραίου ἀμφορέως εὐρεθέντος ἐν Τήλῳ καὶ διατηρουμένου ἐν
τῷ ἐν Σύμῃ ἀναγνωστηρίῳ ἢ Αἴγλῃ, ἡ μὲν μία λαβὴ, ἐν τετραγώνῳ τύπῳ, τὸ τοῦ
κεραμέως ὄνομα ΣΟΚΡΑΤΕΥΣ καὶ τὸ στοιχεῖον Φ, ὅπερ καὶ εἰς ἄλλας λαβὰς
ἐν τῇ θέσει ταύτῃ ἀπαντᾷ (ὅρα Dumont, Mel. ceteah. 6.21 no 101), ἡ
ἡ δὲ ἑτέρα τὸ τοῦ ἱερέως, μετὰ τὸ τοῦ Ροδιακοῦ μηνὸς Δηλίου

ΕΠΙΣΩΔΑΜΟΥ

ΔΗΛΙΟΥ

Περὶ τοῦ ὀνομ. Σωκράτους πρβ. καὶ ἕτερον παράδειγμα παρά Dumont. Melanges
ceteah. II, 6.21 no 94).

-2-
 Αριθ. 5. 'Επί λαβῆς διατηρουμένης ἐν τῷ ἀναγνώστηρίῳ Σύμης.

A.....

ΑΓΡΙΑΝΙΟΥ

Αριθ. 6. 'Επί λαβῆς διατηρουμένης ἐπίσης ἐν τῷ αὐτῷ ἀναγνώστηρίῳ:

ΚΛΕΑΡ

ΧΟΣ

Τὸ ὄνομα τοῦτο ἀναγινώσκεται καὶ ἐπὶ ἑτέρας λαβῆς διατηρουμένης ἐν τῇ πλουσία συλλογῇ τοῦ ἐν Αλεξανδρείᾳ ὁμογενοῦς κ. 'Ιωάννου Δημητρίου, δημοσιευθείσης ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Κ. Τάσσου Δ. Νερούτσου ἐν σοφῇ αὐτοῦ πραγματείᾳ, ἐπιγραφομένη κεραμ. λαβαί' ἐνεπίγραφοι. 'Εν 'Αθήναις, 1875 σ. 56 ἀρθ. 99.

Αἱ λαβαὶ καὶ οἱ ἀμφορεῖς, ἐφ' ὧν αἱ ἀνωτέρω ἐπιγραφαὶ ὑπάρχουσιν προέρχονται ἐκ Ρόδου διότι αἱ νῆσοι Σύμη καὶ Τήλος, πλησίον κείμεναι θά εἶχον βεβαίως μεγάλην συγκοινωνίαν μετὰ τῶν κατοίκων τῆς νήσου ταύτης, ἐξ ἧς τοσοῦτο πλῆθος ὠραίων ἀμφορέων ἐξήγετο κατὰ τὸν γ' πρό Χ. αἰῶνα.

"Αν δὲν ἀπατώμεθα, ἐκ τῶν ἐπὶ τῶν δύο τούτων νήσων ἀνακαλυπτομένων ἀμφορικῶν ἐπιγραφῶν μόνον αἱ ἔξ ἀνωτέρω ὑπάρχουσιν ἤδη γνωστὰ καὶ πιστευόμεναι λοιπὸν ὅτι ὁ κ. Δημοσθένης Χαβιαρᾶς εὐχαρίστως θέλει κοινοποιεῖ πᾶσαν νέαν ἀνακάλυψιν ἐπὶ τῶν δύο τούτων νήσων, διὰ νὰ ἀποτελεσθῇ οὕτως ὀλίγον κατ' ὀλίγον πλούσια συλλογὴ ἐπιγραφῶν ἀμφορικῶν ἐπιγραφῶν τῆς τε Σύμης καὶ Τήλου.

Α.Π.ὁ Κ.

-----, .-----

Lampe portant la représentation d'un double squelette. — M. P. LAMBROS présente cette lampe: Un vieillard debout, tourné à droite, enveloppé d'un long manteau, touche un squelette placé devant lui, et paraît en faire jouer les os; un autre squelette semblable est placé à gauche derrière le vieillard. La lampe est dans un très-bon état de conservation. On sait combien sont rares les représentations de ce genre, qui ont passé longtemps pour contraires au génie de l'antiquité. Elles ont fourni à un archéologue allemand, M. G. Treu, la matière d'un récent travail: *Ossium humanorum larvarumque apud antiquos imaginibus* (Berlin, 1874).

Moules pour des poids romains. — M. HOMOLLE communique le dessin d'un moule en pierre schisteuse qui vient d'être découvert à Athènes, et qui a servi à couler des livres romaines. Une cavité circulaire, trois cavités rectangulaires, portent des inscriptions:

1° A E I T P A. Les lettres sont séparées par des palmes; travail peu soigné.

2°

A E I

(cinq palmes)

T P A.

3° A E I

T P A.

Palmes; plusieurs de ces palmes ont disparu.

4° H M E I

A E I T

P O N.

Inscriptions céramiques et amphores de Rhodes. — Le journal de Smyrne *Πρόδος*, du 21 avril 1876, contient un article qui mérite d'être signalé. M. DÉMOSTHÈNES CHABARAS a trouvé, à Symé et à Tilos, des amphores avec inscriptions et des timbres de manches d'amphores.

Il est intéressant de constater que les amphores de commerce qu'on découvre dans ces deux îles sont de Rhodes et non de Cnide. C'est le premier fait qui est démontré par cette notice.

En second lieu, M. Chabiaras décrit plusieurs amphores de Rhodes encore intactes:

1° Sur une des anses: 'Επὶ ἱερῶς. μεις, timbre circulaire, fleur de Rhodes; sur l'autre: 'Επιγόνου Θεσμ[οφ]ο[ρίου], timbre également circulaire; le symbole a paru être peu distinct à M. Chabiaras. Les timbres d'Ἐπίγονος donnés dans les *Inscriptions céramiques*, p. 92, ne permettent pas de dire quel était ce symbole.

2° Timbre rectangulaire: Προθύμου

'Αρταμίδου.

Sur l'autre anse :

Ἐπὶ Ἀρμο-
κίδα?

3e Timbre rectangulaire : Σωκράτης et la lettre Φ.

Second timbre :

Ἐπὶ Σωδάμου
Δαλίου.

Ces trois amphores proviennent de Tilos; elles sont importantes : nous ne possédons encore que très-peu de ces amphores commerciales qui conservent des inscriptions et qui soient intactes. Ce sont les amphores entières qui permettent surtout de fixer le sens des inscriptions gravées sur les deux anses; en même temps, elles doivent mettre à même de vérifier si les sceaux des magistrats et des éponymes sont des *garanties de contenance légale*, opinion qui a pour elle de fortes probabilités.

Les amphores commerciales intactes, avec inscriptions, qui ont été signalées sont :

1° Une amphore de Thasos, au musée de l'Instruction publique, à Athènes;

2° Une amphore de Rhodes au Varvakéion;

3° Une amphore de Rhodes au Musée étrusque de Florence;

4° Deux amphores de Rhodes découvertes à Chypre et décrites par M. Ceccaldi;

5° Une amphore de Cnide, au musée de l'Institut égyptien, décrite par M. Néroutsos-bey.

Il est à souhaiter que les trois amphores de Tilos soient jaugées, ainsi que celle d'Alexandrie.

Les numéros 1, 2 et 3 l'ont déjà été.

M. Pappadopoulos Kérameus, qui publie les timbres de Tilos et de Symé, annonce l'intention de continuer la recherche de ces inscriptions. Il peut beaucoup éclaircir cette partie de l'archéologie, pour laquelle nous devons déjà à M. Néroutsos d'excellents travaux publiés dans l'*Ἀθήναιον* et dans les *Mémoires de l'Institut égyptien*.

Publications du musée et de la bibliothèque de l'école évangélique de Smyrne. — Un premier numéro de la publication annoncée par M. Collignon est mis sous les yeux de la réunion : Μουσείον καὶ Βιβλιοθήκη τῆς Ἐπαγγελικῆς σχολῆς. Ἐναρκτήριος λόγος. Λογοδοσία, Ἐπιγραφαί, περίοδος πρώτη, 1 vol. in-8 de 143 pages. Ce volume contient 108 inscriptions dont les marbres originaux sont conservés au musée, 62 inscriptions dont les copies ont été envoyées par des correspondants. Ces textes ont déjà paru successivement dans divers journaux de Smyrne; ils sont réunis aujourd'hui avec des corrections et des additions. La plupart d'entre eux sont inédits pour l'Occident.

Cet ouvrage, que nous venons de recevoir et que nous nous bornons à annoncer, est fait avec soin; il rendra des services. Nous signalerons en particulier l'inscription d'Erythrée, n° 108, qui est un catalogue de sacerdotes, avec la mention des sommes que devaient payer ceux qui

obtenaient
peuple d'

M. Vas
étaient si

sur les
M. Cos

quelques
Statues

8. 10. 71

← This must be the
early Plinian of Agostini
y. Delos 27, p. 293,
note 4.

• La
conserv

Χαρίανδρος Χάρης
Σύμη-Δωδεκάνησα

Δίδα

Βιργινία

Γκρέϊς

Αμερικανική Σχολή

ΣΟΥΗΔΙΑΣ 54

ΑΘΗΝΑΣ 140

10-a

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ
BY AIR MAIL

10-6

EVAAE
XPISTIANON
XPISTIANON

PODOS
15 XII 19
PODOS

EVAAE
XPISTIANON
XPISTIANON

PODOS
15 XII 19
PODOS

EVAAE
XPISTIANON
XPISTIANON

PODOS
15 XII 19
PODOS

HAVIARAS

(3?) SYMF

26.7.71

11-01

As it suggests we wait until Mr. Benabi
gets an answer from the various ISPs to see
who is the of the parent especially of
N. India, the time may be foolish to
send so many copies to Syne, a most
of these people may not do & know English
[This was when I had only 1/3 of the
copies.]

8

32

= ca. 30 liter?

[11-02]

17.11.77

[A. ...]

12

11. XI. 71

14

Dear Miss Grace:

My letter brought results.
A phone call from Mrs
Henrietas who was here for
48 hours from Sygn to see
her parents.

I interrogated her as best
I could and here are the
results in red & white!!

All the best
A.D.

The day Fraser was in Sygn was also
the first day they were there -

52-95

Tu

in Sygn

up, foolish & send
of know English
(1/3 new, old)
these offprints
address for any other

a - Katsimbri (on which
was we have tried.

& for at present
was in Sygn who
them; P.M.F. talked
to the conviction that
is Sygnosty, and
when Mr. B.

Mr. B. says
exid. coe this
about 2 weeks ago?

Teacher. Mr. B. has addressed a letter to
the yopvatiapxy, Sygn, asking him who
he is (i), and has had no reply.

I might write to Mr. Phamdydes, and
try to get information.

17-11-77 [A. Turner]

12

Dear Miss Grace:

My letter brought results.

I phone call from Mrs
Henrietta who was here for
48 hours from Syon to see
her parents.

I interrogated her as best
I could and here are the
results in red & white!!

See the book

A.D.

The day Fraser was in Syon was also
the first day him were there -

The Syri GYMNASIARQUE

with date 17.8.71
from L.B.

IS CALLED DEMOSTHENES
AND IS THE SON
OF NIKITA

[13.01]

MICHALI HAD TWO DAUGHTERS.
(NOT A SON & A DAUGHTER)

HIS ELDEST DAUGHTER MARY
IS MRS STYLIARAS WHO
TEACHES AT THE AMERICAN
GIRL COLLEGE ?)
ATHENS

[Mrs. Steward, 21.8.71,
confirmed that Mrs. Styl.
is at Pierce.]

MRS DEMOSTHENES' PARENTS PHONE
NO IS 8049659
(GLYFADA?)

MRS DEMOSTHENES IS FROM PORT
TEAFICK

[13.02]

WHERE NIKITA TAUGHT • IN
OTHER WORDS SHE WAS HER
FUTURE FATHER-IN-LAW'S
PUPIL.

[Para Tanfite is at the south end of the
Suez Canal, on a peninsula - made land -
just SW of city of Suez.]

THIS LADY DOES NOT KNOW THE
WHEREABOUTS OF MICHAEL'S 2nd
DAUGHTER WHO IS MARRIED.

MRS DEMOSTR. WITH HER HUSBAND
ALTHOUGH NEITHER "φίλοι" ^{φίλοι}
ARE TRYING TO PUT ORDER IN
THE "MUSEUM" AND AMONGST THE
PAPERS OF THE GRANDFATHER
& FATHER.

SHE MENTIONED SOMETHING
ABOUT NIKITA AND MICHAEL
HAVING PUBLISHED PAPYRI.

Copies of Heap. XL, pp. 52-95
ought to go to the
family and friends in Syon

Now send yet. MSt says, foolish to send
to Eleni Apostolou, who does not know English,
in view of shortages still of these ^(only 1/3 received, add) offprints.

But we have no proper address for any other
relation of Nibita.

His daughter Maria Havaras - Katsimbri (see note
5) has never replied ^{from} to any address we have tried.

There is said (by P. M. Fraser) to be at present
a younger (than Nibita) Havaras in Syon who
is now a $\gamma\upsilon\mu\alpha\sigma\iota\alpha\pi\chi\gamma\varsigma$ there; P. M. F. talked
with him and came away with the conviction that
he is Nibita too. Nibita too is Syon's boy, and
that he grew up in Alexandria when Mr. B.
was the pupil of his father. Mr. B. says
this is certainly wrong, as $\mu\epsilon\chi\acute{\iota}\delta\iota$ was his
Teacher. Mr. B. has addressed ^{about 2 weeks ago} a letter
to $\gamma\upsilon\mu\alpha\sigma\iota\alpha\pi\chi\gamma\varsigma$, Syon, asking him who
he is (!), and has had no reply.

I might write to Mr. Phamandrydes, and
try to get information.

add to
 25
 25

N. X. 's deal mention of
 "all 63 of the handles"

Nos. num X 441 - X 509

$$\begin{array}{r} - 441 \\ \hline 68 + 1 (\text{both ends}) = 69 \end{array}$$

So we should subtract 6

Whereas we have only subtracted

X 504 (unclass.)

X 508 } Rhodian
 509 }

and possibly X 498 (17 - 51
 num)

— i.e. 4

So there are 2 too many.

Leave out also X 494 with star? 44
 " " " X 507 with no stamp?
 " " X 506 with only edge of st.

14.01-4

14.02

Αθήναι 11.Χ.68

Κύριε Φαρμακίδι,

Σας στέλνω δυο τεύχη μαδού-
ριφίνα, τις φωτογραφίες των νομισμά-
των της αίας παρφυγίας του γε-
νογράφου. Λυώμαι ότι δεν θα σας
είναι πολύ χρήσιμες. Έγραψα τα
είχα φωτογραφήσει χίχύτερα νομι-
σμάτα.

Όπως σας είχα υποσχεθεί ήθελα
πληροφορίες για τον καθαρισμό των
αρχαίων νομισμάτων και σας έω-
κλείω ένα συκίωμα για τον ισχυ-
ρο και σύγγρα πρόπο καθαρισμού.
Αν έχετε κάποια θεωρία παρακαλώ
γράψτε μου.
Και πάχι σας είχαριστώ για

στέλνοντας:

συνακόπτι;

υπε 2-3 υποκινώτραιες
) και βαπτίζετε ένα
γως με την οξείδωση
υπερο ή περισοπε-
με αν η οξείδωση
απορρίπτει δύνά
ένα σπιντζόρι -
στέλνουμε τα νομίσμα-
τα να αχθούν και
τα στεγνώνουμε
τον.

Αθήναι 11.ΧΙ.68

Κύριε Φαρμακίδι,

Σας στέλνω, δυστυχώς καθυστε-
ρημένα, τις φωτογραφίες των νομισμά-
των της αίτιας παρφυγίσεως του φω-
τογράφου. Λυωσθαι ότι δεν θα σας
είναι ποχύ χρήσιμες. Έωρσπε τα
είχα φωτογραφήσει χιχίτερα νομι-
σμάτα.

Όπως σας είχα υποσχεσθαι φέρουσα
πληροφορίες για τον καθαρισμό των
χρυσών νημάτων των και σας έσω-
κχείω ένα σημείωμα για τον έρω-
στορο και σίγγο τρόπο καθαρισμού.
Αν έχετε κάποια άποψη παρακαλώ
γράψατε μου.
Και πάχι σας εύχαριστώ για

14.01-6

ὅσα ἐκάνετε γιὰ νὰ βοηθήσετε ἐν
δουλειᾷ μου σὲς χεῖς τῶν ἀφικερῶν
τῆς Συλλογῆς Ν. Χαβιαρᾶ

Ἔχετε πολλοὺς χαιρετισμοὺς καὶ
εὐχαριστίες ἀπὸ τὴν Λ^{δα} V. Grace
καὶ θὰ εἶναι γρῶφι ἀργότερα.

Σὲς χαιρετῶ

Μαρίκ Περσσυλίν

Πώς καθαρίζονται αβυθμένα νοσήματα:-

Ένας εύκολος τρόπος είναι ο σαπουνισμός:

Σε χυμό ή σε χυμόνι ρίχνουμε 2-3 ποκινότρικες (από τις μαϊδες με πλεονέκτημα) και βυθίζουμε ένα ένα τα νοσήματα και ανακατεύουμε με την οξείδωση. Έχουν το χρώμα χιμύερο ή περισσότερο χρόνο. Με το χέρι δοκιμάζουμε αν η οξείδωση φέρει. Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε δύο να διευκολύνουμε τον καθαρισμό να επιταχύνει. - Όταν διαχέει η οξείδωση αφήνουμε τα νοσήματα σε καθαρό νερό. Καλό θα είναι να αχθούν και σε αρωματισμένο νερό. Τέλος να στεγνώνουμε σε χαμηρή θερμοκρασία φούρνου.

19.X.68
[at Eijay]

[Nir.] Chaviras Collection - NOTES ON HANDLES

- X 441: on handle: Tin
(Τηγάνι Σάου) 036X017
v. short-topped - stamp
on curve Red clay w.
few mica
- X 442 - 032X018 light Red clay - short topped rising up. Stamp on curve.
- X 443 stamp like X 442, but redder 033X015 v. short topped
- X 444 round stamp. Red clay, coarse in center 033X014 ~ st. on curve
- X 445 Red clay w. ^{little} mica on surface. 041X02 st. on curve
- X 446 part of a square stamp pres. = lion*. Fine red clay 037X014 small piece
- X 447 lion's head facing r. oval stamp 037X022 Hard red clay
~~frmp~~
- X 448 oval st. bird w. open wings? 049X021 ~ ~
- X 449 ~ ~ ~ ~ 040X015 ~ ~ st. on curve
- X 450 insect - short-topped 036X018 Red clay st. on curve
- X 451 oval bearded head w. crown 032X017 hard dead clay
- X 452 hard red clay 032X019 - Dirty all around stamp
- X 453 female figure v. short topped 034X019 Hard red clay st. on curve
st. around all around dirty
- X 454 Red clay - Stamp on curve 033X019

- X 455 ^{flatter} corrosion in middle. Piece of hard red clay 037 x 018 (?)
- X 456 Short topped - st. on curve. light red clay 035 x 020
- 457 (no photo) v. short topped 038 x 018 needs acid
- 458 (no photo) like 456-457 part of stamp goes. 037 x 017
- 459 Dark red clay - short topped - st. on curve 036 x 018 st. on curve
- 460 Red clay 030 x 016
- 461 Brown clay at core, red toward surface w. mica 031 x 018, rising up
- 462 Dark ^{burn} clay greyish at core, st. near curve 031 x 019
- 463 light ~~red~~ ^{hard} clay - short topped - slight rise 031 x 013
- 464 Hard red clay curves down quickly - Surface dark ^{burn} 032 x 013
- 465 Small piece of handle - light red clay at surface, dirty on break 036 x 018
- 466 quickly rising up and quickly curving down. Red clay - Surface dirty where cleaner 037 x 018 (Attaching to)
- 467 Same ^{shape} st. as 466. Hard red clay, mica at surface. 038 x 018
- 468 light red clay, surface hard buff 033 x 016
- 469 Brown clay, darker at surface 035 x 016
- 470 Dark red clay, hard, Surface, where cleaned, buff. 029 x 015
- 471 (From EA) - Red clay, grey at core short topped 034 x 013
- 472 Dark red clay, surface lighter w. little mica 034 x 020
- 473 Dark red clay, surface on stamp buff - Rising up 035 x 020
- 474 Red clay, grey at core - v. small piece. 035 x [chipped off]
- 475 Dark red clay - small piece 030 x 014
- 476 Red clay w. mica at surface buff 039 x 019
- 477 v. short topped - widening a little to the attach. 036 x 015 H
- 478 short topped - comes down quickly Red clay 031 x 016
- 479 light red at core, buff at surface, curves down quickly, wider at attach. 037 (near attach) 042 (attach) [?] x 014 ^{broken}
- 480 (in 2 pieces) ^{part} part of curve w. vertical handle 030 x 013

- 481 Dark red clay w. mica 045 X 019 (dipping) (amphibious)
- X 482 Curves down quickly - Stamp on curve. Brown core yellowish at surface 034 X 015
- 483 Red clay, surface cream [broken] X 020
- 484 Red clay ^{w. mica} buff at surface - v. short topped 033 X 013
- 485 Part of short-top + vertical part. Stamp on curve 033 X 014
- 486 part of curve + part of vertical handle (standing figure left arm on body, right arm purposefully)
- 487 ~~(part of legs of a figure standing -)~~ 034 X 016
- 487 ~~(legs of a figure standing -)~~ vertical part of handle 037 X 017
hard Red clay.
- 488 Hard red clay ^{w. low mica} (finger impression on inside of neck where the attach. of handle) 035 X 019
- 489 (prow?) Hard dark red clay - Short topped, widening to attach. 039 X 017
- 490 piece of handle 028 X 013 - Red clay w. mica (?) Surface dirty
- 491 (prow) Light red clay w. mica, surface yellowish 032 X 015
- NE 492 broken - Red clay [broken] X 021
- turned head 493 (Sphinx's wings) Dark red clay [broken] X 020 (not Samian)
- 494 Short top, low arch. Stamped on curve 042 X 019 (must be less than identity)
- Brown clay w. mica at surface.
- 495 (On handle ^{w. mica} ETHAIANU, Tugan Edrov) Red clay w. mica. Rising up, stamp before curve 036 X 018
- 496 v. short topped - Stamped before curve. Hard red clay, mica at surface yellowish w. mica 035 X 014
- 497 piece of handle, Hard red clay, surface yellowish w. mica 036 X 017
- 498 yellowish clay w. mica at surface 035 X 013
- 499 (prow in wood st. like X. 472.) Red clay, surface dirty (black)
- 500 (of 499?) Dark red clay - piece of vertical handle 036 X 017 037 X 016
- 501 (same stamp 502, where the top is pres.) not Samian? Red clay, cream at surface w. mica, stamp on curve. 037 X 012

- X 502 Red clay, cream surface w. mica, but most of the surface black
dirty. 037 x 019
- 503 non Samian - Thasian? little rising up. Stamped on curve
Dark red clay w. mica. 040 x 018
- 504 Buff clay w. ^{small} dark bits, red ~~clay~~ at core - non Samian - 044 x 023
- 505 (?) Red clay surface dirty black. Part of stamp on curve
w. part of vertical handle 044 x 018
- 506 Part of vertical handle unstamped. Red clay - surface dirty black
Edge of a round stamp 030 x 019 - "Ερμούκην Τυγάν Εἰκόν"
- 507 Top of a handle, unstamped. - A piece of mud on place of the
stamp yellow clay - surface black dirty 040 x 018.
021 (on mud)
- 508 Rhodian illegible
- 509 n v. caduceus unrecd - Red in Athens Αγαδάριον

Work done: rubbings of all of Nubia H.'s stamps
plus 1 of most " " "
notes on all " " "

23 XT.68
[16.01]

0 " Maria Havaras:

MET said her husband
is for Syria, and
they are staying in Beirut
just until the gate has
opened. He is
rather on his nerves. See her various papers.

journal of time in Syria (1 1/3 pages)
accounts of expenditure

notes on cases as stored in
Aphidia (old S. X. P.) house
with some notes on the
amphoras there (agatha)

MET's trip to 20 July
18-23 XT.63
(debriefing)

She was in Athens
this morning.
(But we did
not see her.)

Places to stay: Elene Aphidia suggested we
stay with her, but she did not have the facilities.
Another time, she said. (But perhaps she
would not take a stranger.)

Mr. Phamandis' ^{to stay} brother has a hotel ^{left} where
we put Maria. It is on the water, on the ^{left} side of
the harbor. Double room w. 2 beds. So I through
salon to find place to work; nice mezz, but no
water running. Charged 50 per night.

Other hotel, more elegant, & NYPEUS, is
by the podium, 50 steps from the boat, and near
the post office. He has one single room. Still no
running water; there is no water in Syria, except
in Tripoli. This hotel belongs to the
American organization, World Union of Churches.
They are extracting salt from ^{to our own} sea water, for water
supply; it is all over the big square; but it is not
effective - very little water a day.

Both Mr. Ph. and Elene very kind and
helpful. Mrs. Ph. was leaving for Plochia to get
a new leader for the kindergarten that she runs
for the world church organization. Mr. Ph.

insisted on carrying the crystals all the way up
to Eland's. also half way back (to both halves).
They left it the last night at the restaurant, near
the boat. Then it came when she went
to bed at 8:00 a.m., the hotel man was asleep.
Eland showed up. He opened and saw the
trái táo pavo and bent.

Boat called at 9:00, its regular home,
for return journey. — no delay, the world
weather had not arrived there that we had
already Sunday. Called normally at
Tibis and Hoigne. at Kalyon at 6:00 p.m.
Up & there, almost no bad weather. Stayed until
10:00 p.m. She telephoned her sister at 6:00
& they stopped in Kalyon. During, and went to
the movies, as nothing to do. Went back and
slept in boat at anchor. Sailed at 8:00 a.m.
Started heavy rain, dark clouds. Cross about
10:00. With ^{other} friends, took a taxi to the OTE, and
telephoned Tiárrys. Bought an umbrella. The
"Lindos" came, big boat, but not time to sail it.
Kept putting off sailing, finally waiting for 2 sick
people from Leros, who did get there, and one died.
Finally sailed for Leros at 4:00. Perian at ca
6:00 ^{on the 16th} (should have been at 10:00 a.m. on Tuesday).
She went to Tiárrys office. The room she had
coming back was much better: 2 small ^{double} beds, room
called "Λυκαβύττας" (The other one she had going was

less good - very noisy for stain and boat (double)
was lost. IT is called Xios.

What about tip on boat? What she did was
to ask the $\alpha\pi\chi\iota$ $\kappa\alpha\pi\alpha\gamma\omega\tau\epsilon\sigma$ to get her her
return reservation ^{as available} from Rhodes (4 are available).
So when the boat came back Monday a.m., she
asked him for her plan, planning to pay him
a bit more, as usual way to tip. However the
dog $\alpha\pi\chi\iota$ can't be paid, and it was exactly 400.
So after dinner on the boat, after it left Patmos,
she spoke to the $\alpha\pi\chi\iota$ $\kappa\alpha\pi\alpha$, she gave him an
envelope with 70 dr., which he was very pleased
with.

Film: 2 printed 2 (687, 688) and
Bayer Roll 689, with people (in objects)

a little later

Now I have looked through the rubbings. I think
MST has both made duplicates as soon as possible,
while she still has some identification in mind which
suggests the selves from the actual bundles. But she
should have prints, especially as some during both place
but. rubbings - photos.

So give Roll 687 first, tomorrow - rather early.

Sym 19. X 68

In Helen's Apostou house (old house of A. Charvatas)
there are in the place stored by us in 1954

~~boxes~~ in A) courtyard; beginning top case 1) Κνιδία και γάλα

2) 5.VII.54 Εσπαρμένη γάλα 1) αγρ. πορτοφάν 2) διαφόρων πορτ.
αποσκευών

3) Ροδιανά γάλα (400)

4) " (400)

5) " (400)

6) " (400)

β) "Κορφίνα" (from top) 1) Ελ. αλάτι μερ. σπ. οχρά παλαιά
ροδιανά γάλα. Ελ. αλάτι μερ. σπ. οχρά Ροδιανά γάλα
2) δύο μικρότερες Κορφίνας Εσπαρμένα 11-14

2) Ροδιανά γάλα. Ακόμ. μικρότερες Κορφίνας σπ. 6-10

3) Ροδιανά γάλα 2) δύο μικρότερες Κορφίνας. Εσπαρμένα 1-5

All written in capital letters in pencil, except
the last one "Ροδ. γάλα 2) δύο μικρότερες Κορφίνας" in ink
The jars are in the courtyard. Too late to photograph.

20 X 68: (lunch time)

1) Samian: Red clay w. few white particles handle 0.34 X 0.12
HH 095

2) Cretan: Red clay - surface dirty, red stains on handle and
below rim 0.52 X 0.30

3) Knidian H⁺ handle 0.246

Syme 19.X.68

Arrived at 12 o'clock. Mr. Pharmakides was waiting. His wife left to Rhodes with the same boat. After the boat sailed to Rhodes he came to the Kaperni. We did not go to the new hotel because there was reservation to another hotel (his brother's hotel).

After lunch w. Mr. Pharmakides we went to the ^[Nikita] Charvras house we arrived at 2 o'clock Helene was waiting us we found rightway the ^{pottery} box w. the amphorae handles from by Nikitza in Samos (see handles w. the inscription $\epsilon\tau\alpha\gamma\alpha\rho\iota\varsigma$, $\tau\upsilon\gamma\alpha\rho\iota$, $\epsilon\alpha\pi\omega$) I sorted them ~~and~~ numbered and took rubbings and notes of clay etc. - X
At 6 o'clock I visited the house of Dip. Charvras (see my notes of 19.X.68). Going down to the hotel I bought acid and had dinner w. Pharmakides again. He insisted to pay.

20.X.68

At seven o'clock I went up to the Charvras because I needed to take photos before 2 o'clock. After 2 o'clock the light was not good on both houses. I cleaned ^{acid} some of them (see list of photos) and photographed to 1 o'clock. Lunch with Helene. See notes from 1.30 - 4 o'clock I went through the descriptions of the handles of the coll. of Nikitza.

At 4 o'clock we had a coffee w. Helene. Then Mr. Pharmakides came and we went to see amphorae in the Museum. It is an old house of the Pharmakides family donated to the Arch. Service. There are stored amphorae from the sea. Nothing exciting. Most Rhodian of

all periods. In the floor of an *apotheka* there were unwashed sherds from ^{building?} operations at the Castro. There were some early Rh. sherds i.e. piece of neck with band rim etc. (see envelope with rubbings from Castro. Astor type monogram etc.) At 5.45' went back and packed *gylgypirika* etc. I gave rubbing paper to Mr Pharmakides. He will wash sherds and remake rubbings.

Eleni Aphrodis and the priest's son. (Taken by M.E.T.)
207, X, 68

18.03-6

689.24

18.04-6

TIKQ XI.68

689.1A

Add ticket & Syme on Aikateriny 400 d. [19]
 paid by Vg Syme
 Expenses - trip to Syme 18-22. X.68
 also 2 boxes sweets as gift, ca 270 d.

On the boat to Syme:

18. X.68

lunch : 52 dr

coffee 4

dinner 58

Note very high-priced meals on this boat
 (though not good, she said)

114

19. X.68

breakfast 6

lunch at Syme 10

dinner " -

16

22.7.68

MST had received

20. X.68

Syme

no breakfast -

lunch at Helene -

fruits to Helene 20

acid 5

dinner 32

57

1600 dr. 30

she returns 8

in 500 +.

She does not

want to take time

off (which I want)

So I begin by

giving her back

the 500 d.

21. X.68

Syme - Kaly

trip + hotel 110

ticket to Perissa 10

trip for the food 70

lunch + coffee 42

dinner (Knt.) 35

coffee 4

lunch (Lena) 38

dinner (Knt.) 4

dinner (Knt.) 60

(Kalymeri telephone 23,5)

(Syme Helen 19,5) > 43

22. X.68

23. X.68

Taxi - Perissa Athens

Total

106

75

1049

43

(There was no breakfast, anyone)

Trip to Sydney
- take up w. M&T

Present for Pharmacies
and for E. Apothecary

On arrival

my greetings, and I hope to come
let myself
be sure to arrange for somebody to
carry your heavy things up & hold

Start to work

Think about light. What's photo. to be done.

need instructions

Objects to be numbered, if not already numbered,
before any notes or photos, ^{or rubbing} taken.

16. X. 68

Have given to M&T the ticket to Sydney,
with single cabin.

Also 1500 dr., of which 500 is for
return passage. (They will not engage place for return,
and cost is not reduced buying a return ticket.)

✓ books on 23.8.
at 8th

✓ - for Corbett
III. 69

16.8.48 [21]

Take To Sygne (KZT)

camera ✓ ✓ ✓

lightmeter ✓ ✓ ✓

tripod for camera
with head & tripod

No. 3 lens ✓ ✓ ✓

cable release ✓ ✓ ✓

film - 2 spare rolls ✓ ✓ ✓

turntable ✓ ✓ ✓

stand ✓ ✓ ✓

ground glass ✓ ✓ ✓
pieces of wood for glass ✓ ✓ ✓
plumb-bob ✓ ✓ ✓

measures for focus ✓ ✓ ✓

scale ✓ ✓ ✓

reflector for X-ray
taking ✓ ✓ ✓
level ✓ ✓ ✓

3 pads ✓ (note - pads) ✓

2 pens ✓ ✓ ✓

2 pencils ✓ ✓ ✓

3 colored pencils ✓ ✓ ✓

pencil sharpener ✓ ✓ ✓

rubbing paper ✓ ✓ ✓ 1 packet w. Mr. Pharamandis

envelopes for rubbing paper ✓ ✓ ✓

graphite ✓ ✓ ✓

india ink for numbers ✓ ✓ ✓

pen for writing with india ink ✓ ✓ ✓

calipers - small ✓ ✓ ✓

meter stick ✓ ✓ ✓

" tape ✓ ✓ ✓

scissors ✓ ✓ ✓

elastic ✓ ✓ ✓

clips ✓ ✓ ✓

thumbtacks ✓ ✓ ✓

brush ✓ ✓ ✓

flashlight ✓

all O.K.

16.X.68

ΕΛΕΝΗ ΑΠΟΚΟΤΟΥ
ΣΥΜΗ

ΟΠΩΣ ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΑΠΟ ΚΟΝ ΦΑΡΜΑΚΙΑΝ ΕΡΧΟΜΑΙ ΣΑΒΒΑΤΟ ΜΕ "ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ"
ΠΑΡΑΚΑΛΩ ΒΟΗΘΗΣΕΤΕ ΜΕΛΕΤΗΣΩ ΛΑΒΕΣ ΝΙΚΗΤΑ ΧΑΒΙΑΡΑ ΣΑΒΒΑΤΟ & ΚΥΡΙΑΚΗ
ΚΑΛΗ ΑΝΤΑΜΩΣΗ

MARIA ΣΑΒΒΑΤΙΑΝΟΥ-ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΑΚΟΥ

MARIA ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΑΚΟΥ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΣΤΟΑΣ ΑΤΤΑΛΟΥ
ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑΙ ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ
ΑΘΗΝΑΙ

16.X.68
10.45' given by telephone by Giannis

ΕΛΕΝΗ ΑΠΟΚΟΤΟΥ

ΣΥΜΗ

ΟΠΩΣ ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΑΠΟ ΚΟΝ ΦΑΡΜΑΚΙΔΗΝ ΕΡΧΟΜΑΙ ΣΑΒΒΑΤΟ ΜΕ "ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ"

ΠΑΡΑΚΑΛΩ ΒΟΗΘΗΣΕΤΕ ΜΕΛΕΤΗΣΩ ΛΑΒΕΣ ΝΙΚΗΤΑ ΧΑΒΙΑΡΑ ΣΑΒΒΑΤΟ 3 ΚΥΡΙΑΚΗ,

ΚΑΛΗ ΑΝΤΑΜΩΣΗ

MARIA ΣΑΒΒΑΤΙΑΝΟΥ-ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΑΚΟΥ

MARIA ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΑΚΟΥ

ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΣΤΟΑΣ ΑΤΤΑΛΟΥ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑΙ ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ

ΑΘΗΝΑΙ

15. X. 68

ΚΩΣΤΑΣ ΦΑΡΜΑΚΙΔΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
ΣΥΜΗ
ΛΩΔΕΚΑΝΗΣΟΣ

ΒΟΗΘΟΣ ΜΟΥ ΜΑΡΙΑ ΣΑΒΑΤΙΑΝΟΥ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΑΚΟΥ ΦΘΑΝΕΙ ΣΑΒΒΑΤΟ 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΜΕ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ
ΝΑ ΔΟΥΛΕΥΕΙ ΜΟΝΟΝ ΣΑΒΒΑΤΟ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕ ΜΙΚΡΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΙΚΙΤΑ ΧΑΒΙΑΡΑ ΚΑΙ ΝΑ ΦΥΓΕΙ
ΠΑΛΙ ΔΕΥΤΕΡΑ ΠΑΡΑΚΑΛΩ ΠΟΛΥ ΝΑ ΤΗΝ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΤΕ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΟΙΟ ΚΑΙ ΝΑ ΤΗΝ ΕΥΚΟΛΥΝΕΤΕ ΓΙΑ
ΛΩΜΑΤΙΟ ΔΥΟ ΒΡΑΔΥΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΝΤΩΣ ΝΑ ΤΗΣ ΑΝΟΙΞΕΤΕ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΙΚΙΤΑ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΑΤΑ
ΠΟΛΛΑ ΣΕ ΣΑΣ ΚΑΙ ΣΤΗ ΔΕΣΠΟΙΝΙΑ ΑΠΟΚΟΤΟΥ ΓΡΑΦΑΜΕ ΣΤΗ ΜΑΡΙΑ ΣΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟ

BIRGINIA ΓΚΡΕΝΣ

Β. Γκρένς
"Αμερικανική Σχοφή"
Κλασσικών Σπουδών
Σουγδίας 54, Αθήνα 140

ΚΩΣΤΑΣ

ΦΑΡΜΑΚΙΔΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
ΣΥΜΗ
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟ

ΒΟΗΘΟΣ ΜΟΥ ΜΑΡΙΑ ΣΑΒΑΤΙΑΝΟΥ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΑΚΟΥ ΦΘΑΝΕΙ ΣΑΒΒΑΤΟ 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΜΕ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ
ΝΑ ΔΟΥΛΕΥΕΙ ΜΟΝΟΝ ΣΑΒΒΑΤΟ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕ ΜΙΚΡΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΙΚΙΤΑ ΧΑΒΙΑΡΑ ΚΑΙ ΝΑ ΦΥΓΕΙ
ΠΑΛΙ ΔΕΥΤΕΡΑ ΠΑΡΑΚΑΛΩ ΠΟΛΥ ΝΑ ΤΗΝ ΣΥΝΤΗΣΕΤΕ ΕΙΣ ΤΟ ΠΛΟΙΟ ΚΑΙ ΝΑ ΤΗΝ ΕΥΚΟΛΥΝΕΤΕ ΓΙΑ
ΔΩΜΑΤΙΟ ΔΥΟ ΒΡΑΔΥΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΙΑΝΤΩΣ ΝΑ ΤΗΣ ΑΝΟΙΞΕΤΕ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΙΚΙΤΑ ΠΟΛΛΑ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΑΤΑ
ΚΑΙ ΣΤΗ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΑ ΑΠΟΚΟΤΟΥ ΓΡΑΨΑΜΕ ΣΤΗ ΜΑΡΙΑ ΣΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟ

BIRGINIA ΓΚΡΕΗΣ

I

Eps named 1) "Agathos Lys"

241-227

included

"Agathos Lys"

(H)

Agathos Lys

(app Ep)

(9)

Agathos Lys

Razutopoulos

new

Razutopoulos

too soon
for this

BIBLIOGRAPHY

See fold RHODES ITSELF, p. 2 A
notes of 4. IV. 66, on payment of
MST for work in Rhodes (she
wanted it a time)

25.8.68

[26]

What overtime payment to MST
for trip to Syria?

She was away Fri 18 travel
19 work
20 work
21 travel
22 travel
back early 23

Suppose we count them as 5 eight-hour days: 40 hours
Of these, she owed 4 hours on Friday for the day - 4
This week, she has done on Wed, 4 hrs (debrief + wait) 36 hours

" Friday 6 : "

10 out of 12 owed - 2

34 hours
extra

She is now paid 600 dr. for a theoretical
12 hours (it was 3 hours or 4 p.m.s.)
— or 50 dr. per hour

So 34 extra hours is ————— \$ 17

She has already received 500 dr. extra = \$ 15

Still really due —————→ \$ 2 or 60 dr.

However, this does not amount to any sort of bonus
for taking the trip (and enduring the weather)

So what about another 500

1.8.68

I gave her with
500, and in the Oct.
receipt it is done
as "outing to Syria"
1000 dr.

next attempt to

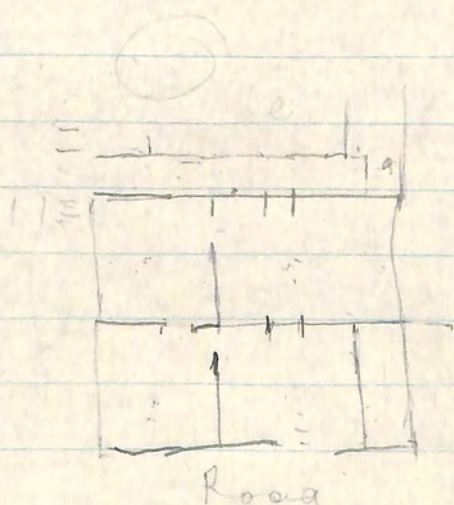
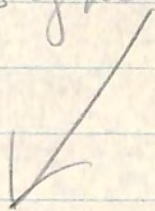
draw a plan of

the Kapas, Dyr.

- now Krotórov
house

α

Sym

28.01

Address of Maria
and Kostas

[16. VII. 68]

Τοις καρτελοφωρίσμον σὺν
~~Δόξα~~ Τερεῖς.

σὺν εὐχοφῶν καὶ

γιορτῶν. καὶ εὐτυχῶν

τοῖς τοῖς ἐξ.

Σεχαρῶν. ἐξ

ἡ δυνάμει τοῦ γαδὲ

φονῶν τῆς Μαρίας τοῦ

αἰσθητοῦ εἶναι.

Καθὼς Μενδίου
N. Ζηρῶν.

Αδελφῶν.

28.02

Λόρι Τη 16/12/68

Αγαπητή Μαρία.

Έλαβα Τη φωτογραφία

και τό γράμμασόν έχάρηκα

ποῦ τόσῃ καλῶ. Ὁ μπαμπάς

Έκανε χαρὶς μετ' Τη φωτογρα-

φία. και σὸν δὲξαι χαρὶς

δμοῦ. και σὸν εὐχαριστοῦ.

Καλὰ πᾶς πᾶν ὁ χειμῶνας
ἔχουμε πολλὰ βροχία.

Αθήνα 9 Δεκεμβρίου 1908

Αγαπημένη Ελένη,

Σου στείνω ύστερα από πολύ καιρό τις φωτογραφίες σου βγάχες με το μικρό γυνάκιο Παπα. Ήχασα τους τόνους. Δίωξέ τον ού παραγνώ τις φωτογραφίες σου.

Πως περνάς τον χειμώνα; Εσύ έχωμε λαχές χειμώνας και ο καιρός ο χρόνος να σου πουν ότι επιθυμείς.

Έχεις πολλή χειμώνας και τους τόνους Γκρέις.

Σε χειμώνας
καρδιά

Σε υπερασπίσε πολύ να σου γράφω τον χειμώνα εντός χειμώνας σου καρδιά σου Αθήνα.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΜΗΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

VIII.68

Εν Σύμῃ τῇ..... 196.....

MARIA KATSIMPRI (Haviana)
EMAM MALEK 37
ALEXANDRIA
U. A. R.

Alex Daniel got this
information from
Dr. P. Parnakides,
dentist in Smyrni

5. VIII. 68

(And gave it to me
30.4. VIII. 68)

Dr. Parnakides is in the upper village of Smyrni.
Eleni Aphokatos is still unmarried and
living in Smyrni. Nobody is living in the actual
house of the Δ. Συμ. Χ. & Β. collection, which is where
it was (calculated) when we left it.

collecting
collected
Alex did not see Eleni when I think was out of town
seen her (pigeon?)! She was the boy to whom I
is, and would be there and open to if informed by
was coming.

Notes for Holt going to Syon

The cases as we packed them and stacked them in VII.57 included one in which were all the miscellaneous and unclass. (i.e. non-Phoenician, non-Indic - but everything else).

3/ this case is ^{marked} accessible, and is ^{not on top} can be returned to its place, good idea (if there is plenty of time), ~~good~~ idea to number and rub the

Thasica (6) (especially)
"Cretan" (7 - of which 2 are down)
Chia (2)
Pontic (2)
Lain (1)

also Scápopa items that look interesting now. What are the Scápopa like? Are they mostly with a few letters?

The Scápopa case is one of 8 cases which we put in the place of the former vtoadéne addys.

18.X.68

Note any rim or other indications of shape. Plot. where is possible. [There were no rims, or N. direction, direction]

On the trip of 18-21.X.68 there was no time to open cases. [There was no delay in leaving Syon because of bad weather. 20-hour delay on return journey, in Kalyon, = 6 cases.]

Connection for Syon

Ναυτεμπορικὴ (available at kiosks on Coast.
Sqn. - not around Kolondia) in no. of Sat. 12.X.68
shows Αικατσίριγ going to Dodecanese and
Crete, leaving Piraeus Friday at 10:00 a.m.

I telephoned just now to no. (421321) the give,
and was told that the boat
arrives at Syon on outward trip Sat. 11:00 a.m.
" " " " " " " " " " " "
" " " " " " " " " " " "
" " " " " " " " " " " "

32.01

not for us.

ΣΑΒΒΑΤΟΝ, 12 Ὀκτωβρίου 1968

H NAY

**ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

Διακηρύξεως μειοδοτικού διαγωνισμού Κατασκευής Γηπέδων Ἀθλητισμῶν Α' Ἀθλητῶν Βουλίας

Φέρεται εἰς γνῶσιν τῶν ἐνδιαφερομένων ὅτι ἐκτίθεται εἰς δημόσιον μειοδοτικὸν διαγωνισμόν ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἐργασιῶν κατασκευῆς γηπέδων Ἀθλητῶν Α' Ἀθλητῶν Βουλίας.

Ἡ ἴσως προϋπολογισμοῦ δαπανᾷ 3.900.000 ἔξ ὧν δαχ. 300.000 δι' ἀπορόπτους δαπάνας.

Σύστημα διαγωνισμού δρίζεται τὸ δι' ἐνσφραγιστῶν προσφορῶν καὶ συμπληρώσεως Τιμολογίου καὶ προϋπολογισμοῦ.

Εἰς τὸν διαγωνισμόν θὰ γίνωνν δεκτοὶ ἐργολάβοι Γ' τάξεως καὶ ἄνω δι' ἔργα οἰκοδομικά.

Ὁ διαγωνισμὸς θὰ διεξαχθῇ τὴν 26.10.68 ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 12.00 ἕως 12.30 εἰς Ἀθήνας καὶ εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Ε. Ο.Τ. (Σταδίου 4, Β' ὁροφὸς αἵθουσα 240).

Στοιχεῖα τῆς μελέτης καὶ τεύχη δημοπρασίας εὐρίσκονται εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐνδ. αφερομένων οἱ ὅποιοι δύνανται νὰ παραλαβάνουν ταῦτα ἐκ τῶν γραφείων τοῦ Ε.Ο.Τ. (105 ὁροφὸς, γραφεῖον 255) ἐκάστην ἐργασίαν ἡμέραν Τετάρτην καὶ Σάββατον καὶ ὡ-

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΩΝ

M/S MIRANTA

Ἀναχωρεῖ ΣΑΒΒΑΤΟΝ 12 ΟΚΤΩΒΡ

ΔΙΑ ΡΟΔΟΝ, ΚΑΛΥΜΝΟΝ, ΚΩ,

Πρακτ. : Κ. ΜΟΥΖΑΚΗ, τηλέφ. 475.254

M/S ΜΕΤΑΜΟΡΦΩ

Ἀναχωρεῖ ΣΑΒΒΑΤΟΝ 12 ΟΚΤΩΒΡ

ΚΑΤ' ΕΥΘΕΙΑΝ ΜΥΤΙΛΗΝΗΝ, ΧΙΟΝ,

ΒΟΥΛΑΛΑΣ — ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟ

Τηλέφ. 425.888, 471.009, 423.797.

M/S ΜΑΡΚΕΛΛ

Ἀναχωρεῖ ΣΑΒΒΑΤΟΝ 12 ΟΚΤΩΒΡ

ΔΙΑ ΧΙΟΝ, ΜΥΤΙΛΗΝΗΝ, ΓΕΡ

Πρακτ. : ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΚΗΣ & ΥΙ

Τηλ. 471.504 & 413.207 — Δ/νσις

M/S ΣΟΥΛΑ

Ἀναχωρεῖ ΣΑΒΒΑΤΟΝ 12 ΟΚΤΩΒΡ

ΔΙΑ ΡΟΔΟΝ, ΚΩ, ΚΑΛΥΜΝΟΝ,

[33.01]

15.X.68

Notes and correspondence
VII-X.68 on bus to
go to Syon and to
be collected by N. H. H. H.
(Semi-regular).

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

Διακηρύξεις μεθοδικού δ αγωνισ-
μού Κατασκευής Γηπέδων 'Α-
θλ. παιδιών Α' 'Αλιπέδου Βούλας

Φέρεται εις γνώσιν των ενδια-
φερομένων ότι εκτίθεται εις δημό-
σιον μεθοδικόν διαγωνισμόν ή
εκτέλεσις των εργασιών κατα-
σκευής γηπέδων 'Αθλοπαιδιών Α'
'Αλιπέδου Βούλας.

"Υψος προϋπολογισμού δραχμαί
3.900.000 ες ὧν δοχ. 300.000 δι'
ἀπορόπτους δαπάνας.

Σύστημα διαγωνισμού δορίζεται
τὸ δι' ἐνσφραγίστων προσφορῶν
καὶ συμπληρώσεως Τιμολογίου καὶ
προϋπολογισμού.

Εἰς τὸν διαγωνισμόν θὰ γίνων
δεκτοὶ ἐργολάβοι Γ' τάξεως καὶ
ἀνω δι' ἔργα οἰκοδομικά.

Ὁ διαγωνισμὸς θὰ διεξαχθῇ
τὴν 26.10.68 ἡμέραν Σάββατον
καὶ ὥραν 12.00 ἕως 12.30 εἰς 'Α-
θήνας καὶ εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Ε.
Ο.Τ. (Σταδίου 4, Β' ὄροφος αἶ-
θουσα 240).

Στοιχεῖα τῆς μελέτης καὶ τεύχη
δημοπρασίας εὐρίσκονται εἰς τὴν
διάθεσιν τῶν ἐνδ. αφερομένων οἱ
ὅποιοι δύνανται νὰ παραλαμβάνου-
ν ταῦτα ἐκ τῶν γραφείων τοῦ
Ε.Ο.Τ. (1ος ὄροφος, γραφεῖον
255) ἐκδοτὴν ἐγγράμιον ἡμέραν
Τετάρτην καὶ Σάββατον καὶ ὡ-

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΩΝ ΦΟΡΤΗΓΩΝ

M/S MIRANTA

'Αναχωρεῖ ΣΑΒΒΑΤΟΝ 12 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΔΙΑ ΡΟΔΟΝ, ΚΑΛΥΜΝΟΝ, ΚΩ, ΛΕΡΟΝ

Πρακτ. : Κ. ΜΟΥΖΑΚΗ, τηλέφ. 475.254, 413.946

M/S ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ

'Αναχωρεῖ ΣΑΒΒΑΤΟΝ 12 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΚΑΤ' ΕΥΘΕΙΑΝ ΜΥΤΙΛΗΝΗΝ, ΧΙΟΝ, ΠΕΙΡΑΙΑ

ΒΟΥΛΑΛΑΣ — ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ

Τηλέφ. 425.888, 471.009, 423.797, 472.417

M/S ΜΑΡΚΕΛΛΑ

'Αναχωρεῖ ΣΑΒΒΑΤΟΝ 12 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΔΙΑ ΧΙΟΝ, ΜΥΤΙΛΗΝΗΝ, ΓΕΡΑΝ

Πρακτ. : ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΚΗΣ & ΥΙΟΙ

Τηλ. 471.504 & 413.207 — Δ/νσις 410.864

M/S ΣΟΥΛΑ

'Αναχωρεῖ ΣΑΒΒΑΤΟΝ 12 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΔΙΑ ΡΟΔΟΝ, ΚΩ, ΚΑΛΥΜΝΟΝ, ΛΕΡΟΝ

ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΚΑΒΟΥΝΙΔΟΥ

ΑΚΤΗ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ 3
ΤΗΛ. 421.321-4, 421.901-5

ΔΙΑ ΧΙΟΝ - ΜΥΤΙΛΗΝΗΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 11 π.μ. - ΔΕΥΤΕΡΑ
ΤΕΤΑΡΤΗ - ΣΑΒΒΑΤΟ 7.30 μ.μ. Δ/Π "ΑΔΩΝΙΣ,"

ΔΙΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΣ

Δ)Π «ΠΟΛΙΚΟΣ» ΔΕΥΤΕΡΑ 11 π.μ. 'Αμοργόν, 'Αστυπάλαιαν,
Κάλυμνον, ΚΩ, ΡΟΔΟΝ.

Δ)Π «ΕΣΠΕΡΟΣ» ΤΡΙΤΗ 1 μ.μ. Λέρον, Κάλυμνον, ΚΩ, ΡΟ-
ΔΟΝ.

Δ)Π «ΠΟΛΙΚΟΣ» ΤΕΤΑΡΤΗ 7 μ.μ. 'Αμοργόν, 'Αστυπάλαιαν,
Κάλυμνον, ΚΩ, ΡΟΔΟΝ.

Δ)Π «ΕΣΠΕΡΟΣ» ΠΕΜΠΤΗ 1 μ.μ. Κάλυμνον, ΚΩ, ΡΟΔΟΝ.

Δ)Π «ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ» ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 10 π.μ. Πάτμον, Λέρον,
Κάλυμνον, ΚΩ, Νίσυρον, Τήλον, Σύμνην, ΡΟΔΟΝ, ΗΡΑ-
ΚΛΕΙΟΝ

Δ)Π «ΕΣΠΕΡΟΣ» ΣΑΒΒΑΤΟΝ 1 μ.μ. Λέρον, Κάλυμνον, ΚΩ,
ΡΟΔΟΝ.

ΓΡΑΜΜΗ ΣΑΜΟΥ

Δ)Π «ΦΙΛΙΠΠΟΣ» ΔΕΥΤΕΡΑ 6 μ.μ. 'Αγιον Κήρυκον, Καρ-
λόδασι, Σάμον καὶ κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν Εὐδηλον, 'Αρμε-
νιστήν.

Δ)Π «ΦΙΛΙΠΠΟΣ» ΤΕΤΑΡΤΗ 6 μ.μ. 'Αγιον Κήρυκον, Καρλό-
δασι, Σάμον.

Δ)Π «ΠΟΛΙΚΟΣ» ΣΑΒΒΑΤΟΝ 6 μ.μ. 'Αγιον Κήρυκον, Καρ-
λόδασι, Σάμον.

ΓΡΑΜΜΗ ΜΗΛΟΥ

Δ)Π «ΦΙΛΙΠΠΟΣ» ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 9 π.μ. Σέριφον, Σίφνον, Κί-
μωλον, Μήλον.

ΓΡΑΜΜΗ ΒΟΡ. ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ)Π «ΦΙΛΙΠΠΟΣ» ἐκτάκτως ΣΑΒΒΑΤΟΝ 10 π.μ. Σκύρον,
'Αγιον Εὐστράτιον, Λήμνον, Σαμοθράκην, 'Αλεξανδρούπο-
λιν, Καβάλαν.

'ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ,, ΤΡΙΤΗ & ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΕΣ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ
ΣΑΒΒΑΤΟ

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ - ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΙ - ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

Κατωτέρω δημοσιεύονται δια Δημοπρασίαι διενεργηθήσονται την Κυριακή, Δευτέραν και Τρίτην. Αύται έχουν ήδη προαγγελθῆ δια τῆς «Ναυτεμπορικῆς» ἡ δὲ ἐπαναδημοσιεύσεις τῶν συγκεντρωτικῶς γίνεται πρὸς ἀπλὴν ὑπόμνησιν διὰ τοὺς ἀναγνώστας μας :

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΙ

13 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ γραφεία, 225 τεμάχια 80X1,40 μ. καὶ 30 τεμάχια 80 X 51 π., 1000 μεταλλικά καθίσματα (Ὁργανισμός Προγνώστικων Ἀγώνων Ποδοσφαίρου, λεωφ. Πανεπιστημίου 25, ὁροφός 5ος, τηλ. 238.025 ἐσωτ. 08).

ΚΥΤΙΑ διάφορα. (Ὁργανισμός Προγνώστικων Ἀγώνων Ποδοσφαίρου, λεωφ. Πανεπιστημίου 25, ὁροφός 5ος, τηλ. 238.025, ἐσωτ. 08).

ΥΔΡΟΜΕΤΡΗΤΑΙ ὀγκομετρικοῦ τύπου 250 τεμ., φρεάτιο κυττοσιδῆρα 250 τεμ., διακόπται 250 τεμ. διὰ τῆς κοινότητος Ἀγίου Ἰωάννου Καρυστίας ὥρα 10—12 μ. (Τεχνικαὶ Ὑπηρεσίαι Δήμων καὶ Κοινοτήτων Νομοῦ Εὐβοίας).

ΚΡΕΑΣ, εἶδη παντοπωλείου, ὀπωρολαχανικά κλπ., ὥρα 11—12 μ. (Ἀγροτική Μεταβατικὴ Οἰκοκυρικὴ Σχολὴ Ροδοπόλεως).

ΥΛΙΚΑ ἐργαστηρίου, ὥρα 11—12 μ. (Ἀγροτική Μεταβατικὴ Οἰκοκυρικὴ Σχολὴ Ροδοπόλεως).

ΑΚΑΘΑΡΤΟΝ πετρέλαιον, ὥρα 11—12 μ. (Ἀγροτική Μεταβατικὴ Οἰκοκυρικὴ Σχολὴ Ροδοπόλεως).

ΓΡΑΦΙΚΗ ὕλη, ὥρα 11—12 μ. (Ἀγροτική Μεταβατικὴ Οἰκοκυρικὴ Σχολὴ Ροδοπόλεως).

ΚΑΥΣΟΕΥΛΑ, ὥρα 11—12 μ. (Ἀγροτική Μεταβατικὴ Οἰκοκυρικὴ Σχολὴ Ροδοπόλεως).

ΖΥΓΟΣ ἀκριδίας, ὥρα 12—1 μ. (Ἀγροτική Μεταβατικὴ Οἰκοκυρικὴ Σχολὴ Ροδοπόλεως).

ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΝ καὶ πικ—απ, ὥρα 12—1 μ. (Ἀγροτική Μεταβατικὴ

ου, ὁδὸς Σωκράτους 50, γραφ. 50). ΟΧΗΜΑ συνεργεῖον τηλεπικοινωνιών καὶ ὁχημα ὑπηρεσίας δια φωτισμοῦ, ὥρα 12 μ., διακ. 520)68. (Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου, ὁδὸς Σωκράτους 50, γραφ. 65).

ΦΙΛΙΔΙΑ τύπου πενικίλλινος 150.000 τεμάχια καὶ ἐλαστικά πώματα (εἰδικὰ καὶ κοινὰ) 150.000 τεμάχια, ὥρα 12 μ., ἐπανάληψις, διακ. 50)68. (Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου, ὁδὸς Σωκράτους 50, γραφ. 50).

ΚΑΙΒΑΝΟΣ παραφίνης, 24 μαχαίρια μ. κροτόμου παραφίνης, ηλεκτρικός ἀκονιστὴρ μαχαίριων μικροτόμου κλπ., ὥρα 12 μ. (Θεραπευτήριον εὐ Εὐαγγελισμός, τηλ. 714.763).

ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ἐπιπλά, διακήρυξις 52058) X)68, ὥρα 11.00'. (ΓΕΝ) ΚΥΛ).

ΚΥΛΙΟΜΕΝΟΝ ηλεκτροκίνητον βαροῦλκον, διακήρυξις 52062)68, ὥρα 12.00'. (ΓΕΝ).

ΨΥΚΤΙΚΟΣ θάλαμος, προμήθεια καὶ ἐγκατάστασις, ἐπανάληψις, ὥρα 12—12.30' μ.μ. (Νοσοκομεῖον Ἀνδρέου Συγγρού).

ΓΥΡΟΣΒΕΣΤΗΡΕΣ, ὥρα 10—11 π.μ. (Ταμείον Δικαστικῶν Εἰσπραξέων Ἀθηνῶν, ὁδὸς Σολωμοῦ 43).

ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΝ ὕλκων, ὥρα 11—11.30' π.μ. (Κρατικὸν Θεραπευτήριον Ψυχικῶν Πόθησεων Ἀθηνῶν, Δαφνί, τηλ. 582.911).

ΥΓΡΟΣΚΟΠΙΚΟΙ κρύσταλλοι, διακήρυξις ΔΕΔ)1511)Γα (ΔΕΗ, ὁδὸς Ἀκαδημίας 83—85, γραφεῖον 310, τηλ. 634.011, ἐσωτ. 130).

ΜΟΡΦΟΛΙΝΗ, διακήρυξις ΔΕΠ) 5064) Γα. (ΔΕΗ, ὁδὸς Ἀκαδημίας 83—85, γραφεῖον 310, τηλ. 634.011, ἐσωτ. 130).

Κ.Α., ὑποκατάστημα Θεσσαλονίκης, ὁδὸς Ἀριστοτέλους 15—1, ὁροφός 4ος, γραφεῖον 417, τηλ. 74.890). ΚΑΘΕΚΛΑΙ 100 τεμάχια, 27 τράπεζαι ἐστίασεως, ὥρα 9—10 π.μ. (Σχολὴ Ὀπλιτῶν Χωροφυλακῆς Ἀθηνῶν).

ΚΑΡΤΕΛΛΑΙ, 100.000 τεμάχια, 50.000 καρτέλλαι λογιστικῶν στοιχείων κλπ., ἐπανάληψις, διακήρυξις 374)68, ὥρα 12 μ. (Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου, ὁδὸς Σωκράτους 50, γραφ. 73).

ΓΑΛΙΑ ὑποπὸν παστεριωμένον, ὥρα 11.30' π.μ. (Σιδιτανίδειον Δημ. Ἰδρυμα, ἐναντὶ σταθμοῦ Ἡλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων Καλλιθέας, τηλ. 482.490).

ΕΝΤΥΠΑ, φάκελλος 318)68, 319)68, ὥρα 12.50 μ.μ. (Ι.Κ.Α., ὁδὸς Ἀγ. Κωνσταντίνου 8, ὁροφός 5ος, γραφεῖον 507).

ΧΑΛΚΟΣΩΛΗΝΕΣ 20.000 τρέχ. μ., διακήρυξις 1640, ὥρα 12 μ. (Ἑλληνικὴ Ἐταιρεία Ὑδάτων, ὁδὸς Κορνάρου 1 καὶ Ἐρμού, ὁροφός 3ος, γραφεῖον 33, τηλ. 229.352, ἐσωτ. 238).

ΕΜΒΟΛΟΧΙΤΩΝΙΑ 160 τεμ. καὶ ἄκρο φύσις ψεκαστῶν κινητήρων 60 τεμ., ὥρα 13 μ.μ. (Ἀ' Περιφερειακὴ Διεύθυνσις Ἑγγείων Βελτιώσεων, ὁδὸς Βενιζέλου 50, γραφ. 40, τηλ. 25.010, Θεσσαλονίκη).

ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ἐπιπλά, ὥρα 10—10.30 π.μ. (Ἀποθήκη Ὑλικῶν Ἀστυνομίας Πόλεων ὁδὸς Ε. Βενιζέλου, στάσις Διόδου, τηλ. 483.234, Πειραιεύς).

ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΟΝ συγκρότημα κορ τελοθετήσεως, ὥρα 11.30 π.μ. (ΕΒΕ Ἀθηνῶν, ὁδὸς Πανεπιστημίου 44, ὁροφός 2ος).

ΚΙΒΩΤΙΑ, 50.000 τεμάχια, ὥρα 11 π.μ. (ΝΕΑ ΑΓΡΕΣ, ὁδὸς Χαλκοκονδύλη 5, τηλ. 623.183).

ΥΦΑΣΜΑ ὁλομάλινον, ἐπανάληψις, ὥρα 10—11 π.μ. (Ε.Μ. Πολυτεχνείου).

πανόληψις. (Ὑπουργεῖον Γενικῶν Νοσοκομείων Θεσσαλονίκης). ΡΑΦΗ 500 ζευγῶν πιτζαμῶν, ὥρα 1—2 μ.μ., ἐπανάληψις. (Ὑπουργεῖον Γενικῶν Νοσοκομείων Θεσσαλονίκης).

15 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΙΣ κυλικίων καὶ ἐστιομαζῶν, ὥρα 12 μ. (ΣΕΚ, ὁδὸς Ἀχιλλέως καὶ Δελφινίαν 2, τηλ. 521.855 καὶ Θεσσαλονίκη ὁδὸς Φρ. Ρούζελτ 13, τηλ. 25.105).

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ 7 στολῶν, ὥρα 11—12 μ. (Σχολὴ Ὀπλιτῶν Χωροφυλακῆς). ΕΚΜΙΣΘΩΣΙΣ αἰθούσης κινηματογράφου Ἑργατικῆς Ἐστίας Κομοτηνῆς, ἐπανάληψις, ὥρα 19—19.30 (Ἑργατικὴ Ἐστία ὁδὸς Πατησίων 5, Ἀθῆναι καὶ Πρωτοδικεῖον Κομοτηνῆς).

ΡΑΦΗ 28 πλήρων χειμερινῶν στολῶν, ὥρα 11—12 μ. (Φυλακὴ Σαντορίνου Ἀθηνῶν, τηλ. 778.769).

ΡΑΦΗ 334 στολῶν, ὥρα 11 π.μ. (Ἀποθήκη Ὑλικῶν Ἀστυνομίας Πόλεων, Σχολὴ Ἀξιωματικῶν Ἀστυνομίας Πόλεων, λεωφ. Κηφισίας, τηλ. 685.033).

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ὕδατος πηγῆς «Τρύπας» Ἐλατιά, προὔτ. 3.650.000 δρχ., ὥρα 8—10 π.μ., ἐπανάληψις. (Δήμος Μεγαρέων).

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ ἐντύπων, ὥρα 9.30 π.μ. (Μαιευτήριον «Μαρίκα Ἡλιάδη» τηλ. 646.319).

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ὕλικου, ἐπανάληψις, ὥρα 12.30 μ.μ. (Ἀγροτικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, ὁδὸς Κρήτης 37, τηλ. 833.051).

ΕΚΜΙΣΘΩΣΙΣ δικαίωματος κοπῆς καὶ ἀπολήψεως καλῶν, ὥρα 12—1 μ.μ. μεσημέρ. (Γενικὸς Ὁργανισμός Ἑγγείων Βελτιώσεων, Λαγκαδά).

ΑΛΗΘΕΥΣΙΣ συνδρομῶν, ὥρα 12 μ. (Θεραπευτήριον «Ὁ Εὐαγγελισμός», τηλ. 714.763).

ΕΚΠΟΙΗΣΙΣ

13 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

(Τεχνικαὶ Ὑπηρεσίαι Νομοῦ Κυκλάδων). ΤΣΙΜΕΝΤΟΣΤΡΩΣΙΣ κοινοτικῆς ὁδοῦ προὔτ. 105.000 δρχ., ὥρα 11—12 μ. (Κοινότης Πλατάνου, Τεχνικαὶ Ὑπηρεσίαι νομοῦ Μαγνησίας).

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ἐξωτερικοῦ ὑδραγωγείου τῆς κοινότητος Λεπενού, προὔτ. 600.000 δρχ., ὥρα 12 μ. (Τεχνικαὶ Ὑπηρεσίαι νομοῦ Αἰτωλοακαρνανίας).

ΑΝΕΓΕΡΣΙΣ κοινοτικὴ καταστήματος κοινότητος Λευκασίου προὔτ. 140.000 δρχ. ὥρα 11—12 μ. (Τεχνικαὶ Ὑπηρεσίαι Δήμων καὶ Κοινοτήτων Νομοῦ Ἀχαΐας).

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ στεγανῆς σκεπῆς διὰ ταμενοκονιάματος ὥρα 11 π.μ. (Ἐρὸς Ναὸς Ἀναστάσεως Χολαργού).

14 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΙΣ πατηρίου τροφίμων προὔτ. 180.000 δρχ., ὥρα 11 π.μ. (Ἐνωσις Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Ἐσθλῆς).

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ συγκροτήματος 100 διαμερισμάτων τύπου Μοτέλ προὔτ. 26.400.000 δρχ., ὥρα 11—12 μ. (731 Δνσις ἔργων Μηχανικοῦ ὁδὸς Ριζάρου 12, Ἀθῆναι καὶ 737 ΔΕΜ, Θεσσαλονίκη).

ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ἐργασιῶν θερινῆς μονάσεως διαφόρων σωληνώσεων καὶ δεξαμενῶν κεντρικῶν θερμάνσεων κλπ. τῶν κτιρίων τοῦ Ἰδρυματος, ὥρα 10—11 π.μ., προὔτ. 32.000 δρχ. (Ψυχιατρικὸν Νοσοκομεῖον Θεσσαλονίκης).

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ καὶ τοποθέτησις σιδηροῦ κιγκλιδώματος, ὥρα 18.30'. (Ταμείον Παρακαταθήκων καὶ Δανείων, ὁδὸς Ἀκαδημίας 40).

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ὁδοῦ Ἀμυρσίου Ἀρτέμιδος Ἀμυρσίου, προὔτ. 2.000.000 δρχ., ὥρα 10 π.μ. (ΓΕΚΜΟΑ, ὁδὸς Πειραιῶς 9, ὁροφός 4ος).

ΑΠΟΧΕΤΕΥΤΙΚΑ ἔργα ἀκτῆς Σαρωνικοῦ, προὔτ. 50.000.000 δρχ., ὥρα 10.30 π.μ.

[33:04]

15.X.68

Notes and correspondence
VII-X.68 on how to
get to Sym and to
the collection of N. Havan
(Savin bundles).

[33-02]

28 ~~fruit~~

7 ~~soak~~

$4\frac{1}{2}$ beans

2 ~~luncheon~~

$$41\frac{1}{2}$$

$$\begin{array}{r} 100 \\ 42 \\ \hline 58 \end{array}$$

Connection for Syon

Ναυτεμπορικὴ (available at kiosks on Coast.
Sqn. - not around Kolondis) in no. 8) Sat. 12.X.68
shows Αικατσίνα going to Δοδεκάνησος and
Κρήτη, leaving Πειραιὸς Friday at 10:00 a.m.

I telephoned just now the no. 421321 gives,
and was told that the boat
arrives at Syon on outward trip Sat. 11:00 a.m.
" " " "homeward" Mon. " "
" " Πειραιὸς " " Tues. " "

This is a partial arrangement for us.

Ρόδος 23-9-1968

Αγαπητή Μαρία

Σήμερα είμαι μέχρι βλούς Σαββαρίου
 πηγαίνει κανείς από εδώ πάλι στην
 καθε Κυριακή - Τρίτη - Πέμπτη - Σάββατο
 και επιθετική Τρίτη - Πέμπτη - Σάββατο.
 Υπάρχει περίπου αριστοτελές των λαθών
 και δεν έχει κανείς τι θα γίνει από
 μια οχλοκρατία. Πάντως αν υπολογίσω
 δύο έως τρεις αιτίες διαφορά στη ζωή
 είναι ολόκληρη.

Πολλές χαρτί από ελπίδα μας.
 στη δίδα Grace π α α α α

Αθήνα 17.11.68

Αθήνα 17.11.68

Αγαπητέ Γεώργιε, και σου αχώνυμο

Δεν έχω για σου τόσο πολύ καιρό. Σέ φαν-
τάζομαι να πνιγμένος πάντα σε ωχρές δουλειές και
εγρήματα. Με τοίχο το γράμμα μου θα σου προσ-
θέσω γυμνάσιο πολύ, ένα μικρό μυστά.

Η Α. Γ. Γραφεία έχει να μελετήσει και να
γράψει για τη μικρή συλλογή Σαβιρκών λαβών
που είχε ο Ν. Χαβιράς ότι είμαι και πάλι
τις είχαμε δει όταν το 1957 είχαμε πάει εκεί.
Τώρα ζωοφκίσουμε, αφού μάθαμε ότι μπορού-
με να ζαναβρούμε αυτές τις λαβές, να κάνουμε
ένα ταξίδι στη Σίβηρ στις άρχες του Ουλντρίου
θα σε παρακαλούσα πολύ να μάθεις λεπτομερώς
τα δρομολόγια που συχνά διαδραματίζονται από Ρόδο
προς Σίβηρ και αντίστροφα ή μέσω ^{αγ. κω.}
Η επίσκεψη θα είναι μάλλον καταπονητική
και γι' αυτό δεν θα χρειαστεί να μείνουμε στη
Σίβηρ παρά λίγες ώρες ή μία μέρα.

Εχουμε πληροφορηθεί ότι υπάρχει κάποιο
πλοίο και από τον Πανορμίτη. Αλλά ως θα πάει
κανείς από εκεί στη Σίβηρ; Υπάρχει μέσον ή
θα χρειαστεί πολύωρη πορεία; Επίσης μάθαμε ότι
υπάρχει πλοίο που φεύγει από τη Ρόδο κάθε
Τετάρτη (ποιά ώρα δεν το ξέρουμε) για τη Σίβηρ, πο-
ύτως ζαναπερνάει από τη Σίβηρ.

Θα μας διασχίσουν πολύ αν ως το τέλος,
Σεπτεμβρίου συνηνέγωνται όλες τις σχετικές

To work in Sygne

Boat from Rhodes to regular port of Sygne, only on Wed.

Can leave on Sunday by taking cargo from Panormitis (monastery) to Rhodes on Sunday.

It seems one could reverse this system, and waste ^{on night} less time:

To Rhodes by air on Sat. from Athens

To Panormitis, Sygne, by cargo on Sunday

Sun, Mon, Tues. nights in Sygne

To Rhodes by boat on Wed. from Sygne

Return to Athens ~~Sat. or Sun.~~ Thursday

17. IX. 68

Looking at my new Greek guide, it is suggested to me that that Wednesday boat probably goes on to other islands, and comes back after perhaps a day or more.

MEU is to write to Mr. Konstantinopoulos.

Mrs
Maria Katsimpri
Emam Makki 3F
Alexandria, U.A.R.

Αθήνα 29 Αιγίου 1968

Αγαπητή Κ^α Κατσιμπού,

Από τις 5 Ιουλίου 1968 η Δ^η V. Grace σας έστειλε
όπως θα δείτε, ένα γράμμα στη Σίφι. Το γράμμα της έ-
κείνο, που έπεσε γράφι, σας το στέλνω τώρα που μόδαμε τη
διεύθυνσή σας.

Χα, ήκαμε και οι δύο όταν μόδαμε πως έχετε
παντρευτεί. Έχετε παιδί; Από τότε τρισκόνασε
στην Αίγυπτο, έως από πολλά χρόνια, γιατί η τελευταία
φορά που σας είδαμε, ήσαν στην Αθήνα το 1959.
Η Mrs Grace έχει έρθει στην Αλεξάνδρεια πολλές φο-
ρές σε αυτά τα χρόνια και θα ήσαν καίριο να σας
δυνατοίσε, αν ήξερε τη διεύθυνσή σας.

Όπως σας γράφει η Δ^η Grace εκέπτεται να με-
λεήσει και να γράφει κάτι για τη μικρή ευλογία
χαθών αμφορέων του πατέρα σας από τη Σάφο.
Τώρα αποφάσισε να έπισκεφθώ το νησί όπου θα φαν-
ρέσει, όπως της έγραψε ο κ. Φαρμακίδης, να μελετή-
σει και να φωτογραφήσει τις χαθές της ευλογίας σας.
Δεν πιστεύω πως να έχετε ατείριση.

Μήπως έχετε ακούσει ή έχετε κάποιο σφαιρίδιο
του πατέρα σας που να φας δίνει ωρισμένα
ρετιχοφορίες για το που και ποσε μόδεψε αυτές
τις χαθές στη Σάφο. Πολλούς χαιρετισμούς από τη Δ^η
Grace.

Με φιλικούς χαιρετισμούς

2 Αιγολότου 1968

15. VIII. 68
no ref

ἀσας καὶ σὰς εὐχαρι-
στολογεῖσθε ὅτι καὶ
ὁφείλουσθε ὅτι καὶ
τὴν ἐπισκεψάμεθα.

οὕτε καὶ καὶ Περροῦ
μετὰ ἀμέσως ἀλλ
ἀπο μικρὰς ἐβδόμαδας
ὧν ἐν τῇ μεταξὺ
νεύσεται χρῆσις ἵν
καὶ φωτογραφίῃς εἰς
ἡμᾶς Χαβιαρὰς ἐκ
στῆσι τοῦ χωριστά
ὑ, Διμ. Χαβιαρὰ, πον
κότου. Ἐνδιαφέρομαι κα
τῆς μικρῆς συλλογῆς
ὁποιαδὴποτε συμφέ
ν. Νικ. Χαβιαρὰς θα

Leppanen

ὅτι, ἐπειδὴ ἠχτιζα πῶς ὁ κ. Νικ. χαβιαρᾶς
 τίς διηγουμένη.
 Σὰς εὐχαρίσων καὶ τῶν καὶ θὰ περιφένω
 ἄρματα σας

Virgilia Turpe's

Είλη 18-8-68.

Δεσποινίς Γρείς.

Κάμια σου μετά από πέντε χρόνια
επιμοιωνώ αάην παρ' ες. Θα
καρὰ πρεσβύτερον εἶν ἔχδρεε σου
Είλη και ἀσχεμδύε με' εἰς Σαφμανί
Γαβέ). Εγγόνα με' με' εἰς Σαφμανί
κόρον και εἰρίδωσαν οἱ Σαφμανί
Γαβέ σου σου το Ν. Καβλας.
Θα' ἔσαν με' εἰς εἰρίδωσαν
και με' με' εἰς Καβλας σου εἰρίδωσαν.
Εἶν θα' εἰς με' εἰς εἰς εἰς με' εἰς
με' εἰς εἰρίδωσαν.
Εἰς καρὰ και εἰς εἰς εἰς εἰς
εἰρίδωσαν εἰς.

Με' εἰρίδωσαν.

Σαφμανί

ΡΔΣ

17:3

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ

40-α

Ένδειξις Λήψεως	Έκ	Αριθμός	Λέξεις	Ημερομηνία	Ωρα	Ένδειξις Μεταβιβάσεως
	270	ΣΥΜΗΣ 11	22 1 1250			
= ΕΠΤ= ΒΙΡΓΙΝΙΑ ΓΚΡΕΗΣ ΣΤΟΑ ΑΤΤΑΛΟΥ ΑΝΔΡΙΑΝΟΥ						
24 ΑΘΗΝΑΣ =						

= ΣΥΛΟΓΗ ΣΦΡΑΓΙΔΩΝ ΕΥΡΙΣΚΕΤΑΙ ΕΙΣ ΟΙΚΙΑΝ ΧΑΥΓΙΑΡΑ ΔΥΝΑΣΘΕ
ΕΠΙΣΚΕΥΘΗΤΕ ΑΥΤΗΝ ΓΝΩΡΙΣΑΤΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΣ ΑΦΙΕΙΝ ΣΑΣ = ΦΑΡΜΑΚΙΔΗΣ +

ΣΤΟΙΧΕΙΑ
ΑΦΟΡΩΝΤΑ
ΤΗΝ
ΔΙΟΡΕΣΙΑΝ

Κ

Αθήνα 2 Αιγούστου 1968

41

Κων. Φαρμακίδου
Οδοντίατρον
Σίμν

15. VIII. 68
no ref

Κύριε Φαρμακίδι,

Σήμερα έλαβα το τηλεγράφημά σας και σας εύχαρι-
στώ πάρα πολύ. Χάρικα που με πληροφορήσατε ότι η
συλλογή Χαβιαρά βρίσκεται ακόμη στο σπίτι του κ.
Χαβιαρά και ότι θα μπορέσω να την επισκεφθώ.

Λυπούμαι που ούτε έχω, ούτε η κα Πετροπού-
λάκου θα μπορέσουμε να έρδουμε τώρα άμεσα αλλά
ελπίζουμε να έρδουμε ύστερα από μερικές εβδομάδες.

Θά σας ήμουν εύχνημων αν εν μη μεταξύ
θά είχατε καιρό να μου απαντήσετε γράπτως αν
θά ήσαν εύκολο να βρω και να φωτογραφήσω τις
χαβές που είχε βρει ο κ. Νικητας Χαβιαράς στη
Σάμο και τις φύλαγε στο σπίτι του χωριστά
από τη μεγάλη συλλογή του. Διη. Χαβιαρά, που
βρισκόταν στο σπίτι της κας Αποκότου. Ενδιαφέρομαι να
δω κυρίως τις χαβές αυτές της μικρής συλλογής,
γιατί το 1957 δεν κράτησα όσολαδήποτε συνέ-
ωση, επειδή ήλπιζα πως ο κ. Νικ. Χαβιαράς θα
τις δημοσίευε.

Σας εύχαριστώ και πάλι και θά ωρμήνω
γράμμα σας

Βιργινία Γυρέϊς

Dear Mr. Pharoah,

Thank you very much for your telegram received today. I am glad to have news that the Havara collection is still in the Havaras house and that it will be possible for me to visit it.

The trip will probably ~~be~~ need to be postponed for a few weeks, since next I see Mrs. Patzgoldson is for to come right now. In the meantime, I would be grateful if you could find time to reply in more detail by letter, telling me in particular where it would be possible for me to photograph the

bundles in the small collection of
Mr. Nikitas Havranas, the bundles
which he found himself in Samos.
This is what should be done first.
~~By Samos~~ We have only slight
knowledge of ~~Mr. Nikitas's~~ this small
collection, whereas in 1957 we
~~examined~~ ^{saw.} the whole of the large
collection of Mr. Dimitrios Havranas,
the father.

Athens, July 26, 1968

Dear Alix,

Many thanks for two very nice letters. I am suddenly writing this as I have just realized that I am going to Corinth for the day (with my colleague Elizabeth Will, and in Henry Robinson's car) early tomorrow. I have given the text of a telegram to be sent to you at your hotel, and hope you will have received it. The thing is that I have got no answer at all from Syme, except that one of my letters has been returned - the addressee has left "years ago" for Egypt. Before I go there with all sorts of photographic apparatus, etc., I must have things more definite, about being able to get at the material, etc. etc. It would be wonderful if you would look up this younger Mr. Pharmakides who is a dentist in Syme - the letter to him was the one that was not returned to me, so perhaps he is there, but he has not written either. See if you can find him, ^a ΦΑΡΜΑΚΙΔΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ. Ask him if he got the letter ~~Marix~~ from me lately, and whether he could make available to me the special collection of Nikitas Haviaras; of I would also like news of the larger collection the father, Demosthenes Haviaras. But I believe that this dentist himself put away the collection of Nikitas H., after the death of Nikitas, and it is this small collection I specially need to see now, that is in the next few months. Tell Mr. Pharmakides I want to write about the Haviaras family in general, as well as about this small collection. Ask him if he can give you the present address of Maria Haviara, the one who is said to have gone to Egypt. Ask him if Maria's cousin, Eleni Apokotou, is still in Syme.

Give my love to Syme. Perhaps you will like to stay with me in Athens for a while, although the room is very small. My nephew is coming I think in the third week of August.

Will you like to see Gladys Davidson Weinberg? She tells us she will be in Rhodes, at the Hotel Tilos, from ~~August 2~~ July 28 to August 3, after which she comes to Athens.

Athens, July 26, 1968

Dear Alix,

Many thanks for two very nice letters. I am suddenly writing this as I have just realized that I am going to Corinth for the day (with my colleague Elizabeth Will, and in Henry Robinson's car) early tomorrow. I have given the text of a telegram to be sent to you at your hotel, and hope you will receive it. The thing is that I have got no answer at all from Syme, except that one of my letters has been returned - the addressee has left "years ago" for Egypt. Before I go there with all sorts of photographic apparatus, etc., I must have things more definite, about being able to get at the material, etc. etc. It would be wonderful if you would look up this younger Mr. Pharmakydes who is a dentist in Syme - the letter to him was the one that was not returned to me, so perhaps he is there, but he has not written either. See if you can find him, ^a ΦΑΡΜΑΚΙΑΔΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ. Ask him if he got ~~the~~ letter ~~Maria~~ from me lately, and whether he could make available to me the special collection of Nikitas Haviaras; I would also like news of the larger collection ^{of} the father, Demosthenes Haviaras. But I believe that this dentist himself put away the collection of Nikitas H., after the death of Nikitas, and it is this small collection I specially need to see now, that is in the next few months. Tell Mr. Pharmakides I want to write about the Haviaras family in general, as well as about this small collection. Ask him if he can give you the present address of Maria Haviara, the one who is said to have gone to Egypt. Ask him if Maria's cousin, Eleni Apokotou, is still in Syme.

Give my love to Syme. Perhaps you will like to stay with me in Athens for a while, although the room is very small. My nephew is coming I think in the third week of August.

Will you like to see Gladys Davidson Weinberg? She tells us she will be in Rhodes, at the Hotel Tilos, from ~~August 1~~ July 28 to August 3, after which she comes to Athens.

Leo
Vagstad

44

ΑΠΟΔΕΙΞΗ
ΑΘΗΝΩΝ 13

E00015.50 5

E00001.10 5

E00016.60★

ΚΑΤΑΘΕΤΕΤΕ ΤΑ
ΤΗΛ/ΜΑΤΑ ΣΑΣ
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΩΣ

7922 26 ΙΑΝ 68

2 εν 16 ΤΟ 21 5

KYPIA AΛEΞANΔPA NTANIEA
 EENOΔOXEION EKANTINABIKON
 XEIMAPPOΣ 2
 POΔOΣ

HAVE RECEIVED NO ANSWER FROM SYME SO CANNOT GO WITH YOU THIS TIME VERY SORRY
 LETTER FOLLOWS

VIRGINIA GRACE

B. Γυρσίς

Απαρκεσμένης Στολής

Σουλδίας 54

Αθήνα 140

46.02

I can be to my plump waiter to
an air mail & fresh up -
many times, the greasy oil -
once more, I'll keep you in -
I'med about my movements
I've got to go and write the
last part of my stay here -
affectionately - Art

Δευτέρα αναδιπλώσεις - Second fold here - Plier ensuite ici

ΕΛΛΑΣ-HELLAS

Miss Virginia Grace
American School of Classical Studies
67 Louichas St -
Athens 140
Greece

ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΑ
AÉROGRAMME

ΑΠΟΣΤΟΛΕΥΣ - SENDER - EXPÉDITEUR

Mrs. Ellen Ali Duboy & I arrived
Hotel SKANDINAVIKON
XEYAPPAS 2
Rodos

Η Εγκλείσις ολόκληρου αντικειμένου συνεπάγεται την διαβίβασιν του αερογράμ-
ματος διά της συνήθους οδού.
If anything is enclosed this air-letter will be sent by ordinary mail.
Un aérogramme contenant un objet quelconque sera transmis par voie de surface.

Πρώτη αναδιπλώσις - First fold here - Plier d'abord ici

I must also tell you that
at present (with all the
much to be with you, your
entirely much - in, there,
you always do with great
best images on both sides -
consequently on both sides -
you returning there - I come

To open cut here - Pour ouvrir découper ici

46.06
Dear Virginia,

Rhodes
July 13-68

Well - here I am bedded
down in a clean (almost antiseptic)
hotel called the "Scandinavian" - very
new & modern in a pleasant location.
Not expensive either - address -
Kef. Mappas 2 - ~~But~~ However I may
soon find out about the middle of the
week & if I like my lodgings may
stay a week. I'll keep you posted -
I'm tempted to give you a detailed
description of my digs on the "Maroulis"
The American Express did me dirt. I
thought I was being put in a 2-bath
cabin (Tourist) Turned out that I
was put in a 4-bath cabin (no others
in Tourist class). With me were 2
Greek mothers (one of them fat) &
4 children - one a boy of twelve -
Seven of us in a small cabin - the
kids were real monsters and
the mothers shrieked instead of
disciplining them. I all but did
They piled out at 8 AM, leaving me 2
hours of peace and a chance to
wash my face in the Meniscule bar
However, I'm a bit disappointed

Πρώτη αναδίπλωση - First fold here - Plier d'abord ici

I must also tell you that
it means (and still does)
much to be with you, your
entire life much - in, there,
you always do it with great
fear (and with great
concern) on the other - I know
you return there - I know

Miss Virginia Grace
American School of Classical Studies
57 Sorinichas St -
Athens 140
Greece

ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΑ
AÉROGRAMME

ΑΠΟΣΤΟΛΕΥΣ - SENDER - EXPÉDITEUR

Mrs. Ellen Aliakou & I
Hotel SKANDINAVIKON
XEIPAPPAS 2
Rodos

Η εγγράμμις οφείλποτε αντικειμένου συνεπάρεται την διαβίβασιν του αερογράμ-
ματος διά της συνήθους δόου.
If anything is enclosed this air-letter will be sent by ordinary mail.
Un aérogramme contenant un objet quelconque sera transmis par voie de surface.

Δεύτερη αναδίπλωση - Second fold here - Plier ensuite ici

I want to my plump water to
an air mail & freezing it -
many times, the program etc -
once more, the keep you in -
formed about my movements
I want to get to Glyn and the
last part of my stay here -
affectionately - best

20.9.7

Trarakis & Georgiadis
 Plastiras St 27
 Rhodes - Greece
 July 18, 1968

Dear Virginia:

Well, here I am still in Rhodes - have made several excursions around the island but ~~not~~ have been to Lindos yet. Have more or less decided ~~not~~ to stay there - but just take the bus and spend a day there. I've been rather under the weather (it has been hot here) - not ill - just in a state of near lethargy which, happily, seems to have passed. I do want to go to Smyrna - any way - do let me know your plans about Smyrna - I would love to be there with you. By the way, due to my uncertainty about a stay at Lindos, I'm getting my mail as per the above address - which is the representative here of the American Affairs. I must say I like this hotel - "Skandinavien" at Xerimappas 2 - However, it is about fifteen minutes walk (not going along the old walls) from the center of things. I like it but perhaps you would rather be nearer things than that plenty of rooms here - no tourists - just Greeks. By the way, the telephone number is 85-25 - & I'm here every evening by 8:30 or 9:00 clock -

Call 17 (After 10:00 AM)
 for Details

4604
 I can't stay on here so very
 much longer - but will stay
 as long as I can - My friends
 in Paris & Antibes are getting
 a bit restive. I hope you had
 a fruitful time in Athens -
 Also let me hear from you -
 affectionately
 Alex

Πρώτη αναδίπλωση - First fold here - Plier d'abord ici

Miss Virginia Grace
 American School of Classical
 Studies, 548 Oxford St
 Athens 140
 Greece

ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΑ
 AÉROGRAMME

ΑΠΟΣΤΟΛΕΥΣ - SENDER - EXPÉDITEUR

Mr. J. M. de Amel
 9th Leinster & Leinster
 Peaterson St No. 27
 Rhodes - Greece

Η επίστολη ολοκληρώσει ανελλιπώς του διαβιβαστή του αερογρ-
 αμμάτος ότι της συνήθους όσου.

If anything is enclosed this air-letter will be sent by ordinary mail.
 Un aérogramme contenant un objet quelconque sera transmis par voie de surface.

Δεύτερη αναδίπλωση - Second fold here - Plier ensuite ici

To open cut here - Pour ouvrir découper ici

Athens, July 26, 1968

Dear Gladys,

As I am spending the day going to Corinth tomorrow, I suddenly realize I must write to you now or never.

After all, I think I will not come to the Dodekanese now. I had expected to be going to Syme where I very much need to photograph a special small collection (for an imminent publication). But I have had absolutely no reply from two letters written to the essential persons in Syme, except that one came back unopened, with note that the addressee had left for Egypt IPO ETEN. It takes such a lot of fuss to get set for such a trip, that one does need - if possible to get it - some sort of definite knowledge that one will be able to operate.

In the interests of this, could you possibly ask Mr. Konstantinopoulos if he knows the whereabouts of the XABIAPA collection, which in 1957 we packed up carefully in cases and left in the house of Mrs. Apokotou, since deceased? And for the moment more urgently, the small collection, only about 70 handles, then still with its collector, Mr. Nikitas Haviaras, but after his death packed up by a dentist named Pharmakides? There was some talk of their turning over the collection to the Arch. Service, and an AITHEIE was to have been made. I think that you will be seeing Mr. Konstantinopoulos anyhow (if he is there), and I would be very grateful if you could find out if he knows anything about all this. Greetings to him. We tried to telephone from here, but could not get through. It was Mr. Kakavoyannis that made the effort for me.

I have got a list for you of the stamps of which you sent rubbings from Jerusalem. Very interesting lot. Give it to you here.

Alix Daniel (Mrs. John Franklin) is in Rhodes, at the Skandinavikon Hotel. I'm sure she'd like to see you. I am fond of her.

019

LAACM FEOB

47.02

NNNN

11 JUL 25 18 47

SA216

QIRYATTIVON 18 25 1150

LT

Απεριόριστη ΣΧΟΛΗ

SBE

VIRGINIA GRACE AMSCHOOL ATHENS

Σουηδία 54

PLANS SLIGHTLY CHANGED WILL STAY RHODES JULY 28 TO AUGUST 3

GLADYS WEINBERG

COL 28 3

Jerusalem, July 21, 1968

Dear Virginia:

We were extremely pleased to have your informal statement about the handles from our dig, as the dates are exactly what we had guessed from the other material - coins, pottery etc.

Also pleased to hear that you may come to Rhodes. Just today I have finally set my departure for July 31, arriving in Rhodes August 1. (One has to spend a night at Nicosia). I expect to spend a week in Rhodes, finishing up photos, notes, etc., then on to Athens for another week. I am writing to the Hotel Tilos, as that was quite satisfactory last year, and they promised they would give me a room no matter what, as I am now "one of the family."

Do come! If you are there on Sunday, we can get a car and go to Lindos and swim and eat fish.

Au revoir...

P.S. Saul will not be in Rhodes - he is flying to Paris to pick up a Citroen we have ordered, and will drive it down to Athens.

47.03-6

אִגְרַת אוויר
AEROGRAMME

Miss Virginia Grace
American School of Classical
Studies
Soudias 54
Athens, 140, GREECE

דואר אוויר
PAR AVION

קבל שלישי

EXPÉDITEUR—SENDER—

GDWeinberg

13 King David St.

Jerusalem, Israel

קבל ראשון

אגרת שהושם בה דבר חישלה לפי הערך של מכתב-דואר אוויר.

Un aérogramme contenant un objet quelconque sera envoyé au tarif d'une lettre-avion.

An aérogramme containing any enclosure will be sent at airmail-letter rate.

48-9

Στορφον Δ^{ος}

Βυρζυμάν Γκρί'ς.
Μονεϊόν Εως Αρράζου.

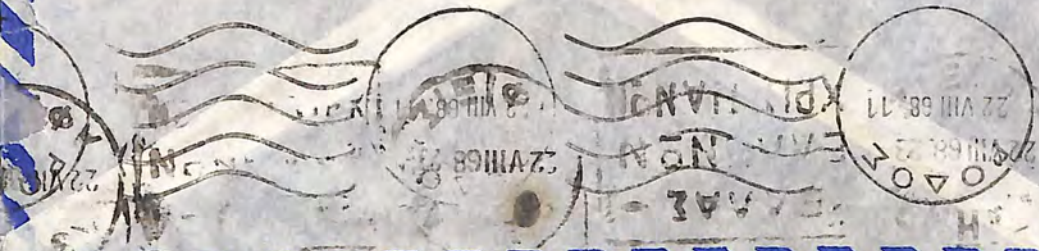
ΕΒ Αθήνας

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ
BY AIR MAIL PAR AVION

A. Pappasides
Esq.
Denton

48-6

Κον
Κων. Φαρμακίδην

Ὁδοντίατρον

Σύμη

Ἀθήνα 5 Ἰουλίου 1968

Κύριε Φαρμακίδη,

Ἐχον περάσει περισσότερα ἀπὸ πέντε χρόνια ἀπὸ τότε πού
μέ ἐπισκεφθήκατε στό Μουσεῖο τῆς Στοᾶς Ἀττάλου καί συζητήσαμε πολ
λά γιὰ τὴν Συλλογὴ Χαβιαρᾶ στῇ Σύμῃ. Εἰδικώτερα μοῦ εἶχατε ἀναφέρει,
ὅτι ἐσεῖς ὁ ἴδιος φροντίσατε καί τοποθετήσατε σέ κουτιά μικρὴ συλλο-
γὴ σφραγισμένων λαβῶν ἀμφορέων πού ὁ μακαρίτης Νικήτας Χαβιαρᾶς
εἶχε περισυλλέξει στῇ Σάμῳ. Ἐπειδὴ σκοπεύω νὰ κάνω ἓνα μικρὸ ταξίδι
στὰ Δωδεκάνησα γύρω στὶς 20 Ἰουλίου θὰ ἤθελα νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μέ
πληροφορήσετε πού βρίσκονται αὐτές οἱ λαβές τώρα, γιατί θὰ ἤθελα νὰ τὶς
φωτογραφήσω. Θὰ σᾶς ἦταν δυνατόν νὰ μοῦ γράψετε ὅ τι ξέρετε γι' αὐ-
τές πρὶν ἔρθω ἐκεῖ ;

Με πολλές εὐχαριστίες

Βιργινία Γκερίς

'Αθήνα 5 'Ιουλίου 1968

'Αγαπητή Διδίς Χαβιαρά

Λυποῦμαι πού δέν ξέρω νέα σας ἀπό πάρα πολύ καιρό καί πού δέν μπούρεθα νά επισκεφθῶ τό ὠραῖο σας νησί γιά πολλά χρόνια. Πάντα θά θυμᾶμαι τήν καλωσύνη σας νά μοῦ ἐπιτρέψετε νά μελετήσω τή συλλογή τῶν λαβῶν πού μέ πολλή φροντίδα εἶχε συγκεντρώσει ὁ Κος Δημοσθένης Χαβιαράς. Ἐλπίζω ὅμως νά σᾶς συναντήσω πάνω κάτω στίς 20 'Ιουλίου, ὅταν ἐλπίζω νά επισκεφθῶ τό νησί σας. Θά ἤθελα πολύ νά μάθω πού βρῆσκαται ἡ συλλογή τώρα καί εἰδικά ἡ μικρή συλλογή λαβῶν ἀμφορέων πού ὁ πατέρας σας εἶχε περισυλλέξει στή Σάμο. Ἄν ἐνθυμείσθε, μάς τίς εἶχε δείξει, καὶ ἡ Μαρία Σαββατιανοῦ εἶχε κάνει λίγα ἔκτυπα. Τίς ἀγαποῦσε πολύ αὐτές τίς λαβές ὁ πατέρας σας καί μερικῆς ἀπ'αὐτές τίς ἔχει ἀναφέρει σέ ἄρθρο του. Ἐπειδὴ ἐκεῖνος δυστυχῶς δέν πρόφθασε νά γράψῃ γι' αὐτές θά ἤθελα νά τίς μελετήσω καί φωτογραφίσω γιά νά γράψω τώρα κάτι γι' αὐτές μέ τήν ἄδεια σας καί τή βοήθεια σας.

Θά σᾶς παρακαλοῦσα πολύ νά μοῦ γράψετε ἂν μπορούσατε πρὶν ἔρθω. Τοὺς χαιρετισμούς μου στήν ἐξαδέλφη σας Ἑλένη.

Μέ φιλικούς χαιρετισμούς

Βιργινία Γκρέις

Syon

Visit from Syon, in connection
with Havranas Collection

Káσotos φαρμακίδης and the sister of his
francise Mary Voiadgis, the sister being from Alexandria
have come to speak of the collection of Demosthenes
Havranas, and a museum for the upper village of
Syon. Mr. φ. is a dentist who practices in
the lower village, and will continue to live there
after marriage. ^{VII. 68 See journal of original visit: a Pharm-}
^{kydes was a shop-keeper who had known Pet. Davis}

Nikola Havranas died last October. Dr. φ.
laid his bundles in boxes with cotton, his collection
of Samian. Nikola was a life member of the Archael.
Society, but apparently no notice taken of his death.

Dr. φ. has shown me photographs of another
house in the upper village, belonging to the φ.
family, which it is thought would be better for a
museum than the house of Symeon φ. because
the latter is too small. He has seen Kondis
on this trip, and was advised that Maria
Havranas (daughter of Nikola, remember) should make
an αίτηση stating they wish to give the collection
to the Arch. Service, and that it should stay in
Syon in a museum to be made there.

① On these bundles, which are about 70,

Dr. P. says he knows where in Samos they were found, which Mr. Nikitas had never told anybody else, but thinking he might die he did. It was in a cave where there is a "church" $\Pi\omicron\pi\tau\epsilon\omicron\nu\gamma$?

(X) $\Sigma\pi\gamma\delta\epsilon\alpha\nu\gamma$? He thinks ^{definitely} in area of Vathy near the Tigris. ~~Nikitas~~ Nikitas as a school boy was visiting the "church". It was very cold. He picked up what he could. There were many, -- on my trying to imagine what kind of place this could be, he said, you know, not really a ^{built} church is where he but in a cave they may set up an altar, and light candles, etc. There were many pieces of ampullas there in the dark and the cold.

Gymnasium, ^{Jul. 68} [No about the "Gymnasium" which was in Vathy, and still is.]

21. I. 71

Remember that 450 found several of the handles marked $\Sigma\pi\gamma\delta\epsilon\alpha\nu\gamma$ } (X 498 = on 50 w. 1
Tigris $\Sigma\alpha\mu\omicron\varsigma$ } (X 506, only one, on note 22)

and $\overset{m}{X} 441 = \text{only 66, w. crowding figures, the number } \pi\eta \text{ a}$
= $\Sigma\pi\gamma\delta\epsilon\alpha\nu\gamma$?

NIKHTA Δ. ΧΑΒΙΑΡΑ

Δ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ

ΤΟΜΟΣ Α' - ΤΕΥΧΟΣ Α'

ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ, ΥΠΑΠΑΝΤΗ,
ΑΓΙΑ ΑΝΝΑ, ΑΓΙΟΙ ΣΑΡΑΝΤΑ, ΕΛΕΟΥΣΑ
ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΚΑΙ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ ΝΑΝΟΥΣ

Ι
Η
C

C
Y
M
H
C

MONASTERIES IN SYMI

By

N. D. HAVIARAS

Sometime Headmaster of the Secondary School,
Acting Custodian of the Antiquities of Symi

cancelled

To Miss

52.01.

V. Grace.

Offered to you

by

Maria.

(Χαριάρα)

ΤΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ
ΤΗΣ
ΝΗΣΟΥ ΣΥΜΗΣ

ΝΙΚΗΤΑ Δ. ΧΑΒΙΑΡΑ
ΤΕΩΣ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ
ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΣΥΜΗΣ

ΤΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ
ΤΗΣ
ΝΗΣΟΥ ΣΥΜΗΣ

ΗΤΟΙ :
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ, ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΑ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ
ΤΩΝ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΩΝ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ
ΣΥΜΗΣ

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

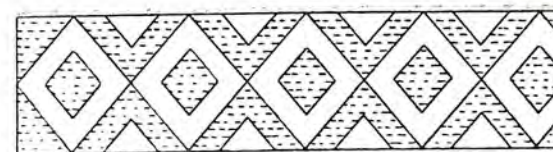
ΤΕΥΧΟΣ Α'

ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ
ΥΠΑΠΑΝΤΗ, ΑΓΙΑ ΑΝΝΑ, ΑΓΙΟΙ ΣΑΡΑΝΤΑ
ΕΛΕΟΥΣΑ
ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΚΑΙ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ ΝΑΝΟΥΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
1962

ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ
ΤΩ, ΑΓΑΠΗΤΩ, ΜΟΙ ΜΑΘΗΤΗ,
ΙΩΑΝΝΗ, ΕΜΜ. ΤΣΑΒΑΡΗ,
ΠΛΟΙΑΡΧΩ,
ΠΟΛΕΜΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ Η.Π.Α.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Μετὰ τὴν ἐκ τοῦ Γυμνασίου ἀποφοίτησιν ἐμοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ μου Μιχαήλ ἠρευνήσαμεν κατὰ προτροπὴν τοῦ πατρὸς τὰ ἐν τῇ πατρίδι μοναστήρια ἥτοι τὰς ἐκκλησίας, τὰς μονάς, τὰ μονύδρια καὶ τοὺς ναῖσκους πρὸς ἀνακάλυψιν ἀρχαίων ἐπιγραφῶν. Ἐν τῇ ἐρευνῇ δὲ ταύτῃ βαθεῖαν ἐντύπωσιν ἐνεποίησαν ἡμῖν ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τῶν μοναστηρίων, αἱ χριστιανικαὶ ἐπιγραφαί, αἱ τοιχογραφίαι καὶ αἱ ἀναφερόμεναι εἰς αὐτὰ παραδόσεις καὶ ἐλαμβάνομεν προχείρους σημειώσεις, ἐπιφυλαττόμενοι νὰ καταγίνωμεν λεπτομερῶς εἰς τὴν μελέτην αὐτῶν πρὸς διαλεύκανσιν τῆς βυζαντινῆς καὶ μεταβυζαντινῆς ἱστορίας τῆς πατρίδος.

Λαβόντες δὲ τὰ πτυχία μας τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἠναγκάσθημεν νὰ ἐργασθῶμεν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Σουδάν, ὁπόθεν ἐπανελθόντες εἰς Σύμην ἀπεφασίσαμεν νὰ πραγματοποιήσωμεν μετὰ 35 ἐτῶν ἀπουσίαν τὴν παλαιὰν ἀπόφασιν ἡμῶν, καὶ πρὸς τοῦτο ἐπελήφθημεν τῆς ἐρεῦνης καὶ μελέτης τῶν μοναστηρίων μόνος πλέον, διότι καὶ ὁ πατὴρ καὶ ὁ ἀδελφὸς δυστυχῶς ἐγκατέλιπον διὰ παντὸς τὰ ἐγκόσμια καὶ ἔστω ἡ μνήμη τῶν αἰωνία.

Εὐτυχῶς ὅμως ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἀγαπητοῦ καὶ οἰκογενειακοῦ φίλου ὀδοντιάτρου κ. Κώστα Ἀλ. Φαρμακίδου εὖρον πρόθυμον καὶ ἄοκνον συνεργάτην, ὅστις πολλαχῶς συνέβαλεν εἰς τὰς ἐρεῦνας μου καὶ μετὰ ψυχώσεως κατέγινε πρὸς λήψιν τῶν ἀπαιτουμένων σχεδιαγραμμάτων καὶ φωτογραφιῶν. Εἰς τοῦτο δὲ συνέβαλε καὶ ὁ ἀγαπητὸς μοι ἀνεψιὸς Γεώργιος Β. Λεβεντέρης.

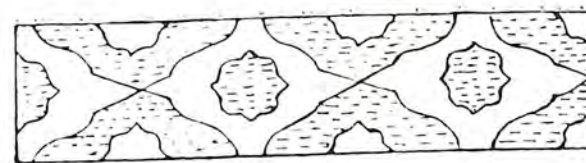
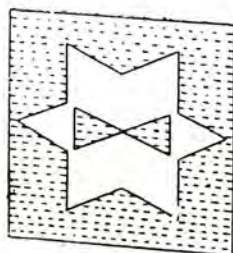
Ἀμφοτέροισι τοῖς ἀνωτέρω συνεργάταις μου εὐχαριστῶ θερμῶς καθὼς καὶ τὸν ἀγαπητόν μοι μαθητὴν Ἰωάννην Ἐμμ. Τσαβαρῆν, πλοίαρχον τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν

τῆς Ἀμερικῆς διὰ τὴν ὕλικὴν ἐνίσχυσιν, τὴν ὁποίαν ἐξ εὐλαβείας πρὸς τὰ Μοναστήρια τῆς πατρίδος προσέφερε πρὸς ἔκδοσιν τοῦ παρόντος δι' ὅπερ καὶ ἐκρίναμεν εὐλογον νὰ ἀφιερῶσωμεν εἰς αὐτὸν τὸ ἔργον.

Εἰς δὲ τὴν ἀγαπητὴν μου θυγατέρα Μαρίαν, ἣτις φιλοτίμως προσέφερε πᾶσαν δυνατὴν βοήθειαν ἀπονέμω τὰς καλντέρας πατρικὰς εὐχάς.

Ἐν Αἰγυπτῷ Σύμης τῇ 4ῃ Φεβρουαρίου 1962.

ΝΙΚΗΤΑΣ Δ. ΧΑΒΙΑΡΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Εἰς τὴν Σύμην ὁ Χριστιανισμὸς εἰσῆλθεν ἀπὸ τοῦ Ε' ἢ ΣΤ' αἰῶ-
ρος μ.Χ. Τοῦτο ἀσφαλῶς συμπεραίνεται πρῶτον ἀπὸ χριστιανικὰς ἐπι-
γραφάς, τὰς ὁποίας ἐδημοσίευσεν ὁ μακαρίτης πατήρ μου¹ καὶ περὶ τῶν
ὁποίων θὰ σημειώσωμεν τὰ δέοντα εἰς τὰ οἰκεῖα μέρη, καὶ δεύτερον ἀπὸ
παλαιοχριστιανικὰς βασιλικάς, τὰς ὁποίας θὰ μελετήσωμεν εἰς τὸ παρὸν
ἔργον. Εἰς μίαν δὲ ἐκ τούτων, τὴν εὐρισκομένην εἰς Νημπορεῖον, εἰς
τὸν χώρον τῆς ὁποίας μεταγενεστέρως ἐκτίσθησαν οἱ ναῖσχοι τῆς Πα-
ναγίας Κοιμήσεως, τῆς Ἀγίας Κράας καὶ τοῦ Μέσα
Σωτήρος, ἀνευρέθη σπονδαῖον ψηφιδωτόν².

Ἀλλὰ καὶ κιονόκρανα καὶ βωμοὶ μετὰ εἰδωλολατρικῶν συμβόλων,
κεφαλῶν βοῶν, σταφυλῶν, ταινιῶν κ.τ.τ., οἱ ὅποιοι, χρησιμοποιηθέντες
ὡς στῦλοι Ἀγίων Τραπεζῶν ἢ ὡς Ἀγία Τράπεζαι δὲν μετεκινήθησαν,
καθὼς καὶ ἡ ἀνέγερσις Χριστιανικῶν ναῶν ἐπὶ θεμελίων εἰδωλολατρικῶν
κατιγίων, ὅπως τοῦ Περφήτου Ἡλίας, τῆς Ἀγίας Αἰκατε-
ρίνης, τοῦ Σωτήρος τῆς Λυγῆς, δύνανται νὰ ὑποστηρίζουν τὴν
λίαν ἐνωρὶς εἴσοδον τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τὴν Σύμην.

Εἰσῆλθη δὲ ὁ Χριστιανισμὸς εἰς τὴν Σύμην πιθανώτατα ἐκ τοῦ ἀπέ-
ραντι τῆς Σύμης τμήματος τῆς Ροδίω Περαιάς, ἡ ὁποία κοινῶς
ἐν Σύμῃ λέγεται Πέρα (τὰ) καὶ ἀπέχει τῆς Σύμης ὀλίγα μίλια. Διότι
ἡ Σύμη καὶ π.Χ. καὶ μ.Χ. ὡς μέρος τῆς Ροδιακῆς συμπολιτείας καὶ ὑπὸ
τοὺς Ρωμαίους ἐπήγετο εἰς τὸ τμήμα τοῦτο τῆς Ροδιακῆς συμπολιτείας,
ἐφ' ὅσον ἀπετέλει μέρος τοῦ ἐν τῇ Περαιᾷ δήμου τῶν Θυσσαρον-
τίων³, καὶ κατὰ τοὺς Βυζαντινοὺς χρόνους ἐφ' ὅσον ἐπήγετο εἰς τὸ θέμα

1. Δημόσθ. Χαβιαρᾶ, Συλλογὴ ἐπιγραφῶν καὶ περιγραφὴ Χριστιανικῶν
ἀρχαιοτήτων, ἐν Βυζαντινοῖς Χρονικοῖς Πετροπόλεως, τόμ. XIX (1912) σ. 147-170.

2. Περὶ τῆς Βασιλικῆς ταύτης καὶ τοῦ ψηφιδωτοῦ, περὶ ὧν θὰ ἀσχοληθῶμεν καὶ
ἡμεῖς ἐν συνεχείᾳ τοῦ παρόντος ἔργου βλ. Π. Ἡρ. Ααζαρίδου: Συμβολὴ εἰς τὴν με-
λέτην τῶν παλαιοχριστιανικῶν μνημείων Ἀωδεκανήσου, ἀνάτυπον ἐκ τῶν πεπραγμένων τοῦ
Θ' διεθνοῦς Βυζαντινολογικοῦ συνεδρίου Θεσσαλονίκης, τόμ. Α' Ἀθῆναι 1954 σ. 241-242.

3. Νικήτα καὶ Μιχαήλ Δ. Χαβιαρᾶ, Ἐπιγραφαὶ Περαιάς τῶν Ροδίων,
ἐν Ἀρχαιολογικῇ Ἐφημερίδι τοῦ 1911, ἀρ. 52. σ. 61 κ.ε. Παρὰ τὴν γνώμην μας ταῦ-
ἐν Ἀρχαιολογικῇ Ἐφημερίδι τοῦ 1911, ἀρ. 52. σ. 61 κ.ε. Παρὰ τὴν γνώμην μας ταῦ-

τῶν Κι β υ ρ α ι ω τ ῶ ν¹, πρὸς τοῦτοις δὲ διότι ἡ Σύμη μέχρι τοῦ ΙΔ' καὶ ΙΕ' αἰῶνος ἐπήγετο ἐκκλησιαστικῶς εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Τραχείας² ἣτις κεῖται ἀπέναντι τῆς Σύμης³ ἐπὶ τῆς Περαίας.

Ἡ δὲ ἐπικοινωνία τῆς Σύμης μετὰ τῆς Περαίας ἦτο πυκνοτάτη καὶ διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους καὶ πρὸς τοῦτοις διὰ λόγους οἰκονομικοὺς, διαρκέσασα μέχρι τοῦ Α' παγκοσμίου πολέμου¹.

Ἰδρυσαν δὲ οἱ Σωμαῖοι ἐπὶ τῆς νήσου των 14 μὲν ἐκκλησίας ἐνο-
ριακὰς ἐξόχως ὠραίας καὶ πλουσίως κεκαλλωπισμένας, ἐκ τῶν ὁποίων
τὴν Μεγάλην Παναγίαν, ἐν τῇ ἀρχαία ἀκροπόλει, ἀνετίναξαν
οἱ Γερμανοὶ τὴν 26ην Σεπτεμβρίου τοῦ 1944, ἀντικατασταθεῖσαν διὰ τοῦ
Ἀγίου Γεωργίου μετονομασθέντος Μεγάλη Παναγία, δύο
μεγάλας καὶ ἱστορικὰς μονάς, τὴν μονὴν τοῦ Ἀρχαγγέλου Μι-
χαήλ, τὴν ἐπονομαζομένην τοῦ Πανορμίτου καὶ τὴν μονὴν τοῦ
Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, τὴν ἐπονομαζομένην τοῦ Ροκορνι-
ώτου, 13 Μονύδρια καὶ 11 παρεκκλήσια ἐν ταῖς Μοναῖς καὶ τοῖς Μονυ-
δρίοις καὶ 71 ἐξωκκλήσια ἥτοι ναῖσκους, ἐν συνόλῳ δὲ 111 Μοναστήρια ὡς
γενικῶς ἐν Σύμῃ ὀνομάζονται τὰ ἱερὰ τῆς θρησκείας ἰδρύματα, ἐκτὸς 10
ἄλλων καταστραφέντων καὶ ἐγκαταλειφθέντων, ἥτοι ἐν συνόλῳ 121.

Τοιουτοτρόπως εἰς κάθε λιμένα καὶ ὄρμον, εἰς κορυφὰς ὄρεων καὶ λόφων, εἰς ὑπωρείας καὶ κλιτῦς καὶ κοιλάδας καὶ παρὰ τὰς ὁδοὺς τῆς ὑπαίθρου συναντᾷ τις ἱεροὺς ναῖσκους, οἱ ὅποιοι καλῶς ὁπωσοῦν διατηροῦμενοι ἐκφράζουν τὴν μεγάλην λατρείαν καὶ βαθεῖαν ἐνλάβειαν τῶν Συμμάχων πρὸς τὰ ἱερὰ τῆς πατρῴου πίστεως.

Πότε ὁμως ἐκτίσθησαν τοσαῦτα μοναστήρια ἐν οὕτῳ μικρᾷ νή-
σῳ οὐδεὶς δύναται νὰ εἶπῃ. Αὐτοὶ περὶ τούτου οὐδεμίαν ἔνδειξιν παρέχουν
εἰς τὸν ἐρευνητήν. Πάντως δὲν ἐκτίσθησαν ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ἐποχῇ ἀλ-
λὰ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν. Περί ὀλίγων δὲ μόνον ἠμποροῦμεν νὰ διατυ-
πώσωμεν συμπεράσματα περὶ τοῦ χρόνου τῆς ἰδρύσεως αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ
ταῦτα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον πιθανά. Ἐλάχιστα δὲ παρέχουσιν ἀσφα-
λῆ τὸν χρόνον τῆς ἰδρύσεώς των.

την οἱ κ. κ. P. M. Frasser καὶ G. E. Bean ἔγραψαν ὅτι ἡ Σύμη ἀπειτέλει
and islands, London 1954, σ. 140.

1. Michel D. Volonakis, *The islands of Roses and her eleven sisters*, London 1922, σ. 218.

2. Δημοσθένους Χαβιαρᾶ, Ἡ Σύμη ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ διοικήσει καὶ κλησιαστικῷ Φάρο· Ἀλεξανδρείας 1915, σ. 409 κθ.

3. Η Τραχεία μέχρι σήμεραν ὑπὸ τῶν Συμαίων λέγεται Τράχεια.
4. Νικητήρια Δ. Χαβιαροῦ, Συμαϊκά παλαιὰ καὶ νέα (ἡ Σόμνη καὶ τὰ Πέσσα),
Συμαϊκὸν Βῆμα 1948, ἀρ. φ. 122-123.

10

Ἀνάγκη ὁμῶς νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ὑπῆρξεν ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ Σωμαῖοι κατελήφθησαν ὑπὸ ἱεροῦ ζήλου πρὸς ἴδρυσιν Μοναστηρίων, ὅπερ δυνάμεθα νὰ ἀποδώσωμεν εἰς ζωηρὸν θρησκευτικὸν αἶσθημα, τὸ ὁποῖον εὗρισκε διέξοδον εἰς τὴν λατρείαν καὶ τὴν ἀνίδρυσιν Μοναστηρίων. Δυνάμεθα δὲ νὰ εἰπωμεν ὅτι εἰς τοῦτο συνετέλεσε καὶ τὸ σκληρὸν καὶ ἐπικινδυνωδέστατον πατροπαράδοτον ἐπάγγελμα τῶν Σωμαίων, ἡ σπογγα-
λειεία, ἣτις ἄριστα ὑπὸ τοῦ Ὀππιανοῦ χαρακτηρίζεται διὰ τῶν ἐξῆς δύο στίχων :

«Σπογγωτόμων δ' οὐ φημι κακώτερον ἄλλον ἄελθον
ἔμμεναι, οὐδ' ἀνδρῶσιν διζυρώτερον ἔργον»¹

Ἀηλαδὴ: Ἀπὸ τῶν σφογγαυράδων τὸ ἀγώνισμα λέγω πὺς ἄλλο δὲν εἶναι πιὸ χειρότερο, οὔτε γὰρ ἄνδρες ἐπάγγελμα πιὸ βαρυστιτικό.

Ἀσχοῦντες δηλαδή οἱ Συμαῖοι τὸ πατροπαράδοτον ἐπάγγελμα τοῦ γυμνοῦ δέτου κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας καὶ κινδυνεύοντες ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἐκ τῶν θηρίων τῆς θαλάσσης, τῆς ἐξαντλήσεως τῆς ἀναπνοῆς καὶ τόσων ἄλλων ἀπροόπτων ἠΰχοντο, εἰς ὃν ἄγιον ῥηθάνετο ἕκαστος ἰδιαιτέραν λατρείαν, γὰρ ἐπιστρέψωσι σῶσι εἰς τὴν πατρίδα καὶ γὰρ κτίσωσι πρὸς τιμὴν τοῦ ναοῦ, ὅπερ καὶ τῇ συνδρομῇ πολλῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐγένετο.

[illegible]

Δέον πρὸς τοῖς ἄνω νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι τὰς ἐκείνων οὐδὲ ἔχρος τοιχογραφίας παρουσίαζον, ἐξαίφνης ἀποσπασθέντος τυχαίως μέρους τοῦ σουβατίσματος, παρουσίασαν ἀγιογραφίας καὶ μάλιστα καλῶς ὁπωσοῦν διατηρουμένας. Ὡς ἀποκομίσαντες τῶν τοιχογραφιῶν δι' ἐπικα-

Ποία ἄραγε ἡ αἰτία τῆς ἀποκρύψεως τῶν τοιχογραφιῶν δι' ἐπικαλύψεως αὐτῶν δι' ἑτέρου σουβατίσματος; Μὴ δυνάμενοι γὰρ ἀπαντήσωμεν

1. Ὀππianoῦ, Ἀλιευτικῶν βιβλίων E', στ. 611-613.

εἰς τὴν ἀνωτέρω ἐρώτησιν καὶ ὑποδείξωμεν τὴν ἀληθῆ αἰτίαν, ἐκφράζομεν τὴν ἐξῆς ὑπόψιν :

Εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ εἰκονοκλάσται παραλλήλως πρὸς τὴν καταστροφὴν τῶν δυναμένων νὰ κατακερματισθοῦν εἰκόνων καὶ ψηφιδωτῶν, ἐπέχρισον δι' ἀσβέστου τὰς τοιχογραφίας¹, ὅπερ τῷ ὄντι κατέστρεφεν αὐτάς, δυσκόλως ἀποσπασμένης τῆς ἀσβέστου. Οἱ δὲ Χριστιανοὶ εἰκονολάτραι πρὸς προφύλαξιν, ἐκάλυπτον τὰς τοιχογραφίας δι' ἑτέρου συνβατίσματος.

Ἐπισταμένη ἔρευνα ὑπὸ εἰδικοῦ θὰ ἔλκε τὸ ζήτημα καὶ τίς οἶδε ὁποίας ἐκπλήξεις θὰ παρουσίαζε. Πάντως θ' ἀπεκάλυπτε τοιχογραφίας πολὺ ἀρχαιοτέρας τοῦ ΙΖ' αἰῶνος.

Πάντα τὰ ἀνωτέρω ἱερὰ ἰδρύματα θὰ μελετήσωμεν ἀναλόγως τῶν δυνάμεων μας καὶ ἀναλόγως τῶν στοιχείων, τὰ ὅποια ἕκαστον παρουσιάζει καὶ τῶν εἰδήσεων τὰς ὁποίας ἄλλοθεν ἠδυνήθημεν νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν.

Καὶ ὥς πρὸς μὲν τὴν ἀρχιτεκτονικὴν τῶν ἐκκλησιῶν, τῶν μονῶν, τῶν ναῶν καὶ ναύσκων, θὰ ἀρκεσθῶμεν νὰ σημειώσωμεν ὅσα ὑποπίπτουν εἰς τὴν παρατηρητικότητα μας. Αἰὶν αἰ κατὰ καιροὺς γενόμεναι φθοραί, ἐπιδιορθώσεις καὶ προσθήκαι ἐπέφερον εἰς τινὰς Μονὰς μεγάλην σύγχυσιν, ἡμεῖς δὲ δὲν εἴμεθα ἀρχιτέκτονες ἵνα ἀναπαραστήσωμεν ἐκ τῶν ἐνόντων τὴν ἀρχικὴν μορφήν τῶν ἱερῶν κτισμάτων. Γενικῶς δὲ δυνάμεθα νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι αἱ Μοναὶ καὶ τὰ Μονήδρια διατηροῦν στοιχεῖα τῆς γενικῆς ἀρχιτεκτονικῆς τῶν Μοναστηρίων.

Περὶ δὲ τῆς Ἀγιογραφίας τῶν τοίχων τῶν ναῶν δυνάμεθα νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι τοιχογραφίαι ἀρχαιοτέρας τοῦ ΙΖ' αἰῶνος ἐλάχιστα περιεσώθησαν, ἂφ' ἑνὸς μὲν ἕνεκα τῆς ἐκ τῆς ὕγρασίας καὶ ἐν γένει τῆς ἐκ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ χρόνου καταστροφῆς, ἂφ' ἑτέρου δὲ ἕνεκα τῶν ἀνακαινίσεων εἰς τὰς ὁποίας ἐνησμενίζοντο οἱ κατὰ καιροὺς ἡγούμενοι καὶ οἱ ἐπιστάται τῶν ναῶν καὶ ἐπίσης ἐκ τῆς ὑπὸ βεβήλων χειρῶν ἐπιχρίσεως δι' ἀσβέστου τοιχογραφιῶν καὶ ὁλοκλήρων τοιχογραφημένων ναῶν, τοῦθ' ὅπερ προὔξεν καὶ τὴν μεγαλύτεραν καταστροφὴν.

Οἱ δὲ ἁγιογράφοι Συμαῖοι ἢ ξένοι οὐδόλως εἶχον ὑπ' ὄψιν τὴν Ἑρμηνείαν τῆς Ζωγραφικῆς τέχνης τοῦ ἐκ Φουρνᾶ τῶν Ἀγράφων Διονυσίου² ὥς φαίνεται ἐκ τῶν μορφῶν, τῶν ἐπιγραμμάτων, τῶν εἰλητῶν καὶ τῶν οἰκονομῶν τοῦ χώρου. Καὶ ἂν δέ που παρουσιάζεται τανύτης τοῦτο πρέπει νὰ ἀποδοθῇ εἰς ἀπλὴν σύμπτωσιν. Καὶ δὲν ἦτο ἄλλως τε δυνατόν οἱ ἐν

1. Φερδιν. Γρηγοροβίου—Σ. Ε. Αάμπρου, Ἱστορία τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν (Βιβλιοθ. Μαρσέλη). Ἀθήναι, 1904. Τόμος Α', σ. 176.

2. Ταύτην ἐξέδωκεν ὁ Α. Παπαδόπουλος—Κεραμέως ὑπὸ τὸν τίτλον Διονυσίου τοῦ ἐκ Φουρνᾶ, Ἑρμηνεία τῆς Ζωγραφικῆς τέχνης καὶ αἱ κύριαι αὐτῆς ἀνέκδοτοι πηγαί, ἐν Πειρουπόλει 1909.

Σύμῃ ἁγιογράφοι τῶν ναῶν νὰ εἶχον ὑπ' ὄψιν τὴν Ἑρμηνείαν τοῦ Διονυσίου, δεδομένον ὅτι αἱ μὲν τοιχογραφίαι τῶν ἐν Σύμῃ ναῶν ἐγένοντο κυρίως κατὰ τὸν ΙΗ' αἰῶνα, ὁ δὲ Διονύσιος συνέταξεν τὴν Ἑρμηνείαν αὐτοῦ μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1701-1733¹, οἱ δὲ ἁγιογράφοι εἶχον ἤδη τὰς σημειώσεις τῶν ἐκ τῶν διδασκάλων πλησίον τῶν ὁποίων ἐμάνθανον τὴν τέχνην τοῦ Ἀγιογράφου. Διὰ τοῦτο καὶ παρατηρεῖται διαφορὰ καὶ ὥς πρὸς τὸ σχέδιον καὶ ὥς πρὸς τὰ χρώματα. Ἐπίδρασις τῆς Ἑρμηνείας τοῦ Διονυσίου δύνανται ἴσως νὰ παρατηρηθῇ εἰς φορητὰς εἰκόνας καὶ τοιχογραφίας γενομένας κατὰ τὸν ΙΘ' αἰῶνα² ἐλαχίστων δὲ ναῶν αἱ τοιχογραφίαι ἀνεκαινίσθησαν κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον.

Ταῦτα δὲ ἂν καὶ ἐπῆρχεν ἐν Σύμῃ μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ παρόντος αἰῶνος χειρόγραφος κώδιξ τῆς Ἑρμηνείας τοῦ Διονυσίου γνήσιος³ καὶ οὐχὶ πεφαλσευμένος ὑπὸ τοῦ διαβοήτου Κωνσταντίνου Σιμωνίδου⁴.

Γενικῶς δὲ περὶ τῆς τεχνοτροπίας τῶν τοιχογραφιῶν δυνάμεθα νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι, ἐν ἄλλαις μὲν παρατηρεῖται ἡ π λ α τ ε ῖ α ἢ Μ α κ ε δ ο ν ι κ ή, ἐν ἄλλαις δὲ ἡ σ τ ε ν ἢ ἢ Κ ρ η τ ι κ ή τεχνοτροπία ὥς διακρίνει αὐτάς ὁ κ. Φώτιος Κόντογλου⁵.

Ἐνταῦθα ἀπαξιούμεν καθ' ὁλοκληρίαν νὰ ἀναφέρωμεν ὅσα περὶ ζωγράφων, ζωγραφικῆς, εἰκόνων καὶ ἀρχιτεκτονικῆς ἐμυθολόγησεν ὁ Σιμωνίδης ἐν τῇ κιβδηλῷ Συμαῖδι⁶, καθὼς καὶ περὶ τοῦ ἀνυπάρκτου συγγραφέως Α α ο σ τ έ φ ο υ.

Ἱστορικῶς δὲ ἐμελετήθησαν μέχρι σήμερον μόνον αἱ δύο μεγάλαι Μοναί, ἡ τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ τοῦ Πανορμίτου ὑπὸ τοῦ πατρός μου⁷ καὶ τοῦ κ. Μιχαὴλ Σκευοφύλακος⁸ καὶ ἡ τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ τοῦ

1. Βλ. Α. Παπαδοπούλου—Κεραμέως, Διονυσίου τοῦ ἐκ Φουρνᾶ, Ἑρμηνεία τῆς Ζωγραφικῆς τέχνης καὶ αἱ κύριαι αὐτῆς ἀνέκδοτοι πηγαί, σελ. 1.

2. Δημοσθένους Χαβιαρᾶ, Βιβλιοκρισία τῆς ὑπὸ τοῦ Α. Παπαδοπούλου—Κεραμέως ἐκδόσεως τῆς Ἑρμηνείας τῆς Ζωγραφικῆς τέχνης, ἐν Νέᾳ ἡμέρᾳ Τεργέστης, 1909, ἀρ. 1813.

3. Περὶ τῆς πλαστογραφίας τοῦ κειμένου τῆς Ἑρμηνείας ὑπὸ τοῦ Σιμωνίδου βλ. Α. Παπαδοπούλου—Κεραμέως, ἔνθα ἀνωτέρω σ. ε'-κε'.

4. Φωτίου Κόντογλου, Ἐκφράσις τῆς ὁρθοδόξου εἰκονογραφίας, Ἀθήναι 1960, Τόμος Α' σ. 47. κέ.

5. Κ. Σιμωνίδου, Συμαῖς ἢ ἱστορία τῆς ἐν Σύμῃ Ἀπολλωνιάδος σχολῆς ἰδίως δὲ τῆς ἁγιογραφικῆς καθέδρας κ.τ.λ. Ἀθήνησι, 1849.

6. Δημοσθένους Χαβιαρᾶ, Περιγραφή ἱστορικῆ καὶ τοπογραφικῆς τῆς ἐν Πανορμῷ Σύμης ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ταξιάρχου Μιχαὴλ τοῦ ἐπιλεγμένου Πανορμίτου, ἐν Σάμῳ 1911.

7. Μ. Θ. Σκευοφύλακος, Ὁ Πανορμίτης καὶ ἡ περιώνυμη Μονή του, Ἀθήναι 1961.

Ρουκουνιώτου ὑπὸ τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου Σωτηρίου Καρανικόλα¹ καὶ τοῦ καθηγητοῦ κ. Γεωργίου Ἀσκητοῦ².

Ἄλλ' ἡμεῖς προκειμένου περὶ τῆς μελέτης τῶν Μονῶν καὶ τῶν ναῦσκων ἐλάβομεν ὑπ' ὄψιν, ἐπιγραφὰς ἀγαγινωσκομένας ἐπὶ εἰκόνων, ἐπιπλῶν, ἱερῶν ἀμφίων, ἐπὶ λίθων, ἐπὶ τέμπλων καθὼς καὶ ἐπὶ βιβλίων, δημόσια καὶ ἰδιωτικά ἔγγραφα καὶ ἐν γένει πᾶσαν ὁθενδήποτε προερχομένην εἰδήσιν.

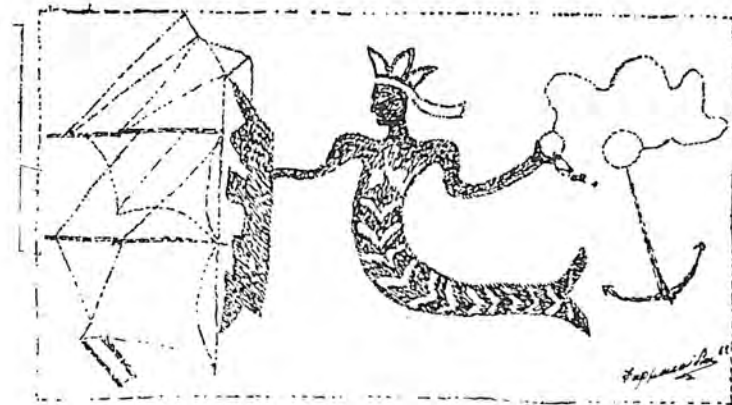
Δὲν θὰ παραλείψωμεν δὲ καὶ τὴν λαογραφίαν, ἥτοι, τὰς παραδόσεις, τὰς δοξασίας, τὰς τοπωνυμίας, τὰ ἔθιμα, τὰ σκεύη καὶ ἐπιπλά καὶ ἐν γένει πᾶν ὅ,τι ἀναφέρεται εἰς τὴν λαογραφίαν τῶν ὑπὸ μελέτην ναῶν.

Διὰ τῆς ἐργασίας μας δὲ ταύτης δὲν νομίζομεν ὅτι θὰ παράσχωμεν σπουδαίαν τινὰ συμβολὴν εἰς τὴν Χριστιανικὴν ἀρχαιολογίαν καὶ τὴν Μοναστηριολογίαν ἐν γένει τῆς Ἑλλάδος μας. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἱστορία τῶν ἱερῶν ἰδρυμάτων εἶναι καὶ ἱστορία τῆς νήσου, νομίζομεν ὅτι ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦλάχιστον ταύτης οἱ κόποι ἐμοῦ καὶ τῶν συνεργατῶν μου, δὲν θὰ κριθῶσι μάταιοι καὶ ἄσκοποι. Ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπειδὴ τὰ περὶ ὧν πρόκειται ἱερὰ καθιδρύματα μετὰ τοῦ ἐν αὐτοῖς περικλειομένου ἀγιογραφικοῦ καὶ ἄλλου θησαυροῦ εἶναι ἡ ἱερωτέρα καὶ πολυτιμότερα κληρονομία ἡμῶν τῶν νεωτέρων Συμαίων, διὰ τοῦτο ἐλπίζομεν νὰ μὴν κατακριθῶμεν ἐπιδεικνύοντες αὐτήν.

Διὰ τοῦτο δὲ καὶ ὑποχρεούμεθα νὰ διατηρήσωμεν τὴν ἱερὰν ταύτην καὶ πολύτιμον κληρονομίαν ἔστω καὶ εἰς ἣν κατὰστασιν εὐρίσκεται.

1. Πρωτοπρεσβ. Σωτηρίου Καρανικόλα, Ἡ μεγάλη σταυροπηγιακὴ Μονὴ τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ τοῦ Ρουκουνιώτου ἐν Σύμῃ. Συμὰϊκὸν Βῆμα, 1953, ἀρ. φυλ. 171 κέ.

2. Γεώργ. Ἀγτ. Ἀσκητοῦ, Ἡ ἐν Σύμῃ ἱερὰ σταυροπηγιακὴ καὶ πατριαρχικὴ Μονὴ τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ Ρουκουνιώτου, Ρόδος 1961.

ΠΙΝΑΞ ΓΕΝΙΚΟΣ

Α'. Τῶν ὑπαρχόντων Μοναστηρίων, ἥτοι Ἐκκλησιῶν, Μονῶν, Μονυδρίων, Παρεκκλησίων, ἥτοι Ναύσκων ἐν Μοναῖς καὶ Μονυδρίοις, καὶ Ἐξωκκλησίων, ἥτοι Ναύσκων μεμονωμένων.

Αῦξ. ἀρ.	Θέσεις	Ὄνόματα ἐφ' οἷς τιμῶνται	Εἶδη
1.	Ἀκρόπολις (Κάστρον)	Μεγάλῃ Παναγία (ἁγ. Γεώργιος)	Ἐκκλησ. Ἑνοριακὴ
2.	»	Παναγία Ἑλέσα	Ἐξωκκλησίον
3.	»	Παναγία Πορτιανή	»
4.	Ἐξωθὶ τοῦ Κάστρου	Ταξιάρχης Μιχαὴλ Θαρρυνὸς	»
5.	Ἐν τῇ πόλει	Ἅγιος Δημήτριος	Ἐκκλησ. Ἑνοριακὴ
6.	»	Ἅγιος Νικόλαος	»
7.	»	Ἅγιος Γεώργιος	»
8.	»	Ἅγιος Παντελεήμων	»
9.	»	Τίμιος Σταυρὸς	»
10.	»	Ἁγία Τριάς	»
11.	»	Ἅγιος Ἀθανάσιος	»
12.	»	Παναγία Χαριτωμένη	»
13.	»	Ἅγιος Ἐλευθέριος	»
14.	»	Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου ἢ Παναγία Λεμονήτισσα	»
15.	Ἐν τῷ λιμένι Αἰγιαλῷ	Τίμιος Πρόδρομος	»
16.	Ἐν τῷ ὄρμῳ Χαρανίῳ ἐν θέσει Πάππου	Εὐαγγελισμὸς (Παναγία τοῦ Πάππου)	»
17.	Εἰς Ἀλεθινὴν	Παναγία Ἀλεθινὴ	Ἐξωκκλησίον
18.	Εἰς Πέδι	Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Σταφυλλᾶς	»

Αῖξ. ἀρ.	Θέσεις	Ὄνόματα ἐφ' οἷς τιμῶνται	Εἴδη
19. Εἰς Πέδι		Ἅγιος Γεώργιος	Ἐκκλησ. Ἑνοριακή
20. »		Ταξιάρχης Μιχαὴλ Αὐλακιώτης	Ἐξωκκλήσιον
21. »		Ἀπόστολος Θωμᾶς	»
22. »		Ἅγιος Νικόλαος	»
23. Ἐπὶ ὁμωνύμου νησίδος		Ἁγία Μαρίνα	»
24. Εἰς Ἐλεοῦσαν		Παναγία ἡ Ἐλεοῦσα	Μονύδριον
25. »		Ὑπαπαντή	Παρεκκλήσιον
26. Εἰς Βρυσι		Ζωοδόχος Πηγὴ, Βρυσι	Ἐξωκκλήσιον
27. Εἰς Λιγαίνι		Ἁγία Μαρίνα	»
28. Εἰς Λελλενικήν		Προφήτης Ἡλίας	Μονύδριον
29. »		Ὑπαπαντή	Παρεκκλήσιον
30. »		Ἁγία Ἄννα	»
31. »		Τεσσαράκοντα Μάρτυρες	Ἐξωκκλήσιον
32. Εἰς Χαμαίς		Παναγία ἡ Χαμιώτισσα	»
33. Εἰς Πότι		Ἁγία Μαρίνα	»
34. Εἰς Λυγὴν		Μεταμόρφωσις Σωτῆρος ἡ Σω- τήρης Λυγῆς ἡ Μικρὸς Σωτήρης	Μονύδριον
35. »		Παναγία Βουναριώτισσα	Ἐξωκκλήσιον
36. Εἰς Δυσσάλωνα		Ἅγιος Γεώργιος	»
37. Εἰς Κοκκιμήδην		Ταξιάρχης Μιχαὴλ Κοκκιμήδης	Μονύδριον
38. Εἰς Καμπιώτισσαν		Παναγία Καμπιώτισσα	»
39. »		Ἁγία Βαρβάρα	Παρεκκλήσιον
40. »		Ἅγιος Σάββας	»
41. Εἰς Καϊλλιώτην		Ταξιάρχης Μιχαὴλ Καϊλλιώτης	Ἐξωκκλήσιον
42. Εἰς Τσαγκριὰν		Ἅγιος Ἰωάννης Πρόδρομος	»
43. »		Ἅγιος Νικόλαος	»
44. Εἰς Νανοῦν		Ἅγιος Παντελεήμων	»
45. Εἰς Ἀθερίναν		Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος	»
46. Εἰς Μαραθοῦντα		Κοίμησις Θεοτόκου	»
47. Εἰς Τεῦτλουσσαν		Ἅγιος Παῦλος	»
48. Εἰς Καρινιὰν		Ἀγ. Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος	»
49. Εἰς Φανερωμένην		Παναγία ἡ Φανερωμένη	»
50. »		Ἅγιος Γεώργιος	»
51. Εἰς Πάνορμον		Ταξιάρχης Μιχαὴλ Πανορμίτης	Μονή
52. »		Εὐαγγελισμὸς	Παρεκκλήσιον
53. Εἰς Ζέρραις		Εἰσόδια Θεοτόκου	Ἐξωκκλήσιον
54. Εἰς Ἀνήφορον		Προφήτης Ἡλίας	»
55. Εἰς Κουρκουνιώτην		Ταξιάρχης Μιχαὴλ Κουρκουνιώτης	»
56. Εἰς Νεράν		Μεταμόρφωσις Σωτῆρος ἡ Σωτήρης Μεγάλος	Μονύδριον
57. »		Κοίμησις Θεοτόκου	Παρεκκλήσιον
58. »		Ἅγιος Ἀντώνιος	»
59. »		Ἅγιος Χαράλαμπος	»
60. »		Ἅγιος Δημήτριος	Ἐξωκκλήσιον
61. »		Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος	»
62. »		Ἁγία Μαρίνα	»

Αῖξ. ἀρ.	Θέσεις	Ὄνόματα ἐφ' οἷς τιμῶνται	Εἴδη
63. Εἰς Νεράν		Κοίμησις Θεοτόκου ἡ Παναγία ἡ Στρατερὴ	Ἐξωκκλήσιον
64. Εἰς Ζυμωσύνες		Τίμιος Σταυρὸς ἡ Σταυρὸς τοῦ Πολέμου	Μονύδριον
65. »		Κοίμησις Θεοτόκου ἡ Παναΐδι Σάρλη	Μονύδριον
66. »		Ἅγιοι Ἀνάργυροι	Ἐξωκκλήσιον
67. »		Ἅγιοι Πάντες	Παρεκκλήσιον
68. »		Ἅγιος Νικήτας	Ἐξωκκλήσιον
69. »		Ἅγιος Προκόπιος	»
70. Εἰς Κεφαλὴν		Ἅγιος Νικόλαος	Μονύδριον
71. Εἰς Λάππαθα		Ἅγιος Βασίλειος	Ἐξωκκλήσιον
72. Εἰς Βίγλαν		Ἅγιος Κωνσταντῖνος	Μονύδριον
73. »		Κοίμησις Θεοτόκου ἡ Παναγία τοῦ Στύλου	Ἐξωκκλήσιον
74. »		Ἁγία Αἰκατερίνη	»
75. Εἰς Ξῖσος		Ἅγιοι Ἀπόστολοι	»
76. »		Ταξιάρχης Μιχαὴλ Περιμπιώτης ἡ Περιβιώτης	»
77. »		Εἰσόδια Θεοτόκου ἡ Παναγία ἡ Ξισώτισσα	Μονύδριον
78. »		Ἅγιος Νικόλαος	Ἐξωκκλήσιον
79. »		Ἅγιος Γεώργιος	»
80. »		Ἅγιος Νικήτας	»
81. Εἰς Μάρμαρα		Ἁγία Παρασκευὴ	»
82. Εἰς Μαριὰν		Κοίμησις Θεοτόκου ἡ Παναγία Μυρταριώτισσα	»
83. Εἰς Κωτικά		Ἅγιος Νικήτας	»
84. »		Ἅγιος Γεώργιος ὁ Φτωχὸς	»
85. Εἰς Ροδά		Ἅγιος Ἰωάννης Θεολόγος ἡ Αἷς Θολός	»
86. Εἰς Λάκκον		Ἅγιος Δημήτριος	»
87. Εἰς Ἀγ. Φιλήμονα		Ἅγιος Φιλήμων	Μονύδριον
88. »		Ἁγία Καικιλία	Παρεκκλήσιον
89. Εἰς Ἀγ. Αἰμιλιανὸν		Ἅγιος Αἰμιλιανὸς	Ἐξωκκλήσιον
90. Εἰς Κάτω μεριὰν		Ἅγιος Δημήτριος	»
91. »		Γενέθλιον Παναγίας ἡ Παναγία ἡ Καθολικὴ	»
92. Εἰς Ἑρικά		Ταξιάρχης Μιχαὴλ Ρουκουनिώτης	Μονή
93. »		Ἅγιος Σῶζων	Παρεκκλήσιον
94. »		Ἅγιοι Ἀνάργυροι	Μονύδριον
95. Εἰς Ἐξω Νημοράκι		Ἅγιος Φανούριος	Ἐξωκκλήσιον
96. Εἰς Πηγάδι		Ἅγιος Γεώργιος Κυλιντριώτης	»
97. Εἰς Στενὸν		Ἅγιος Νικόλαος	»
98. Εἰς Νημπορειὸν		Ἅγιος Μερκούριος	»
99. »		Ταξιαρχῶν ἡ Μιχαηλιδάκια	»

Αὔξ. ἀρ.	Θέσεις	Ὄνόματα ἐφ' οἷς τιμῶνται	Εἶδη
100.	Εἰς Νημπορεῖον	Μεταμόρφωσις Σωτῆρος	Ἐξωκκλήσιον
101.	»	Μιχαήλ Συνάδων	»
		ἡ Ἁγία Κάρα	
102.	»	Κοίμησις Θεοτόκου	»
103.	»	Κοίμησις Θεοτόκου	»
		ἡ Παναΐδι Νημπορειοῦ	
104.	»	Μεταμόρφωσις Σωτῆρος	»
105.	»	Ἁγία Κυριακή	»
106.	»	Ἅγιος Σπυρίδων	»
107.	»	Ἁγία Εἰρήνη	»
108.	Εἰς Δρακούνταν	Ἅγιος Γεώργιος	»
109.	»	Ἁγία Ἑλικωνίς	»
110.	Εἰς Νύμον	Κοίμησις Θεοτόκου	»
		ἡ Παναγία Ἀποκουή	
111.	Εἰς Διαπόρι	Ἀνάληψις Σωτῆρος	»

Β'. Μοναστηρίων καταστραφέντων καὶ ἐγκαταλειφθέντων

Αὔξ. ἀρ.	Θέσεις	Ὄνόματα ἐφ' οἷς τιμῶνται	Εἶδη
1.	Ἀκρόπολις (Κάστρον)	Μεγάλη Παναγία	Ἐκκλησ. Ἐνοριακή
2.	»	Παναγία Κυρά	Ἐξωκκλήσιον
3.	»	Ἁγία Μαρίνα	»
4.	»	Ὑπαπαντή	Παρεκκλήσιον
5.	Εἰς Πέδι	Ἅγιος Σπυρίδων (Πισπυρίδης)	Ἐξωκκλήσιον
6.	»	Ἅγιος Τιμόθεος	»
7.	Εἰς Νύμον	Παλιὰ Παναγία	»
8.	Εἰς Διαπόρι	Ἅγιος Διονύσιος	»
9.	Εἰς Ἅγιον Ἰσίδωρον	Ἅγιος Ἰσίδωρος (Ἀῖς Σίδερος)	»
10.	Εἰς Νημπορεῖον	Ἅγιος Νικόλαος	»

Εἰκὼν 1. Ὁ Προφήτης Ἡλίας

1. Ο ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ (Ο Ἀῖς ΝΟΥΛΙΑΣ)

ΘΕΣΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ

Ἡ Μονὴ τοῦ προφήτου Ἡλία, τοῦ Ἀῖ Νουλιᾶ¹ εἶναι κτισμένη ἐπὶ μαστοῦ τῆς βορειοανατολικῆς προεκτάσεως τοῦ ὄρους Βίγλα². Ἀνωθεν τῆς Μονῆς καὶ εἰς ἀρκετὴν ἀπόστασιν πρὸς Νότον εὐρίσκεται τὸ Μυρτάρι³ ἀπέναντι δὲ νοτιοανατολικά ἡ Ἑλληνική⁴ καὶ

1. Ὁ διαλεκτικὸς τύπος Ἀῖς Νουλιᾶς προῆλθεν ὡς ἐξῆς: Ἅγιος Ἡλίας> ἄῖς Ἡλιᾶς> Ἀῖν Νηλιᾶς> καὶ διὰ τροπῆς τοῦ *η* εἰς *ον* διὰ τὰ παρακείμενα σύμφωνα (Πρβλ. Χ. Παπαχριστοδούλου, Τὸ τοπωνυμικὸ τῆς Ρόδου σ. 293) Ἀῖς Νουλιᾶς.

2. Βίγλα (ἡ) ἐκ τοῦ *vigilia* = σκοπιά, φρουρά. Εἶναι τὸ ὑψηλότερον ὄρος πρὸς Νότον τῆς πόλεως Σύμης ὕψους 616 μ. Ἐνταῦθα πιθανῶς ὑπῆρχε κατὰ τοὺς Βυζαντινοὺς χρόνους φρουρά ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐβίγλιτζα ἤτοι παρετήρουν πρὸς ἀνίχνευσιν πειρατικῶν ἢ ἐχθρικῶν πλοίων.

1. Μυρτάρι (τὸ)· τοπωνυμία ἐκ τῶν ἐνταῦθα φυομένων μύρτων.

2. Ἑλληνική (ἡ)· τοπωνυμία περὶ τῆς βλ. Ν. Χαβιαρᾶ, Ἑλληνική, Ἑλληνικὸς (Συμαϊκὸν Βῆμα, 1947, ἀρ. φύλλ. 111).

κάτωθι ἀκριβῶς πρὸς βορρᾶν ἢ περίφημος διὰ τὴν σχολὴν τῆς Ἀγίας Μαρίας, ὅπου σήμερον τὸ νεκροταφεῖον τῆς ἄνω πόλεως, ἦτοι τοῦ Χωριοῦ. Ἀπέχει δὲ ἡ Μονὴ ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης 228 μ., ἀπὸ δὲ τοῦ Χωριοῦ περίπου ἡμίσειαν ὥραν· ἡ δὲ ὁδὸς ἀπὸ τοῦ Λιγαίνου¹, ἦτοι τῆς ἀκραίας συνοικίας τοῦ Χωριοῦ, νεωστὶ κατασκευασθεῖσα ὑπὸ τοῦ Δήμου, εἶναι λίαν εὐχάριστος, ἀπὸ δὲ τῆς Ἀγίας Μαρίας μέχρι τῆς Μονῆς ἀνωφερὴς καὶ δύσκολος.

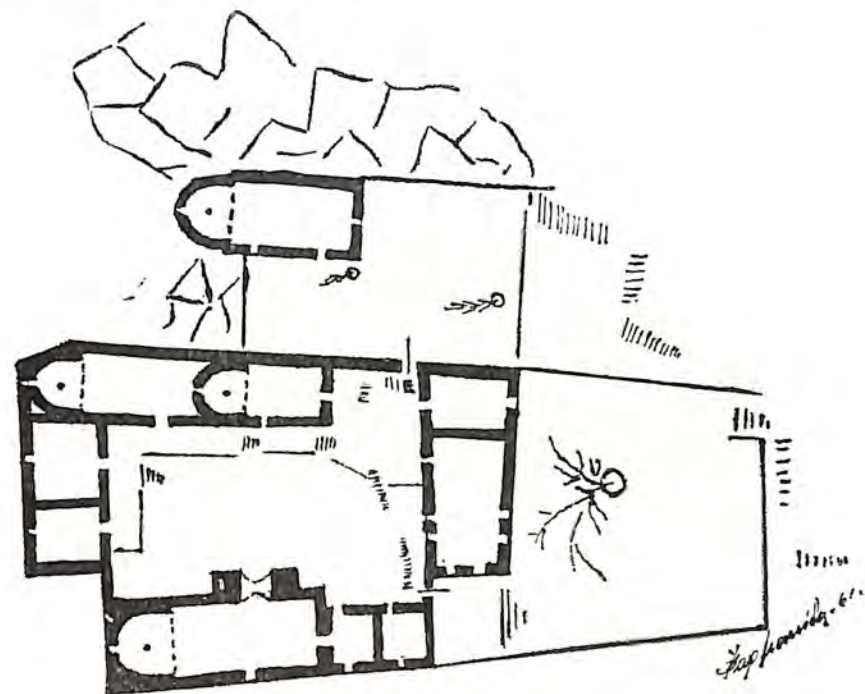
Εἰκὼν 2. Τμῆμα τοῦ ἀρχαίου τοίχου

Ὁ περίβολος τῆς Μονῆς ἔχει σχῆμα ἀκανόνιστον, τὸ ὁποῖον ἐπέβαλε τὸ ἀνώμαλον τοῦ ἐδάφους καὶ κυρίως ὁ πρὸς βορρᾶν ἀρχαῖος ἰσοδομικὸς τοῖχος ἀρχαίου τινὸς κτίσματος—περὶ τοῦ ὁποίου θὰ ὁμιλήσωμεν κατωτέρω—ἐφ' οὗ ὑψώθη ὁ πρὸς βορρᾶν τοῖχος τοῦ περιβόλου· καὶ αἱ σχηματιζόμεναι δὲ αὐτόθι γωνίαι ἀνήκουν εἰς τὸ ἀρχαῖον κτίσμα.

Ἡ κυρία εἴσοδος ἢ ἡ πύλη τῆς Μονῆς εὐρίσκεται πρὸς δυσμᾶς. Διὰ τὴν φθάσῃ δὲ τις εἰς αὐτὴν ἀνέρχεται κλίμακα λιθίνην, ἡ ὁποία φέρει εἰς αὐτὴν πλακόστρωτον, ἐν τῇ μέσῳ περίπου τῆς ὁποίας ὑψοῦται πρῖνος αὐτοφυῆς καὶ ἡλικίας ἑκατοντάδων τινῶν ἐτῶν εὐεργετικώτατος κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας. Περιβάλλεται δὲ ἡ αὐλὴ διὰ τοιχείου μετὰ συνεχοῦς χαμηλοτέρου ἐπὶ τοῦ ὁποίου κάθηνται οἱ προσκυνηταὶ ἰδίᾳ

1. Λιγαίνι=Λιγαίνι (τὸ)· τοπωνυμία περὶ ἧς βλ. Ν. Χαβιαρᾶ, Τὸ Λιγαίνι (Συμαϊκὸν Βῆμα 1948, ἀρ. φύλλ. 120-121).

κατὰ τὴν πανήγυριν τῆς Μονῆς (20 Ἰουλίου) καὶ τὰς πανδήμους λιτανείας, αἱ ὁποῖαι ἐτελοῦντο κατὰ παλαιότερους χρόνους ὡσάκις ἐβράδυνε νὰ βρέξῃ. Δι' ἐτέρας μικροτέρας κλίμακος ἀνέρχεται τις εἰς μικρὰν αὐλὴν, ἐκ τῆς ὁποίας εἰσέρχεται εἰς τὴν πύλην, ἣτις ἀνοίγεται ἐπὶ τοῦ τοίχου τοῦ περιβόλου τῆς Μονῆς. Ἡ πύλη δὲν εἶναι ἡ ἀρχικὴ, ἀλλὰ μεταγενεστέρα, δ' ἐπισκευῆς κατασκευασθεῖσα.

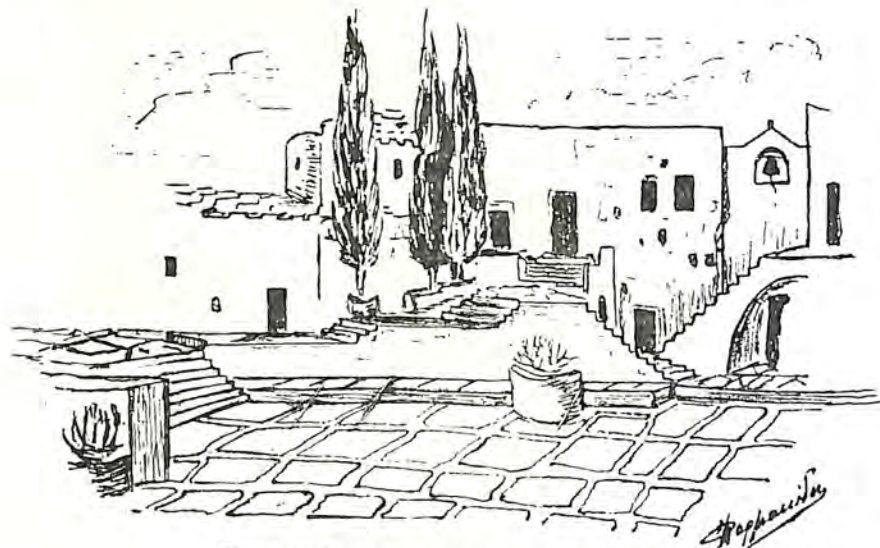

Εἰκὼν 3. Κάτοψις Μονῆς Προφήτου Ἑλίου

Ἀπὸ τῆς πύλης κατερχόμενοι 2 βαθμίδας εὐρισκόμεθα εἰς τὴν ἐσωτερικὴν πλακόστρωτον αὐλὴν, ἣτις κλίνει ὀλίγον πρὸς Ἀνατολὰς, ἵνα διοχετεύωνται τὰ ὕδατα τῶν βροχῶν πρὸς τὰ ἔξω δι' ὁπῆς εὐρισκομένης ἐπὶ τοῦ πρὸς Ἀνατολὰς τοίχου τοῦ περιβόλου. Ἀνωθεν τῆς πύλης εὐρίσκεται τὸ κωδωνοστάσιον, τὸ ὁποῖον εἶναι ἄνοιγμα κωδωνόσχημον καταλήγον ἀνωθεν εἰς ἀέτωμα, φέρον δὲ ἐπὶ τῆς κορυφῆς θραῦσμα κιονίσκου πρὸς κόσμον. Κρούεται δὲ ὁ κῶδων διὰ σχοινίου προσδεμένου εἰς τὸ κάτω ἄκρον τοῦ πλήκτρου.

Εἰς τὴν πρὸς νότον πλευρὰν τοῦ περιβόλου ὑπάρχει παρὰ πύλινον ὕψους 1,53 μ. καὶ πλάτους 0,50 μ. κατεσκευασμένον ἀπὸ

χονδρά ἀγριόξυλα καλυπτόμενα διὰ σιδηρῶν ἐλασμάτων καρφωμένων διὰ καρφίων μετὰ μεγάλων κεφαλῶν κλείεται δὲ τὸ παραπόρτιον διὰ μοχλοῦ ξυλίνου τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα εἰσέρχονται εἰς ὅπας εὐρισκομένης ἀντιστοίχως εἰς τὰς παραστάδας. Τοιαῦτα παραπόρτια εὐρίσκονται καὶ εἰς μεγάλας Μονάς¹ καὶ εἰς τὴν Μονὴν Πανορμίτου καὶ εἰς τὴν Μονὴν Ἐλεούσης, ἅτινα εἶναι λείψανα τῆς ὀχυρωματικῆς τῶν ἐν Σύμῃ Μονῶν.

Εἰκὼν 4. Ἐσωτερικὴ ἀποψὶς τῆς Μονῆς

Τὰ κελλία, 8 τὸν ἀριθμόν, στηρίζονται ἐπὶ τοῦ τοίχου τοῦ περιβόλου, ὅπως εἰς τὰς μεγάλας² καὶ ἀνεξαιρέτως εἰς ὅλας τὰς ἐν Σύμῃ Μονάς. Καλύπτονται δὲ διὰ θόλων, ὅπου δὲ ὑπάρχει δεύτερος ὄροφος, οὗτος καλύπτεται διὰ κεράμων. Τὰ κελλία φέρουν μικρὰ παράθυρα, ἔσωθεν δὲ μικρὰς κόγχας πρὸς τοποθέτησιν εἰκόνων ἢ σκευῶν, εἰς τινὰς δὲ βαθυτέρας κόγχας ἐφαρμόζονται ἄρμάρια· αἱ δὲ ἐστὶν εἶναι κατεσκευασμένοι εἰς τὰς γωνίας ἐκτὸς τῆς ἐστίας τοῦ μαγειρείου. Τὰ κελλία ἐκτὸς 2, τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται πρὸς Δυσμὰς καὶ παραπλεύρως τοῦ καθολικοῦ, ἐκτίσθησαν ὅπου ἐπέτρεπε τὸ ἀνωφερὲς καὶ ἀνώμαλον τοῦ ἐδάφους· ἀνέρχεται δὲ τις εἰς αὐτὰ διὰ κλιμάκων, δι' ὧν ἀνέρχεται καὶ

1. Βλ. Ἀναστασίου Κ. Ὁρλάνδου, Μοναστηριακὴ ἀρχιτεκτονική, ἔκδοσις δευτέρα, Ἀθῆναι 1958, σ. 25.
2. Βλ. Ἀναστασίου Κ. Ὁρλάνδου, Μοναστηριακὴ ἀρχιτεκτονική, ἔκδοσις δευτέρα, Ἀθῆναι 1958, σ. 31.

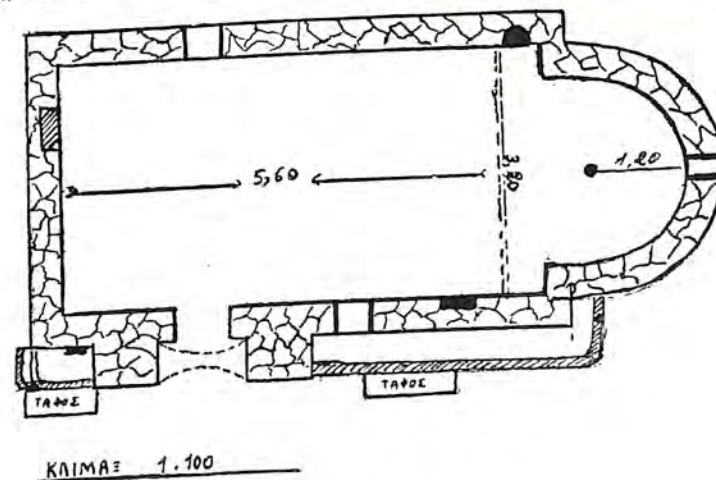
εἰς τοὺς ναῖσκους τῆς Ὑπαπαντῆς καὶ τῆς ἁγίας Ἀννης. Τὸ μεγαλύτερον κελλίον εἶναι τὸ μαγειρεῖον, κεραμοσκεπαστον εἰς τὸν πρὸς Νότον τοῖχον τοῦ περιβόλου· περιλαμβάνει δὲ στέρναν, πλυντήριο, ἄρμάριον καὶ σοφᾶν· ἡ δὲ ἐστία ἀνοίγεται ἐπὶ τοῦ πρὸς ἀνατολὰς τοίχου.

Κάτωθεν τοῦ πρὸς Δυσμὰς διωρόφου κελλίου εὐρίσκεται μικρὸν ὀστεοφυλάκιον θολοσκεπές, τοῦ ὁποίου ἡ θύρα εὐρίσκεται ἐπὶ τῆς κλιμακος δι' ἧς ἀνέρχεται τις εἰς τὰ πρὸς Νότον κελλία.

Περιλαμβάνει δὲ ἡ Μονὴ τὸν ναῖσκον τῆς Ὑπαπαντῆς καὶ τῆς ἁγίας Ἀννης. Ὀλίγα δὲ μέτρα ἀπὸ τοῦ παραπορτίου τῆς Μονῆς πρὸς Νότον καὶ ἐκτὸς τῆς Μονῆς εὐρίσκεται ὁ ναῖσκος τῶν Ἀγίων Τεσσαράκοντα.

ΘΕΣΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΟΥ

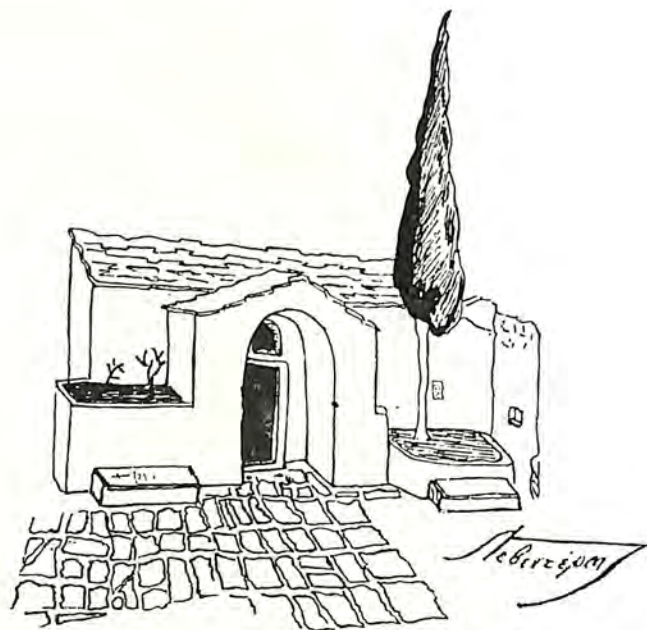
Τὸ καθολικόν, ἥτοι ὁ ναὸς τοῦ προφήτου Ἡλία, δὲν εὐρίσκεται ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐσωτερικῆς αὐλῆς τῆς Μονῆς, ὅπως εἰς τὰς μεγάλας καὶ τὰς ἐν Σύμῃ Μονάς, ἀλλὰ πρὸς τὴν βορείαν πλευρὰν τοῦ περιβόλου καὶ ἀκριβῶς πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἀρχαίου τοίχου, οὗτινος τὸ περισωζόμενον τμήμα χρησιμεύει ὡς θεμέλιον τοῦ πρὸς Β. τοίχου τοῦ ναοῦ (βλ. εἰκ. 3).

Εἰκὼν 5. Κάτοψις ναοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ

Ἡ τοιαύτη διάταξις τοῦ καθολικοῦ, ἡ ὁποία παρατηρεῖται καὶ εἰς τὴν ἐν Σύμῃ Μονὴν τοῦ ἁγίου Φιλήμονος, προκειμένου περὶ τῶν μεγάλων Μονῶν προέρχεται, κατὰ τὸν κ. Ὁρλάνδον, ἐξ ἐπιδράσεως μοναστηρίων τῆς Δύσεως ἢ ἐξ ἀπομιμήσεως μοναστηρίων τῆς Ν. Συρίας ἢ

τῆς Β. Ἀφρικῆς¹. Προκειμένου ὁμως περὶ τῶν ἡμετέρων Μονῶν, τοῦ προφήτου Ἡλία καὶ τοῦ ἁγίου Φιλήμονος, νομίζομεν ὅτι εἰδικοί λόγοι ἐπέβαλον τὴν τοιαύτην διάταξιν, τοὺς ὁποίους καὶ θὰ ὑποδείξωμεν κατωτέρω.

Εἰκὼν 6. Πρόσοψις μετὰ τοῦ προπύλου

Εἶναι δὲ τὸ καθολικὸν μονόκλιτος θολοσκεπῆς βασιλική, τῆς ὁποίας ὁ θόλος ἐνισχύεται διὰ μιᾶς ἐνισχυτικῆς ζώνης, καλύπτεται δὲ ἄνωθεν διὰ δικλινοῦς στέγης κατεσκευασμένης διὰ πλακῶν κλιμακῆδόν κατερχομένων ἀπὸ τῆς κορυφῆς, οὕτως ὥστε νὰ ἀφίνωσι διεξόδους τῶν ὑετίων ὑδάτων καὶ νὰ σχηματίζωσιν, ἐξέχουσαι ὀλίγον τῶν τοίχων, εἰς μὲν τὰς μακρὰς πλευρὰς γραμμὰς μαιανδροειδεῖς, εἰς δὲ τὰς μικρὰς πλευρὰς ἀετώματα². Αἱ μαιανδροειδεῖς δὲ αὗται γραμμαὶ εἶναι καὶ τὰ μόνα ἐξωτερικὰ κοσμήματα τῶν ναῶν τῆς ὑπαίθρου (βλ. εἰκ. 5).

Τὸ καθολικὸν ἔχει ἐσωτερικῶς διαστάσεις 3,20 X 8,00 μ. Ἡ θύρα τοῦ ναοῦ ἐξ ἐλασμάτων σιδήρου εὐρίσκεται ἐπὶ τῆς νοτίας πλευρᾶς εἰσέρχεται δὲ τις εἰς αὐτὴν διὰ προπύλου θολωτοῦ καλυπτομένου διὰ

1. Α. Κ. Ὁρλάνδου, Μοναστηριακὴ ἀρχιτεκτονική, σ. 29.

2. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον στεγάζονται καὶ ἐρημοκλήσια ἐν Πάτμῳ. Βλ. Ἀννης Μαράβα-Χατζηνικολάου, Πάτμος (63 Collection de l'institut Français d'Athènes, πῖναξ ἀρ. LXXXVI ἀρ. 147 καὶ LXXXIX ἀρ. 153).

τοῦ ρηθέντος τρόπου στεγάσεως. Ὁ ναὸς ἔχει δύο ὀρθογώνια παράθυρα, ἐν ἐπὶ τοῦ βορείου τοίχου διαστάσεων 1 X 0,63 μ. καὶ ἕτερον ἐπὶ τοῦ νοτίου τοίχου διαστάσεων 0,55 X 0,40.

Ἀνωθεν τοῦ ὑπερθύρου ἀνοίγεται κόγχη, ἐν ᾗ εἰκὼν τοῦ προφήτου Ἡλία, ὁ ὁποῖος «βαστᾷ χαρτὶ λέγον»: «Ζηλῶν ἐξήλωκα τῷ Κυρίῳ μὲν παντοκράτορι», ἐξ οὗ ὁ καθηγητὴς κ. Π. Ι. Μπρατσιώτης φρονεῖ ὅτι ὁ προφήτης Ἡλίας ἐπωνομάσθη Ζηλωτῆς¹. Ἐπὶ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς τῆς κόγχης εἰκονίζεται ἱερεὺς (εἰκ. 7), ὅστις πιθανῶς παριστᾷ τὸν ἡγούμενον Ματθαῖον Κοντιτσακίου, ὅστις κατὰ

Εἰκὼν 6.
Συμαῖος

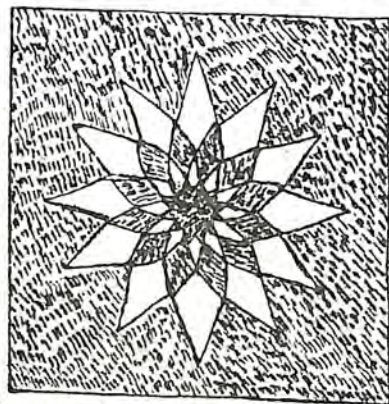
Εἰκὼν 7. Ἡγούμενος
Ματθαῖος Κοντιτσακίου

τὴν ἐπιγραφὴν (βλ. εἰκ. 9) ἀνήγειρε τὸ ναὸν τοῦ προφήτου Ἡλία, εἰς δὲ τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν τῆς κόγχης εἰκονίζεται ἀνὴρ Συμαῖος, ὅστις πιθανῶς συνέδραμε γενναιότερον πρὸς ἀνεγέρσιν τοῦ ναοῦ (εἰκ. 6). ἂν μὴ εἶναι ὁ τεχνίτης ὁ ἀνεγείρας τὸν ναόν.

Τὸ ἱερὸν βῆμα ἐξωτερικῶς διαγράφεται ἡμικυκλικόν, ἡ δὲ στέγη του χαμηλοτέρα τῆς στέγης τοῦ ναοῦ, ἀφήνουσα οὕτω μικρὸν ἀέτωμα, καλύπτεται διὰ πλακῶν εἰς σχῆμα μαιάνδρων καθὼς καὶ ἡ στέγη τοῦ ναοῦ. Εἰς τὸ μέσον τῆς κόγχης τοῦ ἱεροῦ ἀνοίγεται μικρὰ θυρίς.

1. Π. Ι. Μπρατσιώτου, Ἡλίας καὶ Ἡλιοῦ, ἐν Μεγάλῃ Ἑλλην. Ἐγκυκλοπαίδειᾳ. Παρὰ τὴν γνώμην τοῦ κ. Μπρατσιώτου, ὁ Σοῦϊδης (ἐκδοσις 1854) ἐν λέξει «Ζηλωταὶ παρὰ Ἰουδαίους οἱ τοῦ νόμου φύλακες». Ὁ δὲ προφήτης Ἡλίας ἀνεδείχθη αὐστηρότατος τηρητὴς τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου. Ἐπίσης ἐκ τῶν Ἀποστόλων ὁ Σίμων ἐπωνομάζεται Ζηλωτῆς: «καὶ Σίμων ὁ Ζηλωτὴς» (Πράξεων τῶν Ἀποστόλων α', 13).

Τὸ δάπεδον τοῦ ναοῦ παρουσιάζει ὄψιν ψηφιδωτοῦ μετὰ διαφόρων γεωμετρικῶν σχημάτων κατεσκευασμένων διὰ μαύρων καὶ ἄσπρων χαλικίων ἢ διὰ κισήρεως διαφόρων σχημάτων, τὰ ὅποια ἐξαίρονται διὰ μαύρων μικρῶν χαλικίων. Τοιαῦτα ψηφιδωτὰ παρουσιάζουν τὰ δάπεδα τῶν περισσοτέρων ὑπὸ μελέτην ναῶν, τινὰ ἐκ τῶν ὁποίων παρουσιάζουν καὶ δικεφάλους ἄετους, πτηνὰ, ἀγγεῖα διαφόρων σχημάτων. Εἶναι δὲ καὶ τοῦτο ἐν ἐκ τῶν χαρακτηριστικῶν τῶν ἐν Σύμῃ ναίσκων. Τὰ ἐπίτιτλα τῶν κεφαλαίων προέρχονται ἀπὸ ψηφιδωτὰ ναίσκων, τὸ δὲ κατωτέρω σχεδιαγράφημα ἐλήφθη ἐκ τοῦ ψηφιδωτοῦ δαπέδου τοῦ ναοῦ τοῦ προφήτου Ἡλίου καὶ ἀποτελεῖ τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ ναοῦ¹ (εἰκ. 8).

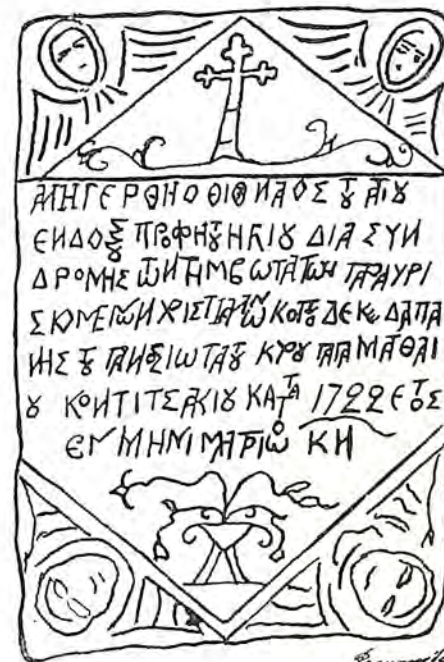
Εἰκὼν 8. Ἐκ τοῦ δαπέδου τοῦ προφήτου Ἡλίου

Δεξιὰ τοῦ προπύλου ὑπάρχει πεζούλα μετὰ κυπαρίσσου, πρὸ τῆς ὁποίας τάφος τῆς καλογραίας Εἰρήνης Πατενιώτου, θανούσης κατὰ τὸ 1928, ἀριστερὰ δὲ τοῦ προπύλου πεζούλα μετὰ ἄνθη καὶ πρὸ αὐτῆς τάφος τοῦ Ἡγουμενοῦ Συγκέλου Γερασίου μετὰ τῆς ἐξῆς ἐπὶ μαρμάρου λευκοῦ ἐπιγραφῆς :

†
ΕΝΘΑΔΕ ΚΕΙΤΑΙ
ΣΥΓΓΕΛΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
ΓΕΝΝΗΘΕΙΣ ΕΝ ΕΤΕΙ ΣΩΤΗ
ΡΙΩ 1793 ΒΙΟΝ ΔΕ ΚΑΙ ΠΟΛΙ
ΤΕΙΑΝ ΕΝ ΑΡΕΤῃ ΚΑΙ ΚΟΣΜΙ
ΟΤΗΤΙ ΑΓΩΝ ΑΠΕΔΗΜΗΣΕ
ΠΡΟΣ ΚΥΡΙΟΝ ΤΗ 5 ΙΟΥΛΙ
ΟΥ 1887 ΕΠΙ 60 ΕΤΗ ΗΓΟΥ
ΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ
ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΗΛΙΟΥ ΔΙ
ΑΤΕΛΕΣΑΣ

1. Ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὰ διὰ χαλικίων ψηφιδωτὰ ἐν Σύμῃ» ἐτοιμάζομεν ἰδιαιτέραν μελέτην.

Ὅπισθεν δὲ τῆς δεξιᾶς πεζούλας ἐν τῷ τοίχῳ τοῦ ναοῦ εὕρεται ἐντετοιχισμένη ἡ ἐξῆς ἐπὶ μαρμάρου λευκοῦ ἐπιγραφὴ διαστάσεων 0,36 X 0,28 μ. :

Εἰκὼν 9. Κτητορικὴ ἐπιγραφὴ ναοῦ προφήτου Ἡλίου

Ανηγέρθη ο θιος ναος του αγιου
ενδοξου προφητου ηλιου δια συν
δρομης των τημεωτατων παραυρι
σκομενων χριστιανων κοπου δε και δαπα
νης του πανόσιωτατου κυρου παπα ματθαι
ου κοντιτσακιου κατα το 1722 ετος
εν μηνι μαρτιω κη

Ἐν μεταγραφῇ δὲ ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει οὕτως :

Ἀνηγέρθη ὁ Θεῖος ναὸς τοῦ ἁγίου
ἐνδόξου προφήτου Ἡλίου διὰ συν
δρομῆς τῶν τιμιωτάτων παρ(ε)υρι
σκομένων χριστιανῶν κόπου δὲ καὶ δαπά
νης τοῦ πανοσιωτάτου κυροῦ παπα Ματθαί
ου Κοντιτσακίου κατὰ τὸ 1722 ἔτος
ἐν μηνὶ Μαρτίῳ κη'.

Κατὰ τὴν κτητορικὴν ταύτην ἐπιγραφὴν ὁ ναὸς τοῦ προφήτου Ἡλίου ἀνηγέρθη κατὰ τὸ 1722 ὑπὸ τοῦ ἡγουμένου Ματθαίου Κοντιτσακίου, ὅστις, ὡς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω, ἔκτισε καὶ τὸν ἐν τῇ Μονῇ ναῖσκον τῆς Ὑπαπαντῆς κατὰ τὸ 1728.

Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΗΛΙΟΥ ΚΑΙ Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Ἄλλ' ὁ ἡγούμενος Ματθαῖος ἐν τῇ ἀνωτέρω ἐπιγραφῇ δὲν ὁμιλεῖ περὶ ἀνεγέρσεως τῆς Μονῆς, ἐξ οὗ ἀσφαλῶς συμπεραίνεται ὅτι ἡ Μονὴ ἦτο ἤδη ἐκτισμένη καὶ οὐχὶ βεβαίως ἄνευ ναοῦ. Ἐπειδὴ δὲ οὐδαμοῦ τῆς Μονῆς διακρίνονται ἵχνη καταστραφέντος ναοῦ, δεόν νὰ συμπεράνωμεν μετὰ πάσης βεβαιότητος ὅτι ὁ πρῶτος ναὸς τοῦ προφήτου Ἡλίου εὐρίσκετο εἰς τὴν θέσιν ὁ ἡγούμενος Ματθαῖος ἀνήγειρε τὸν ναὸν του.

Ἦτο λοιπὸν ὁ πρῶτος ναὸς ἐκτισμένος ἐπὶ τῶν θεμελίων τοῦ ἀρχαίου κτίσματος, τὸ ὁποῖον, διὰ τὴν θέσιν εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκεται, θὰ ἦτο ἀσφαλῶς ναός. Εἰς τίνα δὲ θεὸν ἦτο ἀφιερωμένος ὁ ἐθνικὸς ναός, περὶ τούτου θὰ μᾶς διαφωτίσῃ ὁ ναὸς τοῦ προφήτου Ἡλίου.

Αἱ ἀπεικονίσεις τοῦ προφήτου Ἡλίου, καὶ κυρίως αἱ παριστάνουσαι τὴν εἰς οὐρανὸν ἀνάβασιν αὐτοῦ, ἐπὶ χριστιανικῶν σαρκοφάγων τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἠκμαζεν εἰσέτι ἡ πολυθεΐα ἦτο εὐκολον νὰ συγχωνευθῶσι μετὰ εἰδωλολατρικῶν δοξασιῶν. Οὕτως ἡ ἀπαράλλακτος παράστασις τοῦ προφήτου ὡς Ἡλίου καὶ τοῦ τεθρίππου αὐτοῦ ὡς τοῦ Ἡλίου καὶ πρὸς τούτοις ἡ ὁμοιότης τοῦ ὀνόματος Ἡλίου—Ἡλίου συνετέλεσαν ὥστε ὁ προφήτης Ἡλίας νὰ ἀντικαταστήσῃ παρὰ τοῖς ἐκχριστιανισθεῖσιν Ἑλλησιν τὸν Ἑθνικὸν θεὸν Ἡλίον, ἐπομένως δὲ καὶ οἱ ναοὶ τοῦ προφήτου Ἡλίου τοὺς ναοὺς τοῦ θεοῦ Ἡλίου. Διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν ὀρέων ἢ ὁπωσδήποτε ὑψηλῶν μερῶν ἀφιερωμένοι τὸ πάλαι εἰς τὸν θεὸν Ἡλίον ναοὶ ἀντικατεστάθησαν ὑπὸ νῶν τοῦ προφήτου Ἡλίου¹. Οὕτως ὁ πρῶτος ναὸς τῆς Μονῆς ἀνηγέρθη ἐπὶ τῶν θεμελίων τοῦ κατεδαφισθέντος ἀρχαίου ἐθνικοῦ ναοῦ τοῦ Θεοῦ Ἡλίου.

ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΑΙ

Ὁ ναὸς εἶναι τοιχογραφημένος ἀπὸ τῶν *Θρονίων*² ἢ *στασιδίων*, τὰ ὁποῖα ἐρεῖδονται ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ καὶ ἀριστεροῦ τοίχου τοῦ

1. Ν. Γ. Πολίτου, Λαογραφικὰ σύμμεικτα Α', 90 κέ. Πρβλ. Ν. Γ. Πολίτου, Μελέτη ἐπὶ τοῦ βίου τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων Α', 19 κέ.

2. Θρονίον (τὸ), ὑποκοριστικὸν τοῦ θρόνου. Ἐν Σύμῃ κυριολεκτεῖται μόνον ἐπὶ τῶν μονίμων ἐντὸς τῶν νῶν καθισμάτων, ἐχόντων ὠρισμένον σχῆμα. Τινὰ παρουσιάζουν λαϊκὴν ξυλογλυπτικὴν, ὅπως τῆς ἱερᾶς Μονῆς Πανορμίτου. Θρόνιον φέρεται ἐν τῷ λεξικῷ Liddel - Scott ὡς ὑποκοριστικὸν τοῦ θρόνου.

ναοῦ. Αἱ δὲ τοιχογραφίαι εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον κατεστραμμένοι τὸ μὲν ἐξ ὑγρασίας τὸ δὲ ἐκ τῆς δι' ἀσβέστου ἐπιχρίσεως. Ἡ δὲ τέχνη καλὴ, παρουσιάζουσα ἐλευθερίαν περὶ τὸ σχέδιον. Θὰ ἀναφέρωμεν μόνον τὰς ὁπωσοῦν διατηρουμένας τοιχογραφίας.

Ἰε ρ ο ν β ἦ μ α. Ὁ ἅγιος Κυρίλλος ὁξυγένης φορῶν σκουφον «λέγει εἰς χαρτί»: «*Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, ὁ εὐλογῶν τοὺς εὐλογοῦντάς σε, Κύριε, καὶ ἀγιάζων*¹».

Ὁ ἅγιος Νικόλαος γέρων κοντογένης «λέγει εἰς χαρτί»: «*Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα*²».

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος γέρων «εἰς δύο ἔχων τὸ γένιον, λέγει εἰς χαρτί»: «*Ὅπως ὑπὸ τοῦ κράτους σου πάντοτε φυλάττει*³».

Ὁ κόσμος. Ἐν μέσῳ τῆς κόγχης ἡ ἀγία Τριάς, δεξιὰ λέων, ἀριστερὰ βοῦς, δεξιὰ, ἀριστερὰ καὶ ἄνωθεν ἄγγελοι, μετὰ τῶν ὁποίων ἡ ἐπιγραφὴ «ἐξαπτέρυγα», ἄνωθεν σφαῖρα καὶ ἡ ἐπιγραφὴ «ὁ Κόσμος».

Β ο ρ ε ι ο ς τ ο ῖ χ ο ς. Ὁ Ἀρχὼν Μιχαὴλ καὶ ὁ Ἀρχὼν Γαβριὴλ μεγέθους 1,45 μ. κρατοῦντες τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐντὸς κύκλου.

Ὁ προφήτης Ἡλίας ἐπὶ ἄρματος ἀνερχόμενος εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ρίπτων τὴν μηλωτὴν εἰς τὸν Ἐλισσαῖον καὶ ὁ Ἐλισσαῖος διερχόμενος ἐπὶ τῆς μηλωτῆς ποταμόν.

Ἡ ἀγία Σεβαστιανή.

Ἐπὶ τῆς ἐνισχυτικῆς ζώνης 16 ἅγιοι ἐντὸς κύκλων, μετὰ τῶν ὁποίων διακρίνεται ὁ ἅγιος Βίκτωρ.

Ὁ ἅγιος Γεράσιμος γέρων ὁξυγένης κρατῶν σταυρὸν καὶ πατερεμὰ, «λέγει εἰς χαρτί»: «*Ἀδελφοί..... ἀνανήψεως καὶ φρονήσεως.....*».

Ἐπὶ τοῦ βορείου παραθύρου διαστάσεων 1X0,63, δεξιὰ, ὁ Προφήτης Ἡλίας κοιμώμενος κάτωθεν δένδρου, πλησίον αὐτοῦ ἡμισυ κολοκύνθης καὶ δύο ἄρτοι, ἄνωθεν δὲ ἄγγελος «λέγων εἰς χαρτί⁴»: «*καὶ ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου εἶπεν αὐτῷ ἀνάστηθι, γάγε καὶ πίε, ὅτι πολλὴ ἀπὸ σοῦ ἡ δόξα*».

1. Χρυσοστόμου, Λειτουργία, ὁπισθάμβωνος εὐχή, πρβλ. ἔκδοσιν Σαλιβέρου σ. 58. Ὁ κ. Ἀνδρέας Ἰωάννου εἰς Βυζαντινὰ Εὐβοῖας σ. 99 καὶ 100 παραθέτει εἰκόνα Κυρίλλου μὲ τὸ ἐπίγραμμα: «Ἐξερέτως τῆς Παναγίας ἀχράντου, δεσποίνης» (Χρυσοστόμου Λειτουργία σ. 51).

2. Χρυσοστόμου, Λειτουργία· ἐκφώνησις ἱερέως. Ἡ Θεία Λειτουργία, σελ. 40

3. Χρυσοστόμου, Λειτουργία· ἐκφώνησις ἱερέως μετὰ τὴν εὐχὴν πιστῶν. Β', σ. 46.

4. Πρβλ. Διονυσίου, Ἑρμηνεία σελ. 65: «*Δένδρον μέγα καὶ ὁ Προφήτης Ἡλίας κοιμώμενος ὑπὸ κάτω, καὶ πλησίον τῆς κεφαλῆς του ἄρτος καὶ κανάτι καὶ εἰς ἄγγελος τὸν ἡγίζει μὲ τὴν χειρὰ εἰς τὴν κεφαλὴν* (Βασιλ. Γ', ιθ', 5-8)».

Ἀριστερά τοῦ παραθύρου, ὁ προφήτης Ἡλίας γονατιστός καὶ ἔχων τὰ ὄμματα καὶ τὰς χεῖρας ἐστραμμένας πρὸς τὸν οὐρανὸν «λέγει εἰς χαρτί»: «Εἶπεν Ἡλίας τῷ Ἀχαάβ, ζεῦξον τὸ ἄρμα σου, ἵνα μὴ καταλάβῃ σε ὑετός».

Ἐπὶ τῆς καμάρας τοῦ παραθύρου ἡ ἁγία Χριστίνα.

Δεξιὰ τοῦ παραθύρου ὁ προφήτης Ἡλίας προσευχόμενος καὶ κάτωθεν αὐτοῦ ἔφιππος φορῶν κορώναν «λέγει εἰς χαρτί»: «Καὶ Ἡλιοὺν ἀνέβη ἐπὶ τὸν Κάδμηλον καὶ ἠῤῥατο καὶ ἐγένετο υἱὸς μέγας». Πλαγίως ἡ ἐπιγραφή: «Λήσεις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Γεωργίου Ἰω(άννου) καὶ Χρυσῆς».

Ὁ ἅγιος Ἀντώνιος (ἐξίτηλος) «λέγει»: «Εἶδον ἐγὼ τὰς παγίδας τοῦ διαβόλου ἠπλωμένας ἐν τῇ γῇ καὶ στενάξας εἶπον, τίς δύναται».

Νότιος τοῖχος ἡ πρώτη ζώνη κατεστραμμένη. Δευτέρα ζώνη ἄνωθεν τοῦ παραθύρου:

Ὁ προφήτης Ἡλίας καὶ ἄλλος τις (ἐξίτηλος).

Ὁ προφήτης Ἡλίας κοντογένης καὶ γυνὴ τείνουσα τὴν δεξιὰν καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς κρατοῦσα σακκίδιον καὶ ὀπισθεν παιδίον καθήμενον, «λέγει εἰς χαρτί»: «καὶ ἐπορεύθη Ἡλίας [πρὸς Σαρεπτά τῆς Σιδωνίας] πρὸς γυναῖκα χήραν».

Ὁ προφήτης Ἡλίας (ἐξίτηλος).

Ὁ προφήτης Ἡλίας κρατῶν σπάθην διὰ τῆς δεξιᾶς καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς κρατῶν ἐκ τῆς κεφαλῆς ἄνθρωπον, ὀπισθεν στρατιῶται, ὀπισθεν δὲ τοῦ προφήτου γέρον με κορώναν καὶ κάτωθεν ἀκέφαλος ἄνθρωπος¹.

Γενέθλια τῆς Παναγίας.

Τρίτη ζώνη:

Ἡ Γέννησις (ἐξίτηλος).

Ἡ Ὑπαπαντή.

Ἡ Βάπτισις.

Ἡ Μεταμόρφωσις.

Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου.

Ὁ ἅγιος Εὐθύμιος (ἐξίτηλος).

Ὁ ἅγιος Σάββας (ἐξίτηλος).

1. Πρβλ. Διονυσίου, Ἑρμηνεία, σ. 64 «Σπίτιον καὶ μία γυνὴ κρατοῦσα δύο ἄγγελια, καὶ ὁ προφήτης Ἡλίας ἱστάμενος ἔμπροσθεν αὐτῆς ἐνλογεῖ αὐτὰ (Βασιλ. Γ' ιε', 14—16)».

2. Πρβλ. Διονυσίου, Ἑρμηνεία, σ. 64, «Ποταμὸς καὶ εἰς τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ ἄνθρωποι δεμένοι βυσιάζοντο ἐπὶ στροβιλιῶν καὶ ὁ προφήτης Ἡλίας ἀποκεφαλίζων αὐτοὺς (Βασιλ. ιη', 40)».

Δυτικὸς τοῖχος:

Ἡ Δευτέρα παρουσία: Ἐν τῷ μέσῳ ὁ Χριστὸς καὶ τάγματα ἀγγέλων, δεξιὰ ἡ Παναγία καὶ ἀριστερά ὁ ἅγιος Ἰωάννης εἰς στάσιν δεήσεως, κάτωθεν Σταυρὸς καὶ Εὐαγγέλιον λέγον: «Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς μου κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν.... Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον» οἱ ἀπόστολοι Παῦλος καὶ Μάρκος. Χορὸς Ἀποστόλων καὶ κάτωθεν «χεῖρ Κυρίου»

Εἰκὼν 10. Φορητὴ εἰκὼν προσκυνηταρίου

κρατοῦσα ζυγόν, δεξιὰ «ὁ πύρινος ποταμός», ἀριστερά ἄγγελοι, χορὸς προφητῶν καὶ χορὸς ἁγίων. Κάτωθεν τοῦ ζυγοῦ δεξιὰ δαίμονες καὶ ὁ Βεεζεβούλ ἐπὶ θηρίου κρατῶν Ἀρειον, ἔμπροσθεν τοῦ στόματος τοῦ θηρίου «ὁ ἱεροκατήγορος», «ὁ ὑπνοβάτης», «ὁ υπερήφανος», «ὁ συγκοφάντης».

Τὸ προσκυνητάριον τῆς ἀργυρᾶς εἰκόνης τοῦ προφήτου: Εἶναι ξυλόγλυπτον, ἡ δὲ τέχνη του λαϊκὴ, κατεσκευάσθη δὲ κατὰ τὴν ἐξῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐπιγραφὴν κατὰ τὸ 1828: «ΑΩΚΗ' ἔγινε τὸ παρὸν ἐξ ἐκονοστάσιον».

Ἡ δὲ ἀργυρᾶ εἰκὼν τοῦ προφήτου παρουσιάζει λεπτοτάτην τέχνην δεξιωτάτου τεχνίτου χρυσοχόου. Περιλαμβάνει δὲ δύο παραστά-

σεις. Ἡ Α΄ : Ὁ προφήτης Ἡλίας καθήμενος ἐν μέσῳ ἄρματος μετὰ τει-
σάρων πτερωτῶν ἵππων, κρατῶν διὰ τῆς δεξιᾶς του μηλωτήν, τὴν
ὁποίαν προτίθεται νὰ ρίψῃ εἰς τὸν Ἐλισσαῖον, εὐρισκόμενον κάτωθεν
παρὰ τὴν ὄχθιν ποταμοῦ καὶ τείνοντα ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας, ἵνα λάβῃ
τὴν μηλωτήν· ἀριστερὰ παρὰ τὴν ὄχθιν τοῦ ποταμοῦ πτηνὸν ἱστάμε-
νον καὶ βλέπον πρὸς τὰ ἄνω καὶ δένδρον παρὰ τὸ πτηνόν¹. Ἡ Β΄ παρὰ-
στασις δεξιὰ τῆς Α΄: Σπηλαιον ἄνωθεν τοῦ ὁποίου δένδρον καὶ ἐν τῷ
σπηλαίῳ ὁ προφήτης κοιμώμενος καὶ ἀκουμβῶν τὴν παρεῖαν ἐπὶ τῆς
δεξιᾶς χειρὸς στηριζομένης διὰ τοῦ ἀγκῶνος ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ γόνατος
καὶ κρατούσης ράβδον, ἐνῶ ἡ ἀριστερὰ ἀδρανὴς στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ἀρι-
στεροῦ γόνατος· ἀριστερὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ προφήτου πτηνὸν φέρον
εἰς τὸ ράμφος τεμάχιον ἄρτου. Δεξιὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ προφήτου ἐν τῇ
Α΄ παραστάσει εἰλητὸν «λέγον» : *Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τῶν Δυνά-
μεων*². Ἐν τῷ μέσῳ δὲ τοῦ κάτω πλαισίου τῆς εἰκόνος ἡ ἐπιγραφή :
*Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Ματθαίου ἱερομο-
νάχου 1760*.

Κάτωθεν τῆς ἀργυρᾶς εἰκόνος ἐπὶ τοῦ προσκυνηταρίου ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος καὶ κάτωθεν αὐτοῦ ὁ ἅγιος Μαρτυρὶς. Ὅπισθεν τῆς ἀργυρᾶς εἰκόνος κόγχη καὶ ἐντὸς αὐτῆς ὁ προφήτης Ἠλίας «λέγων εἰς χαρτί»: «Ζῆ Κύριος καὶ ζῆ ἡ ψυχὴ μου».

Τέμπλον. Τὸ τέμπλον τοῦ ναοῦ, ἀρχαιότερον τοῦ προσκυνηταρίου εἶναι ξυλόγλυπτον μετρίας τέχνης· ἔχει δὲ ἐπιχρυσωτῇ καὶ χρωματιστῇ διὰ πρασίνου καὶ ἐρυθροῦ χρώματος. Ἄνωθεν καταλήγει εἰς Σταυρόν ἔχοντα δεξιὰ τὴν Παναγίαν καὶ ἀριστερὰ τὸν Πρόδρομον· ἄνωθεν τῆς Ὡραίας Πύλης ἐπὶ τοῦ γείσου τὸ δωδεκάορτον, ἐκ τοῦ ὁποῦ ἐλλείπουν τρεῖς εἰκόνες. Ἐκ τῶν κυρίων εἰκόνων τοῦ τέμπλου σημειοῦμεν τὴν εἰκόνα τοῦ Προδρόμου, ὅστις «λέγει εἰς χαρτί»: «Μετανοεῖται ἡγγιζε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν»· ἐπὶ τοῦ κάτω μέρους τῆς εἰκόνος ἡ ἐπιγραφή: «Χ ἡ Ϟ Σταυροῦ Χοιωπολίτου 1727»³. Ὁ IC XC ὁ

1. Πρβλ. Διονυσίου, Ἑρμηνεία: «Ἀμάξι πύρινον καὶ ἄλογα πύρινα καὶ μέσον τῆς ἀμάξης ὁ Ἥλιος ἀνερχόμενος εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ὁ Ἑλισσαῖος ὑπὸ γάτῳθεν αὐτοῦ βλέπων αὐτὸν καὶ μὲ τὸ ἓνα χροὶ τραβῶν τὴν μηλωτὴν Ἑλίου, χωρισμένην ἀπὸ τὸν Ἥλιον καὶ μὲ τὸ ἄλλο βασίων χαρτὶ λέγει «Πάτερ, πάτερ, ᾄσμα Ἰσραὴλ καὶ ἱσπὺς αὐτοῦ (Βασιλ. Α', β', 9-14)».

2. Πρβλ. Διονυσίου, Ἑρμηνεία: «Ὁ Ἥλιος τρεπόμενος ἐπὶ τοῦ κόρα-
κος. Σπήλαιον καὶ ὁ προφήτης Ἥλιος ἔσω καθήμενος, ἔχων τὴν χειρὰ του εἰς τὸ κα-
τοσάγουρνον του καὶ ἀνομβίζων εἰς τὸ γόνατόν του καὶ ἐπάνω τοῦ σπηλαίου ἑνας κα-
ρακας βλέπων πρὸς αὐτὸν καὶ βασιτῶν ψαμί εἰς τὸ στόμα του. (Βασιλ. Γ', ιζ' 61)».

3. Ὁ ζωγράφος Σταυριανὸς Χιοπολίτης, ἦτο προφανῶς ἐκ τῆς νήσου Χίου, καθότι τὸ χιοπολίτης δὲν εἶναι ἐπώνυμον, διότι εἰς τοιαυτὰ ἐπὶ εἰκόνων σημειώματα οὐδόλως ἢ σπανίως ἐγένετο χρῆσις ἐπωνύμων.

Παντοκράτωρ μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς : « Δέησις τῶν δούλων τοῦ
Θεοῦ Γεωργίου καὶ Κώστα ἔτος ΑΨΛΑ' » (=1731).

ΙΣΤΟΡΙΑ

Πότε ἐκτίσθη ἡ Μονή, οὐδαμόθεν δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν· δυνάμεθα ὁμως νὰ εἴπωμεν ὅτι πρὸ τῆς Μονῆς ἐκτίσθη ὁ πρῶτος ναῖσκος τοῦ προφήτου Ἡλίου ἐπὶ τῶν θεμελίων τοῦ ἀρχαίου κτίσματος, ἦτοι, ὅπως εἴπωμεν προηγουμένως, ἐπὶ τῶν θεμελίων τοῦ ναοῦ τοῦ ἐθνικοῦ θεοῦ Ἡλίου. Εἰς τὴν θέσιν δὲ τοῦ ναῖσκου, κριθεῖσαν κατόπιν κατάλληλον πρὸς ἀνίδρυσιν Μονῆς, ἐκτίσθη ἡ μελετωμένη Μονή. Ἐνεκα δὲ τοῦ κατωφεροῦς καὶ βραχῶδους τοῦ ἐδάφους δὲν κατέστη δυνατόν ὁ ναῖσκος νὰ τεθῇ ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐσωτερικῆς αὐλῆς τῆς Μονῆς, κατ' ἐξαίρεσιν τοῦ κρατοῦντος οἰκοδομικοῦ συστήματος, νὰ τίθεται δηλαδὴ τὸ καθολικὸν ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐσωτερικῆς αὐλῆς τῶν Μονῶν.

* Ἀλλως τε καὶ ἀπὸ τοῦ ναοῦ πρὸς τὰ ἄνω ἄρχεται ὁ μαστὸς τοῦ
 ὄρους, ὅστις παρουσίαζε προσφορώτερον ἔδαφος πρὸς ἀνίδρυσιν Μονῆς.

Εὐτυχῶς ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς, τῆς ὁποίας σχεδιαγράφημα κατεχω-
ρίσαμεν (βλ. εἰκ. 9) μανθάνομεν ὅτι τὸν νῦν ναὸν τοῦ προφήτου ἔκτισεν
ὁ ἡγούμενος *Ματθαῖος Κορυττισακίου*, τὸν ὁποῖον θὰ διακρίνωμεν ὡς Μα-
τθαῖον Α', κατὰ τὸ 1722. Ὁ αὐτὸς δὲ ἡγούμενος ἔκτισε καὶ τὸν ἐν τῇ
Μονῇ ναὸν τῆς Παναγίας Ὑπαπαντῆς κατὰ τὴν ἐπιγραφὴν, τῆς ὁποίας
σχεδιαγράφημα καταχωρίζομεν κατωτέρω (βλ. εἰκ. 16), κατὰ τὸ 1728,
τὸν ὁποῖον καὶ ἐτοιχογράφησεν κατὰ τὸ 1734 ὡς θὰ σημειώσωμεν εἰς
τὸ οἰκεῖον μέρος κατωτέρω. Ἀπέθανε δὲ ὁ ἡγούμενος Ματθαῖος Α' τὴν
17ην Ἰανουαρίου τοῦ 1775 κατὰ τὸ ἐξῆς σημείωμα, τὸ ὁποῖον εὗρίσκε-
ται εἰς τὸ κάτω περιθώριον δεξιὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 122 φύλλου σκωληκο-
βρότου καὶ ἑλλειποῦς κατὰ τὴν ἀρχὴν Τυπικοῦ: « 177 ε' ἐ κ ι μ ῆ θ η
δ κ ε ρ ο μ ὄ ν α χ ο ς τ ο ῦ Κ ο ρ υ τ τ ι ζ α κ ῖ ο υ μ η ν ῇ ἰ α ν ο υ α -
ρ ῖ ο υ 17 ».

οἶον 17=». ὥς συμπεραίνεται δὲ ἐκ τοῦ κατωτέρω μπουγιουρδίου τοῦ Μοντεβέλαχα Ρόδου* ὁ ἡγούμενος Ματθαῖος Α' προτιμώμενος ὑπὸ τῶν γυναικῶν εἰς ἐπιτέλεσιν λειτουργιῶν εἰς τοὺς ναῖσκους τῆς Μονῆς καὶ τῆς ὑπαίθρου καὶ ζημιῶν διὰ τοῦτο τὰ συμφέροντα τῶν ἐν Σύμῃ ἱερέων, ἐξή-

1. Ἡ δι' ἀραβικῶν ἀριθμῶν γραφή δὲν εἶχεν ἀκόμη παγιωθῇ ἐν Σύμῃ κατὰ τὸν ΙΗ' αἰῶνα, διὰ τοῦτο καὶ παρατηρεῖται σύγχυσις ὅπως εἰς τὸ ἔτος 177ε, ὅπου ἀντὶ τοῦ δ' ἐγράφη ε. Ἡ σύγχυσις αὕτη παρατηρεῖται καὶ εἰς ἰδιω-
τικὰ ἔγγραφα.

2. Τὸ ἔγγραφον ἐν πρωτοτύπῳ εὐρίσκεται παρ' ἐμοί.

γειρεν ἐναντίον του τοὺς ἱερεῖς, οἵτινες καὶ ἔπεισαν τὸν ἐν Σύμῃ Σούμ-
πασην νὰ ἐμποδίζη τὰς γυναῖκας νὰ ἐκτελοῦν λειτουργίας εἰς τὰ μονα-
στήρια τῆς ὑπαίθρου καὶ εἰδικώτερον εἰς τοὺς ναῖσκους τῆς Μονῆς τοῦ
προφήτου Ἡλίου :

Τουγγρᾶς Ἐπὶ χάρτου διαστάσεων 0,334 X 0,219 μ. ἐφ' ὅθι
Τ.Σ. του ἐκ πολλῶν κατὰ μῆκος καὶ πλάτος πτυγώσεων.

Ὁ ἐκλαμπρότατος καὶ ὑψίλοτατος καὶ
πολληχρονιμένος αὐθέντης μοντεβε
λαγας Ρόδου

« εἰς τὸ νισὴ τῆς σύμης [εἰς τὸν] σούμπασην¹ καὶ εἰς τὸν [πρ]ο-
τογερον, καὶ εἰς² τοὺς προεστούς, σὰς κάμ[νω] τεμπίλη, θο-
ροντας τὸ μπουγιουρδί³ μου², εἰς τα μοναστήρια, ὅπου εἶναι
εἰς τὴν σύμην, ὡς καθὼς εἶναι τὼ ἀτέ³ τι³ ἀπο τὸ πρότον νὰ
πιγένου ἢ γυνέκες νὰ διαβάζοντε, καὶ νὰ δίνου⁴ λητουργιές,
πάλε νὰ πηγένου καὶ σοπασις εἰς αὐτὸν νὰ μὴν νὰ κάτονε⁵ τε οὐ-
τε ἀπὸ τὸν ἅγιον ἰλίαν οὔτε ἀπὸ ἄλλον κανέναν εξαποφασε⁶ ος.

1767 Ἰανουαρίου 23⁷

Προεκλήθη δέ, ὡς συμπεραίνομεν, ἡ ἀνωτέρω διαταγὴ ἐναντίον
τοῦ ἐν Σύμῃ Σούμπαση διὰ τὴν εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα τῆς
νήσου ἐπέμβασιν αὐτοῦ, ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Ρόδου, κατόπιν ἐνερ-
γειῶν τοῦ ἡγουμένου Ματθαίου Α', ὅστις ἀπηυθύνθη πρὸς τὸν Μητρο-
πολίτην παραπονούμενος διὰ τὴν παρὰ τὰ ἐκκλησιαστικὰ προνόμια
ἐπέμβασιν τοῦ ἐν Σύμῃ Σούμπαση. Εἶναι δὲ ἀπορίας ἄξιον ὅτι δὲν ἐπε-
νέβησαν ὁ ἐν Σύμῃ ἐπίτροπος τοῦ ἁγίου Ρόδου καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ Κοινοῦ
πρὸς διευθέτησιν τῆς ὑποθέσεως, καὶ προὐκάλεσαν τὴν ἐπέμβασιν τῆς
τουρκικῆς κυβερνήσεως.

Τὸν ἡγούμενον Ματθαῖον Α' διεδέχθη εἰς τὴν ἡγουμενίαν ὁ Μα-
τθαῖος Β', ὅστις ἡγουμένευσεν μέχρι βαθέος γήρατος καὶ παραιτηθεὶς ἀν-
τικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἱερομονάχου ἢ συγκέλλου Γερασίου κατὰ τὸ
1826. Ἐξ ὧν δὲ γράφει ὁ Μητροπολίτης Ρόδου Ἰάκωβος εἰς τὸ διο-
ριστήριον ἔγγραφον τοῦ ἡγουμένου Γερασίου, ὁ ἡγούμενος Ματθαῖος Β'

1. Σούμπασης ἢ Σούμπασης· ἀντιπρόσωπος ἐν Σύμῃ τῆς τουρκικῆς κυβερ-
νήσεως μὲ ἀστυνομικὰ κυρίως δικαιώματα.

2. Μπουγιουρδί, λ. τουρκ.=διάταγμα.

3. Ἀτέτι ἢ ἀντέτι, λ. τουρκ.=ἔθιμον,

ἦτο εὐλαβέστατος καὶ δραστήριος πρὸς αὐξήσιν καὶ βελτίωσιν τῆς Μο-
νῆς τοῦ προφήτου Ἡλίου, ἀποκτήσας τὴν εὐλάβειαν καὶ ἀγάπην τῶν
συμπολιτῶν του. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ τὸ Κοινὸν τῆς Σύμης διώρισεν αὐ-
τὸν ἡγούμενον τῆς ἐκκλησίας τῆς Παναγίας Ἀ λ η θ ι ν ῆς (Κοιμήσεως)
διὰ τοῦ ἐξῆς ἐγγράφου τὸ ὁποῖον σώζεται παρ' ἐμοί :

Τ.Σ.
Μονῆς Ἐπὶ χάρτου διπλοῦ διαστάσεων 0,19 X 0,555
Ρουκουνιώτου Διατηρεῖται καλῶς.

« Τὴν σήμερον σὺν Θεῷ ἁγίῳ κοινῇ γνώμῃ καὶ προαιρέσει πάν-
τες ἡμεῖς οἱ ἐν τῇ νήσῳ σύμῃ οἰκοῦντες¹ προεστοὶ καὶ ἐπίτρο-
ποι καὶ μετὰ εἰδήσεως τοῦ ἁγίου γέροντος εὐρόντες εὐλογον
ἀ.¹ πεκατεστήσαμεν τὸν ἅγιον καθηγούμενον τοῦ προφήτου
Ἡλίου καὶ Ματθαῖον ἡγούμενον² βασιῆν³ καὶ οἰκοκύρην καὶ
ἐπιτηρητὴν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ
ἀει.² παρθένου μαρίας. τὴν ἐπονομαζομένην ἀληθινήν, νὰ συ-
νάξῃ καὶ νὰ ζητῇ κάθε ἐκκλησιαστικὸν ἀφιέρωμα διὰ διδόμε-
νον ἐπὶ ἀγαθῇ προαιρέσει παρὰ τῶν εὐλογημένων³ χριστιανῶν,
ὁμοίως καὶ λειτουργίας καὶ σαραντολείτουργα. προσφοραῖς,
ἄρτους, συνήγια⁴ ὅλα αὐτὰ εἶναι ἰδικόν του δικαιολόγημα ὡς
ἡγούμενος καὶ οἰκοκύρης τῆς αὐτῆς ἐκκλη⁴ σίας· ἀκόμα νὰ ἔχῃ
καὶ αὐτὴν τὴν ἄδειαν νὰ οἰκονομῇ, νὰ κτίζῃ, νὰ μερεμετίζῃ⁵
τὰ πάντα πρὸς εὐκοδομήν⁶ (sic) τὰ τῆς λοιμικῆς νόσου σπητά-

1. Ἡ φρ. «ἡμεῖς οἱ ἐν τῇ νήσῳ σύμῃ κατοικοῦντες» δύναται νὰ παραβληθῇ
πρὸς τὴν φρ. τὴν ἐπαναλαμβανομένην εἰς τὰ δύο ἀρχαῖα ψηφίσματα τοῦ δευτέ-
ρου καὶ πρώτου π.Χ. αἰῶνος: «τὸ κοινὸν τῶν ἐν Σύμῃ κατοικούντων» I.G., XII₂,
ἀρ. 1269, στ. 7, 11-12, ἀρ. 1270, στ. 4, 24-25· Β', 8.

2. Ἡ ἐκκλησία τῆς Ἀληθινῆς δὲν ὑπῆρξέ ποτε Μονή. Τὸ δὲ Κοινὸν τῆς
Σύμης δὲν ἠδύνατο βεβαίως νὰ διορίσῃ ἡγούμενον. Διὰ τοῦτο ἡ λ. ἡγούμενος ἐν-
ταῦθα σημαίνει ὁ ἐπὶ κεφαλῇς, ὁ προϊστάμενος κτ.

3. Βασιῆς, λ. τουρκ.=διευθύνων, διοικῶν κτ.

4. Σινίγλι (τὸ)· κατ' ἔθιμον, τὸ ὁποῖον ἤδη ἐξέλιπεν, αἱ Συμαῖαι ἐπλατ-
τον διὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων ἐκτὸς τῶν ἀπαιτούμενων ἄρτων καὶ μι-
κρὰ κουλλούρια μὲ μαστίχην καὶ σησάμι. Τὰ προοριζόμενα ὅμως διὰ τὴν ἐκκλη-
σίαν ὑπὲρ τῶν τεθνεώτων ἦσαν μεγάλα καὶ μετὰ διαφόρων σχημάτων, τὰ ὅποια
ἔθετον ἐντὸς σινίω ν, ἥτοι μεγάλων κυκλικῶν μεταλλίνων δίσκων πρὸς ἔψησιν,
ἐκόμιζον δὲ εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐντὸς πανερίων. Ἐντεῦθεν ἡ λ. σινίγλι παρήχθη
ἐκ τῆς λ. σινί.

5. Μερεμετίζω, ἐκ τοῦ τουρκικοῦ μερεμετ ἢ μεραμέτ=ἐπισκευάζω.

6. Ἰσως ἀντὶ οἰκονομεῖν.

λια¹, παρακαλῶντας⁵ καὶ ζητῶντας παρὰ τῶν χριστιανῶν τοῦ καθενὸς τὴν ἀγαθὴν του προαίρεσιν καὶ μετὰ καιρὸν εἰμὲν ἡ-
θελε ἀκολουθήσῃ τοιοῦτον ἐπικίνδυνον τῆς πανώλης, γὰρ στέκη⁶
ὡς οἰκονόμος καὶ πατὴρ πνευματικὸς εἰς ὅλους τοὺς ἀρξώστους
ἀδελφούς χριστιανούς, γὰρ τοὺς ἐπιμελεῖται καὶ γὰρ τοὺς διορ-
θῶναι εἰς πάντα ψυχικά καὶ σωματικά ὡς πνευματι⁷ κὸς πα-
τήρ· διὰ τοῦ[το] ἐδόθη καὶ τὸ παρὸν παρημῶν ἐσφραγισμένον
τῇ σφραγίδι τῆς κοινότητος καὶ ἔστω εἰς ἔνδειξιν καὶ βεβαίω-
σιν ἀληθείας :—σύμης.]⁸

1814 : δεκεμβρίου 20.]⁹

» ρόδον ἐπίτροπος παπᾶ φότιος βεβεῶ
» Χα[τζῆ] νικήτας κλα[δάκης] »
» γεώργιος ἀντώνη πατροῦ »
» Χ[ατζῆ] νικόλ[ας] γιαννεσκου »
» Χατζῆ ἀγαπητὸς χ[ατζῆ] Ιωάννου »
» Χ[ατζῆ] διμίτριος χ[ατζῆ] ἀτῶνα »

Ὅπισθεν τοῦ ἐγγράφου ἀναγινώσκεται τὸ ἐξῆς σημείωμα : « ὡς δε
εἶναι τὸ γράμμα τῆς ἀλιθιότητος πρὸς τὸν γέροντά
μου ἀπὸ τοὺς δημογέροντας καὶ μετὰ τὴν βούλαν
τοῦ κοινοῦ ». Εἶναι δὲ πολὺν περίεργον ὅτι οὔτε ὁ σφραγίσας τὸ ἐγ-
γραφον « γραμματικὸς τοῦ Κοινοῦ » οὔτε ὁ γράψας τὸ σημείωμα ἀντε-
λήφθησαν ὅτι ἡ τεθεῖσα σφραγίς, ἣτις φέρει τὴν ἐπιγραφὴν « ΕΣΦΡΑΓΙ-
ΣΤΗ Η ΠΑΡΟΥΣΑ ΒΟΥΛΑ ΤΟΥ ΤΑΞΙΑΡΧΟΥ ΜΙΧΑΗΛ CIMIC 1770 »
δὲν εἶναι τοῦ Κοινοῦ τῆς Σύμης ἀλλὰ τῆς Μονῆς τοῦ Ταξιάρχου Μιχαήλ
τοῦ Ρουκουνιώτου. Πρόκειται δὲ προφανῶς περὶ λάθους, καθότι τὸ Κοι-
νὸν τῆς Σύμης εἶχεν ἰδίαν σφραγίδα ἀπὸ τοῦ 1810.

Τοῦ ἡγουμένου Ματθαίου Β' παραιτηθέντος διὰ τὸ βαθὺ τοῦ γή-
ρατος, διωρίσθη ἡγούμενος ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Ρόδου Ἀγαπίου
ὁ ἱερομόναχος Γεράσιμος τῇ α' Ὀκτωβρίου τοῦ ἈΩΚΣ' ² διὰ τοῦ κατω-
τέρω διοριστηρίου ἐγγράφου, ἐν ᾧ ἐξαίρονται αἱ ἀρεταὶ τοῦ παραιτη-

1. Σπιτάλια (τά)· νοσοκομεῖον. Περὶ τούτων θὰ σημειώσωμεν τὰ δέοντα
εἰς τὴν μελέτην τῆς ἐκκλησίας Ἀληθινῆς.
2. Ἐν φύλλῳ 87β τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος Τυπικοῦ τῆς Μονῆς ὑπάρ-
χει σημείωμα καθ' ὃ ὁ Γεράσιμος ἦτο υἱὸς Φιλιππίου Μαστρομανόλη Μακρῆ. Εἰ-
νὶ Ὀκτωβρίῳ 1 ἔγινα ἐγὼ ὁ ἱερομόναχος υἱὸς Φιλιππίου μα-
στρομανόλη μακρῆ ἡγούμενος εἰς τὸν προφήτην ἡλίαν.

θέντος ἡγουμένου. Τὸ ἐγγραφον ἐπὶ διπλοῦ φύλλου διαστάσεων 0,145X
0,198 ἀπόκειται παρ' ἐμοί.

» διὰ τοῦ παρόντος κυριαρχικοῦ ἡμῶν γράμματος δηλοποιεῖται,
ὡς ὁ πρὸ χρόνων¹ ἡδὴ ἱκανῶν ἡγουμενεύων ἐν τῷ ἐν σύμῃ ἱεροῦ
καὶ σεβασμίῳ ἡμῶν μοναστηρίῳ² τῷ τιμωμένῳ ἐπ' ὀνόματι
τοῦ προφήτου ἡλίου ἐυλαβέστατος ἐν ἱερομονάχοις κύρ³ Μα-
τθαῖος, φθάσας ἡδὴ εἰς γῆρας βαθὺ καὶ μὴ δυνάμενος τοῦ λοι-
ποῦ ἀντέχειν εἰς τὰς⁴ ἐμπιπτούσας μοναστηριακάς του χρεῖας,
οἰκεία αὐτοῦ βουλῇ καὶ θελήσει παραιτεῖται τῆς ἡγουμενίας⁵,
ἀποκαθιστῶν διάδοχόν του τὸν δσιώτατον ἐν ἱερομονάχοις κύρ
γεράσι⁶ μου, ὅντινα συνιστῶμεν καὶ ἡμεῖς διὰ τοῦ παρόντος
κυριαρχικοῦ ἡμῶν γράμματος,⁷ ὅπως ὁ εἰρημένος κύρ γεράσι-
μος ἀπὸ τοῦ νῦν εἴη καὶ λέγεται καὶ παρὰ πάντων γι⁸ νόσκε-
ται ἡγούμενος καὶ ἐπιστάτης πασῶν τῶν μοναστηριακῶν του
ὑποθέσεων, ὅστις⁹ καὶ ὀφείλει ἐπιμελούμενος ἀόκνως καὶ φι-
λοτίμως εἰς τὰ πρὸς αὐξήσιν καὶ βελτίωσιν¹⁰ τοῦ ἱεροῦ τούτου
μοναστηρίου τοῦ προφήτου ἡλίου, καθὼς καὶ ὁ αὐτοῦ προκά-
τοχος κύρ Ματθαῖος¹¹, ἵνα ἀποκτήσῃ καὶ οὗτος καθὼς καὶ
ἐκεῖνος τὴν παρὰ πάντων τῶν χριστιανῶν ἀνυπόκρι¹²τον ἐδλά-
βαιαν καὶ ἀγάπην. ὅθεν εἰς ἔνδειξιν δεδώκαμεν αὐτῷ τῷ δια-
ληφθέντι ἡγουμ¹³νῳ κύρ γεράσιμῳ τὸ παρὸν συστατικὸν τῆς
ἡμῶν ταπεινότητος· αὐακς' : ὁκτωβρίου α'.

ῥ ὁ Ρόδου Ἀγάπιος

Ὁ ἡγούμενος Γεράσιμος ἐτιμήθη διὰ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τίτλου
τοῦ συγκέλλου καὶ ἐχρημάτισεν ἐν Σύμῃ ὡς ἀρχιερατικὸς ἐπίτροπος τοῦ
Μητροπολίτου Ρόδου, ὡς τοιοῦτος δὲ ὑπογράφει εἰς διαθήκην τοῦ 1850
καὶ εἰς ἐγγραφον μαρτυρίαν τοῦ 1855.

Ἐξετιμήθη δὲ καὶ ἡγαπήθη ὡς εὐλαβὴς καὶ ἀληθὴς πνευματικὸς
πατήρ, δι' ὅπερ καὶ οἱ Συμαῖοι δι' αἰτήσεώς των πρὸς τὸν Μητροπολί-
την Ρόδου Ἰάκωβον ἐζήτησαν ὅπως παραχωρηθῇ εἰς αὐτὸν ἡ ἄδεια νὰ
ἐξομολογῇ τοὺς πιστούς. Τὴν αἴτησιν ταύτην ἐκπληρῶν ὁ μητροπολί-
της παρέσχεν εἰς αὐτὸν τὴν ἄδειαν νὰ ἐξομολογῇ μόνον τοὺς εἰς τὸ ἱε-
ρὸν μοναστήριον προσερχομένους χριστιανούς διὰ τοῦ κατωτέρω ἐγ-
γράφου, τὸ ὅποιον ἀπόκειται παρ' ἐμοί καὶ ἔχει διαστάσεις 0,295X0,20.

ῥ δσιώτατε παπᾶ κύρ γεράσιμε, εὐχόμεθά σοι πατρικῶς,
δηλοποιοῦντες σοι ὅτι¹ κατὰ τὴν δι' ἀναφορᾶς τῶν αὐτοῦ χρι-

ἑταίρων πρὸς ἡμᾶς αἰτησιν, σοὶ δίδεται παρ' ἡμῶν² ἢ ἄδεια εἰς τὸ νὰ ἐξομολογῇς μόνον τοὺς εἰς τὸ ἱερὸν μοναστήριον τοῦ προφήτου Ἑλίου ἐλ³ σερχομένους χριστιανούς, προσέχων ἐν πάσῃ προσοχῇ εἰς τὸ νὰ φυλάττῃς ἀνεπίληπτον τὸν⁴ ἱερατικὸν χαρακτήρα σου καὶ μᾶλλον ὡς πνευματικὸς ἀναδεχόμενος τοὺς λογισμοὺς τῶν χριστιαν⁵ ὧν μετὰ τῆς προσηκούσης φρονήσεως, τιθεῖς φυλακὴν ἐπὶ τοῦ στόματός σου, ἐπειδὴ κατὰ τὸν σοφὸν «ὅς φυλάσσει τὸ ἑαυτοῦ στόμα, τηρεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν». ταῦτα καὶ ὁ[γίαι]νε ἐν Κ[υρί]ῳ.

αωμγ' τὴν δ' ἀπριλλίου ἐν Ρόδῳ.

Ὁ Ρόδου Ἰάκωβος ἐν Χ[ριστ]ῷ εὐχέτης σου.

Ἐξ ἐγγράφου δὲ τῆς 29 Ὀκτωβρίου τοῦ 1835, ἀποκειμένου ἐν τῇ συλλογῇ παλαιῶν ἐγγράφων τοῦ φιλτάτου μοι Νικολάου Μιχαλούτσου ὑπ' ἀριθ. 159, πληροφορούμεθα ὅτι ὁ ἡγούμενος Γεράσιμος, διερχόμενος, ὡς συμπεραίνομεν, πρὸ τοῦ σχολείου τῆς ἁγίας Μαρίνης κατὰ τὴν καθοδὸν του ἐκ τῆς Μονῆς τοῦ προφήτου Ἑλίου καὶ κατὰ τὴν ἀνοδὸν του εἰς αὐτήν, καὶ βλέπων ὅτι τὸ ἄλλοτε περίφημον σχολεῖον «ἐκ τῶν καιρικῶν ἀνωμαλιῶν μεῖναν μεμονωμένον κατεσαθρῶθη καὶ κατεκρημνίσθησαν σχεδὸν ὅλα τὰ δωμάτια ἐκτὸς ἐνὸς μόνου καὶ αὐτοῦ κατεφθαρμένου», προέτεινε νὰ ἐπισκευάσῃ κατὰ τὸ δυνατόν καὶ πρὸς τούτοις νὰ διευθύνῃ τὰ νερὰ εἰς τὰς στέρνas. Τὸ δὲ Κοινὸν ἐκτιμῆσαν τὴν ἐκφρασθεῖσαν προαίρεσιν τοῦ ἡγουμένου ἐδέχθη εὐχαρίstως· πρὸς ἀποζημίωσιν δὲ τῶν κόπων καὶ ἐξόδων του παρεχώρησεν εἰς τὸν ἡγούμενον τὰ ἐκ τῆς ἐκκλησίας τῆς ἁγίας Μαρίνης εἰσοδήματα καθὼς καὶ τὰ προϊόντα τῶν ὀλίγων κτημάτων τῆς, ἀπαγορεύσασα εἰς τοὺς ἱερεῖς νὰ λειτουργοῦν εἰς τὸν ναὸν ἄνευ ἁδείας τοῦ ἡγουμένου. Ὑπεσχέθη δὲ ὁ ἡγούμενος «ἅμα ὅπου ἤθελε διαταχθῇ παρὰ τοῦ Κοινοῦ, νὰ παραιτῇται ἀπὸ αὐτὸ τὸ μέρος, καθότι γνωρίζεται πάντοτε μετόχι τοῦ νεοκτισθέντος εἰς ἄλλην θέσιν σχολείου».

Παρά ταῦτα σήμερον εἰς τὴν ἁγίαν Μαρίναν, τὸ ἤδη νεκροταφεῖον τοῦ Χωριοῦ, οὐδὲν σώζεται ἐκ τῆς περιφήμου σχολῆς· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ «τίμιος πρῖνος», τὸ γηραιὸν πελώριον πιρναρί, ὁ ὁποῖος ἐπεσκωληκόβροτος, τοῦ ὁποίου ὅμως ἡ ἀνάμνησις θὰ διασώζεται ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς σχολῆς.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἡγουμένου Γερασίμου τὸ 1887 οὐδεὶς μέχρι σήμερον ἐγένετο ἡγούμενος τῆς Μονῆς τοῦ Προφήτου Ἑλίου. Καὶ ἀπα-

σαι δὲ αἱ μικρότεραι ἐν Σύμῃ Μοναὶ ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ παρελθόντος αἰῶνος παρέμειναν ἄνευ ἡγουμένων, συντηρούμεναι ὅπωςδὴποτε ὑπὸ ἐπιτρόπων, διοριζομένων ὑπὸ τοῦ κατὰ καιρὸν ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου.

ΛΕΙΨΑΝΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Ἄν καὶ οἱ ἡγούμενοι τοῦ προφήτου Ἑλίου, τοὺς ὁποίους τοῦλάχιστον γνωρίζομεν, δὲν διεκρίθησαν ἐπὶ παιδείᾳ, ὅμως διετήρουν βιβλιοθήκην τινὰ ἐκ Μηναίων, Εὐαγγελίων, Τυπικῶν καὶ ἄλλων θρησκευτικοῦ περιεχομένου βιβλίων, ἐκ τῶν ὁποίων σώζονται μόνον Μηναῖα τινὰ καὶ Εὐαγγέλιον ἐκδόσεως τοῦ 1681, ἐν τῷ πρωτοφύλλῳ τοῦ ὁποίου ἀναγινώσκεται ἡ σημείωσις: «ἐτοῦτο τὸ θεῖο καὶ ἱερὸ εὐαγγέλιον τοῦ παπᾶ νικηφόρου Πατσατζάκη». Ἐπὶ τοῦ πρωτοφύλλου Τριφδίου ἐκδόσεως τοῦ 1748 ἀναγινώσκεται ἡ σημείωσις: «1832 ἐν μηνὶ ἀπριλίου ἀφιέρωσεν τὸ παρὸν τριόδιον τὰ στραδενὶ τζαταλίου γυνὴ φιλιππὶ παπᾶ λοῦππι μὲ τὸ θέλιμα τοῦ υἱοῦ αὐτῆς μηχαήλ ἐν καιρῷ γερασίου ἱερομονάχου υἱοῦ φιλιππὶ μακρῆ:». Εἰς φύλλ. 18β σκωληκοβρότου ἑλλειποῦς Τυπικοῦ ὑπάρχει ἡ σημείωσις: «1741 μηνὶ ἰανουαρίου εἰς ταῖς εἴκοσι τοῦ δσίου πατρὸς ἡμῶν εὐθυμίου ἔγινε τὸ μεσόνικτον σισμὸς ὅπου ἐβάστα μυσὶ ὦρα καὶ ἀπάνω». Εἰς φύλλ. τοῦ αὐτοῦ Τυπικοῦ 33β φέρεται: «αψξ'ο (=1760) μηνὶ ἰουνίου εἰς δίο του μηνὸς ἔγινεν ἔκκλησις ἰλίου καὶ ἔγινε σκότος ἐπὶ τρῆς ὥρας τῆς ἡμέρας». Εἰς Μηναῖον τοῦ Ἰουλίου, ἐκδ. Βενετίας τοῦ 1844, ἀναγινώσκεται ἡ σημείωσις ἐπὶ ἐξωφύλλου λευκοῦ χάρτου: «Ἡ παροῦσα νέα ἔκδοσις τῶν δώδεκα μηναιῶν, Παρακλητικῆς, Πεντηκοσταρίου καὶ Ψαλτηρίου ἡγοράστησαν διὰ ἰδίων χρημάτων τῶν ὑποφαινομένων εὐσεβῶν χριστιανῶν καρaboκυρέων μετὰ τῆς αὐτῶν συνοδίας, ἅτινα καὶ ἀφιέρωσαν τῇ σεβασμῇ Μονῇ τοῦ Προφήτου Ἑλίου ἐπὶ ἡγουμένου τοῦ παροσιωτάτου κυρίου Γερασίου Μακρῆ, ὧν τὰ ὀνόματα γράψοι Κύριος ἐν βίβλῳ ζώντων, διὰ γρόσια τετρακόσια εὐδομήκοντα, τῇ 26 Ὀκτωβρίου 1844 = Σύμῃ».

Ἡ Μονὴ εἶχε βρέβιον καὶ κώδικα κατὰ τὴν ἐξῆς σημείωσιν πρωτοφύλλου τετραδίου: «βρέβιον τῆς παρρησίας τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου τοῦ προφήτου Ἑλίου, ἡτις ἀνακενίσθη κατὰ τῶ = 1826 = Ὀκτωβρίου 21: ἡγουμενεύοντος κυρίου γερασίου τοῦ ἐπιλεγόμενου Μακρῆ μὲ τὸ νὰ ἐφθάσῃ ἡ παλαιὰ καὶ ἔχει ὅλους ὅσους ἀφιέρωσαν μέσα εἰς αὐτὸ

τὸ μοναστήρι καθὼς καὶ τὰ ἐγγράφα ὅπου διαλαμβάνουν μέσα εἰς τὸν ἱερὸν κῶνδικα». Δυστυχῶς οὔτε τὸ βρέβιον οὔτε ὁ κῶδιξ περιεσώθησαν.

Μεταξύ δὲ ὀνομάτων ἀρχιερέων, ἱερομονάχων καὶ κοσμικῶν, περιλαμβάνονται καὶ τὰ ἐξῆς ὀνόματα μοναζουσῶν: «ἐλισάβετ, μαγδαληνῆς, ἰγνατίας, ἀθανασίας, ἡσιχεῖας, μαγδαληνῆς, σοφρονίας, ἀναστασίας». Αἱ μοναχαὶ αὗται κατὰ κρατοῦσαν τάξιν εἰς τὰς μονὰς Σύμης ἦσαν γυναῖκες ἀφιερῶσσαι τὴν περιουσίαν αὐτῶν εἰς τὰς μονὰς ἐπὶ τῷ ὄρω νὰ σιτίζωνται καὶ ὑπηρετῶσιν ἐν αὐταῖς μέχρι θανάτου. Πρὸς τοῦτο δὲ συνετάσσετο καὶ ἐγγράφον διαλαμβάνον τὴν ἀφιερουμένην περιουσίαν. Τοιοῦτο ἐγγράφον περισώζεται εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Μονῆς Πανορμίτου καὶ τῆς Μονῆς Ἑλεούσης, τὸ ὁποῖον καὶ θὰ καταχωρήσωμεν εἰς τὴν μελέτην τῆς Μονῆς Ἑλεούσης.

Ἡ δὲ λαϊκὴ μοῦσα δὲν ἐδίστασε νὰ σατυρίσῃ τὸ τοιοῦτον ἔθιμον διὰ τοῦ ἐξῆς ἐκ 13 στίχων ἄσματιον¹, τὸ ὁποῖον ἀπηγγέλλετο ὑπὸ τῶν παιδίων μέχρι τοῦ τέλους τοῦ παρελθόντος αἰῶνος:

«Καλουργιὰ τ' αὐτὴ Νουλιὰ,
τὰ πελιστέρια σου πετοῦ
κι ἐρκοῦνδαι στήν ναυλήμ μου,
μὲ τὰ νυχάκια τω σκαλοῦν
5 δὸ χῶμα δῆς ναυλῆς μου,
κι' ἐγὼ τὸ χῶμαθ θέλω το
νὰ χτίσω μοναστήρι
νὰ βάλω μέσα καλουργιές
κι ἀπ' ὄξω καλοήρους,
10 κι ἡ ἀπατή μου καλουργιὰ
κι ὁ ἄδρας μου βοσκάκι
ποὺ στέκει πὰ στὸν ἰγκρεμμὸ
σὰν δὸ κεπαρισσύκι.»

1. Εἰς τὸ ἄσματιον τοῦτο παρατηροῦμεν ὅτι ἐξέπεσεν στίχος μετὰ τοῦ 1ου καὶ 2ου, διότι μετὰ τὸν πρῶτον ὀκτασύλλαβον ἐνῶ ἔδει νὰ ἔχωμεν ἑπτασύλλαβον, ἀκολουθεῖ ὀκτασύλλαβος. Οὕτως ἐνῶ οἱ δώδεκα στίχοι ἀποτελοῦν ἐξ δεκαπεντασυλλάβων, ὁ πρῶτος στίχος μένει μετέωρος. Ὡς πρὸς ταῦτα, βλ. Στ. Κυριακίδου, Τὰ παιδιὰ τοῦ δεκαπεντασυλλάβου (Ἡμερολόγιον τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος, 1923, σ. 417 κ.ε.).

ΑΜΦΙΑ, ΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΕΠΙΠΛΑ

Ἀντιμήνσιον σχήματος τετραγώνου διαστάσεων 0,55 μ. Ἐν μέσῳ τοῦ τετραγώνου ὁ Χριστὸς μὲ ἐσταυρωμένας τὰς χεῖρας ἐντὸς μνήματος καὶ ὀπισθεν αὐτοῦ ὁ Σταυρὸς μὲ τὴν γνωστὴν ἐπιγραφὴν INBI. Ἐπὶ τῆς

Εἰκὼν 11. Ἀντιμήνσιον

δεξιᾶς γωνίας πτηνὸν μὲ τὴν ἐπιγραφὴν ΑΔΟΝ ΤΑ, εἰς τὴν ἀριστερὰν ἄγγελος μὲ τὴν ἐπιγρ. ΚΕΚΡΑ ΓΟΤΑ, κάτω δεξιὰ λέων μετὰ πτερύγων καὶ μὲ τὴν ἐπιγρ. ΚΕΛΕΓΟΝΤΑ, καὶ κάτω βοῦς μὲ τὴν ἐπιγρ. ΒΩΝΤΑ.

Δεξιὰ τῆς Κεφαλῆς τοῦ Χριστοῦ τὰ μονογράφηματ¹:

Α Τ Τ Μ Σ Κ Π
Φ Χ Φ Π² Θ Θ

1. Τοιαῦτα μονογράφηματ¹ ἀπαντῶνται πολλὰ ἐγκεχαράγμενα ἐπὶ κιδόνων τῶν Προπυλαίων, τοῦ Παρθενῶνος καὶ τοίχων παλαιῶν χριστιανικῶν μνημείων. Βλ. Νίκου Α. Βέη, Σύνταγμα ἐπιγραφικῶν μνημείων Μετεώρων (Βυζαντίς, τ. Α, σ. 578) καὶ τὰς αὐτόθι παραπομπάς.

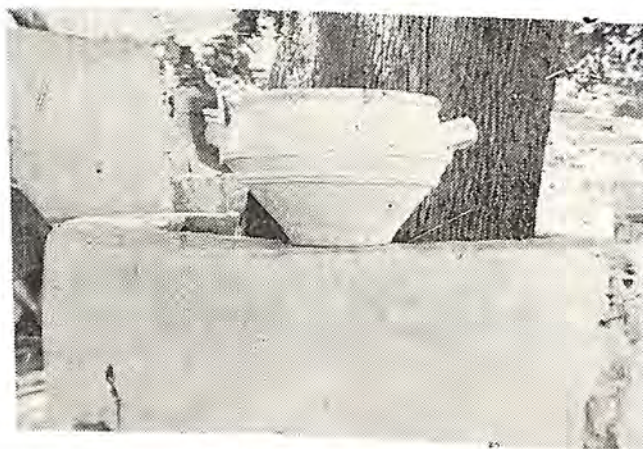
2. Φ Χ Φ Π = Φ (ὥς) Χ (ριστοῦ) Φ (αίνει) Π (ᾶσι). Τὸ μονογράφημα τοῦτο εἶναι ἐκφώνησις τοῦ ἱερέως ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῶν προηγισμένων. Εὔρηται δὲ συνηθέστατα ἐν ἀρχῇ ἐπιτυμβίων βυζαντινῶν ἐπιγραφῶν τῆς Κάτω Ἰταλίας.

καὶ ἀριστερὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ Χριστοῦ :

Γ Τ Δ Φ
Χ Χ Χ Χ' Ρ Ρ Ρ Γ

Ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς παραστάσεως ἡ ἐπιγραφή, ἥτις ἄρχεται ἐκ δεξιῶν τοῦ κάτω πλαισίου, συνεχίζεται ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ πλαισίου, ἔπειτα ἐπὶ τοῦ ἄνω καὶ τέλος ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ πλαισίου :

« ὁ Ὁυσιαστήριον θεῖον καὶ ἱερὸν τοῦ τελεῖσθαι δι' αὐτοῦ τὰς
θείας καὶ ἱερᾶς ἱερουργίας | ἱερουργήθη δὲ παρὰ τοῦ παναγίου
καὶ ζοαρχικοῦ πνεύματος ἔχειν ἐξουσίαν ἱερουργεῖν | ἐν παντὶ
τόπῳ τῆς δεσποτίας Χ(στ)οῦ τοῦ Θ(ε)οῦ ἡμῶν. ἱερουργήθη δὲ
παρὰ τοῦ πανι | ἐρωτάτον μιτροπολιτον Ρόδον κυ(ριον)»². |

Εἰκὼν 12. Κολυμβήθρα

Ἡ ἔλλειψις τοῦ ὀνόματος τοῦ Μητροπολίτου Ρόδου καὶ ἡμερομηνίας ἢ ἱερέως καθαγιασάντος τὸ ἀντιμήνσιον τῇ ἐντολῇ τοῦ Μητροπολίτου³, ἀκόμη δὲ καὶ ἡ μὴ ὑπαρξίς ἱερῶν λειψάνων, μαρτυροῦν, κατὰ

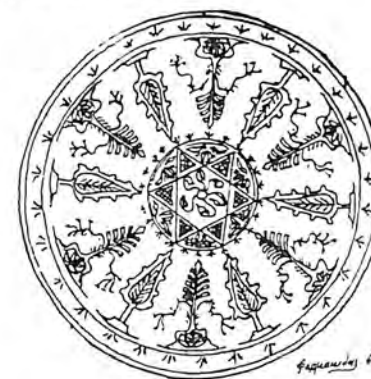
1. Χ Χ Χ Χ = Χ (ριστὸς) Χ (ριστιανοῖς) Χ (ἄρην) Χ (ἀρίζεται).

2. Πρβλ. Διονυσίου, Ἑρμηνεία, σ. 301. «Πῶς γράφεται τὸ ἀντιμίσι. Ὁυσιαστήριον θεῖον καὶ ἱερὸν ἀγιασθὲν παρὰ τῆς χάριτος τοῦ παναγίου καὶ ζωοποιοῦ καὶ τελεταρχικοῦ πνεύματος εἰς τὸ ἐπιτελεῖν ἐν αὐτῷ τὰ θεῖα ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτίας αὐτοῦ, ἱερουργήθην καὶ εὐλογηθὲν παρὰ τοῦ ταπεινοῦ ἐπισκόπου κυρίου ὁδ(εῖνα) τῆς ἀγιωτάτης ἐπισκοπῆς ὁδ(εῖνα) διὰ πρεσβειῶν τῆς Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων. Ἀμήν. Ἐν ᾧ ὁδ(εῖνα) μὲν ὁδ(εῖνα) ἐν(δικτιῶτος) ὁδ(εῖνος)».

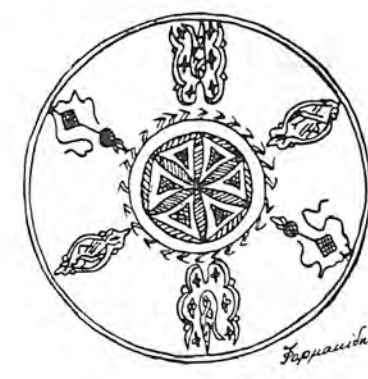
3. Συμμεῶν Θεσσαλονίκης, Περί τε τοῦ θεοῦ ναοῦ κτλ. σ. 126,15.

τὴν ἐμὴν γνώμην, ὅτι τὸ ἀντιμήνσιον δὲν καθηγιασθῇ καὶ ἡύλογήθῃ, τίς οἶδε διὰ τίνα λόγον. Εἶναι ἐπομένως *Εἰλητόν*. Ἡ δὲ παρατηρουμένη σύγχυσις εἰς τὰς ἐπιγραφὰς τῶν συμβόλων Μάρκου καὶ Ἰωάννου προῆλθε ἐκ παρηχίσεως τοῦ *λέοντα* καὶ *λέγοντα*, οὕτω δὲ ὁ ζωγράφος ἔγραψε *λέοντα* καὶ κατόπιν προσέθεσε τὸ *Ι'* τὸ δὲ *κε=κ(αί)* εἶναι τῆς προσφωνήσεως τοῦ ἱερέως: «Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ἄδοντα, βοῶντα, νεκραγόντα καὶ λέγοντα».

Κολυμβήθρα. Πολλαὶ γυναῖκες βαπτίζουν τὰ τέκνα των εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Προφήτου Ἡλίας διὰ νὰ ζήσουν, δίδουσαι εἰς τὰ ἄρρενα καὶ τὸ ὄνομα Ἡλίας· θέτουσι δὲ καὶ τὸν προφήτην ἀνάδοχον «γιαὶ νὰ τὰ κάμῃ χιλιόχρονα».

Εἰκὼν 13
Σινὶ διαμέτρου 0,66 μ.

Εἰκὼν 14
Σινὶ διαμέτρου 0,59 μ.

Σινία. Ἐν τῇ Μονῇ περιεσώθησαν δύο *σινία*, ἥτοι μεταλλικοὶ δίσκοι ἄξιοι ἰδιαιτέρας προσοχῆς διὰ τὴν λεπτὴν τέχνην των· ἐχρησιμοποιοῦν δὲ τὰ *σινία* πρὸς διανομὴν ἄρτου καὶ ἀναψυκτικῶν, ὀπωρῶν κτ. κατὰ τὴν πανήγυριν τοῦ προφήτου.

ΛΙΤΑΝΕΙΑΙ

Ὅπως ἀπανταχοῦ σχεδὸν τῆς Ἑλλάδος ὁ προφήτης Ἡλίας θεωρεῖται κύριος τῆς βροχῆς, διότι κατὰ τὴν Παλαιὰν Διαθήκην προεῖπεν ρεῖται κύριος τῆς βροχῆς, διότι κατὰ τὴν Παλαιὰν Διαθήκην προεῖπεν εἰς τὸν βασιλέα Ἀχαάβ τριετὴ ἀνομβρίαν καὶ ἐπέτρεψε κατόπιν βροχὴν (Βασιλ. Γ', 14), τοιοῦτοτρόπως καὶ εἰς τὴν Σύμνην ὁ προφήτης Ἡλίας θεωρεῖται πάροχος τῆς βροχῆς. Διὰ τοῦτο καὶ ὁσάκις δὲν ἤθελε βρέξει πέραν τοῦ Ὀκτωβρίου, εἶχε δὲ ἤδη ἐξαντληθῇ τὸ ὕδωρ τῶν στερβρῆς καὶ μετέφερον ὕδωρ ἀπὸ τὰ φρέατα τοῦ Πεδιοῦ ἢ ἀπὸ τὸ Βρυσί,

καθυστερείτο δὲ ἡ σπορά τῶν ἀγρῶν καὶ ἐκινδύνευον τὰ ποίμνια ἀπὸ λιμόν, ἔκαμναν λιτανείαν εἰς τὸν Προφήτην Ἡλίαν ἐπίσημον καὶ πάνδημον. Ἀξίζει δὲ νὰ κάμωμεν σύντομον περιγραφὴν τῆς τοιαύτης λιτανείας, καθόσον μάλιστα ἔπαυσε πλέον νὰ γίνεται ἐπισήμως καὶ πανδήμως.

Ἐπειδὴ, πιεζόμενος ὑπὸ τῆς ἀνυδρίας ὁ λαός, ἀπῆτει νὰ γίνῃ λιτανεία εἰς τὸν προφήτην Ἡλίαν, ὁ ἀρχιερατικὸς ἐπίτροπος συνεννοούμενος μετὰ τοῦ Δημογέροντος, ἀρχαιότερον δὲ μετὰ τοῦ πρωτογέρου, ὠρίζον τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν καὶ διὰ τοῦ «διαναλητῆ», κήρυκος, ἐκάλουν τὸν λαόν νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν κάτω μεγάλην αὐλὴν τῆς Μεγάλης Παναγίας, ὅπου ὦφειλον νὰ προσέλθουν καὶ ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ ἱερεῖς ἐν πλήρει ἱερατικῇ στολῇ, ἄνδρες δὲ ἐξ ἐκάστης ἐκκλησίας νὰ φέρουν τοὺς σταυροὺς, τὰ ἑξαπτέρυγα καὶ τὰς μεγάλας εἰκόνας τῶν ἐκκλησιῶν. Ἀφοῦ δὲ ἐγένετο δέησις εἰς τὴν Μεγάλην Παναγίαν, ἐξεκίνει ἡ πομπὴ πρὸς τὴν Μονὴν τοῦ Προφήτου Ἡλία. Προεπορεύοντο τὰ παιδιὰ ψάλλοντα «*Κύριε ἐλεησον*», ἠκολούθουν οἱ σταυροί, τὰ ἑξαπτέρυγα καὶ αἱ εἰκόνες μὲ ἐπὶ κεφαλῇ τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας· εἶποντο οἱ ψάλται ψάλλοντες διαδοχικῶς καταλλήλους ὕμνους, κατόπιν οἱ ἱερεῖς μὲ ἐπὶ κεφαλῇ τὸν ἀρχιερατικὸν ἐπίτροπον κρατοῦντα εὐαγγέλιον. Εἶποντο οἱ δημογέροντες μετὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἢ, ἀρχαιότερον, ὁ πρωτογέρος μὲ τὴν δωδεκάδα του, κατόπιν οἱ ἄνδρες καὶ ἐν τέλει αἱ γυναῖκες. Πρὸ τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Δημητρίου, πρὸ τῆς ὁποίας διήρχετο ἡ πομπή, ἐγένετο δέησις, καθὼς καὶ πρὸ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀγίας Τριάδος, ἀπὸ τῆς ὁποίας πλέον ἡ πομπὴ διηυθύνετο κατ' εὐθείαν πρὸς τὴν Μονὴν τοῦ προφήτου Ἡλία. Ἐκεῖ μὲ μεγάλην ἐπισημότητα καὶ βαθεῖαν κατάνυξιν ἐγένετο ἡ λιτανεία κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν διάταξιν, ἐνῶ τὸ πλῆθος γονυπετὲς ἐδέετο τοῦ προφήτου νὰ παράσχῃ βροχὴν. Μετὰ τὸ τέλος τῆς λιτανείας ὁ λαὸς ἐπέστρεφεν εἰς τὴν πόλιν, ἀλλ' οὐχὶ μὲ τὴν τάξιν μὲ τὴν ὁποίαν ἀνέβη¹. Παρεδίδετο δὲ ὅτι μετὰ πᾶσαν τοιαύτην λιτανείαν ὁ προφήτης Ἡλίας παρεῖχε πλουσίαν βροχὴν.

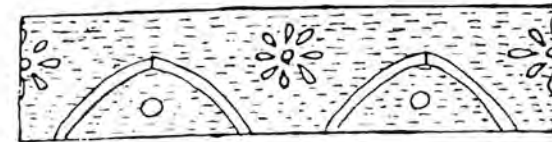
1. Πρβλ. Νικήτα Δ. Χαβιαρᾶ: Συμαϊκὰ παλαιὰ καὶ νέα—ἀναβροχιᾶς καὶ λιτανεῖες (Συμαϊκὸν Βῆμα, 1947, ἀρ. φύλλ. 102).

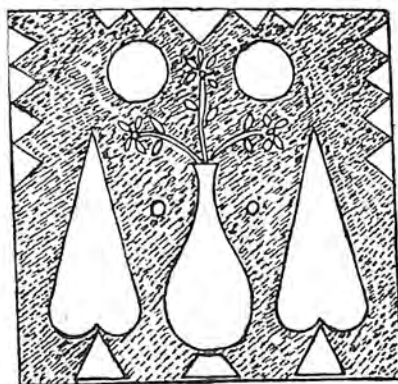
ΘΕΡΑΠΕΙΑΙ ΔΑΙΜΟΝΙΖΟΜΕΝΩΝ

Ὅπως καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος ἐπιστεύετο ὅτι ὁ προφήτης κυνηγᾷ τοὺς διαβόλους¹, τοιουτοτρόπως καὶ ἐν Σύμῃ. Διὰ τοῦτο καὶ τοὺς δαιμονιζομένους μετέφερον εἰς τὴν Μονὴν τοῦ προφήτου Ἡλία διὰ νὰ «*τῶν διαβάσουν*» καὶ θεραπευθοῦν. Ἐκ τούτου δὲ προῆλθεν ἡ παροιμιώδης φράσις «*αὐτὸς εἶναι γιὰ τὸν ἄν Νουλιᾶ*», ἥτοι εἶναι τρελλὸς καὶ ἔχει ἀνάγκην νὰ τὸν πάρουν εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Προφήτου διὰ διάβασμα.

Παρ' ἐμοὶ σώζεται ἐπιστολὴ τοῦ ἡγουμένου Γερασίου, δι' ἧς πληροφορεῖ μητέρα ἄρρενος τέκνου ὅτι ὁ υἱὸς τῆς χρειάζεται νὰ τοῦ κάμῃ ἀκόμη τρία ἐννεαήμερα καὶ ὅτι ἀφοῦ τελειώσουν θὰ φέρῃ τὸ παιδί εἰς τὴν οἰκίαν του μὲ τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου.

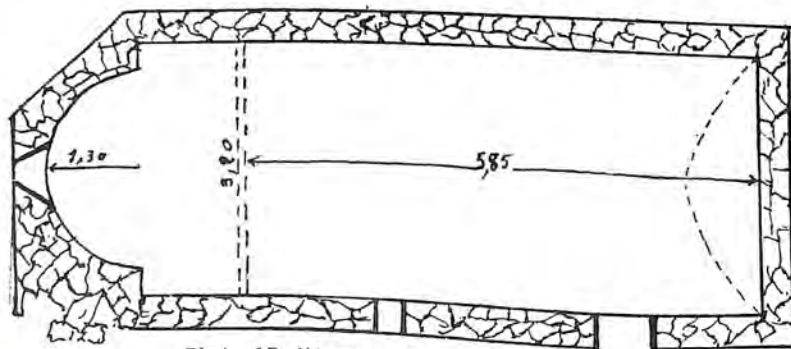
1. Μαρίας Ἰωαννίδου, Ἡλίας (λαογραφία), ἐν Μ.Ε.Ε.
2. Ν. Γ. Πολίτου, Παροιμίαι Β', 319.

2. Η ΥΠΑΠΑΝΤΗ (Η ΑΟΠΑΝΤΗ)¹

Ἐκ τῆς ἐσωτερικῆς αὐλῆς τῆς Μονῆς τοῦ Προφήτου Ἡλία ἀνερ-
χόμενοι τὴν πρὸς Νότον λιθίνην κλίμακα εἰσερχόμεθα διὰ μικροῦ προ-
αυλίου εἰς τὸν ἱερὸν ναῖσκον τῆς Παναγίας Ὑπαπαντῆς. Ὁ ναῖσκος εἶ-
ναι θολοσκεπής, καλύπτεται δὲ ὁ θόλος διὰ τοῦ συνήθους ἐν Σύμῃ τρό-

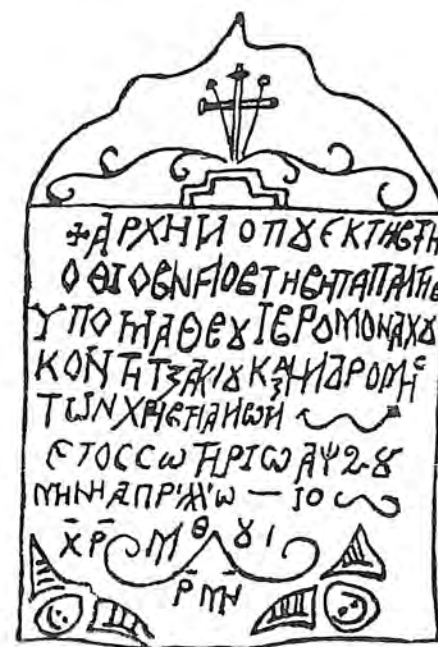

Εἰκὼν 15. Κάτοψις ναῖσκου Ὑπαπαντῆς.

1. Ὁ διαλεκτικὸς τύπος Ἀοπαντὴ προῆλθεν ὡς ἐξῆς: Ὑπαπαντὴ διὰ
παρετυμολογίας πρὸς τὴν πρόθεσιν ἀπὸ Ἀποπαντῆ. Πρβλ. Α. Χ. Μπούτου-
ρα, Τὰ νεοελληνικὰ ὀνόματα σ. 48-49. Ἐπειτα δι' ἀφαιρέσεως τοῦ π μεταξὺ
τοῦ α καὶ ο ἐπακολουθοῦντος π' Ἀοπαντῆ, ὅπως ἀποπάνω > ἀοπάνω, ἀποπίσω >
ἀοπίσω, ἀπομπρός > ἀομπρός, ἀπὸ ποῦ ἔρκεσαι > ἀὸ ποῦ ρκεσαι, κτλ.

που καλύψεως τῶν θόλων τῶν ναῖσκων. Ἔχει διαστάσεις 8,45X3,20 μ.
Ἡ θύρα καθὼς καὶ τὸ παράθυρον εὐρίσκονται ἐπὶ τοῦ βορείου τοίχου.

Παρὰ τὴν θύραν ἐπὶ τοῦ πρὸς Βορρᾶν τοίχου ὑπάρχει ἐντετοιχι-
σμένη ἡ ἐξῆς ἐπὶ μαρμάρου λευκοῦ ἐπιγραφή διαστ. 0,40X0,28 μ.

φωτογραφία - 61

Εἰκ. 16. Κτητορικὴ ἐπιγραφή Ὑπαπαντῆς.

- † αρχην οπου εκτηστη
ο θιος ναος της ηπαπαντης
υπο μαθεου ιερομοναχου
κοντιτζακιου και σηνδρομης
- 5 των Χριστιανων—
ετος σωτηριω αψ28
μηνη απριλλιω—10—
Χ Ρ μ θ ουι
ρ μ ν

Ἐν μεταγραφῇ ἢ ἐπιγραφῇ ἔχει ὡς ἑξῆς :

- † ἀρχὴν ὁποῦ ἐκτ(ι)σ(τη)
ὁ Θ(εῖ)ος ναὸς τῆς Ὑπαπαντῆς
ὑπὸ Μα(τ)θ(αί)ου ἱερομονάχου
Κοντ(ι)τζακίου καὶ σ(υ)νδρομῆς
5 τῶν χριστιανῶν—
ἔτ(ει) σωτηρίῳ αψ28
μην(ι) Ἀπριλ(λ)ίῳ—10—
Χ(εῖ)ρ Μ(ατ)θ(αί)ου ἱ-
(ε)ρ(ο)μ(ο)ν(ά)χου).

Ὅπως ἀσφαλῶς συνεπληρώσαμεν τὰ μονογραφήματα τοῦ ὁγδοῦ καὶ ἐνάτου στίχου τῆς ἐπιγραφῆς, αὕτη ἐχαράχθη ὑπὸ τοῦ ἱερομονάχου καὶ ἡγουμένου τῆς Μονῆς τοῦ προφήτου Ἡλίου Ματθαίου, ὅστις ἀσφαλῶς ἐχάραξε καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ τοίχου τοῦ ναοῦ τοῦ προφήτου ἐπιγραφὴν ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ σχήματος τῶν γραμμάτων, τῶν γραμμικῶν κοσμημάτων καὶ τῶν εἰς τὰς γωνίας ἀγγέλων.

Ἀξιοσημείωτος εἶναι ἡ σύγχυσις ἐν τῇ γραφῇ τοῦ ἔτους τῶν γραμμάτων καὶ ἀραβικῶν ἀριθμῶν, ἐξ οὗ, ὡς παρατηρήσαμεν καὶ ἀλλαχοῦ, συμπεραίνεται ὅτι δὲν εἶχεν ἀκόμη παγιωθῇ ἐν Σύμῃ ἡ χρῆσις τῶν ἀραβικῶν ἀριθμῶν.

Κατὰ τὴν ἐπιγραφὴν ὁ ναῖσκος ἐκτίσθη κατὰ τὸ 1728, ἥτοι 6 ἔτη μετὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ καθολικοῦ τῆς Μονῆς ὑπὸ τοῦ ἡγουμένου Ματθαίου Κοντιτσακίου.

Τὸ δάπεδον τοῦ ναοῦ παρουσιάζει ὄψιν μωσαϊκοῦ μετὰ διαφόρων κοσμημάτων ἀπὸ κισσαρόπετραν καὶ μαῦρα χαλίκια. Εἶναι δὲ ὁ ναῖσκος εἰκονογραφημένος «ἐκ βάθρων γῆς», ἀλλ' αἱ εἰκονογραφίαι κατὰ τὸ πλεῖστον ἐγένοντο ἐξίτηλοι ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐξ ὑγρασίας, ἀφ' ἐτέρου δὲ ἐκ τῆς δι' ἀσβέστου ἐπιχρίσεως. Εἰκονογραφήθη δὲ ὁ ναῖσκος κατὰ τὸ 1734 κατὰ τὴν ἑξῆς ἐπιγραφὴν, ἥτις μετὰ μεγάλης δυσκολίας ἀναγιγνώσκεται ἐπὶ τοῦ ὑπερθύρου τῆς εἰσόδου τοῦ ναῖσκου :

- † ἐτελειοθη ἡ παρῶσα ζο
γραφία ἐν ἐτι σοτηρίῳ 1734 ἐν
μηνι δαικεμβρηῳ 4 δι ἐξοδου
του πανος
ματθεου

Ἐν μεταγραφῇ :

- † ἐτελει(ώ)θη ἡ παρῶσα ζ(ω)-
γραφία ἐν ἔτ(ει) σ(ω)τηρίῳ 1734 ἐν
μηνι Δ(ε)κεμβρ(ί)ῳ 4 δι' ἐξόδου
τοῦ πανοσ[ιωτάτου ἱερομονάχου]
Ματθ(αί)ου.

Ἀνωθεν τῆς εἰσόδου : IC XP O ZWODOTHC· δεξιὰ ἡ ἐπιγραφὴ :

ΔΕΥΤΕ ΠΡΟΣ ΜΕ ΠΑΝΤΕΣ
ΟΙ ΚΟΠΙΟΝΤΕΣ ΚΕ ΠΕΦ
ΟΡΤΙΣΜΕΝΟΙ ΚΑΓΩ ΑΝΑΠΑΥ
CΩ ΗΜΑΣ ΑΡΑΤΕ ΤΟΝ ΖΗΓΟΝ
ΕΦ ΗΜΑΣ ΚΕ ΜΑΘΕΤΕ ¹

Ἀριστερὰ δὲ τῆς εἰσόδου ἡ ἐπιγραφὴ :

ΕΓΩ ΕΙΜΙ Η ΘΗΡΑ ΔΙΕ
ΜΟΥ ΕΑΝ ΤΙC ΟΙCΕΛΘΗ
CΩΘΗCΕΤΕ. ΟΙCΕΛΕΥ
CΕΤΑΙ ΚΕ ΑΙΖΕΛΕΥCΕΤΕ ΚΕ
ΜΟΝΗΝ ΕΒΡΙ

Εἰς τὸ Ἱερὸν Βῆμα διατηροῦνται ὅπως οὖν αἱ ἑξῆς εἰκόνες :

Ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος, γέρων μακροδιχαλογένης.

Ὁ ἅγιος Νικόλαος, φουντογένης.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, φαλακρὸς κοντογένης.

Ὁ ἅγιος Βασίλειος, ὀξυγένης.

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος, εἰς δύο ἔχων τὸ γένειον.

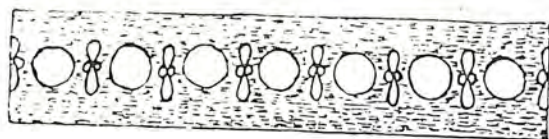
Ὁ ἅγιος Βλάσιος, φουντογένης, σγουρομάλλης.

Ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος, πλατυγένης.

Ὁ ἅγιος Κύριλλος, φορῶν σκοῦφο, ὀξυγένης, σγουρομάλλης.

1. Πρβλ. Διονυσίου, Ἑρμηνεία, σ. 22.

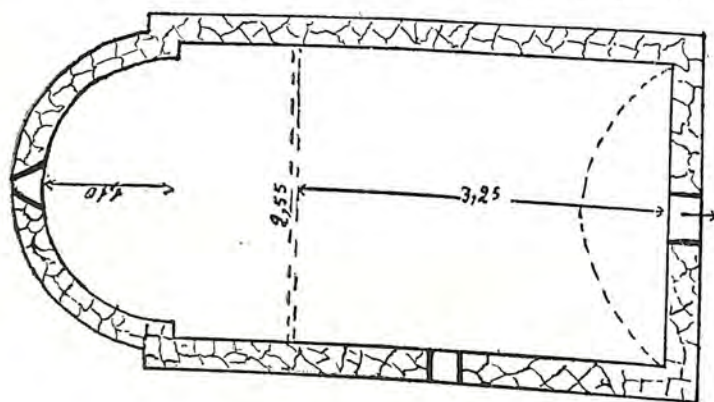

3.

Η ΑΓΙΑ ANNA

Μετά τὸν ναῖσκον τῆς Ὑπαπαντῆς, ἀναβαίνοντες ὀλίγας βαθμίδας, συναντῶμεν τὸν ναῖσκον τῆς ἁγίας Ἀννης, ὅστις εἶναι θολοσκεπῆς διαστάσεων 3,25 X 2,55, ἡ δὲ ἄκτις τοῦ βήματος εἶναι 1,10 μ.

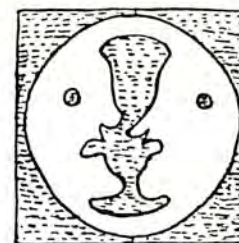
Ε. Β. Παπαδόπουλος

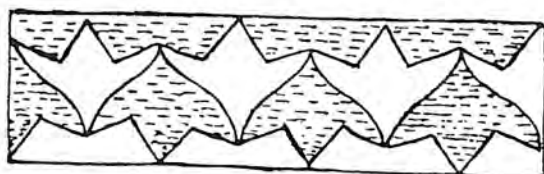
Εἰκὼν 17. Κάτοψις ναοῦ ἁγίας Ἀννης

Ἡ θύρα τοῦ ναῖσκου κεῖται πρὸς Δυσμὰς, τὸ δὲ παράθυρον ἀνοίγεται ἐπὶ τοῦ βορείου τοίχου. Φαίνεται δὲ ὅτι ὁ ναῖσκος οὗτος ἐκτίσθη μεταγενεστέρως καὶ δὴ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἡγουμένου Ματθαίου Κοντιτζακίου ἢ Ματθαίου Α', διὸ καὶ οὔτε ἐτοιχογραφήθη, οὔτε τὸ δάπεδόν του διεκοσμήθη, ὅπως τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἰδρυθέντων δύο ναῶν, τοῦ προφήτου Ἡλίας καὶ τῆς Παναγίας Ὑπαπαντῆς.

Τὸν ναῖσκον τῆς ἁγίας Ἀννης λατρεύουν ἰδιαιτέρως ἐν Σύμῃ αἱ ἀνύπανδροι καὶ αἱ μὴ δυνάμεναι νὰ ἀποκτήσουν τέκνα γυναῖκες, καὶ αἱ μὲν διὰ νὰ ὑπανδρευθοῦν, αἱ δὲ διὰ νὰ ἀποκτήσουν τέκνον. Διὰ τοῦτο

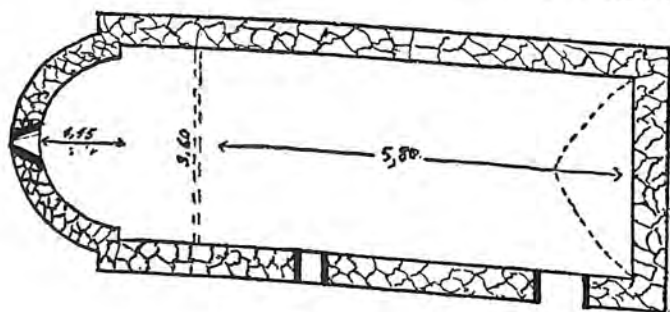
κατὰ τὴν 9 Δεκεμβρίου, καθ' ἣν τελεῖται ἡ μνήμη τῆς ἁγίας Ἀννης, αἱ παρθένοι καὶ ἄπαιδαι γυναῖκες μεταβαίνουν εἰς τὴν πανηγυριν κομίζουσαι εἰς πανέρια διάφορα γλυκίσματα καὶ ποτὰ γυναικεῖα, δεόμεναι ἐκάστη κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν της. Ἡ συνήθεια αὕτη, ὡς ἐξηγοῦν αἱ γυναῖκες, προῆλθεν ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἁγία Ἀννα ἀπέκτησε τέκνον εἰς προβεβηκυῖαν ἡλικίαν.

4.
ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑ
(ΟΙ ΑΪ ΣΑΡΑΝΤΑ)

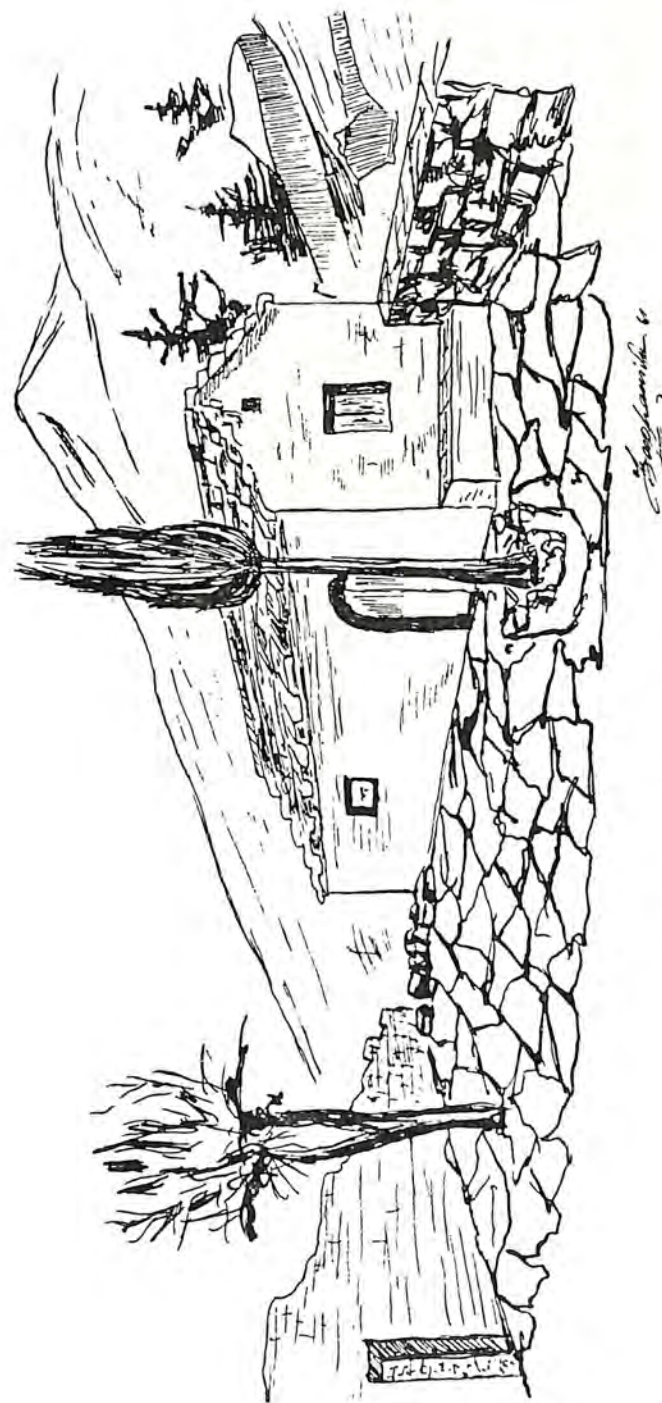
Ἐξερχόμενοι τοῦ σιδηροῦ παραπορτίου τῆς Μονῆς τοῦ προφήτου Ἡλία εὐρισκόμεθα ἐνώπιον τοῦ ναΐσκου τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα μαρτύρων. Εἰς τὸν ναΐσκον μεταβαίνομεν καὶ ἀνερχόμενοι τὴν παρὰ τὴν ἐξωτερικὴν αὐλὴν τῆς Μονῆς τοῦ προφήτου Ἡλία κλίμακα. Διὰ μικρᾶς αὐλῆς ἐστρωμένης διὰ πλακῶν καὶ περιοριζομένης διὰ χθαμαλοῦ καταστραφέντος τοιχείου εἰσερχόμεθα εἰς τὸν ναΐσκον, ὅστις εἶναι θολοσκεπής, διαστάσεων ἐσωτερικῶν 5,80X3,60 καὶ ἀκτίνος τοῦ ἱεροῦ 1,15 μ.

Εἰς Μονὴν 61.

Εἰκὼν 18. Κάτοψις ναΐσκου ἁγίων Τεσσαράκοντα

Ἡ θύρα τοῦ ναΐσκου ἀνοίγεται ἐπὶ τοῦ βορείου τοίχου. Ἐπὶ τοῦ δυτικοῦ τοίχου ὑπάρχει παράθυρον καὶ ἄνωθεν αὐτοῦ μικρὸν τετράγωνον ἄνοιγμα. Ὁ ναῖσκος πιθανῶς ἐκτίσθη μετὰ τὴν ἰδρυσιν τῆς Μονῆς, διὸ καὶ εὐρίσκεται ἔξωθεν αὐτῆς.

Εἰκὼν 19. Πρόσοψις ναΐσκου ἁγίων Τεσσαράκοντα

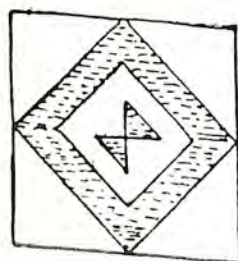
Ὁ ναῖσκος ἦτο «ἐκ βάθρων γῆς» εἰκονογραφημένος, ὡς συμπεραίνεται ἐκ τινων ὑπὸ τὸ ἐπίχρισμα εἰκονογραφημένων τμημάτων.

Ἐπὶ ἀπλουστάτου τέμπλου αἱ συνήθεις εἰκόνες, ἡ δὲ εἰκὼν τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα παρουσιάζει καλὴν τέχνην.

Κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα μαρτύρων (9 Μαρτίου) οἱ παῖδες χορεύοντες ἔψαλλον τὸ ἑξῆς δίστιχον :

*Τῶν ᾗ Σαράντων εἶναι
κι ᾗ χορεύουμε κι' ᾗ εἶναι*

Γραῖαι γυναῖκες μοι ἔδωσαν τὴν ἑξῆς ἐρμηνείαν τοῦ διστίχου, ὅτι ἐπειδὴ ἡ ἑορτὴ τῶν ἁγίων Σαράντα πίπτει ἐντὸς τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, καθ' ἣν δὲν ἐπετρέπετο νὰ χορεύουν, εὕρισκον πρόφασιν χάριν τῆς μνήμης τῶν ἁγίων νὰ χορεύουν. Καὶ τὸ μέτρον δὲ τοῦ διστίχου εἶναι τροχαϊκόν.

Εἰκὼν 20. Ἡ Ἀγία Ἐλεοῦσα

5.

Η ΕΛΕΟΥΣΑ

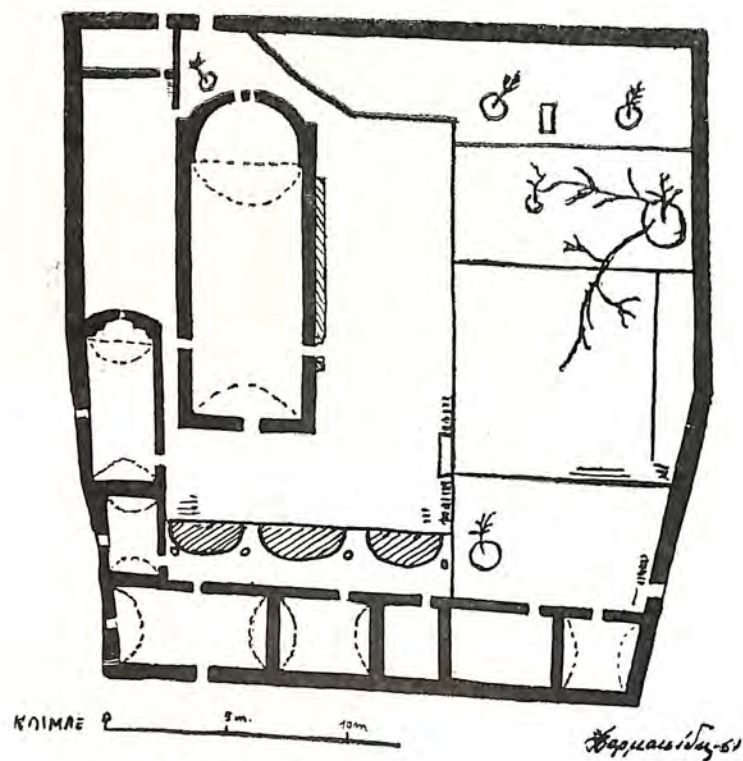
Ἀναχωροῦντες ἀπὸ τὸ Λιγαινί, τὴν ἀκραίαν πρὸς Ἀνατολὰς συνοικίαν τῆς ἄνω πόλεως, τοῦ Χωριοῦ, καὶ ἀκολουθοῦντες τὴν παλαιὰν ὁδὸν πρὸς Ἀνατολὰς, θὰ διέλθωμεν τὸν ποταμὸν ᾧ τ' Ἀναήλη¹, κατόπιν τὸν Δεύτερον ποταμὸν καὶ τέλος τὸν ποταμὸν τῆς Ἐλεούσας, οὕτως ὀνομαζόμενον ἐκ τῆς Μονῆς. Διὰ νὰ φθάσωμεν δὲ εἰς τὴν Μονὴν ἀνερχόμεθα τὴν παρὰ τὴν κοίτην τοῦ ποταμοῦ βραχεῖαν μὲν ἀλλὰ τραχεῖαν ὁδόν· ἀπέχει δὲ ἡ Μονὴ ἀπὸ τοῦ Λιγαινὶ ἡμίσειαν ὥραν περίπου.

Ὁ περίβολος τῆς Μονῆς ὑψηλὸς καὶ στερεὸς ἔχει σχῆμα ὀρθογώ-

1. Ὅτι πάντες οἱ ἐν Σύμῃ ὀνομαζόμενοι ποταμοὶ εἶναι χεῖμαρροι.

2. Ἀναήλης=Δανιήλ. Προῆλθε δὲ ὁ διαλεκτικὸς οὗτος τύπος ὡς ἑξῆς : Δανιήλ δι' ἀποβολῆς τοῦ Δ' Ἀνιήλ. Πρβλ. Χ. Παπαχριστοδούλου, Τὸ τοπωνυμικὸν τῆς Ρόδου, σ. 213. Κατόπιν ἐξ ἀφομοιώσεως τοῦ ι πρὸς τὸ α Ἀναήλ, καὶ διὰ προσθήκης τῆς καταλήξεως ης Ἀναήλης. Πρβλ. Μιχαήλ>Μιχαήλης, Γαβριήλ>Γαβριήλης κτ. Ὁ καθηγητὴς κ. Γ. Ἀσκητῆς, σφάλλεται γράφων : «...τὸν πεῦγον, τὸν ρεήλω». (Ἡ ἐν Σύμῃ ἱερὰ Μονή... τοῦ Ρουκουνιώτου, σ. 14), ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦ... «τὸν Πεῦγον τ' Ἀναήλη».

νιον, ἡ δὲ πύλη, δι' ἧς εἰσερχόμεθα εἰς τὴν Μονὴν εὐρίσκεται πρὸς Ἀνατολὰς ἐπὶ τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ, ἀλλ' εἰς ὕψος δύο βαθμίδων ἀπ' αὐτῆς, ἵνα μὴ προσβάλληται ὑπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ, εὐρίσκεται δὲ ἐν εὐθυγραμμίᾳ πρὸς τὸν τοῖχον τοῦ περιβόλου. Ἀνωθεν τοῦ ὑπερ-

Εἰκὼν 21. Κάτοψις Μονῆς Ἑλεούσης

θύρου κόγχῃ, ἐν ᾗ κατὰ τὰς πανηγύρεις τῆς Μονῆς ἐτίθετο φανός. Πιθανῶς δὲ νὰ ὑπῆρχε καὶ εἰκὼν τῆς Παναγίας Ἑλεούσης.

Εὐθὺς μετὰ τὴν πύλην εἰσερχόμεθα εἰς τὴν αὐλὴν, πρὸς Νότον τῆς ὁποίας χώρος, ἐν ᾧ μνημα καὶ κυπάρισσος γιγαντιαία. Ἡ αὐλὴ εὐρύνεται πρὸ τῆς προσόψεως τοῦ καθολικοῦ καὶ πρὸ τοῦ νοτίου τοῖχου τοῦ ναοῦ. Εἶναι δὲ ἐστρωμένη διὰ χαλικίων λευκῶν καὶ μαύρων σχηματίζοντων διάφορα γραμμικὰ σχήματα ἐν εἵδει ψηφιδωτοῦ. Πρὸ τῆς θύρας δὲ τοῦ ναοῦ σχηματίζεται δικέφαλος ἀετός, τὰ ράμφη τοῦ ὁποίου διακρίνονται δι' ὑπερύθρων χαλικίων.

Αἱ διαστάσεις τοῦ ναοῦ εἶναι 8,20X3,70 μ. Ἐχει δύο παράθυρα πρὸς Βορρᾶν καὶ ἓνα πρὸς Νότον. Εἶναι δὲ μονόκλιτος θολοσκεπῆς βασι-

λική, τῆς ὁποίας ὁ θόλος καλύπτεται ἀνωθεν διὰ πλακῶν κατὰ τὸν συνήθη ἐν Σύμῃ τρόπον.

Τὸ παράθυρον τοῦ ἱεροῦ δίλοβον· τὸ τέμπλον ξυλόγλυπτον μετρίωτάτης τέχνης· ἐπὶ τοῦ τέμπλου αἱ συνήθεις εἰκόνες· ἐπὶ τῆς εἰκόνος

Εἰκὼν 22. Ἡ πύλη τῆς Μονῆς

τῆς Παναγίας ἡ ἐπιγραφή: «*Μαρία προσκυνήτρια Ν. Μαγκαφᾶ ἀνέθεσε—ἔτος 1900*». Ἐπὶ τοῦ τέμπλου ἀντὶ Δωδεκαόρτου οἱ

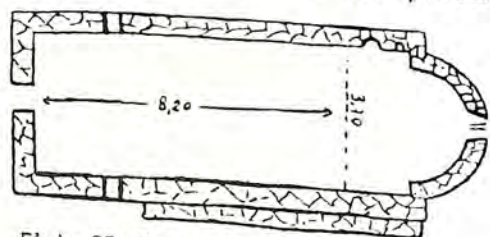
Εἰκὼν 23. Δικέφαλος διὰ χαλικίων

Εἰκὼν 24. Πρόσοψις τοῦ ναοῦ

δώδεκα ἀπόστολοι¹. Ἐπὶ τοῦ βορείου τοίχου κόγχη, ἐν ἣ εἰκὼν τῶν ἀρχαγγέλων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς: «Δι' ἐξόδων Φωτεινῆς Πέτρου Τσατταλίου 1879 Ὀκτωβρίου 19».

Ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ τοίχου παρὰ τὸ τέμπλον ἐρεῖδεται τὸ προσκυνη-

Εἰκὼν 25. Κάτοψις καθολικοῦ Ἑλεούσης

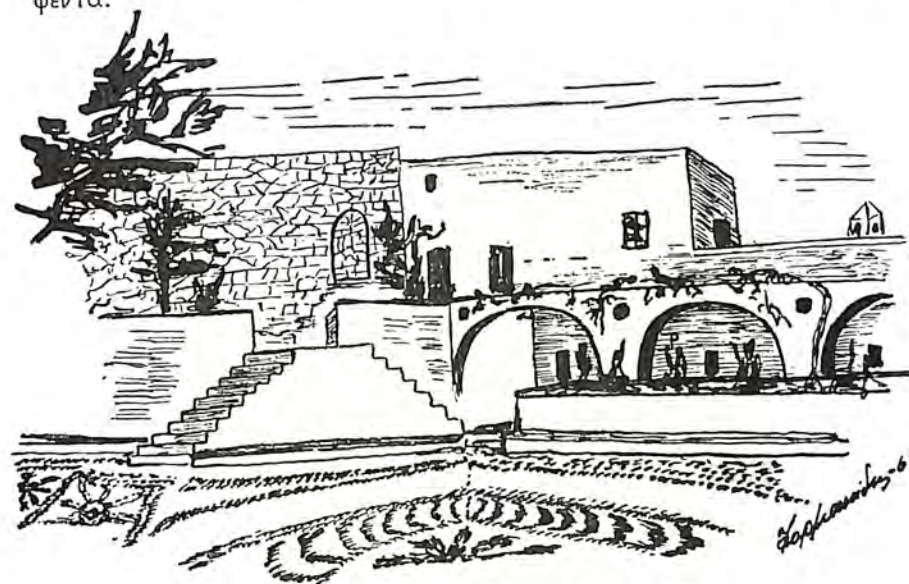
τάριον, καλῆς τέχνης, κατασκευασθὲν ὑπὸ τοῦ τεχνίτου, ὅστις ἔγλυψε καὶ τὴν ὠραίαν Πύλην. Ἐν τῷ εἰκονοστασίῳ ἡ εἰκὼν τῆς Παναγίας Ἑλεούσης, ἣτις παρουσιάζει τοῦτο τὸ μοναδικόν, ὅτι κατὰ τὰ τρία τέταρτα πρὸς τὰ ἄνω εἶναι ἐκ καθαροῦ ἀργύρου καὶ τέχνης ἐξόχου κατὰ δὲ τὸ ἐν τέταρτον πρὸς τὰ κάτω εἶναι οὐχὶ ἐξ ἀργύρου, ἀλλ' ἐξ ἄλλου

1. Παρομοίαν παράστασιν παρουσιάζει τὸ τέμπλον παρεκκλησίου τοῦ Σταυροῦ ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Θεολόγου τῆς Πάμμου. βλ. Ἀννα Μαράβα-Χατζηνικολάου, Ἡ Πάμμος (63, Collection de l'Institut français d'Athènes).

μετάλλου καὶ τέχνης οὐχὶ καλῆς. Ἐπὶ τοῦ κάτω πλαισίου τῆς εἰκό-
νος ἀναγιγνώσκεται ἡ ἐπιγραφή: «Λέησις τῆς δούλης τοῦ Θεοῦ
Φωτεινῆς Πέτρος 1863».

Κατὰ παράδοσιν, ἡ εἰκὼν τῆς Ἑλεούσης κατεσκευάσθη κατὰ τὸ
1821, τῆς ὁποίας ὅμως τὸ ἥμισυ καὶ πλέον ἐκλάπη, συμπληρωθὲν κατὰ
τὸ 1863. Διὰ τοῦτο τὰ δύο τμήματα παρουσιάζουν διάφορον τέχνην.

Ἐπὶ μέρους τοῦ Ν. τοίχου τοῦ ναοῦ ἐρεῖδεται τοῖχος μετὰ μικροῦ
τμήματος καμάρας, ἣτις, ὡς νομίζεται, ἀνῆκεν εἰς ναῖσκον καταστρα-
φέντα.

Εἰκὼν 26. Ἑσωτερικὴ ἀποψις τῆς Μονῆς Ἑλεούσης

Ἡ Μονὴ περιλαμβάνει ὀκτὼ κελλῖα στηριζόμενα ἐπὶ τοῦ τοίχου
τοῦ περιβόλου· εἶναι δὲ ἅπαντα θολοσκεπῇ, καλυπτόμενα ἄνωθεν διὰ
ταράτσας· τὸ πρὸς τὸν ἀνατολικὸν τοῖχον τοῦ περιβόλου κελλίον εἶναι
διώροφον, τὸ ὁποῖον ἐκτὸς τῆς κυρίας θύρας ἔχει καὶ ἑτέραν μικράν,
δι' ἣς ἐξέρχεται τις εἰς τὸ προαύλιον παρὰ τὴν πύλην τῆς Μονῆς.

Ἐκ τῶν κελλίων τέσσαρα εὐρίσκονται εἰς ὕψος 3 βαθμίδων ἀπὸ
τοῦ δαπέδου τῆς Μονῆς καὶ ὀπισθεν πεζούλας μὲ ἄνθη καὶ δενδρύλλια,
πρὸ τῆς ὁποίας ὑψοῦνται τρία τόξα, μεταξύ τῶν ὁποίων πρὸς κόσμον
ἀνοίγονται κυκλικαὶ ὀπαί (βλ. εἰκ. 26).

Ἀπὸ τῆς αὐλῆς πρὸς Νότον ἀνελθὼν τις κλίμακα πίοσχημον συ-
ναντᾷ δύο συνεχόμενας αὐλὰς, καλυπτομένας ἄλλοτε διὰ χαλικίων, εἰς
ἰδιαίτερον δὲ διαμέρισμα ὑψοῦται παλαιὰ γιγαντιαία πρίνος καὶ ὑπερύ-

ψηλός κυπάρισσος. Πρὸς Δυσμὰς τῶν αὐλῶν τούτων δύο κελλία, μικρά δὲ κλίμαξ ἔφερε πρὸς παραπόρτιον, τὸ ὁποῖον κατὰ νεωτέρους χρόνους θεωρηθὲν ἄχρηστον ἀπεφράχθη. Κάτωθεν τοῦ παραπορτίου μικρὸς φοῦρνος ἐν ἀχρηστίᾳ.

Αἱ ἐστίαι τῶν κελλίων σχηματίζονται εἰς μίαν τῶν γωνιῶν ἢ εἰς τινὰ τῶν πλευρῶν, ἀπολήγουν δὲ εἰς καπνοδόχους (ἐν Σύμῃ κατωπνίχους¹), οἵτινες ὑψώνονται κωνοειδεῖς, καλυπτόμεναι ἐντελῶς ἄνωθεν καὶ φέρουσάι εἰς τὰ πλάγια 4 ὁπὰς ἀντιστοιχοῦσας πρὸς τοὺς 4 κυρίους ἀνέμους, πρὸς ἐξοδὸν τοῦ καπνοῦ².

Εἰκὼν 27. Δίσκος ὀρειχάλκινος

Ἐκκλησιαστικὰ βιβλία δὲν περιεσώθησαν, ἀλλ' οὔτε καὶ παλαιότερα ἐπιπλά, ἐκτὸς ἐνὸς δίσκου, ὅστις παρουσιάζει λεπτὴν τέχνην καὶ ἀσυνήθη ἐν τῷ μέσῳ παράστασιν σταφυλῆς μετὰ φύλλων καὶ βοτρυῶν.

1. Ὁ τύπος κατωπνίχας προῆλθεν ἐκ παρετυμολογίας πρὸς τὸ ἐπίρρ. κάτω ἀντὶ καπνόπνιχας.

2. Τὸ τοιοῦτον σύστημα καπνοδόχων ἦτο ἐν χρήσει εἰς τὰς παλαιότερας ἐν Σύμῃ οἰκίας. Εὐρίσκομεν δὲ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ ἐν Πάτμῳ γυναικεῖον Μοναστήρι τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Βλ. Ἀννας Μαρὰ βα-Χατζηνικολάου, Ἡ Πάτμος (63, Collection de l'Institut français d' Athènes, πίναξ LXXIV, 126, LXXI, 130).

ΙΣΤΟΡΙΑ

Ἐκ τῶν ὑπ' ὄψιν μου ἐγγράφων τῆς Μονῆς Ἑλεούσης οὐδὲν ἐξάγεται ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν χρόνον τῆς ἰδρύσεως τῆς Μονῆς καὶ τοῦ ναοῦ. Λαμβάνοντες ὁμῶς ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ κυρίως αὐλὴ τῆς Μονῆς εἶναι ἐστρωμένη διὰ ψηφιδωτοῦ χαλκίων, τὸ δὲ δάπεδον τοῦ ναοῦ εἶναι ἐστρωμένον διὰ πλακῶν, συμπεραίνομεν ὅτι ὁ ναὸς εἶναι πολὺ νεώτερος τῆς Μονῆς καὶ ὅτι οὗτος ἐκτίσθη ἐπὶ τῶν θεμελίων παλαιότερου ναοῦ. Πάντως δὲ ὁ ναὸς δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀρχαιότερος τοῦ 12' αἰῶνος μ. Χρ.

Ἐκ δὲ τοῦ ὑπ' ἀρ. 1 ἀφιερωτηρίου ἐγγράφου τῆς 12 Ἰανουαρίου τοῦ 1771, καθ' ὃ ἡ Εἰρήνη Μιχαήλ Γιαλλούρη ἀφιέρωσεν ἑαυτὴν μετὰ τῆς περιουσίας της εἰς τὴν Μονὴν Ἑλεούσης ἐπὶ τῷ ὄρφ «ὁ τυχὸν ἡγούμενος... νὰ τὴν ἐπιμελεῖται καὶ εἰς τὸ γῆρας της καὶ εἰς τὴν ἀσθενείαν της καὶ μετὰ θάνατον νὰ κυβερνήσῃ τὴν ἀμαρτωλὴν της ψυχὴν καὶ εἰ μὲν ἤθελε διςτροπήσῃ ἢ ὁ νῦν ἡγούμενος ἢ ὁ τυχὸν ἡγούμενος... νὰ εἶναι τὸ παρὸν ἄκυρον», συμπεραίνειν ὅτι ἡ Μονὴ κατὰ τὸν 12' αἰῶνα ἤκμαζε, καθ' ὅσον ἀφιερώνοντο εἰς αὐτὴν γυναῖκες μετὰ τῶν περιουσιῶν των ὡς καλόγραιαι.

Ἐκ δὲ τοῦ ὑπ' ἀρ. 2 πωλητηρίου τῆς 5 Ἰουλίου 1816, μαρτυροῦμεν ὅτι κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἡγούμενος ἦτο ὁ Ἱερομόναχος Ξανθῆς.

Πρὸς τούτοις ἐκ τοῦ ὑπ' ἀρ. 3 πωλητηρίου ἐγγράφου τῆς 24 Ἀπριλίου τοῦ 1838 πληροφορούμεθα ὅτι κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἡγούμενος τῆς Μονῆς ἦτο Ἀρχιμανδρίτης, ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 4 ἐγγράφον περὶ διανομῆς κληρονομίας τῆς 15 Μαΐου τοῦ 1844 ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀρχιμανδρίτης Ἀγάπιος τοῦ Κυριακοῦ παπᾶ Γιαννεσκή.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΜΟΝΗΣ ΕΛΕΟΥΣΗΣ

Ὁ νῦν ἐπίτροπος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἑλεούσης φίλος κ. Ἰωάννης Παπαμιχαήλ, διδάσκαλος, ὅστις μετ' ἀξιεπαίνου ζήλου καὶ ἐνδιαφέροντος μεριμνᾷ διὰ τὴν συντήρησιν τῆς Μονῆς, λίαν εὐχαρίστως μοι παρεχώρησε πρὸς μελέτην τὰ περισωζόμενα ἐγγραφα αὐτῆς, ἐξ ὧν καταχωρίζομεν τὰ κατωτέρω ὡς συμβάλλοντα εἰς τὴν ἱστορίαν της, τηρουμένων τῶν ἀνορθογραφιῶν καὶ ἀσυνταξιῶν, καθὼς ἄλλωστε ἐγένετο καὶ εἰς ὅλα τὰ καταχωριζόμενα ἐγγραφα ἐν τῷ παρόντι ἔργῳ.

1.

Ἐπὶ χάριτον διαστάσεων 0,195 X 0,275

« ἥ διὰ τοῦ παρόντος βεβαιωτικὸν καὶ ἀποδεικτικὸν ἐννοπογρά-

φου τε και ἐμμαρτύρου γράμμα¹ τος γίνεται δηλον, ὡς ἡ εἰρή-
νη θυγάτηρ τοῦ μιχάλη γιαλλούρη εἰκειοθελῶς καὶ² αὐτοπρο-
αιρέτως, ὑπ' οὐδενὸς βιαζομένη, ἀφιέρωσεν διὰ ψυχικὴν αὐ-
τῆς³ σωτηρίαν τὸ ὁσπῆτιον αὐτῆς ἀνῶγι, κατῶγι μὲ τὸ δῶμα
καὶ μὲ τὴν αὐλὴν πλησίον⁴ τοῦ μαλίου εἰς τὸν μαχαλὰν τοῦ
ἁγίου Ἀθανασίου καὶ τὸ ἀδελφομοῖρι τοῦ χυλᾶ καθὼς⁵
[διαλαμ]βάνει τὸ γράμμα του ὁποῦ τὸ ἔχει δω⁶ σμένον, καὶ
βέργες μαλαματένιες⁶ ζευγάρια τέσσαρα καὶ ἕτερον μικρὸν ζευ-
γάριν ἓνα καὶ τέξερν ἓνα⁷ προσέτι δίδει καὶ τὸ ἀδελφομοῖρι
τοῦ πατρὸς αὐτῆς ὅπου καὶ ἂν εὐρίσκεται⁸ καὶ ἡ τι ἄλλο
πρᾶγμα ἢ θῆλεν εὐρεθῇ ἐδικὸν της νὰ εἶναι ἀφιερωμέ⁹ νον εἰς
τὸ μοναστήρι τὸ ἐπονομαζόμενον ἐλεούσα, πρὸς τούτοις ἀφιε-
ρώνει καὶ¹⁰ τὸν ἑαυτὸν της καὶ τὴν ἀμαρτωλὴν της ψυχήν,
καὶ ὁ τυχὸν ἡγούμενος νὰ τὴν ἐπισκέ¹¹ πτεται καὶ νὰ τὴν ζωο-
γονῇ, νὰ τὴν ἐπιμελῇται καὶ εἰς τὸ γῆρας της καὶ εἰς τὴν ἁ¹²-
σθένειάν της καὶ μετὰ τὸν θάνατόν της νὰ κυβερνήσῃ τὴν ἀμαρ-
τωλὴν της ψυ¹³χήν, καὶ εἰ μὲν ἤθελε δυστροπήσῃ ἢ ὁ νῦν, ἢ ὁ τυ-
χὸν ἡγούμενος, καὶ θελήσῃ¹⁴ νὰ τὴν ἀποβάλῃ ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου
νὰ εἶναι τὸ παρὸν ἄκαιρον (sic) καὶ νὰ ἔχῃ¹⁵ πάλιν ἄδειαν νὰ
πέρῃ ὁπίσω τὰ πράγματά τις ὅλα σῶα ἀναμποδίστως,¹⁶ ὅθεν
ἔγινε καὶ τὸ παρὸν νοταρικὸν ἐμάρτυρον μὲ τοὺς ὑποκάτωθεν
ἄξι¹⁷ οπίστους μάρτυρας εἰς τὴν τῆς ἀληθείας ἀσφάλειαν | ¹⁸.

» ἐν σύμῃ αψοα'—ἱαννοναρίου ιβ'α :— | ¹⁹.

» εἰρήνη θυγάτηρ τοῦ μιχάλη γιαλλούρη ὑπόσχομαι εἰς
τὰ ἄνωθεν | ²⁰.

»

»

»

» ὁ νοτάριος παπᾶ γεώργιος λούπης : | ²¹

2.

Ἐπὶ φύλλον διαστάσεων 0,305 X 0,215 μ.

(Τ. Σ.)

» μὲ τὸ παρὸν μου φανερόν καὶ ὁμολογο τὴν σήμερον ἢ ἀφεν-
τρα του ποτὲς γεο¹ ργι ροδίου εχόντας ἡς τὴν νησον σημη μῆαν
σηκιὰ με το νᾶ² ἐβρεθῆκα ἐισ το μερος μου του πατρογονηκοῦ
μου εἰς το πρᾶμμα μου λη³ πὸν τὴν ἐπουλησα με ἡδη μου
γνόμη εἰστο μοναστηριον λεγομένη⁴ ἐλεουσα δηα γροσηα πεντη-
κοντα τα οπηα τα ελαβα εἰς χήρα⁵ σ μου πο τον επητροπον τοῦ

μοναστηριον λεγομενος ηερομοναχος ξαν⁶ θῆς ἔμπροσθεν εἰστου
πολυχρηνημένου γισσοῦ μπεη μοντασαρηφης⁷ της ρόδος ουτε
εχο που νὰ ζητο ουτε ο ἡός μου ο ἡοακείμ ουτε τα αγκορη⁸ α
μου οπου να ζήτουμεν πο του μοναστηριου τον ηερομοναχον
περη τη⁹ ζηκεις οπου λεγαιτε το ασπρον η μὲν και ηθελεν ακο-
λουθήση οπ¹⁰ ου να πειραξομεν το μοναστηριον οπου να πεδε-
βομεσταν εγὼ και | ¹¹ ηος μου ο ηερομοραχος ομου και τα ταί-
κνα μου εἰστον μοντασαρ¹² ἡφη της ρόδος και δηα βεβεοσης του
δήνο το παρόν μου εἰς χειρας¹³ του ηερομοναχου της ελεουσας
1816 Ιουλην 15 απο ροδον.¹⁴

3.

Ἐπὶ φύλλον διπλοῦ διαστ. 0,16 X 0,22

« Ἀριθ. 1046

Μὲ ἰδίαν των θέλῃσιν οἱ δύο ἀντάδελφοι Κώστας καὶ Μιχά-
λης υἱοὶ² τοῦ Διάκου Κυριακοῦ παπᾶ Γιαννεσκῇ, ἐπώλησαν τῆς
παναγίας Ἐλεούσ³ ἡς ἐν περιβολότοπον μὲ μίαν ἐλαίαν μέσα,
διὰ γρόσια σαράν⁴ τα—Ἀρ. 40' τὸ ὁποῖον κεῖται πλησίον τοῦ
παπᾶ Συναλλιοῦ τῆς κόρης⁵ καὶ τοῦ Ἀῦλακιώτη κατὰ τὸ μέρος
τῆς γερονείας, ὡς διαλαμβάνει⁶ τὸ εἰς χεῖρας των γράμμα,
ὅπερ διαλαμβάνει ὅτι τὸ ἔχει ὁ πατέ⁷ ρας των ἀγορασμένον
ἀπὸ τὸν Ἰω. Χανγιαρᾶ, καὶ ἀπὸ τὴν Ἄνναν⁸ τοῦ Ἀννιοῦ
τοῦ Κέλη, ὅθεν λοιπὸν ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς θέλει⁹ μέ-
νει τὸ αὐτὸ πωληθὲν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ μοναστηρίου ὡς
ἰδιὸν του¹⁰ κτήμα ἀναπόσπαστον, ἐπειδὴ καὶ ἔλαβον οἱ εἰρημέ-
νοι πωληταὶ¹¹ τὴν συμφωνηθεῖσαν τιμὴν μέχρι μικροῦ ἐκ χει-
ρὸς τοῦ ἡγουμένου Ἀρχι¹² μανδρίτου. καὶ εἰς διηνεκῇ ἀσφά-
λειαν τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου ἔγει¹³ νε τὸ παρὸν μὲ τὰς ὑποφαι-
νομένους ἰδιοχείρους των ὑπογραφάς.¹⁴

Σύμῃ τῇ 24 Ἀπριλλίου 1838¹⁵

» Μιχάλης τοῦ Διάκου παπᾶ γιαννεσκῇ ὑποβεβαιώνω τὰ ἄνω-
θεν¹⁶

» Κώστας διάκου παπᾶ γιαννεσκῇ ὑποβεβαιώνω τὰ ἄνωθεν¹⁷

Ἄ Ο Νοτάριος παπᾶ Κωνσταντίνος¹⁸

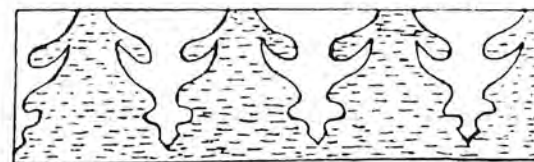
4.

Ἐπὶ χάρτον διπλοῦ διαστ. 0,15 X 0,21

» διὰ τοῦ παρόντος ἀποδεικτικοῦ γράμματος φανεροῦται ὅτι
ἐλθόν¹ τες εἰς ἐν οἱ πέντε ἀντάδελφοι υἱοὶ τοῦ μακαρίτου μι²

χαῖλ ἀναστάση μαγκαφᾶ διήρσαν ὁμοφώνως τὴν³ μητρικὴν
των ἰδιοκτησίαν καὶ εἰς μὲν τὸν νικῆ⁴ τα ἀντάδελφόν των ἐδό-
θη τὸ ὁσπήτιον τὸ εἰς τὴν ἐνορίαν⁵ τῆς κεχαριτωμένης πλησιά-
ζον εἰς τὸν οἶκον τῆς θυγατρὸς⁶ παπᾶ γεώργη μιχαλοῦτζου καὶ
ἄννης τοῦ χεῖλη συνεννοου⁷ μένου καὶ τοῦ ἀναλόγου τοῦ ἀντα-
δελφου του ἀρχιμανδρίτου⁸ κυρίου ἀγαπίου χρεωστεῖ ὅμως μό-
νον νὰ δώσῃ πρὸς τὸν αὐ⁹ τὰ δελφόν του ἡλίαν γρόσια πεντα-
κόσια ἀρ: 500 διὰ¹⁰ τὸ ἀναλογῆσαν τοῦ ὅλου μεριδίου του ἐκ
τῆς μητρικῆς¹¹ των περιουσίας, καὶ οὕτω μένει κτῆμα τοῦ νι-
κήτα αὐτα¹² δέλφον των. χαριζόμενος καὶ ὁ ἀντάδελφός του
ἀρχιμανδρίτης¹³ ἀφίνει εἰς τὸν αὐτὸν ἀντάδελφόν του νικῆτα
τὸ ἀναλογῆσαν¹⁴ μεριδίον του ἐκ τῆς ὅλης μητρικῆς των περι-
ουσίας¹⁵ ὁ δὲ κώστας καὶ Νικόλας δι' ἀναλογίαν των τὰ μη-
τρικά¹⁶ των περιβόλεια ὡς τὰ ἀνὰ χεῖρας των ἔγγραφα με-
νον¹⁷ τες καθ' ὅλα ἐξοφλημένοι ὁ εἰς ὑπὲρ τοῦ ἄλλου αὐτά¹⁸
ραχοὶ καὶ ἀνενόχλητοι—τῇ 15 Μαΐου 1844 ἐν σύμῃ.¹⁹
» ὁ τοῦ ἁγίου ρόδου ἐπίτροπος ἀρχιμανδρίτης Ἀγάπιος αὐτά-
δελφος αὐτῶν²⁰ βεβαιῶ τὰ ἄνωθεν—Νικόλαος ἀντάδελφος αὐ-
τῶν βεβαιοῖ²¹ διὰ χεῖρὸς τοῦ Ἀρχιμανδρίτου.²²
» ἡλίας ἀδελφὸς ἀπτων βεβεω²³
» κώστας ἀντάδελφος αὐτῶν βεβαιῶ διὰ τοῦ Ἀρχιμανδρί-
του²⁴ αὐτὸς σταυροσυνειοῖ †.²⁵

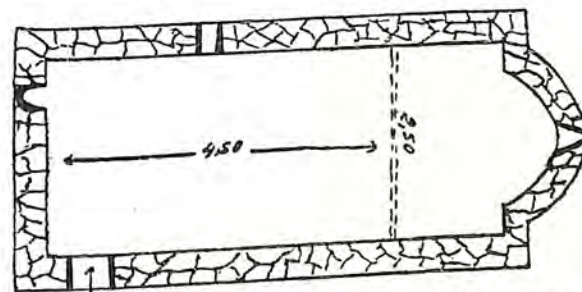
Ὁ Νοτάριος παπᾶ Μ. Μαρουήλ.

6.

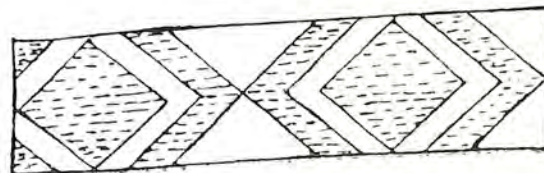
Ἡ ΠΑΝΑΓΙΑ ΥΠΑΠΑΝΤΗ

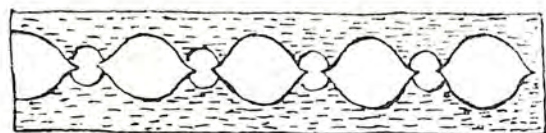
Ἡ Μονὴ τῆς Ἐλεούσης περιλαμβάνει ἐν παρεκκλήσιον, τῆς Πανα-
γίας Ὑπαπαντῆς, τὸ ὁποῖον στηρίζεται ἐπὶ τοῦ βορείου τοίχου τοῦ
περιβόλου τῆς Μονῆς καὶ εὐρίσκεται παραπλεύρως τοῦ καθολικοῦ. Ὁ
ναῖσκος εἶναι θολοσκεπῆς διαστάσεων ἐσωτερικῶν 2,50X4,50 μ. Ἡ κα-
μάρα ἐνισχύεται δι' ἐνισχυτικῆς ζώνης στηριζομένης ἐπὶ ποδαρικῶν.

Εἰκὼν 28. Κάτοψις τοῦ ναῖσκου τῆς Ὑπαπαντῆς

Ἡ θύρα τοῦ ναῖσκου κεῖται πρὸς Νότον, τὰ δὲ θυρόφυλλα ξυλό-
γλυπτα λαϊκῆς τέχνης, ἐν δὲ παράθυρον κεῖται ἐπὶ τοῦ βορείου τοίχου.
Τὸ τέμπλον, νεωστὶ κατασκευασθέν, φέρει τὴν ἐπιγραφὴν: «*Νικῆτα
καὶ Κωνσταντίνου Μ. Παπαϊκονόμου*». Ἐπὶ τοῦ τέμπλου
εἰκὼν τῆς Παναγίας βρεφοκρατοῦσης καὶ τοῦ Χριστοῦ μικρασιατικῆς
τέχνης. Ἐπὶ τοῦ κάτω περιθωρίου τῆς εἰκόνος τῆς Ὑπαπαντῆς ἡ ἐπι-
γραφὴ: «*Δέσεις τοῦ δούλου Γρηγορίου.....νηου*».

7.

Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ ΤΗΣ ΝΑΝΟΥΣ

Ἡ Νανοῦ¹ εἶναι λιμὴν κείμενος πρὸς Ἀνατολὰς μεταξύ τῶν λιμένων ἁγίου *Γεωργίου Δυσσάλωνα* καὶ *Μαραθοῦντας*. Κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ἡ Νανοῦ συνεδέετο δι' ἀμαξιτῆς ὁδοῦ μετὰ τῶν συνοικισμῶν

Εἰκ. 29. Ὁ λιμὴν τῆς Νανοῦς

τῶν πρὸς Δυσμὰς αὐτῆς ὀροπεδίων τῆς *Τσαγκριᾶς* καὶ τοῦ *Σωτήρος τῆς Λιγῆς*. Ἡ ὁδὸς αὕτη καὶ μέχρι σήμερον λέγεται *Ἀμαξιτή*, τῆς ὁποίας μέρη τῶν ἀναλημμάτων διακρίνονται σαφῶς. Ἀνῆρχετο δὲ δι' ἑλιγμῶν μέχρι τῶν ἀνωτέρω συνοικισμῶν, τῶν ὁποίων ἦτο ἐπίνειον. Ἐπειδὴ δὲ

1. Τὸ ὄνομα *Νανοῦ* ἐκ τοῦ *Νανῶ* εἶναι ἀρχαῖον. Μὲ τὸ ὄνομα *Νανῶ* ἀναφέρεται ἀλύπητις εἰς τὸ «Λεξικὸν κυρίων ὀνομάτων» τοῦ *Ι. Δρ. Σταματάκου* (ἐν παραρτ. τοῦ «Λεξικοῦ τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσης»).

ἡ Νανοῦ δὲν ἦτο ἀσφαλὲς λιμὴν, οἱ κάτοικοι τῶν ρηθέντων συνοικισμῶν ἐπενόησαν τὸν ἐξῆς τρόπον πρὸς εὐκολωτέραν ἀνέλκυσιν καὶ καθέλκυσιν τῶν πλοιαρίων των. Κατεσκεύασαν δηλαδὴ μεγάλας καὶ ἰσχυρὰς πλάκας, αἱ ὁποῖαι ἀπὸ τῆς ἀκτῆς ἡρέμα κατερχόμεναι πρὸς τὸν πυθμένα τῆς θαλάσσης διηγκόλυνον τὴν ἀνέλκυσιν καὶ καθέλκυσιν τῶν πλοιαρίων.

Κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους καὶ μέχρι τῶν μέσων τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, εἰς τὴν Νανοῦν ὑπῆρχε πλούσιος ἐλαιών, κατὰ δὲ τὴν συγκομιδὴν τῶν καρπῶν, ὅπως παρέδιδον γέροντες, ἐγίνοντο εἰς τὴν Νανοῦν πανηγύρεις καὶ χοροὶ μὲ κέντρον τὸν ναῖσκον τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος¹.

Εἰκὼν 30. Πρόσοψις τοῦ ναΐσκου ἁγίου Παντελεήμονος

Συμφώνως πρὸς παραδόσεις, εἰς τὴν Νανοῦ κατῴκει ὁ *Βαρβάλακκας τῆς Νανοῦς*, ὁ ὁποῖος κατὰ διαφόρους τρόπους ἐνεφανίζετο καὶ ἐνέβαλλεν εἰς φόβον τοὺς ἀλιεῖς, τοὺς ποιμένας καὶ τοὺς ξυλοκόπους, οἱ ὁποῖοι διενυκτέρευον εἰς τὸν λιμένα καὶ οἱ ὁποῖοι εὕρισκον καταφύγιον εἰς τὸν ναῖσκον τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος².

Ὁ ναῖσκος εἶναι θολοσκεπὴς, ἀνωθεν δὲ καλύπτεται διὰ πλακῶν καθ' ὃν τρόπον καὶ οἱ ἄλλοι ναῖσκοι· τὸ ἅγιον βῆμα εἶναι χαμηλότερον τοῦ κυρίως ναοῦ, στεγαζόμενον καθ' ὃν τρόπον καὶ ὁ ναός. Τοιοῦτο-

1. Περὶ Νανοῦς, πρβλ. *Ν. Χαβιαρᾶ*, Ἡ Νανοῦ καὶ τὸ σπήλαιο τῆς Σκορδαλοῦς (Δωδεκανησιακὴ Ἐπιθεώρησις, τεῦχος α', σ. 10, 1947).

2. Τὰς περὶ τοῦ Βαρβάλακκα (Βρυκόλακα) τῆς Νανοῦς παραδόσεις κατ' ἀνακοίνωσιν τοῦ πατρός μου περιέλαβεν ὁ *Νικ. Πολίτης* εἰς τὰς «Παραδόσεις - Α'» ἀρ. 969, 970, 971, 972, 973 καὶ 974.

τρόπως δὲ σχηματίζεται καὶ εἰς τὰς δύο μικρὰς πλευρὰς ἀέτωμα μετὰ μαιανδροειδῶν γραμμῶν. Ἡ θύρα τοῦ ναῖσκου κεῖται πρὸς Νότον, τὸ δὲ παράθυρον πρὸς Βορρᾶν. Εἰς τὴν βορείαν πλευρὰν τοῦ πλακοστρώτου δαπέδου ὑπάρχει ἄνοιγμα στέρνας, τῆς ὁποίας πιθανῶς τὸ ὕδωρ εἰς παλαιότεραν ἐποχὴν ἐθεωρεῖτο ἁγίασμα. Αἱ εἰκόνες τοῦ τέμπλου, καλῆς τέχνης, φέρουσι τὴν ἐπιγραφὴν : «*δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Μιχαὴλ Τζαβαρῆ 1835*». Τεμάχιον κιονοκράνου φαίνεται ἐντετοιχισμένον εἰς τὴν πρὸς Ν. πλευρὰν τῆς κόγχης τοῦ ἱεροῦ.

Ἦτο δὲ ὁ ναῖσκος μετόχιον τῆς Μονῆς τῆς Ἑλεούσης, διὸ καὶ μεταξὺ τῶν ἐγγράφων τῆς Μονῆς συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ ἐξῆς, δι' οὗ ἡ Κουμιστάδαινα Ἰ. Χ. Γεώργη χαρίζει εἰς τὸν ἅγιον Παντελεήμονα μίαν ἐλαίαν εἰς τὴν Νανοῦν. Τὸ ἐγγραφον, ἐπὶ χάρτου ὑποκυάνου διαστάσεων 0,19 X 0,125, ἔχει ὡς ἐξῆς :

» διὰ τοῦ παρόντος ἀποδεικτικῶν γραμματος φανεροῦται ὅτι τὸ κουμιστιὸ θυγάτηρ Ἰωάννου Χ. Γεώργη ἰδια βουλῇ¹ καὶ θελήσει ἀφιερῶναι καὶ δίδει εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος μίαν ἐλαίαν μὲ τὴν ἀργολίαν² καθὼς εὐρίσκεται εἰς τὴν νανοῦν κοντὰ τοῦ παπᾶ κυριακοῦ ξυνηδί, τὴν ὁποίαν δίδει διὰ ψυχικὴν³ αὐτῆς σωτηρίαν, καὶ διὰ μνημόσυνόν της γὰ τὴν ἔχη γὰ τὴν ἐξουσιάζη εἰς τὸ ἐξῆς ὁ ἅγιος παντε⁴ λείμων, ὡς οἰκεῖον αὐτοῦ κτῆμα ἀνεπόσπαστον διὸ ἔγινε καὶ τὸ παρὸν εἰς τὴν τῆς ἀληθείας⁵ ἐνδειξιν, καὶ ἔστω εἰς ἀσφάλειαν :—1810 : νοεμβρίου 13 : σύμης⁶.

» κουμιστάδαινα θυγάτηρ Ἰωάννη χ. γεώργη βεβαιόνω τὰ ἄνωθεν⁷

»

»

» Ὁ πρωτονοτάριος παπᾶ γεώργιος⁸ ».

Καὶ σήμερον ἡ Μονὴ τῆς Ἑλεούσης πρὸς τιμὴν τοῦ μετοχίου της καὶ τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος, οὗτινος ὑπάρχει ἐν τῇ Μονῇ καὶ ἀργυρᾶ εἰκὼν, πανηγυρίζει τὴν 27ην Ἰουλίου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	Σελ. 7
Εἰσαγωγή	» 9
Πίναξ γενικὸς μοναστηρίων Σύμης	» 15
1. Ὁ Προφήτης Ἡλίας	» 19
2. Ἡ Ὑπαπαντὴ	» 46
3. Ἡ Ἀγία Ἀννα	» 50
4. Οἱ Ἅγιοι Τεσσαράκοντα	» 52
5. Ἡ Ἑλεούσα	» 55
6. Ἡ Παναγία Ὑπαπαντὴ	» 65
7. Ὁ Ἅγιος Παντελεήμων τῆς Νανοῦς	» 66

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

- Εἰς τὴν σελίδα 11, ἡ λέξις «ἄελθον» τοῦ πρώτου ἐκ τῶν ἀναφερομένων δύο στίχων τοῦ Ὀππιανοῦ νὰ γίνῃ «ἄεθλον».
- Εἰς τὴν σελίδα 25, ἡ ὀρθὴ ἀρίθμησης τῶν εἰκόνων ἔχει ὡς ἑξῆς: «Εἰκὼν 7, Συμαῖος». «Εἰκὼν 7α, Ἑγούμενος Ματθαῖος Κοντιτσακίου».

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥΤΟ—ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ
ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΟΜΟΥ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
«ΤΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΗΣ»—ΕΣΤΟΙ-
ΧΕΙΟΘΕΤΗΘΗ ΚΑΙ ΕΤΥΠΩΘΗ ΤΟΝ ΑΥ-
ΓΟΥΣΤΟΝ 1962 ΕΙΣ ΤΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
Δ. ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗ ΚΑΙ ΧΡ. ΦΡΑΤΖΕΣΚΑΚΗ
ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ-ΑΡΑΧΩΒΗΣ 56, ΑΘΗΝΑΙ

On Nikola's brother & Kostas, 1962

Note in "prologos" pp. 7-8

he speaks of himself and brother, of
graduation, working in Egypt and
the Sudan

he mentions Phaedon
also his "nephew" Λεβεντέρης - this must
be the husband of Mikalys's
youngest daughter (since the
only other girl is Mrs. Stylianos
the older daughter of aunt
(Note Mrs. Symeon's young "does
not know the whereabouts" of
this youngest daughter)
he thinks also in old pupil, ^{Τοβιάς} now Capt.
U.S. Navy, who seems to have
paid for the publ -
he mentions his beloved daughter Maria

He says no word about his son
Δημοσθένης.

SYME

13. IV. 61

(returning from
Agass)

499.40

499.41

VII, 68
Monastery in
the harbor;
Margy Gums
Swaps a yacht
with visit of
necrops -

499.42

49T40

20

Sign

~~Kniss~~ { - ment =
 Acryl. A

53.03-6

199.41

8 June

(not full printed)

53.04-6

44-1-

16

Sydney (southern 1)

15. $\frac{1}{11} \cdot 6^2$

15. 71.62 used as
And toes
paper weights!

Refined
(E. nit.)
of plant.
D. Lyp. + a few more

Αθήναι 19. I. 61

opportunity to write
and answer to this
N. x. did 4.62.

Αγαπητέ κ' Χαλκάρη,

Δεν θυχνάμε ποτέ τη φιλοξενία που
είχαμε από σας στο όμορφο νησί σας.

Σας γράφω με μέρους της 5^{ης} Β. Γκερής
και σας παρακαλώ, αν είχατε την καλοσύνη, να μας
πείτε αν θυμάσθε, ποια χρονιά περίπου έγινε η
φωτογραφία του μακαρίτη πατέρα σας που τον
δείχνει να μελετά τους άμφορες του. Η φωτογραφία
τραβήχτηκε στο πατρικό σας σπίτι διχόδη στο ση-
μερινό σπίτι της αδελφής σας; Θυμάσθε είναι η
φωτογραφία που μας έδωσατε και κάναμε αντίγραφο.

Σας ευχαριστούμε θερμότατα και παρακαλώ
με να δώσετε τον θερμό μας χειρισμό
στην κόρη σας.

Μερά αγαπών

Μαρία Σαββαϊάνη

Πιστεύω θα έχετε το καλοκαίρι ένα άρτυμα
από το άρθρο της 5^{ης} Γκερής όπου μιλάμε για τη
συλλογή των χυτών του πατέρα σας.

21/12/59 - X-13-1959 collection

Translation of a statement from N. Haviaras to which ~~was~~ is attached a note from him to VG dated in Syme 14.XI.59, papers brought to us 23.XI.59 by his daughter Maria Haviara

The collection of stamped amphora handles of the late Demosthenes Haviaras began to be formed before 1900. In order to form this collection, shepherds and ~~for~~ farmers of the island of Syme took part; they took pride in offering stamped handles which they found to the late Haviaras, from whom they received a tip or some service.

But many of the stamped handles he found himself, going with his sons to the island Seskli near Syme (the ancient Teutloussa), from which island quite a lot of them originate. Also in "Ta Pera" (the Rhodian Peraea) opposite Syme, where he used to go also for archaeological studies with his sons, he found many. Aplotheka (ancient Loryma), Karamakka (ancient Kasara), Saranda (Thyssanous), Pouspournou (ancient Bosporon), Llista (ancient Tymmos), Finikete (Phoinix), contributed with a good many handles toward forming the collection. Also, some came from Rhodes.

He occupied himself in the study and classification of the handles with greatest zeal, and his ambition was to publish the collection, which however he did not manage to do. When he died in 1922, he left the collection to his sons, who, as they were working abroad, as professors and schoolmasters, were unable to study and publish the collection.

The eldest of his sons, Nikitas, knowing the costs involved in publishing the collection according to the requirements of modern science, decided to entrust the publication of the collection to Miss Grace, being persuaded that she will properly honor the memory of his late father. Certainly in the person of Miss Grace, the ~~late~~ ~~&~~ deceased has found the scholar who in every way gives him satisfaction for his labors and his ambition for the most scientific publication of the collection.

N. Haviaras

Syme, 14.XI.59

Miss Grace

Your letter to my deceased sister Elizabeth moved us very much. Also the letter to my niece Eleni, who with my daughter Maria are coming to Athens, and will visit you in a most friendly way.

Please give my warm greetings to the archaeologist Maria and to Mr. Andreas.

I made you the above note which you can use as you think best.

With great friendship and deep appreciation,

N. Haviaras

I believe you will have the kindness after the publication of the collection to send me two offprints.

The same

Many thanks for your good intention to photograph my Samian handles.

The same

Ἡ συλλογὴ τῶν ἀμεφορικῶν συρραγίδων τοῦ μακαρίτου δημοσθένους χαρίαν ἔχεις νὰ καταρτίζεται πρὸ τοῦ 1900. Πρὸς καταρτισμὸν τῆς συλλογῆς ἔλαβον μέρος οἱ ποιμένες καὶ γυνεραί τῆς πόλεως Σύμης, αἱ ὁποῖαι ἐφιλοτιμούντο ἵνα ἐν εὐρίστον χαρὴν μετ' ἐρραγίδων νὰ τὴν πρεσβύραν ἐπὶ τὴν μακαρίτην, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐν εὐρίστον εἰς εὐχολογίαν ἢ ἐξυμνήσας εἶναι τινα.

Ἀλλὰ τὰς περιδοστέρας ἐν συρραγίδους χάρις ἀνέβρισαν οἱ ἴδιοι μετ' αὐτῶν μετὰ τῶν νύκτων τοῦ εἰς τὴν πλησίον τῆς Σύμης πόλεως Σέσκχί (ἀρχ. Τεν-τλενδα), ἀπὸ τῆς ὁποίας πρεσβύραντα ἔρχεται. Ἐπίσης ἐπὶ τὰ Πέρα (Περαῖαν Ραδίον), τὰ ἀπέναντι τῆς Σύμης, εἶπον μετέβαινεν ἐπίσης χάριν ἀρχαιολογικῶν μελετῶν μετὰ τῶν νύκτων τοῦ, ἀνὰ εὐρίστον ἵκανός. Ἡ Ἀπολλοκίκα (ἀρχ. Λώρμα), τὰ Καράμακκα (ἀρχ. Κάσαρχ), τὰ Σάραττα (ἀρχ. Σιδοσανός), τὰ Πεύσπαυραν (ἀρχ. Βόσπαυραν), ἡ Λόσσα (ἀρχ. Τύμνος), τὰ Φαυρι-κεζέ (ἀρχ. Φαῖνιξ) συνέβησαν μετ' ἄρκετας χάρις ἐπὶ τὴν καταρτισμὸν τῆς συλλογῆς. Ἀκόμη καὶ ἀπὸ τῆς Ρόδου πρεσβύραντα μερικαί.

Καταγίνετο δὲ ἐπὶ τὴν μελέτην καὶ κατέτιξιν τῶν χαρῶν μετὰ μερίστον ξύλου καὶ βελιδοξέει τὴν δημοσιεύσας τὴν συλλογὴν, τὸ ὅποῖον δὲν κατέβησαν. Ἀποθανόντων δὲ κατέλιπε τὴν συλλογὴν ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ, εἴτινα ἐραξόμενοι αὐτῶν ξένη ἢ καὶ καὶ μετὰ καὶ γυναικάς, δὲν ἡνέκ' αὐτὸν νὰ μελετήσας καὶ τὴν ἐκδόσας.

Ὁ δὲ μετ' αὐτῶν τῶν νύκτων τοῦ κινεῖται ἐν

ἐκίχνησεν τῶν ἐξόντων, τὰ ὅσα δὲ ἀνέχετο ἔκαστος
καὶ ἀπαίχεται τῆς σωματικῆς ἐπιθυμίας ὁμο-
σίου τῆς σελήνης, ἔπειτα καὶ ἐκκρίνεται
τὴν δημοσίαν αὐτῆς αἵαντα ὅτι τρεῖς, καὶ
τὴν πεποιθὲν ὅτι αὐτὴ δὲ ἐξίμα δύνανται
τὴν μὲν τὴν μακρὶν πατρὸς ταν.

Ἀφραγὴ δὲ αὐτὴ πρὸς τὴν δὲ δὲ τὴν
ὁ μακαρίτης αὐτὸς τὴν εὐσεβίαν, ἡμεῖς ἀπὸ
πάντος ἀποφύγῃ, βέβαιον καὶ ἀνιδιόκητον
καὶ νόμον, καὶ τὴν φιλοδοξίαν τοῦ μακαρίτου
δὲ τὴν εὐσεβίαν καὶ τὴν ἀνιδιόκτησιν τὴν
ὁρμητὴν.

Н. Хабаров

Σύμφωνα 14/11/1954.

Δύς τρείς,

Τὸ χάριμα δὲ πρὸ τὴν μεταρρίτιδα ἀδελφεὺν μου
 Ἐλισάβετ ματ συνεικύνου πολλή, καὶ αὐτὴ καὶ τὸ πρὸ
 τὴν ἀντιπρὸς μου Ἐλὲν, ἡ ὁποία μαζί με
 τὴν θυγατέρα μου Μαρίαν ἔρχανταί με τὴν ἡμέ-
 ρα καὶ δὲ δὲ ἐπισημαίνου ἐλκινώτα.

Θὰ εἴη παρακαλέσωμαι δὲ καὶ περὶ τῶν
τῶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν μου χειροτονησάντων τὴν ἀρχιε-
ρεῖαν Διότῃ Μαρτίαν καὶ αὐτὸν κ. Ανδρέαν.

Σὴ ἔκαμα τὴν ἀνωτέρω σημασίαν, τὴν
ὁποῖαν εὐκαρὶα καὶ μελαγχολία δὲ κατὰ τὸ
θεῖον.

ΟΥ. ΠΙΣΤΩΣ ΝΑ ΧΑΒΕΤΕ ΤΗΝ ΜΕ' ΕΥΦΡΟΝΙΑΝ ΕΙΧΙΑΝ ΚΑΙ ΡΑΒΔΟΝ
 ΚΑΛΩΣΥΝΟΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΔΥΜΟΒΕΝΕΣ ΕΥΖΗΜΕΝΟΝ
 ΑΥΣ ΑΝΔΡΟΤΕΣ ΝΑ ΜΕΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣ-
 ΖΕΙ ΔΥΟ ΑΝΔΕΥΟΝΤΑ. ΔΙΔΩΕΙ

издатель
Музыка

Σύμμ

We have just had a call from Maria Xapapa, who came to see us following a good deal of research and effort, having gone first to the School. Cold day, too.

Kupia Apokoton died in March ¹⁹⁵⁸ 1957. Her daughter Edry was the house, but sleeps with Maria and her father Nikola Xapapa, who is fairly well, better than when we were there; the house, which was that of Hypostasia, passes not to Edry but to a sister of her mother, who lives in Australia. It is not to be sold, unless the family leaves Syros. The collection evidently is as we left it.

Maria brought the attached letter, dated ~~at~~ 14/8/59, from her ^{father} uncle, in answer to some inquiries in my original letter to his sister. Note there are statements about the source of the collection.

11. VII. 58

Comment: most numerous group, but not by too much.
 Date of ca 188-167 BC

11. VII. 59
 [60.1]

Note many handles of fab. 3 $\alpha\theta\alpha\nu\kappa\rho\iota\tau\omicron\varsigma$ } roughly 2nd $\frac{1}{4}$
 $\Sigma\kappa\rho\iota\tau\omicron\varsigma$
 SYME

Date of Kn. of Chiosian Gll. Syme
 KNIDIAN

13
 74
 59
 70
 9
 52
 277 identified
 handles
 (+ a few
 not identified
 dates not
 given)

MSBP pieces, or earlier:
13 handles

1 (M...)	1 (A...)
1	1 (N...)
2 (E...)	3 (M...)
1 (O...)	1 (P...)
1 (R...)	1 (KT 271)
<u>6</u>	<u>7</u>
	6
	13 handles

188-167: 10

74 handles 10

7

28 (A...)

1

1

57

6

1

5

1

2 (P...)

2 (P...)
 17

57
 17

74 handles

407
 188-167
 74 handles
 28 (A...)
 1
 1
 57

166-(146) 7

59 handles 4

6 (A...)

3 (A...)

20

1

7 (E...)

7 (O...)

1

16

1

8 (E...)

5 (P...)

9 (A...)

23
 20
 16

59

With 2nd + 3/4

70 handles

1

1

10

8

2 (E...)
 22

1

1

10 (E...)

4 (A...)

3 (A...)
 19

8 (A...)

3 (K...)

1

1 (A...)

3 (A...)
 15

14
 22
 19
 15
 70 handles

6 (A...)

4 (P...)

1 (P...)
 3 (P...)
 14

2nd $\frac{1}{2}$ 2nd9 handles

1 (Ηρόδοτος)

1 (Κλέυπ.)

2 (Μανέρι.)

3 (Τιμαρχ.)

2 (Χρυσίπ.)

9 handles

duvini period52 handles

7

2

2

5 (Αριστ.)

2

7

1

2

2

1

1

3

6 (Π.σ., Π.δ.)

1

10 (επαρ., Σωσιφ.)

52 handles

8) later 2nd - 1st AD

80%

same

(LK now 22)

KNIDIAN HANDLES IN CHAVIARA COLLECTION IN SYME

from records made 5.VII.57

15.8.86
Some points dated add. to
in this column (18.8.86)

by eponym	fabricant	device	eponym	duoviri	KT	no.	
	(ΔΑΜΟΚΡΑΤΗΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΚΛΕΥΣ)	bouk.	ΑΓΑΘΟΚΛΗΣ (91)		(366) 1287	63	⊙
	ΑΗΛΗΤΡΙΟΣ	anchor	ΑΓΕΣΤΡΑΤΟΣ (41)		370	78	
	ΙΑΣΩΝ	trident	ΑΓΕΣΤΡΑΤΟΣ "		826	58 276	
	ΣΚΙΡΤΟΣ	bouk.	ΑΓΕΣΤΡΑΤΟΣ "		1172	16 152 180 252 282 286	
		cluster	ΑΓΙΑΣ	ΑΡΤΕΜΩΝ ΑΡΙΣΤΟΚΛΗΣ	1295	8	
	(ΕΠΙΓΟΝΟΣ)	cluster	(ΑΓΙΑΣ)	ΑΡΤΕΜΩΝ ΑΡΙΣΤΟΚΛΗΣ	1540 (555)	427	
	ΗΡΑΚΛΕΩΝ	(anchor)	ΑΓΙΑΣ	(ΑΡΤΕΜΩΝ ΑΡΙΣΤΟΚΛΗΣ)	678 (1537)	9	
	ΝΙΚΑΓΟΡΑΣ	(double axe)	ΑΓΙΑΣ	(ΑΡΤΕΜΩΝ ΑΡΙΣΤΟΚΛΗΣ)	1044 (1543)	154	
	ΑΓΑΘΙΝΟΣ	(prow)	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	(ΠΟΛΙΤΑΣ ΚΡΑΤΗΣ)	4 (1647)	302	
	ΑΡΧΑΓΟΡΑΣ		ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	(Π.Κ.)	293	219	
	ΔΑΜΟΚΡΑΤΗΣ	bouk.	((ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ))	(ΜΟΣΧΟΣ ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ)	552 (1534)	236	o
	?	piloi on tree	ΑΜΙ 374			121	♡
	(ΔΑΜΟΚΡΑΤΗΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΚΛΕΥΣ)	bouk.	ΑΜΟΤΕΛΗΣ 166		(366) 1297	33	⊙
	ΕΡΜΙΑΣ	piloi on tree	ΑΜΟΤΕΛΗΣ "		586	106	♡
	ΕΡΜΙΝΙΟΣ	amphora	ΑΜΥΝΤΑΣ 166		591	414	o
	ΚΛΕΥΠΟΛΙΣ	double axe	ΑΜΥΝΤΑΣ "		892	143	
	ΣΕΡΑΠΙΩΝ	sceptre	ΑΜΥΝΤΑΣ "		2051	83 247	
	ΤΙΜΟΧΕΝΟΣ	rose caduceus	ΑΜΥΝΤΑΣ "		1236	237	←

fabricant	device	eponym	duoviri	KT	NO.	
ΔΙΟΓΕΝΗΣ	ear of corn	ΑΝΑΡΟΜΕΝΗΣ	(ΑΡΗΣΙΠΟΛΙΣ ΕΡΜΟΦΑΝΤΟΣ)	386 (1499)	372	o
(ΔΙΟΓΕΝΗΣ)	ear of corn	(ΑΝΑΡΟΜΕΝΗΣ)	ΑΡΗΣΙΠΟΛΙΣ ΕΡΜΟΦΑΝΤΟΣ	(386) 1499	54	o
ΑΘΑΝΟΚΡΙΤΟΣ	trident	ΑΝΤΑΝΑΡΟΣ (fr)		37	14 76 88 119 126 164 256 267	
ΕΙΡΗΝΙΔΑΣ	sceptre	ΑΝΤΑΝΑΡΟΣ "		538	46	
ΗΡΩΔΑΣ		ΑΝΤΑΝΑΡΟΣ "		687	87	☞
ΑΣΚΛΗΠΙΟΔΩΡΟΣ	double axe	ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΣ 3/4		317	132	
ΔΙΟΣΚΟΥΡΙΔΑΣ	bouk.	ΑΠΟΛΛΩΣ (dunvir)		491	139 162	
ΜΙ		ΑΠΟΛΛΩΝΙΔΑΣ (fr)		1684	345	♡
ΒΟΤΡΥΣ	trident	ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ (fr)		335	17 68 95 99 120 364	
		(ΑΡΙΣΤΑΙΝΟΣ)	ΑΓΙΑΣ ΑΡΙΣΤΟΓΕΝΗΣ	1503	204 356	
ΑΙ		ΑΡΙΣΤΑΙΝΟΣ	(A - A.)		61	
ΔΙΟΣΚΟΥΡΙΔΑΣ	bouk.	ΑΡΙΣΤΑΙΝΟΣ	(ΑΡΙΣΤΟΓΕΝΗΣ ΑΓΙΑΣ)	480 (1508)	195	o
ΟΛΟΦΕΡΝΗΣ	amphora	ΑΡΙΣΤΑΙΝΟΣ	(A - A.)	1141	72	
ΔΙΟΝΥΣΟΚΛΗΣ	sceptre	ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΣ (fr)		475	48 160	
ΕΥΦΡΟΣΥΝΟΣ	rudder	ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΣ "		655	55 114 122 349 416 422	
ΙΑΣΩΝ	trident	ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΣ "		827	1 2 38 82 98 200	

25 d'at
h' Aristarchos

fabricant	device	eponym	duoviri	KT	no.
ΕΡΜΟΚΡΑΤΗΣ	leaf	ΑΣΚΛΗΠΙΟΔΩΡΟΣ 3/4 ? (X. 86)		601	20 123 155 178 289 296 300 362 369
ΕΠΙΣΤΗ	trident	ΒΙΣΤΗ (φρ.)		580	57
ΜΑΡΣ(Ν)		ΔΑΜΟ((M. 506))		1095	194 ←
ΕΠΙΣΤΗ	trident	ΔΙΟΓΕΝΗΣ 166 -		581	110 129 270
ΘΕΥΔΟΣΙΟΣ	anchor	ΔΙΟΓΕΝΗΣ "		728	24
ΙΕΡΟΚΛΗΣ	bouk.	ΔΙΟΓΕΝΗΣ "		831	2 53
ΚΛΕΣΤΗ	caduceus	ΔΙΟΓΕΝΗΣ "		912	4
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	prow	ΔΙΟΚΛΗΣ 3/4		425	26
ΘΕΥΚΛΗΣ	device	ΔΙΟΚΛΗΣ "		777	66 156
ΜΕΝΕΣΤΡΑΤΟΣ	sceptre	ΔΙΟΚΛΗΣ "		971	36 168 354 ◇
ΞΕΝΟΚΛΗΣ	trident	ΔΙΟΚΛΗΣ "		1130	44 71
ΜΕΝΕΣΤΡΑΤΟΣ	cluster	(ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ)	(ΑΓΑΘΟΚΛΗΣ ΘΕΥΚΡΙΤΟΣ)	968 (1352)	264
ΜΕΝΗΣ		ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ		994	163
ΞΕΝΟΚΛΗΣ	bouk.	ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ		1131	35 ©
ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΣ	amphora	ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ		1161	19 91 188 203
ΑΘΗΝΑΙΟΣ	herm bouk.	ΔΙΣΤΗ 166 -		54	388
ΔΙΟΝΥΣΟΔΩΡΟΣ	device	ΔΙΣΤΗ "		474	212
ΜΗΤΡΟΔΩΡΟΣ	device	ΔΙΣΤΗ "		1012	255
ΕΙΡΗΝΙΔΑΣ	caduceus	ΔΡΑΚΟΝΤΟΜΕΝΗΣ (φρ.)		540	65
ΑΙΝΕΑΣ	prow	ΔΡΑΚΩΝ 166 -		89	299

fabricant	device	eponym	duoviri	KT	no.	
ΑΓΑΘΙΝΟΣ	star	ΕΠΙΝΙΚΙΑΔΑΣ		19	185	♡
ΑΝΥΣΑΝΟΡΧ ΘΕΥΔΑΜΟΣ	trident	ΕΠΙΝΙΚΙΑΔΑΣ		720	64 142	
ΑΝΤΑΝΔΡΟΣ	TRIDENT	ΕΡΜΟΚΡΑΤΗΣ		131	346	
ΠΥΠΟΛΟΧΟΣ	anchor	ΕΡΜΟΚΡΑΤΗΣ		849	391	
ΝΙΚΙΑΣ	caduceus	ΕΡΜΟΚΡΑΤΗΣ		1070	135	
ΑΘΗΝΑΙΟΣ	leaf	ΕΡΜΟΦΑΝΤΟΣ		1806	177	
ΑΣΚΛΗΠΙΟΔΩΡΟΣ	bouk.	ΕΡΜΟΦΑΝΤΟΣ		319	133 213	
ΑΣΚΛΗΠΙΟΔΩΡΟΣ	bouk.	ΕΡΜΟΦΑΝΤΟΣ		320	343 398	
ΔΙΩΝΥΣΙΟΣ	insect	ΕΡΜΟΦΑΝΤΟΣ		430	42 200	
ΕΥΦΡΑΝΤΙΑΔΑΣ	PROW	ΕΡΜΩΝ	ΜΕΛΑΝΤΑΣ ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ	651	425	
ΠΟΛΥΝΙΚΟΣ	cluster	ΕΡΜΩΝ	(ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ) ΜΕΛΑΝΤΑΣ)	1158 (1531)	353	
ΑΝΔΡΟΣΘΕΝΟΣ	trident	ΕΥΚΡΑΤΗΣ		126	214	
ΕΠΙΦΑΝΗΣ	sun pellet amphora trident	ΕΥΚΡΑΤΗΣ			108	
ΕΥΒΟΥΛΟΣ	trident	ΕΥΚΡΑΤΗΣ		621	238	
ΝΙΚΑΣΙΒΟΥΛΟΣ		ΕΥΚΡΑΤΗΣ		1065	423	
	palm tree	(ΕΥΦΡΑΓΟΡΑΣ)	ΛΑΧΗΣ ΕΥΠΟΛΕΜΟΣ	1601	174	
ΑΠΟΛΛΟΔΟΤΟΣ	(device)	ΕΥΦΡΑΓΟΡΑΣ	(ΛΑΧΗΣ) (ΕΥΠΟΛΕΜΟΣ)	146 (1591)	249	
ΑΡΙΣΤΑΝΔΡΟΣ	oar	ΕΥΦΡΑΓΟΡΑΣ		197	101 232	
(ΑΡΧΑΓΟΡΑΣ)	herm	[ΕΥΦΡΑΓΟΡΑΣ]	ΕΥΠΟΛΕΜΟΣ ΛΑΧΗΣ	(296) 1600	136	
ΕΡΜΟΚΡΑΤΗΣ	leaf	ΕΥΦΡΑΓΟΡΑΣ		602	197	
ΝΙΚΑΓΟΡΑΣ	double axe	ΕΥΦΡΑΓΟΡΑΣ	(ΛΑΧΗΣ ΕΥΠΟΛΕΜΟΣ)	1048 (1599)	240	

fabricant	device	eponym	duoviri	KT	no.	
ΑΓΑΘΙΝΟΣ	star	ΕΥΦΡΑΝΩΡ 3/4		21	84	◇
ΑΣΚΛΗΠΙΟΔΩΡΟΣ	bouk.	ΕΥΦΡΑΝΩΡ "		321	199	
ΕΥΒΟΥΛΙΔΑΣ	altar	ΕΥΦΡΑΝΩΡ "		614	92	
ΘΕΥΚΛΗΣ	amphora	ΕΥΦΡΑΝΩΡ "		778	18 96 100 149 216 294	♡
ΜΕΝΗΣ	ΚΥΡΕΛΛΕΡ ΕΥΦΡΑΝΩΡ	"		1002	193	
ΝΙΚΑΓΟΡΑΣ		ΗΡΟΦΑΝΤΟΣ 2nd 3/4		1049	374	
ΑΘΗΝΑΙΟΣ	sceptre	ΘΑΛΙΝΒΡΟΤΙΔΑΣ 3/4		59	115 266 288	
ΧΑΡΜΟΚΡΑΤΗΣ	monogram	ΘΑΛΙΝΒΡΟΤΙΔΑΣ " "		1272	387	
ΔΙΟΝΥΣΟΚΛΗΣ	bar	ΘΕΥΔΩΡΙΔΑΣ 166-		476	202	
ΙΑΣΩΝ	trident	ΘΕΥΔΩΡΙΔΑΣ "		828	69 116 146 150 279	
ΣΚΙΡΤΟΣ	bouk.	ΘΕΥΔΩΡΙΔΑΣ "		1179	21 224	
	wreath	ΘΕΥΦΙΛΟΣ 2nd 3rd c. 7		213 1	XIIIX	⊙
ΕΙΡΗΝΙΔΑΣ	sceptre	ΘΕΥΦΩΝ 7th		546	111	
ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ	bee	ΘΗΡΟΚΡΑΤΗΣ 166- 7th c. mid 2nd c.		171	103	◇
ΒΟΤΡΥΣ	trident	ΘΡΑΣΙΝΟΣ 3/4			271	
ΑΡΙΣΤΟΚΛΗΣ		ΙΕΡΟΚΛΗΣ 3/4		257	120	
ΒΟΥΛΑΡΧΟΣ	amphora	ΙΕΡΟΚΛΗΣ "		339	359	
ΕΥΦΡΟΣΥΝΟΣ	anchor	ΙΠΠΑΡΧΟΣ (N-K)		662	231	
ΚΥΛΡΟΣ	head of lion	ΙΠΠΑΡΧΟΣ (ΝΙΚΑΣΙΒΟΥ ΔΟΞΑΝΤΕΡΟΣ) (1638)		929	396	○ ←
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	(bouk.)	ΙΠΠΑΡΧΟΣ Ο ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ (ΝΙΚΑΕΙΒΟΥ ΔΟΞΑΝΤΕΡΟΣ) (1637)		437	27	
ΑΡΙΣΤΟΓΕ(ΝΗΣ)		ΚΑΛΛ(1637)		1927	428	←
ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ	pentagram caduceus	ΚΑΛΛΙΔΑΜΑΣ 3/4		1810	209	

fabricant	device	eponym	duoviri	KT	no.	
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	bouk.	ΚΑΡΝΕΟΔΟΤΟΣ	3/4 7	439	429	o
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	vase	ΔΑΜ.ΚΑΡΝΕΟΔΟΤΟΣ	"	442	125 287 358 365 392 397	
ΑΡΙΣΤΑΓΟΡΑΣ		ΚΑΕΑΝΔΡΙΔΑΣ	fr	192	368	
ΑΡΤΕΜΙΔΕΡΟΣ	trident	ΚΑΕΑΝΔΡΙΔΑΣ	"	290	131	
ΕΙΡΗΝΙΔΑΣ		ΦΡ.ΚΑΕΑΝΔΡΙΔΑΣ	"	547	234	☐
ΣΚΙΡΤΟΣ	bouk.	ΚΑΕΑΝΔΡΙΔΑΣ	"	1181	52 223	←
ΕΡΜΟΚΡΑΤΗΣ						
ΚΑΛΥΜΒΡΟΤΟΣ	leaf	ΚΑΛΥΜΒΡΟΤΟΣ	166 -	603	85	
		ΔΑΜ.ΚΑΛΥΠΟΛΙΣ	166 - 2nd	1427	41	☐
		ΚΑΛΕΣΝΥΜΟΣ	7, not count		227	
ΘΕΥΔΟΣΙΟΣ	anchor	ΚΑΛΗΝΟΠΟΛΙΣ	fr	225	5	
ΤΕΧΝΩΝ	dolphin	ΚΥΔΟΚΛΗΣ	3/4 7	1233	104 303	
ΦΑΥΛΑΟΣ	device	ΚΥΔΟΚΛΗΣ	"	1243	390	
	monogram	ΛΕΩΝ	MSB	1431	297	o ←
ΑΡΙΣΤΩΝ	trident	ΜΕΓΑΚ(Λ)ΗΣ	mid 2nd	286	363	
ΚΙΛΑΙΟΣ	star	ΜΕΝΕΚΡΑΤΗΣ	2nd 1/2	1726	291 400	♡
ΜΟΣΧΟΣ		ΝΙΚΑΝΑ(mid 2nd	1036	23	like bouk.
ΔΑΜΟΣΘΕΝΗΣ		ΝΙΚΑΣΤΙΜΑΧΟΣ	MSB	1660	395	
ΘΕΥΚΛΗΣ	oar	ΝΙΚΟΜΑ(ΧΟΣ)	3/4	779	25 94 189	♡
	letter	ΞΕΝΟΚΛΗΣ	166 -	1879	1879 217	
ΑΘΑΝΟΚΡΙΤΟΣ	trident	ΞΕΝΟΚΛΗΣ	"	38	73 144 205 226 268 281 366	
ΔΙΟΣΚΟΥΡΙΔΑΣ	bouk.	ΠΙΣΙΝΟΣ	(ΚΑΡΝΕΑΔΑΣ ΕΥΒΟΥΛΟΣ)	490 (1578)	284	o
(ΚΑΡΝΕΑΔΑΣ)	device	(ΠΙΣΙΝΟΣ)	ΚΑΡΝΕΑΔΑΣ ΕΥΒΟΥΛΟΣ	(880) 1582	258	

fabricant	device	eponym	duoviri	KT	no.	
(ΓΟΡΓΙΑΣ)	club	(ΠΟΛΙΤΑΣ)	ΚΑΛΛΙΠΠΙΟΣ ΙΑΣΩΝ	(342) 1606	344	
ΑΓΑΘΙΝΟΣ	amphora (branch)	ΠΟΛΙΤΗΣ	(ΦΙΛΟΠΟΛΙΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ)	27 (1570)	45	
(ΔΑΜΟΚΡΑΤΗΣ)	head of lion	(ΠΟΛΙΤΗΣ)	ΦΙΛΟΠΟΛΙΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	(363) 2110	280	o
ΔΡΑΚΩΝ		(ΔΑΜ.ΠΟΛΕΙΤΗΣ)		512 (2090)	11	☐
ΝΙΚΑΓΟΡΑΣ	double axe	ΠΟΛΕΙΤΗΣ	ΦΙΛΟΠΟΛΙΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	1051	112	
ΑΘΗΝΙ(ΩΝ)		ΠΟΛΙΟΥΧΗΣ		1910	218	
ΑΣΤΡΑΓΑΛΟΣ	bouk.	ΠΟΛΙΟΥΧΟΣ(ερ)		329	97	
ΙΑΣΩΝ	trident	ΠΟΛΥΧΑΡΗΣ		829	265 181	
ΣΚΙΡΤΟΣ	BOUK.	ΠΟΛΥΧΑΡΟΣ		1183	134 51 153 273	
ΝΥΣΙ(ΟΣ)		ΠΥΘΟ(1103	140	
	palm leaf	(ΣΤΡΑΤΟΚΛΗΣ)	ΙΠΠΟΣΤΡΑΤΟΣ ΚΛΕΥΠΟΛΙΣ	1622	173	
(ΑΓΑΘΙΝΟΣ)	prow	(ΣΤΡΑΤΟΚΛΗΣ)	ΙΠΠΟΣΤΡΑΤΟΣ ΚΛΕΥΠΟΛΙΣ	(28) 1623	40	
ΑΠΟΛΛΟΔΟΤΟΣ		ΣΤΡΑΤΟΚΛΗΣ		148	159	
(ΑΡΧΑΓΟΡΑΣ)	insect	(ΣΤΡΑΤΟΚΛΗΣ)	ΚΛΕΥΠΟΛΙΣ ΙΠΠΟΣΤΡΑΤΟΣ	(299) 1621	147	
ΘΡΑΣΩΝ	trident	ΣΩΚΡΑ(ΤΗΣ)		821	341	
	caduceus	(ΣΩΣΙΦΡΩΝ)	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΔΟΣΘΕΝΗΣ	1566	30	
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	(caduceus)	ΣΩΣΙΦΡΩΝ	(ΚΥΔΟΣΘΕΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ)	456 (1567)	32	
(ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ)	caduceus	(ΣΩΣΙΦΡΩΝ)	ΚΥΔΟΣΘΕΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	(456) 1567	13	
ΕΠΙΦΑΝΗΣ	insect	ΣΩΣΙΦΡΩΝ	(ΚΥΔΟΣΘΕΝΗΣ ΔΑΜΑΣ)	571 (1548)	269	←
(ΔΕΩΝ ΛΥΔΟΣ)		(ΣΩΣΙΦΡΩΝ)	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΔΟΣΘΕΝΗΣ	(939) 1557	31	
		ΤΕΛΕΚΡΕΩΝ		1459	206	☐

fabricant	device	eponym	duoviri	KT	no.
ΑΘΑΝΟΚΡΙΤΟΣ	trident	ΤΕΛΕΚΡΕΩΝ <i>166- (147)</i>		39	6 70 158 176 211 221 229 274
BOTPYΣ	trident	ΤΕΛΕΣΙΦΡΩΝ <i>ca 172-174</i>		337	56 239 <i>293</i> 419
ΕΥΒΟΥΛΟΣ		ΤΕΛΕΣΙΦΡΩΝ <i>"</i>		626	34
ΣΚΙΡΤΟΣ	bouk.	ΤΕΛΕΣΙΦΡΩΝ <i>"</i>		1185	254
ΔΙΟΝΥΣΙ(ΟΣ)		ΤΙΜΑ(<i>mid 2nd?</i>		1958	183
ΜΕΝΗΣ		ΤΙΜΑΣΙΚΡΑΤΗΣ <i>last 4?</i>		1008	62 <i>←</i>
ΝΙΚΑΝΩΡ	bouk.	ΤΙΜΑΣΙΚΡΑΤΗΣ <i>"</i>		1055	191 301 <i>o</i>
ΜΟΡΜΙΣ	bouk.	ΦΙΛΑΜΠΕΛΟΣ(ep) <i>? mid 2nd?</i>		1023	172 <i>←</i>
ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΗΣ		ΦΙΛΙΠΠΟΣ(ep) <i>452F</i>		271	86
(ΔΑΜΟΚΡΑΤΗΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΚΛΕΥΣ)	bouk.	ΦΙΛΙΠΠΟΣ <i>3/4?</i>		(366) 1468	22 <i>2</i> <i>o</i>
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	leaf	ΦΙΛΙΠΠΟΣ		461	47 184 207
ΕΥΒΟΥΛΟΣ	trident	(ΦΙΛΙΠΠΟΣ) <i>φρ?</i>		629	172 347
?	piloi on tree	ΦΙΛΙΠΠΟΣ <i>3/4?</i>		1735	220 <i>o</i>
ΑΓΑΘΙΝΟΣ	bouk.	ΦΙΛΟΜΒΡΟΤΙΔΑΣ <i>3/4?</i>		29	263
ΧΑΡΜΟ(ΚΡΑΤΗΣ)	double axe	ΦΙΛΟΜΒΡΟΤΙΔΑΣ <i>"</i>		1277	201
ΧΑΡΜΟΚΡΑΤΗΣ	"	ΦΙΛΟΜΒΡΟΤΙΔΑΣ <i>"</i>		1278	360
ΑΣΤΡΑΓΑΛΟΣ	bouk.	ΦΙΛΑΤΑΤΟΣ(ep) <i>φρ?</i>		331	60
ΙΠΠΟΛΟΧΟΣ	radiate cicle	ΦΙΛΑΤΑΤΟΣ <i>"</i>		861	89
ΑΣΚΛΑΠΙΑΔΑΣ	anchor	ΧΡΥΣΙΠΠΟΣ <i>last 4?</i>		309	151
ΚΥΜΡΟΣ	fourpart of lion	ΧΡΥΣΙΠΠΟΣ <i>"</i>		931	384 <i>o</i>

+ in 52 or 53 *elagibon*

KNIDIAN HANDLES IN CHAVIARA COLLECTION IN SYME

from records made 5.VII.57

<u>fabricant</u>	<u>device</u>	<u>eponym</u>	<u>duoviri</u>	<u>KT</u>	<u>no.</u>
A[ΑΡΙΣΤΑΙΝΟΣ			61
ΑΓΓΙΝΟΣ	(prow)	ΑΓΓΕΛΑΡΟΣ	(ΠΟΛΙΤΑΣ ΚΡΑΤΗΣ)	4 (1647)	302
ΑΣΚΛΗΠΙΟΔΩΡΟΣ ΑΓΓΙΝΟΣ	bee	ΑΣΚΛΗΠΙΟΔΩΡΟΣ		11	28
ΑΓΓΙΝΟΣ	star	ΕΠΙΝΙΚΙΑΔΑΣ		19	185 ♡
ΑΓΓΙΝΟΣ	"	ΕΥΦΡΑΝΩΡ		21	84 ◇
ΑΓΓΙΝΟΣ	amphora (branch)	ΠΟΛΙΤΗΣ	(ΦΙΛΟΠΟΛΙΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ)	27 (1570)	45
(ΑΓΓΙΝΟΣ)	prow	(ΣΤΡΑΤΟΚΛΗΣ)	ΙΠΠΙΟΣΤΡΑΤΟΣ ΚΛΕΥΠΟΛΙΣ	(28) 1623	40
ΑΓΓΙΝΟΣ	bouk.	ΦΙΛΟΜΒΡΟΤΙΔΑΣ		29	263
ΑΘΑΝΟΚΡΙΤΟΣ	trident	ΑΝΤΑΝΔΡΟΣ (162)		37	14 76 88 119 126 164 256 267
ΑΘΑΝΟΚΡΙΤΟΣ	trident	ΞΕΝΟΚΛΗΣ (166)		38	73 144 205 226 268 281 366
ΑΘΑΝΟΚΡΙΤΟΣ	trident	ΤΕΛΕΚΡΕΩΝ (166)		39	36 70 158 176 211 221 229 274
ΑΘΗΝΑΙΟΣ	herm bouk.	ΔΙΩΝ		54	388
ΑΘΗΝΑΙΟΣ	leaf	ΕΡΜΟΦΑΝΤΟΣ		1806	177

fabricant	device	eponym	duoviri	KT	no.
ΑΘΗΝΑΙΟΣ	sceptre	ΘΑΛΙΜΠΡΟΤΙΛΛΑΣ		59	115 266 288
ΑΘΗΝΙ(ΩΝ)		ΠΟΛΙΟΥΧΗΣ		1910	218
"ΑΘΗΟΝΑΣ"	herm			70	275
ΑΙΝΕΑΣ	prow	ΔΡΑΚΩΝ		89	299
(ΑΙΝΕΑΣ)	dot (hook-hole)	(ΑΡΙΣΤΟΜΗΔΗΣ)	ΕΥΚΡΑΤΗΣ ΠΟΛΥΧΑΡΜΟΣ	(88) 1589	259
ΑΙΣΧΥ(ΘΡΑΣΣΩΝ?				97	105
ΑΝΔΡΙΣΘ	club			1671	93 235
ΑΝΔΡΟΣΘΕΝΗΣ	trident	ΕΥΚΡΑΤΗΣ		126	214
ΑΝΤΑ(ΝΑΡΟΣ)		ΑΡΧΙΠ(Π)Ι(ΔΑΣ)(εφ.)		1816	352
ΑΝΤΑΝΔΡΟΣ	trident	ΕΡΜΟΚΡΑΤΗΣ		131	346
ΑΠΟΛΛΟΔΟΤΟΣ	(device)	ΕΥΦΡΑΓ_ΟΡΑΣ	(ΔΑΧΗΣ ΕΥΠΟΛΕΜΟΣ)	146 (1591)	249 ←
ΑΠΟΛΛΟΔΟΤΟΣ		ΣΤΡΑΤΟΚΛΗΣ		148 1488	159
ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ	bee			161	389 ◇
ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ	bee	ΘΗΡΟΚΡΑΤΗΣ		171	103 ◇
ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ	pentagram caduceus	ΚΑΛΛΙΔΑΜΑΣ		1810	209
ΑΡΙΣΤΑΓΟΡΑΣ		ΚΛΕΑΝΔΡΙΔΑΣ		192	368
ΑΡΙΣΤΑΝΔΡΟΣ	oar	ΕΥΦΡΑΓ_ΟΡΑΣ		197	161 232
ΑΡΙΣΤΟΓΕ(ΝΗΣ)		ΚΑΛΛ(1927	428
ΑΡΙΣΤΟΚΛΗΣ	anchor	ΑΡΙΣΤΟΜΗΔΗΣ	ΠΟΛΥΧΑΡΜΟΣ ΙΠΠΟΣΤΡΑΤΟΣ	245	167
ΑΡΙΣΤΟΚΛΗΣ		ΙΒΡΟΚΛΗΣ		257	190
ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΗΣ		ΦΙΛΙΠΠΙΟΣ(εφ.)		271	86
ΑΡΙΣΤΩΝ	trident	ΜΕΓΑΚ(Δ)ΗΣ		286	363
ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΣ	trident	ΦΡ. ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ		289	145 186
ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΣ	trident	ΚΛΕΑΝΔΡΙΔΑΣ		290	131
ΑΡΧΑΓ_ΟΡΑΣ		ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ		293	219

<u>fabricant</u>	device	eponym	duoviri	KT	no.
(ΑΡΧΑΓ_ΟΡΑΣ)	herm	(ΕΥΕΡΑΓΟΡΑΣ)	ΕΥΠΟΛΕΜΟΣ ΛΑΧΗΣ	(296) 1600	136
(ΑΡΧΑΓΟΡΑΣ)	insect	(ΣΤΡΑΤΟΚΛΗΣ)	ΚΑΕΥΠΟΛΙΣ ΙΠΠΙΟΣΤΡΑΤΟΣ	(299) 1621	147
ΑΣΚΑΛΙΑΔΑΣ	anchor	ΧΡΥΣΙΠΠΙΟΣ		309	351
ΑΣΚΛΗΠΙΟΔΩΡΟΣ	double axe	ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΣ		317	132
ΑΣΚΛΗΠΙΟΔΩΡΟΣ	bouk.	ΕΡΜΟΦΑΝΤΟΣ		319	133 213
ΑΣΚΛΗΠΙΟΔΩΡΟΣ	bouk.	ΕΡΜΟΦΑΝΤΟΣ		320	343 398
ΑΣΚΛΗΠΙΟΔΩΡΟΣ	bouk.	ΕΥΦΡΑΝΩΡ		321	199
ΑΣΤΡΑΓΑΛΟΣ	bouk.	ΠΟΛΙΟΥΧΟΣ(ep.)		329	97 265
ΑΣΤΡΑΓΑΛΟΣ	bouk.	ΦΙΛΑΤΑΤΟΣ (ep)		331	60
BOTPYΣ	trident	ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ		335	17 68 95 99 120 364
BOTPYΣ	trident	ΦΡ.ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ		336	37
BOTPYΣ	trident	ΘΡΑΣΙΝΟΣ ?			271
BOTPYΣ	trident	ΤΕΛΕΣΙΦΩΝ <i>TVR</i>		337	56 293 419
ΒΟΥΛΑΡΧΟΣ	amphora			338	373
ΒΟΥΛΑΡΧΟΣ	ampora	ΙΕΡΟΚΛΗΣ		339	359
(ΓΟΡΓΙΑΣ)	club	(ΠΟΛΙΤΑΣ)	ΚΑΛΛΙΠΠΙΟΣ ΙΑΣΩΝ	(342) 1606	344
ΔΑΜΟΚΡΑΤΗΣ	bouk.	((ΑΔΕΡΑΝΔΡΟΣ))	(ΜΟΣΧΟΣ ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ)	352 1534	352 236
(ΔΑΜΟΚΡΑΤΗΣ)	<i>Lion's head</i> bouk.	(ΠΟΛΙΤΗΣ)	ΦΙΛΟΠΟΛΙΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	(363) 2110	280
ΔΑΜΟΚΡΑΤΗΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΚΛΕΥΣ	bouk.			366	53 187 192 196 250

(ΔΑΜΟΚΡΑΤΗΣ
ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΚΛΕΥΣ)

<u>fabricant</u>	device	eponum	duoviri	KT	NO.	
(ΔΑΜΟΚΡΑΤΗΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΚΛΕΥΣ)	bouk.	ΑΓΑΘΟΚΛΗΣ		(366) 1287	63	⊙
"	bouk.	ΑΜΟΤΕΛΗΣ		(366) 1297	33	⊙
(ΔΑΜΟΚΡΑΤΗΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΚΛΕΥΣ)	bouk.	ΦΙΛΙΠΠΙΟΣ		(366) 1468	222	⊙
(ΔΑΜΟΚΡΑΤΗΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΚΛΕΥΣ)	bouk.	[?]		366A	261	⊙
ΔΑΜΟΣΘΕΝΗΣ		ΝΙΚΑΣΙΜΑΧΟΣ(ep)		1660	395	
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	anchor	ΑΓΕΣΤΡΑΤΟΣ		370	78	
ΔΗΜΥΛΟΣ	rose			383	43 350	
ΔΙΟΓΕΝΗΣ	ear of corn	ΑΝΔΡΟΜΕΝΗΣ	(ΑΓΗΣΙΠΟΛΙΣ ΕΡΜΟΦΑΝΤΟΣ)	386 (1499)	372	○
(ΔΙΟΓΕΝΗΣ)	ear of corn	(ΑΝΔΡΟΜΕΝΗΣ)	ΑΓΗΣΙΠΟΛΙΣ ΕΡΜΟΦΑΝΤΟΣ	(386) 1499	54	○
ΔΙΟΓΕΝΗΣ	EAR OF corn	ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΗΣ	(ΜΥΣΤΗΣ ΙΑΣΣΩΝ)	387 (1615)	179	○
(ΔΙΟΓΕΝΗΣ)	ear of corn	(ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΗΣ)	ΜΥΣΤΗΣ ΙΑΣΣΩΝ	(387) 1615	182	○
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	prow	ΔΙΟΚΛΗΣ		425	26	
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	insect	ΕΡΜΟΦΑΝΤΟΣ		430	42 200	
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	(bouk.)	ΙΠΠΑΡΧΟΣ Ο ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ	(ΝΙΚΑΣΙΒΟΥΛΟΣ ΚΡΑΤΕΡΟΣ)	437 (1637)	27	
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	bouk.	ΚΑΡΝΕΟΔΟΤΟΣ		439	429	○
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	va se	ΔΑΜ.ΚΑΡΝΕΟΔΟΤΟΣ		442	125 287 358 365 392 397	
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	(caduceus)	ΣΩΣΙΦΩΝ	(ΚΥΛΟΣΘΕΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ)	456 (1567)	3 2	
(ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ)	caduceus	(ΣΩΣΙΦΩΝ)	ΚΥΛΟΣΘΕΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	(456) 1567	13	
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ		ΤΙΜΑ(1958	183	
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	leaf	ΦΙΛΙΠΠΙΟΣ		461	47 184 207	

<u>ΔΙΟΧ.</u> fabricant	device	eponym	duoviri	KT	no.	
ΔΙΟΝΥΣΟΔΩΡΟΣ	device	ΔΙΩΝ		474	212	
ΔΙΟΝΥΣΟΚΛΗΣ	sceptre	ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΣ		475	48 160	
ΔΙΟΝΥΣΟΚΛΗΣ	bar	ΘΕΥΔΩΡΙΔΑΣ		476	202	
ΔΙΟΣΚΟΥΡΙΔΑΣ	bouk.	ΑΠΟΛΛΩ[491	139 162	o
ΔΙΟΣΚΟΥΡΙΔΑΣ	bouk.	ΑΡΙΣΤΑΙΝΟΣ	(ΑΡΙΣΤΟΓΕΝΗΣ ΑΓΙΑΣ)	480 (1508)	195	o
((ΔΙΟΣΚΟΥΡΙΔΑΣ))bouk.		ΑΡΙΣΤΟΔΑΜΟΣ	(ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΣ ΔΙΟΓΝΗΤΟΣ)	1315 (1516)	198	o
((ΔΙΟΣΚΟΥΡΙΔΑΣ))bouk.		(ΑΡΙΣΤΟΔΑΜΟΣ)	ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΣ ΔΙΟΓΝΗΤΟΣ	(1315) 1516	339	o
ΔΙΟΣΚΟΥΡΙΔΑΣ	bouk.	ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΗΣ		483	426	o
ΔΙΟΣΚΟΥΡΙΔΑΣ	bouk.	ΕΙΣΙΝΟΣ	(ΚΑΡΝΕΑΔΑΣ ΕΥΒΟΥΛΟΣ)	490 (1578)	284 284	o
ΔΡΑΚΟΝΤΟΜΕΝΗΣ				503	175	☐
ΔΡΑΚΩΝ		(ΔΑΜ.ΠΟΛΕΙΤΗΣ)		512 (2090)	11	"
ΕΙΡΗΝΙΔΑΣ	sceptre	ΑΝΤΑΝΔΡΟΣ		538	46	
ΕΙΡΗΝΙΔΑΣ	caduceus	ΔΡΑΚΟΝΤΟΜΕΝΗΣ		540	65	
ΕΙΡΗΝΙΔΑΣ	sceptre	ΘΕΥΦΩΝΣ	ΣΑΛΕΧ	546	111	
ΕΙΡΗΝΙΔΑΣ		ΦΡ. ΚΑΛΕΑΝΔΡΙΔΑΣ (ex)		547	234	
(ΕΠΙΓΟΝΟΣ)	cluster	(ΑΓΙΑΣ)	ΑΡΤΕΜΩΝ ΑΡΙΣΤΟΚΛΗΣ	(555) 1540	427	
ΕΠΙΦΑΝΗΣ	trident lion's head crescent star			1669	75 81 113 367	
ΕΠΙΦΑΝΗΣ	SUN pellet amphora trident	ΕΥΚΡΑΤΗΣ			108 108	
ΕΠΙΦΑΝΗΣ	insect	ΣΩΣΙΦΩΝ	(ΚΥΔΩΣΘΕΝΗΣ ΔΑΜΑΣ)	571 (1548)	269	←
ΕΠΙΩΝ	trident	ΒΙΩΝ		580	57	
ΕΠΙΩΝ	trident	ΔΙΟΓΕΝΗΣ		581	110 129 270	

<u>fabricant</u>	device	eponym	duoviri	KT	NO.	
ΕΡΜΙΑΣ	PILOI on tree	ΑΜΟΤΕΛΗΣ		586	106	5
ΕΡΜΙΠΠΙΟΣ	amphora	ΑΜΥΝΤΑΣ		591	414	o
ΕΡΜΟΚΡΑΤΗΣ	leaf	ΑΣΚΑΝΗΠΙΟΔΩΡΟΣ		601	20	
					123	
					155	
					178	
					289	
					296	
					300	
					362	
					369	
ΕΡΜΟΚΡΑΤΗΣ	leaf	ΕΥΦΡΑΓΟΡΑΣ		602	197	
ΕΡΜΟΚΡΑΤΗΣ	leaf	ΚΛΕΥΜΒΡΟΤΟΣ		603	85	
ΕΥΒΟΥΛΙΑΔΑΣ	altar	ΕΥΦΡΑΝΩΡ		614	92	
ΕΥΒΟΥΛΟΣ	trident	ΑΡΤΕΜΩ(Ν)		618	3	
					39	
ΕΥΒΟΥΛΟΣ	trident	ΕΥΚΡΑΤΗΣ		621	238	
ΕΥΒΟΥΛΟΣ		ΤΕΛΕΣΙΦΩΝ		626	34	
ΕΥΒΟΥΛΟΣ	trident	(ΦΙΛΙΠΠΙΟΣ)		629	171	
					347	
ΕΥΚΡ(ΑΤΗΣ)					370	←
ΕΥΦΡΑΝΤΙΑΔΑΣ	prow	ΕΡΜΩΝ	ΜΕΛΑΝΤΑΣ ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ	651	425	
ΕΥΦΡΟΣΥΝΟΣ	leaf			654	77	
					141	
					278	
					340	
ΕΥΦΡΟΣΥΝΟΣ	rudder	ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΣ		655	55	
					114	
					122	
					349	
					416	
					422	
ΕΥΦΡΟΣΥΝΟΣ	anchor	ΙΠΠΑΡΧΟΣ		662	231	
ΗΡΑΚΛΕΩΝ	(anchor)	ΑΓΙΑΣ	(ΑΡΤΕΜΩΝ ΑΡΙΣΤΟΚΛΗΣ)	678	9	
ΗΡΩΔΑΣ		ΑΝΤΑΝΔΡΟΣ		687	87	5
ΘΕΥΔΑΜΟΣ	Trident	ΕΠΙΝΙΚΙΑΔΑΣ		720	64	
					142	
ΘΕΥΔΟΣΙΟΣ	anchor	ΔΙΟΓΕΝΗΣ		728	24	

<u>fabricant</u>	device	eponym	duoviri	KT	no.	
ΘΕΥΛΟΣΙΟΣ	anchor	ΚΑΗΝΟΠΟΛΙΣ		735	5	
ΘΕΥΚΑΗΣ	device	ΔΙΟΚΑΗΣ		777	66 156	66
ΘΕΥΚΑΗΣ	amphora	ΕΥΘΡΑΝΣΡ		778	18 96 100 149 216 294	18 ♡
ΘΕΥΚΑΗΣ	oar	ΝΙΚΟΜΑ(ΧΟΣ)		779	25 94 189	25 ♡
ΘΡΑΣΩΝ	trident	ΣΩΚΡΑ(ΤΗΣ)		821	341	
ΙΑΣΩΝ	trident	ΑΓΕΣΤΡΑΤΟΣ		826	58 276	
ΙΑΣΩΝ	trident	ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΣ		827	1 2 38 82 98 109 130 228 233 243 361 371 424	
ΙΑΣΩΝ	trident	ΘΕΥΔΩΡΙΑΔΑΣ		828	69 116 149 150 279	
ΙΑΣΩΝ	trident	ΠΟΛΥΚΑΡΗΣ		829	181	
ΙΕΡΟΚΑΗΣ	bouk.	ΔΙΟΓΕΝΗΣ		831	253	
ΙΠΠΟΛΟΧΟΣ	anchor	ΕΡΜΟΚΡΑΤΗΣ		849	391	
ΙΠΠΟΛΟΧΟΣ	radiate circle	ΦΙΛΑΤΑΤΟΣ		861	89	
ΙΣΙΔΩΡΟΣ	oar	ΑΡΙΣΤΟΚΑΗΣ		862	49 67 74 251	
(ΚΑΡΝΕΑΔΑΣ)	device	(ΜΕΙΣΙΝΟΣ)	ΚΑΡΝΕΑΔΑΣ ΕΥΒΟΥΛΟΣ	1582 (880)	258	
ΚΙΛΑΙΟΣ	star	ΜΕΝΕΚΡΑΤΗΣ		1726	291 400	♡

fabricant	device	eponym	duoviri	KT	NO.	
ΚΛΕΥΠΟΛΙΣ	double axe	ΑΜΥΝΤΑΣ		892	143	
ΚΛΕΩΝ	caduceus	ΔΙΟΓΕΝΗΣ		912	4	
ΚΥΔΟΚΑΝΗΣ				921	29	⊙ ←
ΚΥΠΡΟΣ	head of lion	ΠΗΛΑΡΧΟΣ	(ΝΙΚΑΣΙΒΟΥΛΟΣ ΚΡΑΤΕΡΟΣ)	929 (1638)	396	o ←
ΚΥΠΡΟΣ	forepart of lion	ΧΡΥΣΙΠΠΟΣ		931	384	o
(ΔΕΩΝ ΑΥΔΟΣ)		(ΣΩΣΙΦΡΩΝ)	ΚΥΔΟΣΘΕΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	(939) 1557	31	
ΜΙ		ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΔΑΣ		1684	345	♡
ΜΑΡΩ(Ν)		ΔΑΜΟ(1095	194	
ΜΑΡΩΝ	amphora	ΑΡΙΣΤΟΜΗΔΗΣ	ΕΥΚΡΑΤΗΣ ΠΟΛΥΧΑΡΜΟΣ	959	210	
ΜΕΝΕΣΤΡΑΤΟΣ	cluster	(ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ)	(ΑΓΑΘΟΚΑΝΗΣ ΘΕΥΚΡΙΤΟΣ)	968 (1352)	264	
ΜΕΝΕΣΤΡΑΤΟΣ	sceptre	ΔΙΟΚΑΝΗΣ		971	36 168 354	◇
ΜΕΝΗΣ		ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ		994	163	
ΜΕΝΗΣ		ΕΥΦΡΑΝΩΡ		1002	193	
ΜΕΝΗΣ		ΤΙΜΑΣΙΚΡΑΤΗΣ		1008	62	←
ΜΗΤΡΟΔΩΡΟΣ	device	ΔΙΩΝ		1012	255	←
ΜΟΡΜΙΣ	bouk.	ΦΙΛΑΜΠΕΛΟΣ (εγ.)		1023	172	←
ΜΟΣΧΟΣ		ΝΙΚΑΝΔΙ		1036	23	like bouk.
ΝΙΚΑΓΟΡΑΣ	(DOUBLE) axe)	ΑΓΙΑΣ	(ΑΡΤΕΜΩΝ ΑΡΙΣΤΟΚΑΝΗΣ)	1044 (1543)	154	
ΝΙΚΑΓΟΡΑΣ	double axe	ΕΥΦΡΑΓΟΡΑΣ	(ΔΑΧΗΣ ΕΥΠΟΛΕΜΟΣ)	1048 (1599)	240	
ΝΙΚΑΓΟΡΑΣ		ΗΡΟΦΑΝΤΟΣ		1049	374	
ΝΙΚΑΓΟΡΑΣ	double axe	ΠΟΔΕΙΤΗΣ	ΦΙΛΟΠΟΛΙΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	1051	112	
ΝΙΚΑΝΩΡ	bouk.	ΤΙΜΑΣΙΚΡΑΤΗΣ		1055	191 301	o
ΝΙΚΑΣΙΒΟΥΛΟΣ				1060	342	
ΝΙΚΑΣΙΒΟΥΛΟΣ				1062	357	
ΝΙΚΑΣΙΒΟΥΛΟΣ		ΕΥΚΡΑΤΗΣ		1065	423	

<u>fabricant</u>	device	eponym	duoviri	KT	no.
NIKIAS	caduceus	ΕΡΜΟΚΡΑΤΗΣ		1080	135
ΝΥΣΙ(ΟΣ)		ΠΥΘΟ(ΧΙΛΟΞ	1103	140
ΞΕΝΟΚΛΗΣ	trident	ΔΙΟΚΛΗΣ		1130	44 71
ΞΕΝΟΚΛΗΣ	bouk.	ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ		1131	35 ©
ΟΛΟΦΕΡΝΗΣ	amphora	ΑΡΙΣΤΑΝΟΣ		1141	72
ΠΟΛΥΝΙΚΟΣ	cluster	ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΗΣ	(ΙΑΣΩΝ ΜΥΣΤΗΣ)	1157 (1613)	421
ΠΟΛΥΝΙΚΟΣ	cluster	ΕΡΜΩΝ	(ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ ΜΕΛΑΝΤΑΣ)	1158 (1531)	353
ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΣ	amphora	ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ		1161	19 91 188 203
ΠΥΛΑΔΗΣ					128 o
ΠΥΛΑΔΗΣ	monogram			1780	124 o
ΣΕΡΑΠΙΩΝ	sceptre	ΑΜΥΝΤΑΣ		2051	83 247
ΣΚΙΡΤΟΣ	bouk.	ΑΓΕΣΤΡΑΤΟΣ	PP	1172	16 152 180 252 282 286 ←
ΣΚΙΡΤΟΣ	bouk.	ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΣ	PP	1174	22 80 290 394 ←
ΣΚΙΡΤΟΣ	bouk.	ΘΕΥΑΣΤΡΙΑΔΑΣ	166-	1179	21
ΣΚΙΡΤΟΣ	bouk.	ΚΑΘΑΝΑΡΙΑΔΑΣ	PP	1181	52 223 ←
ΣΚΙΡΤΟΣ	bouk.	ΠΟΛΥΧΑΡΟΣ	166- 174-175 (177-178)?	1183	51 134 153 273
ΣΚΙΡΤΟΣ	bouk.	ΤΕΛΕΣΙΩΡΩΝ	166- 174-175 (177-178)?	1185	254
ΣΩΣΟΣ	rosette			1199	10 ©
ΤΕΧΝΩΝ	dolphin	ΚΥΔΟΚΛΗΣ		1233	104 303

~~ΠΥΛΑΔΗΣ~~~~rosette~~~~ΚΑΘΑΝΑΡΙΑΔΑΣ~~~~caduceus~~

<u>fabricant</u>	device	eponym	duoviri	KT	no.
TIMOEEENOΣ	rose caduceus	AMYNTAΣ		1236	237 ←
ΦΑΥΛΛΟΣ	device	ΚΥΔΟΚΛΗΣ		1243	390
ΧΑΡΜΟΚΡΑΤΗΣ	monogram	ΘΑΛΙΜΒΡΟΤΙΔΑΣ		1272	387
ΧΑΡΜΟ(ΚΡΑΤΗΣ)	double axe	ΦΙΛΟΜΒΡΟΤΙΔΑΣ		1277	201
ΧΑΡΜΟΚΡΑΤΗΣ	double axe	ΦΙΛΟΜΒΡΟΤΙΔΑΣ		1278	360

Ca. 52 or 53 Megiblis

Synon material and records - comments

Note: This is a collection, and lots no doubt comes from the mainland; note the 260 from TETDOUSSA, little island near Syon; and other marked with various finding places, including the Rhod. Peraia (q Rhod.).

A good-sized collection of Kyridia^(x); probably there isn't another as large not attended to.

mysteriously large collection of Scalops, on which we have no notes at all; perhaps some are E. Rh., but by that time we were pretty knowledgeable. Wd be desirable to study these and see if there are any isolatable groups. Note 7 Grelan.

Further on Kyridia^(x): note lots of duplicates, 6, 7, or 8, of a single type, and more of a single sp. Think worth making a study, and AS is getting out master cards, and can then probably himself make an analysis, or HZ will if Cade knows. (Analysis has been made) 13. VII. 59

Don't forget gaps, of consid. interest.

Lack in our records: no subgroups of T. Cusian, which were not numbered.

Σύμν

SSV

ing found the photograph of
with the "Ortan" jar, together
ions I had last made by Emil.

in my papers for many months,
ably. Today I am returning it
with 2 enlargements of the
2 granddaughters. In writing the
and Greeks), I told her I would send
(Phil. Soc.) report when it comes out,
the figures for Syon, which
last at first counted. I said
then some day I can send photo.

the handles of N. K. Xap. so he can publish his
Saron group.

29. 8. 68

See jar under table
We do not find any
in 1952 or 1957
records of a normal
(not rare) Pluckin
amphora in these
collections, although most
fuls quite sure she saw
Pluckin jar (normal)
on the road & by

H. I. 70

Note that he published several stamped Pluckin
in a local paper - taken up in 15

$$\frac{15}{10} = \frac{11.5}{x}$$

$$15x = 115$$

$$15 \overline{) 115} \begin{array}{r} 7.8 \\ 105 \\ \hline 120 \\ 120 \\ \hline \end{array}$$

$$\frac{11.5}{10} = \frac{15}{x}$$

$$11.5x = 150$$

$$x = \frac{13}{11.5} \overline{) 150.0} \begin{array}{r} 115 \\ \hline 350 \\ 345 \\ \hline 5 \end{array}$$

64-b

Miss Grace

65-d

1 repro fwnpo

H May 13 x 18

glossy

NEGATIVE
INSIDE
(signed - ref. to)
- 1st
and 2nd
by K. A. Anderson

Relaph 12

5.8.59

9. IX.59

66

My little son's book,
undated, m. 21. IX.
Marbled on outside

Decade
Αποβίωση

Σύμγ

It was now
written to her

Just this morning found the photograph of
Syn. Χαβιαπιάς with the "Ortan" jar, together
with the reproductions I had last made of Emil.

It had disappeared in my papers for many months,
nearly 2 years probably. Today I am returning it
to Mrs. ΑΠΟΚΟΤΟΥ, with 2 enlargements of the
reproduction, for the 2 granddaughters. In writing the
covering letter (longhand Greek), I told her I would send
her a copy of the (Phil. Soc.) report when it comes out,
and I gave her the figures for Syn, which
are more than we had at first counted. I said
we still had the idea some day to come and plot
the hauls of Ν.Κ. Χαβ. so she can publish her
Saurian group.

29. X. 68

See for under table
We do not find any
records of a normal
(not early) Phlox
specimens in these
collections, although most
people quite sure she saw
Phlox in grass (normal)
on the road by

U.I. 70

Note that he published several stamped Phlox
in a local paper - taken up in 15

$$\frac{15}{10} = \frac{11.5}{x}$$

$$15x = 115$$

$$\begin{array}{r} 7.8 \\ 15 \overline{) 115} \\ \underline{105} \\ 120 \\ \underline{120} \end{array}$$

$$\frac{11.5}{10} = \frac{15}{x}$$

$$11.5x = 150$$

$$\begin{array}{r} x = \\ 11.5 \overline{) 150.0} \\ \underline{115} \\ 350 \\ \underline{345} \\ 5 \end{array}$$

ill. = illegible
(with 2 pl.)

67,01

2. IV. 58

Photos ^{needed} from Syme

all Knidian says 6-1 at end

Need also records of T. Cassin.

X. 7 (ill.)	X. 166 ill.	X. 244 ill.	24. VII. 16
12	169 ill.	285 ill.	and 9 Plinian?
15 (ill.)	170 ill.	291	Do (K. port.)
28	182	292 ill.	(in 66, d)
30	185	295 ill.	
31	190	298 ill.	
50 (ill.)	206	304 ill.	
59 (ill.)	208 ill.	306	new E.K.
61 new type Kn.	209	307	
79 (ill.)	215 ill.	309	new E.K.
90 (ill.)	217	313 ill.	
102 (ill.)	218	316	new E.K.
104 (ill.)	224	317	new E.K.
108 correction, alt. alteration of K. 25. VII. 16	225	318	new E.K.
117 (ill.)	227 new Kn. name (sp.)	322	new E.K.
118 (ill.)	230 ill.	324	new E.K.
121 new type Kn.	234	330 ill.	
127 Knidian?	239 ill.	331	new E.K.
128 new type Kn.	242 ill.	345	
131	244 ill.	348 ill.	
134	246 ill.	351	new type Kn.
137 ill.	248 ill.	352	
138 ill.	257 ill.	355 ill.	
139	260 ill.	370	new type Kn.
148 ill.	262 ill.	374	
157	266	384	see stamps
161 ill.	271 new Kn. name (sp.)	385 ill.	
165 ill.	272 ill.	391	corner

x. 393 ill.

399 ill.

401 ill.

415 ill.

417 ill.

418 ill.

420 ill.

428

430 ill.

unnumbered b-i new ph. names (Etiódupa) and Ph. combinations (2 names
in abbreviation on same day)

[see paper 5.VII.57]

Syria count - clearing up

Total, 4168

numbered items are 431

of class, EK 21 (all)

LK 22 (all)

Phet. 10

Coan 9 (all)

Latin 1 (all)

misc. 3

Cutane 1
67

431

- 67

364 must be kindi, ordina (all)

Phodian

The 1752 on the first page of the SYME COUNT, is evidently only what was in the pit, plus what was in the rotten drawers under the stairs. Must add those listed from the range of drawers.

1752 (4 cases) (from pit and rotten drawers)

418 in 12th case for Court drawers } 2 cases
345 in 2nd " " " " } must under stairs

864 rest of Court drawers, plus those of the Kitchen some with, and 2 more cases

3379 (in 8 cases)

10 numbered Phodian, evidently not counted into cases

3389 total Phodian

120,

Persian

3389[✓]Kurdian 364[✓]EK 21[✓]LK 22[✓]

407

407[✓] (all numbers and rubb.)

Coan

9[✓] (all numbers and plaid.)

Thasian

6[✓]

"Gutan"

7[✓] (2 plaid, 1 bag whole jar)

Chian

2[✓]

Poutie

2[✓]

Coreyren

1

Latin

1[✓]musical. $\frac{391}{394}$ 3 unbrd $\frac{394}{394}$

4,218

Total in Chavians
collection

Then were packed into 10 cases: 9[?] of Plaid, 1 of Kint+LK, EK
1 of unclassified
(See end of "Work Done at Syon" record)

⊗ Total 5 Syon, then
4,168

Work at Syon

See also general JOURNAL
of Dodek. mostly,
under this date.

We called yesterday evening on Mr. N. Titas
Havriaris, and then went to his sister's house where
is kept the collection of their father Demosthenes Havriaris.
Name of the sister Kypia $\Delta\alpha\delta\alpha\kappa\omicron\tau\omicron\upsilon$ (Ed. & $\beta\epsilon\tau$). (See also
not with publicity.)

This morning we arrived up the hill at about 7:50.
Began with a loose heap of bundles in south place in the
court. Now (11:00 a.m.) the sun is full on this place, but
the bundles have been removed and most of them sorted.

Later - the handles in the heap have been sorted. ^{order} The
Rhoidea have been counted into $1\frac{1}{2}$ cases. The Kiri
are being numbered X. 1, X. 2, etc., rubbings taken,
and the handles packed, in order of number, in cases, with
pieces of newspaper between layers. This has been done
through ca. X. 250; Judy's little finger has developed
a blister.

The jars have been photographed and measured
(Roll 406). ^{and 407} See record of Roll 406 for measurements and
some notes. The Kiri are remains of stamps of KT 2033.
^{see attached sheet with contacts attached}

The handles in the range of drawers below the 2 courts
"NToudaia Aidi" are being counted and put into cases,
each drawer full separated from neighbors by layers of
newspaper; handles seem to be in alph. order.

Now at 7:35, the sorting and packing is finished, and the cases have been fitted by AD into the 2 places where the rotted drawers were, with 2[⊗] gone into the cupboard space below the outside stairs in the far corner.

In this latter: ^{[Excise] (mixed)} Rhodina from outside cupboard
In the space of the NT. A³dg's:

4 cases of ordinary Rhodina, from the heap in the further corner ^[and from the disordered drawers b. the cupboard space]
1 case of various and unknown ^(plest.) minerals
(includes some minerals)
1 case of Kinder + LK + ER

In the space of the NT. A³dg's: Koussivas:

2 cases of Rhodina ^(mixed) from the NT. Kouss.
1 case containing EARLY RHODINA [⊗] at bottom, and the end of the NT. Koussivas at top, the mixed [⊗]

7.5.57

"mixed Rhodina"
has Early Light in it
⊗ Note that we sorted the early Rhodina from the "ordinary" Rhodina when dealing with the loose lots in put and disordered drawers, but did not take much trouble from them all as seen by Dyr. X²β.

Have also
Latin, and a
see Roll 408
the gives of the
on the Ant.

Maria Sabina Eleni Anokoto Kipia Anokoto

M.2

Μαρία Χαβίνα

Ελένη Αντοκού

Κυρία Αντοκού

69.03-6

This is a
copy of
the original
manuscript

[5 VII. 54]

402.37

Ergebnis

Ergebnis der

Klassifikation

22512 by (mod)
= TOUTAOURA

5. ~~57~~ 57 [70]

8:30 p.m.

Sym

Collection of Niketa Haviaras

He has shown us about 60 small handles he found in Samos, in (near) Tigani, which he considers Samian. (He found them while he was a gymnasium student, in Samos.) They certainly do seem to be a special class (with one or two indigenous items) ^(*)

He wants to publish them himself.

I asked him if he would let me come some day and photograph them for his article, to which he agrees.

^{From memory after he has put them away,}
(*) Small, short-topped, rather fine clay, dark red.

6.11.63 See another paper, ^{of today's date} with note on this collection of N. Haviaras and its source, which we cannot make exact now, except by some link, because he died last October.

SEE ALSO UNDER CLASSES: SAMIAN

.44
 Early
 Rhod.

.30

.29

Numbers are frame numbers
 on film, Roll 407.

.43
 Com

.34 Parian?

.33

.32

.42
 Com

.41

.40

For measurements
 and a few notes,
 see record of
 Roll 407.

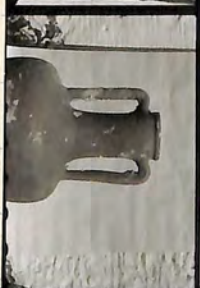

.31 Early Rhod.

.39
 Early
 Rhod.

.38

.28 Knidian, ca. 200 BC
 (KT 2038)

.26
 Early jar

.36

.37. "Gretan"

.35

.27

.25

.24

~~not 18~~
 HT. 1621
 dim 363
 partly broken

Plowden 1752

5.74 57
 72.01

Plowden 431
 (initial)
 Musical 391
 2574

Sym (X.P.) Count

Plowden (art.)

100
 100
 100
one case 100 400
 100
 50
 40
 100
another 110 400
 100
 100
 100

100
another 100 400
 100
 100
 50
 50
 60
 6
 1
 12
 1
380 380

In case
 with find.
 these
 and the
 numbered
 items
 including
 Coan,
 for which
 see list of
 Roll 408

Chian

2 (these 2 Hypocor.)

Corayean

1 0

Thasian

6 (one may be of Tydop. of "Ap. 5707.")

Cretean

5 (+2 phots.
 (7) (w. numbers)

(Pontic)
 2

1580
 172
 1752

Sign - Count - 2

From drawers in passage ^{N to J door} ^{Ady's} 5th and 6th count: (now put into cases, with
 layers of newspaper between, marked by pencil paper)
 From top drawer: (X) 100 (keeping identity of 2 drawers)

75
 175 Plodin
 (also 2 Kinder, now put in Kinder series, under nos.
 X, 231, 232)

From 2nd drawer: 50 Plodin

From 3rd drawer: 39 "

(also 1 miscl. removed)

From 4th drawer: 51 Podiak

(also 1 Kinder, now no. X, 233)

From 5th drawer: 56 Podiak

on case

From 6th " 47 "

From 7th " 46 "

From 8th " 38 "

(1 of unknown prov. rem.)

175
 50
 39
 51
 56
 47
 418
 in case

(X) The drawer-pulls have been kept separate because
 the handles had evidently been arranged alphabetically,
 though there were a few mistakes - i.e. Kinder removed

46
 38
 9
 49
 20
 82
 21

Sym - count - 3

(5.vii.57)
[72.03]

(N-tou d'air. A³lys)

From 9th drawer: 27 Podaca

From 10th drawer: 36 "

From 11th " 37 "

From 12th " 38 "

From 13th " 43 "

From 14th " 19 "

From 15th " 40 "

~~including one small black~~
like $\frac{1}{2}$ com, but it is not.

From 16th " 21 "

From 17th " 25 "

From 18th " 32 "

and on 2nd yr, take out

From 19th "drawer" (bottom) 22 " of wh. 1 early
(1 2nd yr. removed)

Take
side
(red.)

(end of N-tou d'air. A³lys)

We continue filling same case with the
N-tou d'air. Koufiras, beginning from top drawer.

25

32

22

79

ΝΤΟΥΔΑΙ ΚΟΥΣΙΝΑΣ

From 1st drawer "2nd Itzpaías Podou, 2nd Itzpaías
(from above) 9 Rhodian

(79)

9

49

20

82

21

259

55

80

46

40

53

20

51

864

2nd drawer "Podou" (now illeg.)

49 Rhodian

3rd (small) drawer (no label)

20 Rhodian

(1 inter. or. ^{ER?} taken out)

4th drawer (illeg. label)

82 Rhodian

(1 2nd orig. removed)

5th drawer (no label)

21 Rhodian

ΤΕΥΤΔΟΥΣΑ

6th 7th "

small island near Sym
"2nd ΤΕΥΤΔΟΥΣΑ - 2nd Itzpaías"

259 Rhodian

Non-Rhodian, removed: 1 Latin

1 Thesin (badly worn)

1 Kithin (X. 304)

23 inter. orig.

26

259
26
285

8th drawer: 55 Rhodian

(1 inter. orig. removed)

Sigma - Count - 5

72.05

9th drawer: (many handles marked with printing plate)

80 Rhodian
(27 dgr. spo.
1 Iy gpf.
6 Kvcd.)

10th drawer: 46 Rhodian
(1 early Kvcd, removed
4 unknown origin ")

11th drawer: 40 Rhodian
1 2y group I H
ER

12th drawer 53 Rhodian
1 Kvcd removed
2 Kvcd. "

13th drawer 20 Rhodian
1 Thasin
1 LK,
15 Kvcd
3 dgr.

14th drawer 51 Rhodian

Syme

we send prints of 408.37
and request print of Sym. Kob. 86
referred

Athina 14 August 1957

Αγαπητή κα Αποκότου

Η δε Γκρέις

Σας στέλνω ^{ει} τη φωτογραφία σου βράχους όλοι
μαζί την ημέρα που τόσο ήρθε δουλεύαμε στο σπίτι
σας με τη συλλογή των αρχαίων του πατέρα σας.
κα Αποκότου ^{δε Γκρέις} σκέφθηκε, ότι θα ήταν καλό όταν θα

75.01

Συμβρία 1957
δωσινίς.
κα

των όλοι
εργασιών
εξελίχεται

στον όλον
έργον
1.

1. Σας
2. Σας
3. Σας

και ταυ
των κατω
και τον στυλ
μετα την φωτογραφία
μαναρίτου πατέρα

δημοσίευσης της εις

να παρουσιάσει και την
Γι' αυτό ήσας παρακαλούσε
φωτογραφία σου, που κρατά
δεν θέλει να παραβραβεί
σε ειδικό φάκελλο για να
δωσω εδώ ένα αντίγραφο
η δική σας.
ός μας σόν κα Νικητα Χα.
των ανέφικας καρτα
σέβη μου
καρίκ Sabbatist

73

T

74-6

Letter to 2 Lythymbeia 1957
 Αγαπημένον Φίλωοις.
 Virginia Grace

Λας εύχαριστούμε όλοι
 δια την φωτογραφία
 και δια τα εύχρηστα
 σας λόγια.
 Θα χαρούμε πολύ όλων
 τα σας γράμματα
 στο ταχυδρομείο.
 -Ο αδελφός μου σας
 εύχαριστεί από δια το
 πρώτο έδωχαμένο παρτί
 που είχατε την καλη-
 δύνη και τον στυλ.
 Έχουμε την φωτογραφία
 του παναρίτου παρτός
 μου.
 Η Φυροσίεως της εις

ἡραίας σας μεγίστης τῆς
 συγχωρῆς τῶν τῶν
 ταύτων ἀμφοτέρων δὲ
 εἶναι γὰρ ὡς τὰ
 τὸ μαγιστεῖον τῶν μετρησθῶ-
 νο. καὶ δὲ ἐν τῷ ἱερῷ
 οὐ ὅπως τοῖς νόμοις τῶν
 τοῦ μαγιστεῖου διὰ τὸν
 μακαρισμὸν τῆς.

Ὁ ἀδελφός μου Νικίτας
 μετὰ τῶν θυγατέρων τῶν
 καρίων καὶ ἡ κόρη
 μου εἶναι σας χαίρεται
 θερμῶς.

Ἡ ἐσθλὴ ἀγάπη καὶ
 ευχαριστία.

Ἐμοῦ βρε. χαίρειν -
 Ρωμανίδης.

Syme

we send prints of 408.37
and request print of Sym. X. B. 86
information

Athina 14 August 1957

Αγαπητή κα Αποκότου

Η δε Γκρέις

Σας στέλνω ^{408.37} τη φωτογραφία σου βράχους ὅχι
μαζί τὴν ἡμέρα, πὸν τόσο ἔρως δοχεύαμε ἐξόσπιν
σας μετὰ τὴν συλλογὴ τῶν ἀρχαίων τοῦ πατέρα σας.
καὶ Αποκότου ^{δε Γκρέις} σκέφθηκε, ὅτι θὰ ἦσαν κατ' ὅσον θὰ
γράψω γιὰ τὴν συλλογὴ σας, νὰ παρουσιάσῃ καὶ τὴν
φωτογραφία τοῦ πατέρα σας. Γι' αὐτὸ ὅσας παρεκκαύσε
ποχὺ νὰ τὴν στέλνατε τὴν φωτογραφία του, πὸν κρατᾷ
τὴν ἀρχαία βράχια. Ἐπειδὴ δὲν θέλει νὰ παραβραβύῃ
ἐξὸ ταχυδρομείου, σας στέλνει εἰδικὸ φάκελλο γιὰ νὰ
τὴν ταχυδρομολογήσῃ. Θὰ βράξω ἐδῶ ἕνα ἀντίγραφο
καὶ θὰ σας ἐπιστρέψω τὴν δική σας.

Δύσατε τοὺς χαίρσιμοφους μας εὐχὸν καὶ Μικὴλα Χα-
λιδράν, εὐχὴν κύριον σας καὶ τὴν ἀντίκ σας Μαρία.
Σας παρακαλῶ δύσατε

Τὰ σέβη μου

σὺ Μαρία τὴν δέσπερ
φωτογραφία. Αὐτὴ εἶναι
ποχὺ καλὴ. Θὰ τὴν ἔχωτε
εὐθύμῃ καὶ ὅπως ἔχετε
βράχους καλλίτερη.

Μαρίκ Σαββαλίστ

Biograph for Syros by M.S. [77]
September 1956

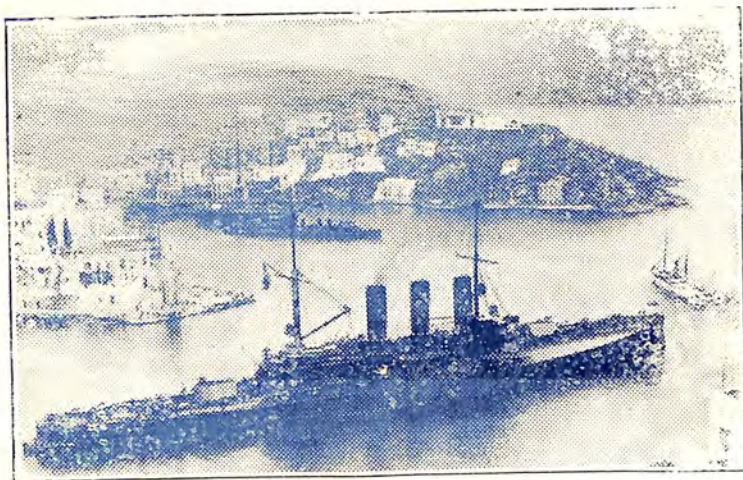
ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΧΑΒΙΑΡΑ

gives Nilzila
Havranas
am of the
subject

γενικοῦ γραμματέως τῆς Κοινότητος Σύμης (1867-1919),
μέλους διαφόρων Συλλόγων καὶ Σωματείων
φιλολογικῶν καὶ ἀρχαιολογικῶν

ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΑΥΤΟΥ

ΕΠΙ Τῆς ΠΡΩΤῆς ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΙ
ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ

ΚΡΗΣΟΣ ΣΥΜΗ (*) Ζητούν της)

ΠΑΡΙΣΙΟΙ 1921

ΤΥΠΟΙΣ "ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ" - 61, BOULEVARD GAUSSMANN, PARIS

**ΤΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ
ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΟΝΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΥ**

ΑΦΙΕΡΟΙ

ΕΞ ΟΝΟΜΑΤΟΣ

ἰδίᾳ μὲν τῆς πατρίδος τοῦ Σύμης,
ἐν γένει δὲ καὶ τῶν νοτίων Σποράδων, ἥτοι
τῆς νέας Δωδεκανήσου

**ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΝΙΔΡΥΣΑΝΤΑΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΑΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΜΕΓΑΛΥΝΑΝΤΑΣ ΑΡΤΗΝ**

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΧΑΒΙΑΡΑΣ

Ἐκτεπώθην ἐπιμελείᾳ τοῦ ἐν Παρίσιος
σπογγεμπόρου καὶ παραγγελοδόχου

ΜΑΡΚΟΥ Κ. ΒΟΓΙΑΤΖΗ

θαυμαστοῦ τοῦ διαπρεποῦς ἀγγραφέως
εὐγνωμοσύνης ἔνεκεν

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΧΑΒΙΑΡΑ

γενικοῦ γραμματέως τῆς Κοινότητος Σύμης (1867-1919),
μέλους διαφόρων Συλλόγων καὶ Σωματείων
φιλολογικῶν καὶ ἀρχαιολογικῶν

**ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ
ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΑΥΤΟΥ**

ΕΠΙ Τῆς ΠΡΩΤῆς ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΙ

ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ 1921

ΤΥΠΟΙΣ "ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ" - 61, BOULEVARD HAUSSMANN, PARIS

Παιδιόθεν, καὶ δὴ ἀπὸ τῶν μαθητικῶν μου χρόνων, μὲ κατέλαβε καὶ κατεῖχε δι' ὅλον τοῦ βίου ψυχῶσις φιλολογικὴ πρὸς ἐρεῦρας. Ἀπεδύθην εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ βίου, διορισθεὶς μὲν Ἀνγούστῳ 1865 γραμματεὺς τοῦ Μητροπολίτου Ρόδου Συνεσίου, ὃν συνοδεύων ἐν ταῖς ἐπισκοπικαῖς αὐτοῦ περιοδείαις, ἐπεσκέφθην τὴν Ρόδον, τὰ χωρία αὐτῆς, τὴν Χάλκην, Σύμην, Νίσυρον, Τήλον, Κάροπαθον καὶ Κάσον. Ἐσχον ποικίλας ἀφορμὰς ἐκ τῆς ιδιότητος ταύτης, ὧν χάριν ἐπεσκέφθην ἐπαρειλημμένως τὰς νοτίους Σποράδας καὶ σχέσεις συνῆψα μετὰ πλείστων ρησιωτῶν, ἐγγνώρισα δ' ἐπισκεφθεὶς πολλὰς καὶ τὰς Καρικὰς χειρσορήσεις, τὴν τε Κριδίαν καὶ τὴν Περαίαν τῶν Ροδίων.

Πρὸς τούτοις ἐπεδόθην εἰς ἐρεῖρας ἀρχαιολογικάς, ιστορικάς, γεωγραφικάς, λαογραφικάς καὶ ἄλλας καὶ εἰς σύνταξιν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ποικίλων μελετῶν καὶ πραγματειῶν.

Ἀλλὰ μετ' ἰδιαιτέρας ἐπιμελείας ἀφωσιώθην εἰς ἐκκαθάρισιν τῶν διασωθέντων κατὰ σωρείας φύσιν μίγδην καὶ ὑπὸ παχυτάτους κοριοτοὺς ἀρχαίων τῆς τε κοινότητος Σύμης καὶ τῶν ἐν τῇ νήσῳ ἱερῶν Μονῶν τῶν Ταξιαρχῶν, τῆς τε σταυροπηγιακῆς τοῦ Ρουκονιῶτον καὶ τῆς ἐροριακῆς τοῦ Παροριῖτον.

Ἐπεξῆα δὲ κώδικας ὅλους ἐγγράφων παρτοδαπῶν μετὰ ζήλον, καθότι ἐνωρίστατα ἐβεβαιώθην ὅτι ἀνεχθῶς εἰς οὐδεμίαν ἄλλην ἀπολύτως τῶν νοτίων Σποράδων διεσώθησαν ἀρχεῖα, πλὴν μόνης τῆς Πάτμου, ἔνεκα τῆς αὐτοκρατορικῆς τῆς Μοῦνης, τῆς πλουσίας Βιβλιοθήκης καὶ τῆς διασήμου Μοῦνης τῆς. Τὸ πρᾶγμα διέφερον ἐν Σύμῃ, ἐνθα ἀπ' αὐτῶν σχεδὸν τῶν ἀρχῶν τοῦ ΙΗ' αἰῶρος ἀπαρτῶμεν λόγους κληρικοὺς καὶ νοταρίους.

Τῶν ποικίλων μελετῶν καὶ πραγματειῶν μου, δημοσιευθεῖσων ἢ ἐτοιμῶν πρὸς δημοσίευσιν, ἀφορῶσιν αἱ μὲν εἰς τὴν Σύμην, τὰς νοτίους Σποράδας, τὰς χειρσορήσεις Κριδίαν καὶ Περαίαν τῶν Ροδίων, αἱ δὲ εἰς ὑποκείμενα γερικωτέρου διαφέροντος.

Ἰδιαιτέραν προσπάθειαν κατέβαλον ἐνωρὶς εἰς συλλογὴν βιβλίων περὶ τῶν νοτίων Σποράδων, τῆς ρέας Δωδεκαρήσου, διότι τοῦτο μοι ἦτο πολὺτιμον βοήθημα, διαρκές καὶ ἄμεσον, ἀλλὰ καὶ βιβλίων γερικῶν ἐν γένει περὶ τῶν νήσων. Εἰς τὴν συλλογὴν ταύτην ἀπαρτῶσι βιβλία καὶ δημοσιεύματα περὶ ἐκάστης ἰδίᾳ νήσου, ἀλλὰ καὶ ἀποσημειώματά μου καὶ ἀποσπάσματα ἐξ ἐφημερίδων παρτοῖα. Τοιαύτη συλλογὴ εἰς οὐδεμίαν ἄλλην νήσον εὐρίσκεται, ἐξαιρουμένης τῆς Πάτμου ἐν μέρει.

Οὕτω βοηθεία τῆς συλλογῆς ταύτης δύναται τις νὰ ἐπιδοθῇ

« Λεπτομερέστατος ἔλεγχος τῶν
δημοσιευθέντων καὶ ἐτοιμῶν πρὸς
δημοσίευσιν ἔργων δημοσιευθήσεται
ὅσον οἶόν τε προσεχῶς. »

εις μελέτας περὶ τῶν ρήσων, ἢ τινας αὐτῶν, ἢ ομάδας αὐ-
τῶν.

Καὶ ἄλλην δὲ συλλογὴν κατήρτισα εἰδικὴν καὶ μοναδικήν
“ περὶ σπόγγων καὶ σπογγαλειᾶς ”, ἐκ παντοίων βιβλίων καὶ
δημοσιευμάτων, οἷα οὐδαμοῦ ἄλλοι ἀπαρτῶσιν οὕτω προχέ-
ρως καὶ συλλήβδην.

Ὁ ἀκριβὴς αὐτῶν ἔλεγχος ἔσται βιβλιογραφικὸν συμπλή-
ρωμα τῆς πρωτοτύπου μελέτης μου “ περὶ σπόγγων καὶ σπογ-
γαλειᾶς ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν καθ’ ἡμᾶς... ”

Γ’

Ἐρωρίστατα ἐπεδόθη καὶ εἰς συλλογὰς ἀρχαιοτήτων, κυ-
ρίως μετὰ κεραμικῶν, οὐ μὴν δ’ ἀλλὰ καὶ παντοίων ἄλλων.

Τὰς κεραμικὰς ἀποτελοῦσι :

Α’. Διάφοροι ἀκέραιοι ἀμφορεῖς γνωστῶν καὶ ἀγνώστων
κεραμείων.

Β’. Ἀμφορικαὶ σφραγίδες, ἥτοι λαβαὶ ἀμφορέων πολλῶν
χιλιάδων, συλλεγεῖσθαι :

α’) ἐκ Ρόδου. β’) ἐκ Σύμης. γ’) ἐκ Τεντλούσσης. δ’) ἐκ
Περαιᾶς τῶν Ρωδίων. ε’) ἐκ τῆς Κριθίας. στ’) ἐκ διαφόρων
ἄλλων ρήσων.

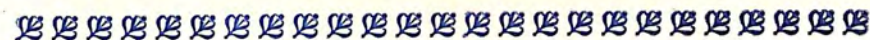
Γ’. Ἀμφορικαὶ τιναε σφραγίδες ἐπὶ λαβῶν δισχιδῶν.

Δ’. Λαβαὶ τιναε πίθων φέρονσαι ἐγχαράκτους τουρκικὰς
ἢ ἀραβικὰς ἐπιγραφάς.

Δ’

Εἰς ταῦτα ἡσχολήθη δι’ ὅλον τοῦ βίου « κατὰ δύναμιν
ἔρδων » καθ’ Ἡσίοδον, ὑπὸ περιστάσεως διαρκῶς ἀντιξέοντες,
ἐνεκα τοῦ λίαν καχυπόπτου τῶν πρώην κρατούντων Τούρκων.

Λεπτομερὲς κατὰ τὸ δυνατόν τῶν ἐμῶν μελετῶν καὶ
πραγματειῶν ἔλεγχος, ἐκτυπούμενος εὐμερεῖ προθυμίᾳ καὶ
διαθέσει φίλων καλῶν κἀγαθῶν, ἔσται ἐπὶ τῇ ἐκατονταετηρίδι
τῆς ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας τε κ μ ἢ ρ ι ο ν αἰσθημάτων φιλο-
πατρίας καὶ δρώσεως, ἐξ ὁνόματος τῆς τε Σύμης ἰδία καὶ τῆς
νέας Δωδεκανήσου ἐν γένει.

ΜΑΡΚΟΣ Κ. ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ

Προσδεδότας τοῦ ἐν Παρισίοις συγχροτηθέντος Συλλαλητηρίου
τῶν Δωδεκανησίων, Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς “ Ἐνώσεως
τῶν ἐν Παρισίοις Ἑλλήνων... ” καὶ Μέλος τῆς Ἐκτε-
λεστικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἐν Παρισίοις
Δωδεκανησίων

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΧΑΒΙΑΡΑΣ
ΠΙΣΤΟΣ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ
(1867 - 1921)

ΤΙΝΑ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΑΥΤΟΥ :

Περίπλους τοῦ Συμαϊκοῦ κόλπου, ἐν Παρνασσῷ τόμῳ Δ' 1892
 - Ἐργαφῇ ἐπὶ τῇ εἰκοσιπενταετηρίδι τοῦ Σουλτάνου Χαβιαρά Ὁ.

Ἐν ἐπεισόδιον τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, ἐν Δελτίῳ
 τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας τῆς Ἑλλάδος, τόμῳ Β', ἐν Ἀθή-
 ραις 1901, σελ. 51--62. Ἐδημοσιεύθη, συμπληρωθεὶς ἐπὶ τοῦ κ. Α.
 Διαμαντέα.

**Σουλτανικὰ φερμάνια περὶ τῶν προνομίων τῆς νήσου Σύ-
 μης καὶ τῶν λοιπῶν νοτίων Σποράδων, ἐν Δελτίῳ τῆς Ἱστορικῆς**
 καὶ Ἐθν. Ἑταιρείας τῆς Ἑλλάδος, τόμῳ Ε', σελ. 321-350, ἐν Ἀθή-
 ραις, 1904.

**Μελέται περὶ τῆς νήσου Σύμης - Α'. Ἡ Σύμη καὶ τὸ φρού-
 ριον τῆς Σύμης ἐπὶ τῶν Ἱπποτῶν τῆς Ρόδου, ἐν Βυζαντινῶν**
Χρονικῶν Πετρονύβλου, τόμῳ Α' II τοῦ 1905, σελ. 172-192.

Τοῦ Οἴκου Πατριάρχου Γρηγορίου Ε'. Σιγίλλιον ἐπιστολαὶ καὶ
ἄλλα ἔγγραφα ἐκ τῶν ἀρχείων τῆς ἐν Σύμῃ ἐκείᾳ στασιολογητικῆς Μα-
 ρτῆς τοῦ Ταξίτητος Μιχαήλ τοῦ Ροκορνιώτου ἐν Ἐκκλησιαστικῷ Φά-
 ρῳ τόμῳ Δ', 1911 ἐν Ἀλεξανδρίᾳ.

25. 5. 36

This is the
 "Greece" from the
 story of Parnassus
 ME says.

COLLECTIONS: SYMB.

558